

REGIONALNA DYREKCJA LASÓW PAŃSTWOWYCH
W KROŚNIE

PLAN URZĄDZENIA LASU
PROGRAM OCHRONY PRZYRODY
DLA
NADLEŚNICTWA DUKŁA

Na lata 2018 - 2027

Przemyśl 2018 r.

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej, Oddział w Przemyślu,
ul. Wysockiego 46A, 37-700 Przemyśl,
tel. 16 6705281, fax. 16 6705519
e-mail: sekretariat@przemysl.buligl.pl, <http://www.buligl.pl>

Wykonano na zlecenie
Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Krośnie

Wykonawca
Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Przemyślu
ul. Wysockiego 46a, 37-700 Przemyśl
tel. (16) 670 52 81, faks (16) 670 55 19
e-mail: sekretariat@przemysl.buligl.pl
www.przemysl.buligl.pl

Program ochrony przyrody opracował:

mgr inż. Leszek Reizer

Zadania ochronne opracował zespół w składzie:

mgr inż. Leszek Reizer

mgr inż. Piotr Hałucha

mgr inż. Anna Bugno - Pogoda

mgr inż. Witold Bauer

mgr inż. Henryk Gniewek

mgr inż. Grzegorz Smętek

mgr inż. Bogdan Draguła

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP.....	13
1.1. OCHRONA PRZYRODY I KSZTAŁTOWANIE ŚRODOWISKA NATURALNEGO W LASACH PAŃSTWOWYCH	13
1.2. PODSTAWOWE ZAŁOŻENIA POLITYKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO REGIONU DOTYCZĄCE OCHRONY PRZYRODY Z UWZGLĘDNIENIEM REGIONALNYCH STRATEGII ROZWOJU ORAZ REGIONALNYCH PROGRAMÓW OCHRONY ŚRODOWISKA	15
2. CELE PROGRAMU OCHRONY PRZYRODY	18
3. ZAKRES I ORGANIZACJA PRAC	19
4. AKTUALIZACJA PROGRAMU OCHRONY PRZYRODY	21
4.1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA NADLEŚNICTWA.....	21
4.1.1. Położenie administracyjne	21
4.1.2. Usytuowanie geograficzno-przyrodnicze	22
4.1.3. Struktura użytkowania gruntów.....	24
4.1.4. Ogólna charakterystyka kompleksów leśnych.....	25
4.1.5. Historia lasów i gospodarki leśnej.....	25
4.1.6. Uzdrawisko Iwonicz Zdrój	27
4.2. FORMY OCHRONY PRZYRODY	28
4.2.1. Rezerваты przyrody.....	29
4.2.2. Parki krajobrazowe	38
4.2.3. Obszar chronionego krajobrazu	40
4.2.4. Obszary Natura 2000	41
4.2.5. Siedliska przyrodnicze podlegające ochronie.....	50
4.2.6. Pomniki przyrody	51
4.2.7. Użytki ekologiczne	52
4.2.8. Stanowiska dokumentacyjne	53
4.2.9. Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe.....	53
4.2.10. Ochrona gatunkowa roślin, grzybów i zwierząt	53
4.2.10.1. <i>Rośliny chronione</i>	54
4.2.10.2. <i>Grzyby i porosty chronione</i>	58
4.2.10.3. <i>Zwierzęta chronione</i>	58
4.2.10.4. <i>Strefy ochrony</i>	68
4.2.11. Otulina Magurskiego Parku Narodowego	69
4.3. WALORY PRZYRODNICZO-LEŚNE	69
4.3.1. Walory krajobrazu	69
4.3.1.1. <i>Klimat</i>	69
4.3.1.2. <i>Budowa geologiczna</i>	70
4.3.1.3. <i>Rzeźba terenu</i>	70
4.3.1.4. <i>Wody powierzchniowe</i>	79
4.3.1.5. <i>Wody podziemne</i>	79
4.3.1.6. <i>Ekosystemy wodno-błotne</i>	80

4.3.1.7. Gleby.....	82
4.3.2. Typy siedliskowe lasu.....	83
4.3.3. Charakterystyka dominujących leśnych zbiorowisk roślinnych.....	84
4.3.4. Lasy ochronne.....	85
4.3.5. Charakterystyka drzewostanów	85
4.3.5.1. Bogactwo gatunkowe i struktura	85
4.3.5.2. Pochodzenie drzewostanów.....	88
4.3.5.3. Zgodność składu gatunkowego drzewostanów z siedliskiem	89
4.3.5.4. Formy degradacji lasu	93
4.3.5.5. Martwe drewno.....	94
4.3.6. Zadrzewienia i zakrzewienia	95
4.3.7. Walory kulturowe	96
4.3.7.1. Zabytki kultury i dziedzictwa kulturowego.....	96
4.4. ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA LEŚNEGO	101
4.4.1. Stan powietrza atmosferycznego i źródła jego zanieczyszczeń.....	101
4.4.2. Stan wód i źródła ich zanieczyszczeń.....	103
4.4.3. Odpady komunalne	104
4.4.4. Hałas jako czynnik zanieczyszczenia środowiska	104
4.4.5. Inwestycje szczególnie uciążliwe dla środowiska	104
4.4.6. Zagrożenia ekosystemów leśnych	104
4.4.6.1. Czynniki abiotyczne.....	104
4.4.6.2. Czynniki biotyczne.....	105
4.4.6.3. Czynniki antropogeniczne	107
4.5. PLAN DZIAŁAŃ W ZAKRESIE OCHRONY PRZYRODY, KRAJOBRAZU I WARTOŚCI KULTUROWYCH.....	108
4.5.1. Kształtowanie stosunków wodnych.....	108
4.5.2. Kształtowanie strefy ekotonowej.....	109
4.5.3. Zachowanie różnorodności biologicznej	109
4.5.3.1. Zachowanie różnorodności genetycznej.....	110
4.5.3.2. Zachowanie różnorodności gatunkowej.....	110
4.5.3.3. Zachowanie różnorodności ekosystemowej.....	110
4.5.3.4. Zachowanie różnorodności krajobrazowej	111
4.5.4. Zadania dotyczące form ochrony przyrody	111
4.5.4.1. Rezerwaty przyrody	111
4.5.4.2. Parki krajobrazowe oraz obszary chronionego krajobrazu.....	112
4.5.4.3. Pomniki przyrody, stanowiska dokumentacyjne, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe.....	112
4.5.4.4. Obszary Natura 2000	112
4.5.4.5. Ochrona gatunkowa roślin.....	112
4.5.4.6. Ochrona gatunkowa zwierząt.....	113
4.5.4.7. Ochrona gatunkowa grzybów.....	115
4.5.4.8. Zestawienie siedlisk przyrodniczych i gatunków chronionych występujących na terenie Nadleśnictwa Dukla	115
5. MAPY.....	159

6. EDUKACYJNA ROLA PROGRAMU OCHRONY PRZYRODY I UDOŚTĘPNIANIE TERENU	160
6.1. PROGRAM EDUKACJI LEŚNEJ SPOŁECZEŃSTWA	160
6.2. WALORY TURYSTYCZNE	165
7. ZADANIA OCHRONNE DLA OBSZARU NATURA 2000.....	168
7.1. OBSZAR NATURA 2000 BESKID NISKI PLB180002	168
7.1.1. Informacje o obszarze Natura 2000 Beskid Niski PLB180002	168
7.1.1.1. <i>Opis granic obszaru Natura 2000 Beskid Niski PLB180002.....</i>	<i>168</i>
7.1.1.2. <i>Informacje o obszarze Natura 2000 Beskid Niski PLB180002</i>	<i>169</i>
7.1.1.3. <i>Opis gruntów i przedmiotów ochrony</i>	<i>169</i>
7.1.1.4. <i>Przedmioty ochrony w obszarze Natura 2000 Beskid Niski PLB180002 na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Dukla..</i>	<i>171</i>
7.1.1.5. <i>Informacje o zastosowanej metodyce użytej do oceny gatunków ptaków będących przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000 Beskid Niski PLB 180002 na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Dukla</i>	<i>172</i>
7.1.1.6. <i>Gatunki ptaków będących przedmiotami ochrony występujące w części obszaru Natura 2000 Beskid Niski PLB 180002 na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Dukla.....</i>	<i>193</i>
7.1.2. <i>Istniejące i potencjalne zagrożenia dla zachowania właściwego stanu ochrony ptaków będących przedmiotami ochrony oraz ich siedlisk w obszarze Natura 2000 Beskid Niski PLB 180002 na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Dukla.....</i>	<i>211</i>
7.1.3. <i>Cele działań ochronnych.....</i>	<i>216</i>
7.1.4. <i>Działania ochronne</i>	<i>218</i>
7.1.5. <i>Wskazania do zmian w obowiązujących dokumentach zagospodarowania przestrzennego</i>	<i>229</i>
7.1.6. <i>Propozycja weryfikacji SDF obszaru i jego granic</i>	<i>230</i>
7.1.7. <i>Przesłanki do sporządzenia planu ochrony.....</i>	<i>230</i>
7.1.8. <i>Załączniki do zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Beskid Niski PLB180002.....</i>	<i>231</i>
7.2. <i>UZGODNIENIA.....</i>	<i>242</i>
8. ZESTAWIENIE ZADAŃ OCHRONNYCH	245
8.1. <i>ZESTAWIENIE ZADAŃ Z ZAKRESU OCHRONY PRZYRODY</i>	<i>245</i>
8.2. <i>ZESTAWIENIE ZADAŃ Z ZAKRESU OCHRONY WARTOŚCI KULTUROWYCH I TURYSTYCZNYCH ORAZ EDUKACJI EKOLOGICZNEJ</i>	<i>247</i>
9. ZAŁĄCZNIKI	248
10. WYKAZ LITERATURY	251
11. KRONIKA	257
12. DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA	267

Wykaz stosowanych skrótów i terminów

Stosowane skróty i terminy	
Ustawa OOS	Ustawa z 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko.
SOOS	Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko. Jest to postępowanie mające na celu ocenę oddziaływania na środowisko skutków realizacji polityk, strategii, planów lub programów.
LP	Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe - państwowa jednostka organizacyjna nie posiadająca osobowości prawnej, zarządzająca gruntami własności Skarbu Państwa.
BULiGL	Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej. Przedsiębiorstwo Państwowe, którego głównym zadaniem jest sporządzanie planów urządzenia lasu, prowadzenie aktualizacji danych o lasach, monitoring lasu itp.
RDOŚ	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska – instytucja podległa Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, której głównym zadaniem jest nadzór nad niektórymi formami ochrony przyrody, prowadzenie ocen oddziaływania na środowisko, wydawanie decyzji środowiskowych itp.
DP	Dyrektywa Ptasia - Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa.
DS	Dyrektywa Siedliskowa - Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory.
SEA	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko.
SDF	Standardowy Formularz Danych. Podstawowy dokument opisujący istniejący lub projektowany obszar Natura 2000. Zawiera informacje o obszarze przesyłane do Komisji Europejskiej oraz udostępniane społeczeństwu.
SOO (obszar siedliskowy)	Specjalny obszar ochrony – obszar Natura 2000 wyznaczony w celu ochrony siedlisk przyrodniczych lub gatunków roślin i zwierząt (z wyjątkiem ptaków).
OZW (obszar siedliskowy)	Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty. Obszary siedliskowe, które nie zostały jeszcze formalnie powołane rozporządzeniem Ministra Środowiska, natomiast są już zatwierdzone przez Komisję Europejską.
OSO (obszar ptasi)	Obszar specjalnej ochrony – obszar Natura 2000 ustanowiony w celu ochrony ptaków i ich siedlisk odpowiednim rozporządzeniem Ministra Środowiska.
ZHL	Zasady Hodowli Lasu – branżowy dokument w leśnictwie określający sposoby prowadzenia gospodarki leśnej.
IUL	Instrukcja urządzania lasu – szczegółowe wytyczne dotyczące sposobu sporządzania planu urządzenia lasu.

Stosowane skróty i terminy	
IOL	Instrukcja ochrony lasu – branżowy dokument zawierający wytyczne w zakresie przeciwdziałania różnorodnym zagrożeniom jakim może być poddany las.
KZP	Komisja Założeń Planu. Narada z udziałem instytucji zewnętrznych (np. Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska), podczas której zapadają ustalenia dotyczące szczegółowych wytycznych sporządzania planu urządzenia lasu.
NTG	Narada Techniczno-Gospodarcza. Spotkanie na końcowym etapie sporządzania planu urządzenia lasu, którego celem jest dokonanie analizy i oceny gospodarki leśnej nadleśnictwa w okresie poprzednich 10 lat oraz akceptacja przyjętych założeń i ustaleń nowego planu urządzenia lasu.
KPP	Komisja Projektu Planu – końcowa narada w formie debaty publicznej mająca na celu dyskusję nad projektem planu urządzenia lasu oraz oceną oddziaływania planu na środowisko.
Zarządzenie 28/2014 z późn. zm	Zarządzenie nr 28/2014 Dyrektora RDLP w Krośnie z dnia 2 grudnia 2014 r., z uwzględnieniem zmian wynikających z zarządzenia nr 14 Dyrektora RDLP w Krośnie z dnia 28 grudnia 2016 r. dotyczące wprowadzenia wytycznych w sprawie sposobów uwzględniania wymagań ochrony przyrody podczas realizacji zadań z zakresu gospodarki leśnej na terenie RDLP w Krośnie.
Przedmiot ochrony	W przypadku obszaru Natura 2000 jest to gatunek lub siedlisko, dla którego ochrony utworzony został dany obszar. Te gatunki lub siedliska są wyszczególnione w SDF-ie z oceną ogólną A, B lub C. Gatunki wyszczególnione w SDF-ie z oceną D nie są przedmiotem ochrony.
Siedlisko przyrodnicze	Oznacza siedlisko przyrodnicze wymienione w załączniku I Dyrektywy Siedliskowej.
Czynniki abiotyczne	Przyczyny klimatyczne, glebowe np. wiatr, zakłócenie stosunków wodnych, susza, przymrozki itp.
Czynniki biotyczne	Czynniki „ożywione”: owady, grzyby, zwierzyzna, bakterie itp.
Przebudowa	Różnego rodzaju zabiegi zmierzające do takiej zmiany w budowie i strukturze drzewostanu, aby w lepszy sposób spełniane były wszystkie funkcje lasu. Polega np. na zmianie składu gatunkowego drzewostanu, na przemianie struktury wiekowej itp.
PUL lub Plan	Plan urządzenia lasu Podstawowy dokument planistyczny z zakresu gospodarki leśnej. Sporządzany jest dla każdego nadleśnictwa na okres 10 lat i określa całość zadań związanych z prowadzeniem gospodarki leśnej w tym okresie. Sporządzenie planu urządzenia lasu jest obowiązkiem wynikającym z Ustawy o lasach. W tekście opracowania analizowany projekt planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Dukla na lata 2018 - 2027 nazywany jest „projektem Planu”.
Prognoza oddziaływania na środowisko	Jest to dokument sporządzany w toku strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Prognoza jest opracowaniem analitycznym, w ramach którego dokonuje się oceny przewidywanego wpływu ustaleń ocenianego dokumentu na środowisko.

Stosowane skróty i terminy	
Program ochrony przyrody (POP)	Część planu urządzenia lasu. Zawiera kompleksowy opis stanu środowiska na obszarze nadleśnictwa wraz z zaleceniami ochronnymi i modyfikacjami gospodarki leśnej pod kątem ochrony przyrody.
Etat cięć (miąższościowy)	Określa maksymalną możliwą do pozyskania miąższość drewna w całym okresie obowiązywania Planu w użytkowaniu rębnym.
Powierzchniowy etat pielęgnowania drzewostanów	Określa powierzchnię przewidzianą do pielęgnowania, jaką trzeba obowiązkowo wykonać w 10 – leciu.
Odnawianie	Ponowne wprowadzenie roślinności leśnej (drzew) na powierzchnię leśną, uprzednio objętą użytkowaniem rębym, czyli wycinką drzew. Może mieć charakter odnowienia naturalnego lub sztucznego.
Zalesianie	Wprowadzenie roślinności leśnej na powierzchnię nie będącą lasem – łąkę, pastwisko, rolę, nieużytek itp.
Melioracje	System zabiegów polegających na odpowiednim przygotowaniu powierzchni przed i po zrębie: usunięcie podszytów, uprzątnięcie powierzchni itp.
Pielęgnowanie gleby	Są to zabiegi we wczesnych fazach młodego lasu (uprawy) polegające na wykaszaniu roślinności zachwaszczającej glebę i ocieniającej młode drzewka.
Zabiegi pielęgnacyjne	Zbiorcza grupa zabiegów na potrzeby analiz, w skład której wchodzi czyszczenia i trzebieże.
Czyszczenia wczesne (CW) i późne (CP)	Zabiegi w nieco starszych uprawach oraz w młodnikach polegające głównie na tzw. „selekcji negatywnej”, czyli usuwaniu drzew chorych, złych jakościowo, przegęszczeń, niekorzystnych domieszek itp.
Trzebieże (TW – trzebieże wczesne lub TP – trzebieże późne)	Zabiegi w starszych drzewostanach (zazwyczaj od ok. 20 lat do czasu użytkowania rębego) polegające na selekcji pozytywnej, czyli wyborze najlepszych drzewek i usuwaniu osobników, które im przeszkadzają we wzroście. Usuwane są pojedyncze drzewa, zazwyczaj niezgodne z TD lub typem siedliskowym lasu oraz drzewa, które wykazują objawy zamierania (przygłuszone). Drzewa te następnie są na miejscu pozbawiane gałęzi (okrzesywane) i wyciągane z lasu.
Rębnie	Sposoby zagospodarowania lasu, polegające na takim usunięciu drzew z powierzchni, aby w optymalny sposób przygotować środowisko na pojawienie się młodego pokolenia drzew, zgodnie z ich wymaganiami siedliskowymi i świetlnymi. Zabiegi rębne oprócz wycięcia drzewostanu obejmują też jego odnowienie, czyli przygotowanie gleby i wprowadzenie młodego pokolenia lasu.
Rb I (zupelna)	Wycięcie lasu na powierzchni maksymalnie do 6 ha w celu odnowienia gatunków światłożądnych, głównie sosny na ubogich siedliskach a także olszy na siedliskach olsów.
Rębnie złożone	Zbiorcza grupa złożona z rębni: II, III, IV i V, przyjęta na potrzeby analiz.

Stosowane skróty i terminy	
Rb IV (stopniowa)	Polega na stosowaniu zróżnicowanych cięć w obrębie jednej powierzchni celem odnowienia drzewostanów zróżnicowanych wiekowo i przestrzennie.
Rb V (przerębowa)	Polega na jednostkowym lub grupowym usuwaniu drzew w obrębie powierzchni, co zapewnia kształtowanie procesu odnowienia zróżnicowanego w przestrzeni i czasie. Odpowiednia dla wielowarstwowych drzewostanów z dużym udziałem gatunków cienioznośnych (głównie jodły).
Rębnia IVDU	Cięcia uprzątające w rębniach złożonych. Polegają na wykonaniu ostatniego etapu w rębni złożonej, czyli usunięcia drzew z powierzchni między gniazdami. W efekcie tego cięcia na powierzchni pozostaje wyłącznie młode pokolenie drzew oraz ewentualnie pozostawione fragmenty starodrzewu.
Typ drzewostanu (TD)	Jest to skład gatunkowy drzewostanu, ustalony dla dojrzałego drzewostanu. W TD zapisuje się gatunki wg rosnącego udziału. Np. TD: Jd-Bk oznacza, że w wieku dojrzałości drzewostan powinien się składać w większości z buka, z mniejszym udziałem jodły.
KO	Klasa odnowienia. Do klasy odnowienia zaliczane są drzewostany, w których rozpoczęto proces przebudowy rębnią złożoną i w których występuje odnowienie na co najmniej 30% powierzchni.
KDO	Drzewostan przygotowany do odnowienia w ramach rębni złożonej – wycięte, ale nie odnowione jeszcze gniazda. Jest to stan przejściowy, po którym drzewostan przechodzi w klasę odnowienia.
TSL	Typ siedliskowy lasu. Jednostka klasyfikacji siedlisk leśnych ustalona na podstawie badań gleby oraz opisu runa i drzewostanu. TSL opisuje potencjalne możliwości produkcji siedliska w zależności od trzech czynników: żyzności gleby, jej wilgotności oraz położenia w terenie (wysokość n.p.m., makrorzeźba). Siedliska dzielą się na bory, bory mieszane, lasy mieszane i lasy a w ramach tych grup na suche, świeże, wilgotne, bagienne i łęgowe.
SILP	System Informatyczny Lasów Państwowych. Jednolity system informatyczny służący do zarządzania przedsiębiorstwem Lasy Państwowe. Zawiera m.in. dane dotyczące opisu lasu oraz zadania wynikające z planu urządzenia lasu.
LMN	Leśna Mapa Numeryczna. Zestaw map (warstw) w postaci elektronicznej, sporządzonych według ściśle określonych zasad, powiązany z SILP-em, służący wizualizacji danych oraz analizom przestrzennym.
Miąższość	Jest to objętość drewna mierzona w m ³ . Podstawowy wskaźnik zasobów. Określa się ogólną miąższość drewna w całym nadleśnictwie, czyli tzw. zapas drzewostanów, oraz przeciętną miąższość na 1 hektar zwaną zasobnością.
Zasięg nadleśnictwa	Terytorialny zasięg działania nadleśnictwa obejmujący zarówno grunty będące w stanie posiadania nadleśnictwa, jak też wszystkie pozostałe grunty (zazwyczaj są to granice gmin i powiatów).

Stosowane skróty i terminy	
Udział wg gatunków panujących	Każdy drzewostan (czyli fragment lasu o w miarę jednolitych cechach takich jak wiek, skład, struktura, siedlisko itp.) składa się z jednego lub więcej gatunków. Jeżeli do analiz przyjmowany jest tylko gatunek panujący w danym drzewostanie (czyli ten o największym udziale) to powierzchnia całego drzewostanu traktowana jest jako powierzchnia, na której rośnie tylko gatunek panujący. Ponieważ większość zabiegów jest projektowana pod kątem gatunku panującego, ten sposób analiz zazwyczaj przyjmuje się w pracach urzędniowych. Na przykład drzewostan o powierzchni 2 ha składający się z sosny i dębu, gdzie sosna zajmuje 70% powierzchni a dąb 30%, przy analizach pod względem gatunków panujących jest traktowany tak, jak gdyby rosła tam tylko sosna.
Udział wg gatunków rzeczywistych	Każdy drzewostan (czyli fragment lasu o w miarę jednolitych cechach takich jak wiek, skład, struktura, siedlisko itp.), składa się z jednego lub więcej gatunków. W tym przypadku do analiz przyjmuje się faktyczny udział gatunków w składzie. Na przykład, jeżeli w drzewostanie o powierzchni 2 ha, 70% zajmuje sosna a 30% dąb, oznacza to, że w analizach i zestawieniach dla sosny przyjęto powierzchnię 1,4 ha a dla dębu – 0,6 ha.
Użytkowanie rębne	Dotyczy pozyskania drewna w efekcie realizacji rębni, czyli procesu usunięcia starego drzewostanu i odnowienia powstałej powierzchni młodym. Użytkowanie rębne ma więc miejsce w drzewostanach starych, dojrzałych.
Użytkowanie przedrębne	Dotyczy pozyskania drewna w drzewostanach młodszych, w efekcie wykonywania zabiegów pielęgnacyjnych: czyszczeń późnych i trzebieży.

1. WSTĘP

1.1. OCHRONA PRZYRODY I KSZTAŁTOWANIE ŚRODOWISKA NATURALNEGO W LASACH PAŃSTWOWYCH

Obszary leśne odznaczają się swoistą odrębnością. Są niezmiernie ważnym składnikiem krajobrazu, stanowią naturalne środowisko wielu gatunków roślin i zwierząt, odgrywają znaczącą rolę w ochronie przyrody.

Zaangażowanie gospodarki leśnej w ochronę przyrody realizowane jest na trzech poziomach: jako powszechna dbałość o przyrodę (czyli rozwój zrównoważony), jako przestrzeganie reguł wyznaczonych w ustawie o ochronie przyrody (np. dotyczących ochrony gatunkowej) na całym obszarze leśnym, oraz jako narzędzie do osiągnięcia celów ochrony na obszarach Natura 2000, w parkach narodowych, rezerwatach przyrody i na pozostałych obszarach i obiektach chronionych [Olaczek 2004].

Podstawą funkcjonowania PGL Lasy Państwowe są zapisy ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach. Dokument ten określa zadania oraz podstawowe zasady funkcjonowania Lasów Państwowych. Szczególną uwagę zwraca na prowadzenie trwale zrównoważonej i wielofunkcyjnej gospodarki leśnej zgodnie z zasadami: powszechnej ochrony lasów, trwałości utrzymania lasów, ciągłości i zrównoważonego wykorzystania wszystkich funkcji lasów oraz powiększania zasobów [Strategia Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe na lata 2014-2030].

Ponad 65% gatunków flory i fauny występujących w Polsce to gatunki leśne lub związane z lasem. Znaczna większość form ochrony przyrody (z wyjątkiem parków narodowych) znajduje się na gruntach zarządzanych przez PGL Lasy Państwowe. Stąd też, we współczesnym wielofunkcyjnym leśnictwie ochrona przyrody i kształtowanie środowiska naturalnego są jego integralną częścią, a formę i zakres określają ustawowe akty prawne, oraz wytyczne i przepisy branżowe.

Główne cele w tym względzie to:

- zabezpieczanie obszarów, obiektów i gruntów objętych różnymi formami ochrony przyrody, będących w zarządzie Lasów Państwowych;
- zachowanie w dobrym stanie siedlisk i gatunków objętych ochroną w ramach sieci Natura 2000, na terenie Lasów Państwowych;
- prowadzenie racjonalnej gospodarki leśnej w oparciu o ideę trwałego i zrównoważonego rozwoju, z zachowaniem różnorodności biologicznej;
- dbałość o pozaprodukcyjne funkcje lasów;
- propagowanie idei ochrony lasu oraz roli lasów i leśnictwa, poprzez edukację ekologiczną społeczeństwa.

Zarządzenie nr 28 Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Krośnie z dnia 02 grudnia 2014 r. z uwzględnieniem zmian wynikających z zarządzenia nr 14 Dyrektora RDLP w Krośnie z dnia 28 grudnia 2016 r. wprowadza do stosowania „Wytyczne w sprawie sposobów uwzględniania wymogów ochrony przyrody podczas realizacji zadań z zakresu gospodarki leśnej na terenie RDLP w Krośnie”. Celem opracowanych wytycznych jest:

- wdrożenie we wszystkich nadleśnictwach jasnych i precyzyjnych procedur służących uwzględnieniu wymogów ochrony przyrody podczas realizacji zadań z zakresu gospodarki leśnej;

- zwiększenie różnorodności biologicznej, szczególnie o organizmy związane ekologicznie z obecnością rozkładającego się drewna w ekosystemach leśnych;
- podjęcie działań zmierzających do poprawy stanu ochrony gatunków zwierząt, roślin i grzybów chronionych oraz ich siedlisk, a także siedlisk przyrodniczych, zwłaszcza priorytetowych, o których mowa w załączniku do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, jak również kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000.

Wytyczne określają sposoby modyfikacji działań z zakresu gospodarki leśnej na obszarach sieci Natura 2000. Objaśniają postępowanie zapobiegające przypadkowemu niszczeniu stanowisk chronionych grzybów, roślin i zwierząt, naruszaniu ochrony strefowej, ochrony pomnikowej. Przedstawiono w nich również sposób postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa powszechnego w rezerwatach przyrody, stanowiskach chronionych grzybów, roślin, zwierząt, w strefach ochrony okresowej i całorocznej, w odniesieniu do pomników przyrody itp. W zarządzeniu nr 28/2014 zwrócono uwagę na sposób prowadzenia monitoringu wybranych form ochrony przyrody.

Całokształt postępowania dotyczącego obszarów Natura 2000 określa Zarządzenie nr 29 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 14 czerwca 2016 r. w sprawie (1) oceny procesu stanowienia obszarów Natura 2000 obejmujących grunty w zarządzie Lasów Państwowych oraz oceny planów zadań ochronnych dla tych obszarów, (2) sporządzania planów urządzenia lasu pełniących również funkcje planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 oraz (3) ustalenia systemu okresowej powszechnej inwentaryzacji gatunków roślin, zwierząt i innych organizmów oraz parametryzacji wybranych cech biotopów mających znaczenie w ekosystemach leśnych. W zarządzeniu tym zawarto szereg praktycznych informacji m. in. na temat ustalania przedmiotów ochrony w ramach danego obszaru Natura 2000 gdzie § 42 ust. 2 mówi, że *„ustalenie ostatecznej listy siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i organizmów zwierzęcych, nie wyłączając awifauny, które wraz z ich siedliskami powinny być przedmiotem ochrony w ramach danego obszaru Natura 2000, powinno następować z uwzględnieniem danych zawartych w programie ochrony przyrody, stanowiącym część składową ekspirującego lub aneksowanego planu urządzenia lasu danego nadleśnictwa”*. Ponadto zgodnie z § 49 plan urządzenia lasu powinien stanowić substytut planu zadań ochronnych.

1.2. PODSTAWOWE ZAŁOŻENIA POLITYKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO REGIONU DOTYCZĄCE OCHRONY PRZYRODY Z UWZGLĘDNIENIEM REGIONALNYCH STRATEGII ROZWOJU ORAZ REGIONALNYCH PROGRAMÓW OCHRONY ŚRODOWISKA

„Program Ochrony Środowiska Województwa Podkarpackiego na lata 2012-2015 z perspektywą do 2019 roku” przyjęty Uchwałą Nr XL/803/13 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 13 listopada 2013 roku.

W dokumencie tym, w punkcie: Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu oraz zrównoważony rozwój lasów – priorytet 6, zawarte zostały cele, które są realizowane w *Planie urzędzenia lasu dla Nadleśnictwa Dukla*:

1. krótkookresowe:

- realizacja zobowiązań międzynarodowych w zakresie ochrony przyrody oraz zobowiązań wynikających z ustawy o ochronie przyrody,
- wdrażanie zasad ochrony i racjonalnego użytkowania zasobów leśnych odpowiadających kryteriom ustalonym dla Europy, na podstawie konwencji i porozumień międzynarodowych,
- intensyfikacja działań ukierunkowanych na prowadzenie trwale zrównoważonej, wielofunkcyjnej gospodarki leśnej,
- kształtowanie właściwej struktury gatunkowej i wiekowej lasów, z zachowaniem ich bogactwa biologicznego;

2. średniookresowe:

- zachowanie oraz ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazowej,
- zachowanie korzystnego wpływu lasu na równowagę środowiska i warunki życia ludzi, w szczególności ochrona, zwiększanie, i przywracanie biologicznej różnorodności lasów na poziomie ekosystemowym, gatunkowym i genetycznym,
- edukacja ekologiczna dotycząca racjonalnego użytkowania zasobów leśnych.

Regionalny Program Operacyjny Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020 wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko (Załącznik nr 1 i 2 do uchwały). Przyjęty uchwałą Nr 33/629/15 Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie z dnia 3 marca 2015 roku.

Program ten zmieniono uchwałą Nr 372/7795/17 Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie z dnia 28 listopada 2017 r.

Jedną z osi priorytetowych przyjętych w tym dokumencie jest „Ochrona środowiska naturalnego i dziedzictwa kulturowego”, której celem jest ochrona i przywrócenie różnorodności biologicznej, ochrona i rekultywacja gleby oraz wspieranie usług ekosystemowych, także poprzez program „Natura 2000” i zieloną infrastrukturę.

W **Strategii Rozwoju Województwa Podkarpackiego** (zał. nr 1 do Uchwały Nr XXXVII/697/13 Sejmiku Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie z dnia 26 sierpnia 2013 r.) jednym z celów strategicznych jest racjonalne i efektywne wykorzystanie zasobów województwa z poszanowaniem środowiska naturalnego, w tym osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu środowiska oraz zachowanie bioróżnorodności.

W **Planie zagospodarowania przestrzennego województwa podkarpackiego** z 2002 roku (załącznik nr 1 do uchwały Nr XL VIII/522/02 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 30 sierpnia 2002 r.) ustalono w zakresie gospodarki leśnej i zalesień konieczność przebudowy drzewostanów w kierunku ich zgodności z siedliskiem.

Zasady zagospodarowania na terenie lasów i gruntów leśnych:

- 1) na terenie lasów i gruntów leśnych obowiązują zasady zagospodarowania określone w przepisach szczególnych (w szczególności ustawy o lasach i ochronie przyrody) oraz w planach urządzenia lasów i programach ochrony przyrody nadleśnictw,
- 2) dopuszcza się lokalizację inwestycji związanych z gospodarką leśną oraz tras przebiegu infrastruktury technicznej (w szczególności uznanej za cel publiczny) w przypadkach braku innych rozwiązań omijających kompleksy leśne, pod warunkiem zachowania obszarów skupisk roślinności o szczególnych wartościach przyrodniczych, krajobrazowych i ekologicznych, występowania skupisk gatunków chronionych, korytarzy ekologicznych, ostoju zwierząt, zgodnie z przepisami szczególnymi,
- 3) działania w zakresie hodowli lasu powinny być prowadzone z zachowaniem różnorodności biologicznej, w szczególności należy właściwie kształtować strefy ekotonowe w celu przywrócenia walorów krajobrazowych ekosystemów leśnych,
- 4) należy właściwie kształtować bilans wodny w lasach poprzez zachowanie istniejących lub odtworzenie cieków i zbiorników wodnych oraz ich ochronę,
- 5) należy tworzyć warunki do powoływania Leśnych Kompleksów Promocyjnych oraz certyfikacji lasów jako narzędzi wzorcowej zrównoważonej gospodarki leśnej w zróżnicowanych warunkach środowiska w województwie.

Teren działania Nadleśnictwa Dukła obejmuje dwa powiaty – krośnieński i jasielski. Posiadają one opracowane Strategie rozwoju oraz Programy ochrony środowiska. Dokumenty te w swych celach strategicznych nie dotyczą bezpośrednio gruntów Nadleśnictwa Dukła, jedynie ogólne założenia tych opracowań odnoszą się do zrównoważonego rozwoju lasów w ramach wieloletnich planów urządzenia lasu.

Nadleśnictwo prowadzi swoją działalność w granicach administracyjnych gmin Krempna, Nowy Żmigród, Charkówka, m. Dukła, Dukła, m. Iwonicz Zdrój, Iwonicz Zdrój, Krościenko Wyżne, Miejsce Piastowe, Rymanów, Jaśliska, m. Krosno.

Aktualnie gmina Dukła, Jaśliska, Krościenko Wyżne oraz miasto Iwonicz-Zdrój posiadają miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego (MPZP) obejmujący teren Nadleśnictwa Dukła, w których zaplanowano zagospodarowanie zgodnie z zasadami określonymi w planach urządzenia lasów, z uwzględnieniem funkcji ochronnych lasów. W MPZP gminy Dukła na gruntach leśnych dopuszczono realizacji projektowanego zbiornika wodnego na rzece Jasiołce, a także w obrębie leśnym Dukła oddz. 8 uchwalono strefę ochrony konserwatorskiej.

Pozostałe gminy posiadają częściowe miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, ale nie wprowadzają one zmian w zakresie gospodarki leśnej.

Projekt Planu urządzenia lasu jest zgodny ze strategią przestrzennego zagospodarowania regionu, wyrażoną w planach zagospodarowania przestrzennego oraz w regionalnych programach ochrony środowiska.

2. CELE PROGRAMU OCHRONY PRZYRODY

Program ochrony przyrody w nadleśnictwie jest wykonywany w celu:

- a) poprawy warunków ochrony i w miarę możliwości wzbogacania zasobów przyrodniczych ekosystemów leśnych, a w szczególności zachowania różnorodności biologicznej na wszystkich poziomach organizacji – genowym, gatunkowym, populacyjnym, ekosystemowym i krajobrazowym;
- b) zinventaryzowania i zobrazowania warunków przyrodniczych oraz zagrożeń przyrody nadleśnictwa (głównie ekosystemów leśnych) na tle regionu i kraju;
- c) ustalenia hierarchii grup funkcji poszczególnych kompleksów leśnych (całych lub części);
- d) wskazania kolejnych obiektów przyrodniczych do objęcia szczególnymi formami ochrony i wstępnego określenia przedmiotów oraz celów i metod ochrony;
- e) doskonalenia gospodarki leśnej i sprawowania ochrony przyrody;
- f) preferowania technologii prac leśnych przyjaznych środowisku przyrodniczemu;
- g) uświadomienia wszystkim grupom społeczeństwa obecnych i potencjalnych zagrożeń lasów oraz środowiska przyrodniczego;
- h) umożliwienie w przyszłości wykonywania szeregu analiz porównawczych dotyczących zmian stanu lasu i środowiska przyrodniczego;
- i) ochrony zabytków kultury materialnej w lasach;
- j) opracowania propozycji do planów zagospodarowania przestrzennego.

3. ZAKRES I ORGANIZACJA PRAC

Program niniejszy stanowi aktualizację Programu ochrony przyrody w Nadleśnictwie Dukła wykonanego w 2008 r. jako część planu urządzenia lasu Nadleśnictwa na lata 2008-2017.

Został wykonany w oparciu o:

- „Instrukcję sporządzania programu ochrony przyrody w nadleśnictwie”, zatwierdzoną do użytku służbowego 28.05.1996 r.;
- § 110-112 (pkt 3. rozdz. IV) części I Instrukcji urządzania lasu zatwierdzoną do użytku służbowego zarządzeniem nr 55 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 21 listopada 2011 r. (CILP Warszawa 2012 r.),
- obowiązujące uregulowania prawne w zakresie ochrony przyrody,
- obowiązujące wytyczne w LP dotyczące zakresu ochrony przyrody,
- postanowienia Komisji Założeń Planu dla Nadleśnictwa Dukła zwołanej w dniu 11 września 2015 r.,
- ustalenia Narady Techniczno-Gospodarczej dla Nadleśnictwa Dukła w dniu 23 listopada 2017 r.

Program wykonano w formie szczegółowej dla lasów i gruntów nieleśnych pozostających w zarządzie Nadleśnictwa Dukła oraz w formie uproszczonej dla obszaru w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa. Program opracowano na podstawie danych zebranych w trakcie prac terenowych, dostępnych waloryzacji przyrodniczych oraz w oparciu o dostępne publikacje i opracowania z zakresu ochrony przyrody i środowiska dotyczące tego terenu.

Weryfikacja i aktualizacja Programu ochrony przyrody polegała na:

- uzupełnieniu programu o obszary Natura 2000 i zadania wynikające z planów zadań ochronnych dla tych obszarów,
- uzupełnieniu programu o inne, dotychczas nie ujęte w opracowaniu, obiekty objęte ochroną na podstawie przepisów o ochronie przyrody, z ewentualnym określeniem ich lokalizacji i powierzchni oraz aktów ustanowienia, a także celów i zasad ochrony,
- uzupełnieniu programu o nowo rozpoznane obiekty przewidziane do objęcia jedną z ustawowych form ochrony przyrody, dla których jest skompletowana wymagana dokumentacja, z ewentualnym podaniem ich lokalizacji, powierzchni oraz przedmiotów, celów i zasad ochrony,
- uzupełnieniu programu o nowo rozpoznane obiekty zasługujące na szczególną ochronę, z określeniem ich lokalizacji, powierzchni, walorów przyrodniczych i pożądanej formy ochrony,

- uzupełnieniu programu o nowo rozpoznane walory przyrodnicze w odniesieniu do pozostałych lasów i gruntów nadleśnictwa, zasługujących na ochronę metodami gospodarki leśnej, ze szczególnym uwzględnieniem stopni ich naturalności, różnorodności biologicznej i bogactwa genetycznego,
- uzupełnieniu programu o nowo rozpoznane obiekty o walorach historycznych, kulturowych, edukacyjnych, krajobrazowych, turystycznych i wypoczynkowych,
- uzupełnieniu programu o nowo rozpoznane obiekty stanowiące źródła zanieczyszczeń środowiska przyrodniczego, z podaniem rodzajów powodowanych przez nie zanieczyszczeń oraz ewentualnych środków zaradczych.

Zakres i sposób weryfikacji i aktualizacji programu ochrony przyrody dla Nadleśnictwa Dukla ustalono na Komisji Założeń Planu.

4. AKTUALIZACJA PROGRAMU OCHRONY PRZYRODY

4.1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA NADLEŚNICTWA

4.1.1. POŁOŻENIE ADMINISTRACYJNE

Nadleśnictwo Dukła usytuowane jest w południowej części województwa podkarpackiego, na terenie powiatów:

- krośnieńskiego, na terenie którego obejmuje: miasto Dukła, miasto Iwonicz Zdrój oraz gminy Chorkówka, Dukła, Iwonicz Zdrój, Rymanów, Krościenko Wyżne, Miejsce Piastowe oraz Jaśliska,
- jasielskiego, na terenie którego obejmuje gminy Krempna i Nowy Żmigród,
- miasta Krosno.

Administracyjnie Nadleśnictwo podlega Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Krośnie.

Obejmuje powierzchnię 14 875,24 ha, podzielone jest na dwa obręby leśne: Dukła i Tylawa, które łącznie obejmują 11 leśnictw (tabela poniżej).

Podział organizacyjny na obręby i leśnictwa wraz z powierzchnią wg stanu na 1.01.2018 r.

Nr leśnictwa	Obręb Dukła	Pow. [ha]	Nr leśnictwa	Obręb Tylawa	Pow. [ha]
01	Iwonicz	831,88	07	Barwinek	1 483,46
02	Cergowa	947,66	08	Daliowa	1 329,92
03	Franków	1 455,65	09	Kamionka	1 041,02
04	Folusz	1 675,07	10	Piotruś	1 393,55
05	Mszana	1 646,45	11	Zydranowa	1 844,59
06	Żmigród	1 225,99			
Razem obr. Dukła		7 782,70	Razem obr. Tylawa		7 092,54

Siedziba Nadleśnictwa znajduje się we wsi Równe koło Dukli (leśnictwo Cergowa oddz. 7 h).

Nadleśnictwo sąsiaduje:

- od południa ze Słowacją,
- od południowego zachodu z Magurskim Parkiem Narodowym,
- od zachodu z Nadleśnictwem Kołaczyce,
- od północnego wschodu z Nadleśnictwem Brzozów,
- od wschodu z Nadleśnictwem Rymanów.

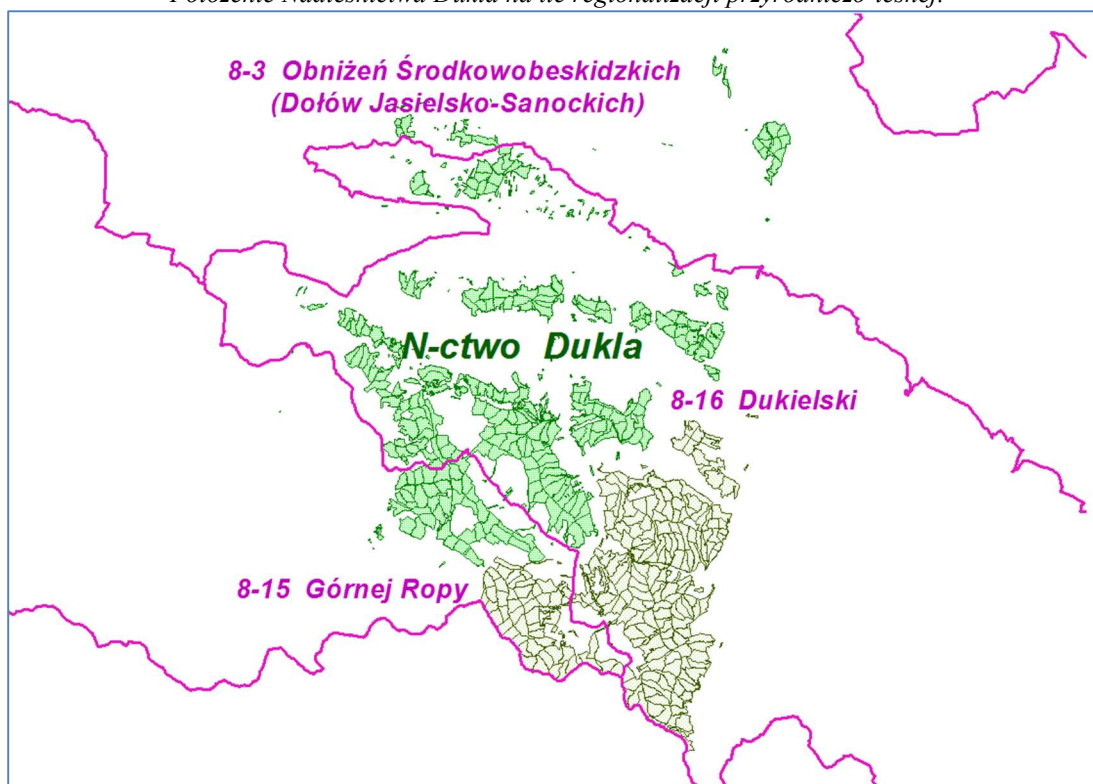
4.1.2. USYTUOWANIE GEOGRAFICZNO-PRZYRODNICZE

Uwzględniając „Regionalizację przyrodniczo-leśną Polski 2010” (R. Zielony, A. Kliczkowska 2012), lasy omawianego Nadleśnictwa położone są w:

Krajnie Karpackiej	- 8,
Mezoregion Obniżenia Środkowobeskidzkiego	- 8-3 (3,1%),
Mezoregion Górnej Ropy	- 8-15 (21,2%),
Mezoregion Dukielski	- 8-16 (75,7%).

Większość powierzchni (75,7%) Nadleśnictwa leży w mezoregionie Dukielskim.

Położenie Nadleśnictwa Dukla na tle regionalizacji przyrodniczo-leśnej.

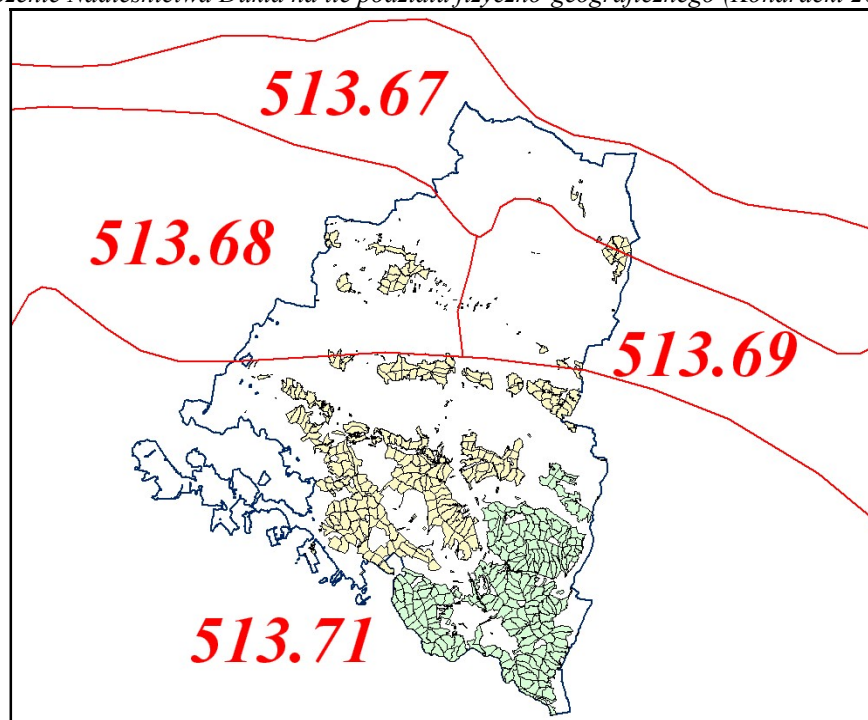

Położenie fizyczno-geograficzne

Nadleśnictwo (wg Kondrackiego: Geografia regionalna Polski, PWN 2011, z oznaczeniem dziesiętnym), leży w wymienionych niżej jednostkach podziału fizyczno-geograficznego:

<i>Megaregion</i> -	Karpaty	- 5
<i>Prowincja</i> -	Karpaty Zachodnie z Podkarpaciem	- 51
<i>Podprowincja</i> -	Zewnętrzne Karpaty Zachodnie	- 513
<i>Makroregion</i> -	Pogórze Środkowobeskidzkie	- 513.6
<i>Mezoregion</i> -	Kotlina Jasielsko-Krośnieńska	- 513.67
<i>Mezoregion</i> -	Pogórze Jasielskie	- 513.68
<i>Mezoregion</i> -	Pogórze Bukowskie	- 513.69
<i>Makroregion</i> -	Beskidy Środkowe i Wschodnie	- 513.7
<i>Mezoregion</i> -	Beskid Niski	- 513.71

Położenie Nadleśnictwa Dukla na tle podziału fizyczno-geograficznego (Kondracki 2011).

4.1.3. STRUKTURA UŻYTKOWANIA GRUNTÓW

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa o pow. 612,45 km² lesistość wynosi 44,6%.

Strukturę użytkowania ziemi dla gruntów Nadleśnictwa Dukła według obrębów (na podstawie tabeli I planu urządzenia lasu), zestawiono w poniższej tabeli.

Zestawienie powierzchni gruntów Nadleśnictwa Dukła wg kategorii użytkowania

Lp	Wyszczególnienie	obręb leśny Dukła [ha]	obręb leśny Tylawa [ha]	Nadleśnictwo Dukła [ha]	%
1.	Lasy	7677,14	6965,66	14642,80	98,44
1.1.	Grunty leśne zalesione	7578,95	6823,57	14402,52	96,82
1.2.	Grunty leśne niezalesione	47,79	54,76	102,55	0,69
1.3.	Grunty związane z gospodarką leśną	50,40	87,33	137,73	0,93
2.	Grunty zadrzewione i zakrzewione	7,79	6,88	14,67	0,10
3.	Użytki rolne	54,78	87,53	142,31	0,96
4.	Grunty pod wodami	6,00	5,79	11,79	0,08
5.	Użytki ekologiczne	2,13	14,97	17,10	0,11
6.	Tereny różne	2,24	9,58	11,82	0,08
7.	Grunty zabudowane i zurbanizowane	31,90	1,95	33,85	0,23
8.	Nie użytki	0,72	0,18	0,90	0,01
Razem (2-8) Grunty nie zaliczone do lasów w tym: grunty przeznaczone do zalesienia		105,56	126,88	232,44	1,56
OGÓLEM (1-8)		7782,70	7092,54	14875,24	100,00

Łączna powierzchnia Nadleśnictwa wynosi 14875,24 ha. Grunty leśne zajmują 14642,80 ha, co stanowi 98,44% ogólnej powierzchni nadleśnictwa, w tym grunty zalesione (drzewostany) – 14402,52 ha (96,82%).

Grunty leśne nie zalesione (poletka łowieckie, przewidziane do sukcesji naturalnej, objęte szczególnymi formami ochrony) zajmują 102,55 ha, co stanowi 0,69% całkowitej powierzchni. Grunty związane z gospodarką leśną mają powierzchnię 137,73 ha, tj. 0,93% ogólnej powierzchni.

Grunty nieleśne zajmują 232,44 ha (1,56% powierzchni Nadleśnictwa). Zaliczają się do nich użytki rolne, grunty pod wodami, użytki ekologiczne, grunty zabudowane i zurbanizowane.

4.1.4. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA KOMPLEKSÓW LEŚNYCH

Lasy Nadleśnictwa Dukla tworzą 203 kompleksy leśne. Graniczą one na ogół z gruntami rolnymi oraz na niewielkiej długości z lasami własności indywidualnej. Podział powierzchniowy oparty jest głównie na drogach, potokach, grzbietach oraz częściowo na istniejących liniach sztucznych.

Wielkość kompleksu	Obręb				Nadleśnictwo	
	Dukla		Tylawa		ilość	powierzchnia [ha]
	ilość	powierzchnia [ha]	ilość	powierzchnia [ha]		
1	2	3	4	5	6	7
do 1,00 ha	125	42,67	8	4,74	133	47,41
1,01 – 5,00 ha	33	63,80	10	23,75	43	87,55
5,01 – 20,00 ha	8	112,97	1	7,18	9	120,15
20,01 – 100,00 ha	7	404,00	0	0	7	404,00
100,01 – 200,00 ha	1	125,06	0	0	1	125,06
200,01 – 500,00 ha	4	1351,32	1	379,34	5	1730,66
500,01 – 2000,00 ha	2	1239,61	1	1470,59	3	2710,20
Powyżej 2000 ha	1	4443,27	1	5206,94	2	9650,21
Razem	181	7782,70	22	7092,54	203	14875,24

4.1.5. HISTORIA LASÓW I GOSPODARKI LEŚNEJ

Przed rozbiorami w regionie tym nie było wystarczającej sieci szlaków komunikacyjnych nadających się do lądowego czy wodnego transportu drewna. Powodowało to niewielkie zainteresowanie eksploatacją lasów z tutejszych królewskich oraz ograniczony handel na większą skalę. Znacznego wyrębu drzew dokonywano na potrzeby, rozwijającego się, prymitywnego przetwórstwa leśnego - smolarnie, maziarnie, potażarnie, wpały węgla drzewnego itp. Jednak wyręby na te potrzeby nie były znaczące (E. Orłowski). W trakcie zaborów lasy królewskie były wyprzedawane w ręce prywatne.

W XIX w. wg publikacji Bujaka z 1910 r (Bujak F., 1910. Galicja, T. II: Leśnictwo, górnictwo, przemysł. Lwów-Warszawa) rozpoczęto rabunkową gospodarkę w tych lasach.

„Oddawna obowiązuje w Galicyi ustawa lasowa (od r. 1852), która nie tylko zakazuje karczować lasy i zamieniać ich przestrzeń na inną kulturę, ale nakazuje zalesiać wyręby, a nawet w pewnych wypadkach (lasy serwitutowe) zaprowadzić plan gospodarczy i stosować się do niego.... Dopiero w r. 1872 wprowadzono instytucję zawodowo wykształconych inspektorów leśnych przy władzy politycznej. Niestety ten krok był również połowiczny.”

„Według obliczeń J. Szczerbowskiego ubyło w ciągu XIX wieku z przestrzeni leśnej 200000 ha czyli rocznie ubywało około 2000 ha, w ciągu ostatnich 30 lat (1870-1900) ubyło 93200 ha, czyli przeciętnie po 6100 ha rocznie. Najgwałtowniej postępował karczunek 1850-1880 (por. str.235-236 t. I-go).”

„Okolo 18% powierzchni leśnej zajmują niskopienne zarośla (l. odroślowe), co kilka lub kilkanaście lat wycinane, przeszło 50% stanowią lasy wysokopienne (nasienne) podzielone na poręby wycinane kolejno.”

Lasy Nadleśnictwa Dukła leżące w dużych kompleksach, przed II Wojną Światową należały do właścicieli ziemskich, najwięksi z nich to: Hrabia Załuski – Iwonicz Zdrój, Zofia Stawierska – Chorkówka, Tytus Trzecieski – Iwonicz Zdrój, Witold Sulimirski – Chorkówka, Helena Potocka – Krościenko, Zahler – Kopytowa, lasy Czartoryskiego, lasy majątku Dukła, lasy firmy meblowej Rosenthal, lasy biskupstwa Przemyśl. Mniejsze kompleksy leśne należały do drobnych właścicieli.

Nie ma wiarygodnych i dokładnych danych o gospodarce prowadzonej w tych lasach w XIX i na początku XX wieku. Przypuszczać należy, że gospodarka w lasach prowadzona była w sposób bez planowy. Jej cechami było użytkowanie w lasach wielkiej własności prowadzone zrębami częściowymi, a w lasach indywidualnej własności w sposób posztuczny (plądrowniczy). Odnawianie odbywało się przeważnie w sposób naturalny, rzadziej sztuczny. Pozyskiwano wielkowymiarowe drewno bukowe i jodłowe pozostawiając na pniu gorsze sortymenty. Dla większych majątków leśnych sporządzano wówczas plany gospodarcze, lecz nadzór nad ich realizacją był nieskuteczny. Po 1927 roku dla wszystkich majątków leśnych obrębu dukielskiego sporządzono plany gospodarcze uwzględniające gospodarkę zrębami częściowymi, niestety nie zachowały się operaty z okresu międzywojennego. Na terenie lasów dukielskich znaczne szkody wystąpiły w drzewostanach bukowych i jodłowych wskutek klęski mrozowej jaka nawiedziła całą Europę na przełomie 1928 i 1929 roku oraz walk prowadzonych na przełomie 1944 i 1945 roku o Przełęcz Dukielską.

Lasy Nadleśnictwa Dukła zostały upaństwowione na podstawie następujących aktów prawnych: dekretu PKWN z dnia 22.07.1944 r., dekretu z dnia 6.09.1944 r. o przeprowadzeniu reformy rolnej, dekretu PKWN z dnia 12.12.1944 r. o przejęciu niektórych lasów na własność państwa.

Grunty będące własnością drobnych właścicieli zostały upaństwowione na podstawie dekretu z dnia 5.09.1947 r. o przyjęciu na własność państwa nieruchomości po ludności przesiedlonej do ZSRR i na ziemie zachodnie oraz na podstawie ustawy z dnia 27.07.1949 r. - o przejęciu na własność państwa nieruchomości ziemskich nie pozostających w faktycznym władaniu właścicieli.

Nadleśnictwa: Dukła, Krosno i Kołaczyce (pierwotna nazwa Nadleśnictwo Olszyn) utworzono w 1945 roku po upaństwowieniu lasów dużej i średniej własności prywatnej oraz lasów należących do drobnych i średnich właścicieli ziemskich, stanowiących mienie pożydowskie, mienie ludzi przesiedlonych w głąb ZSRR i na Ziemię Odzyskane. W 1948 roku Urząd Ziemski przekazał Nadleśnictwu ponad 2000 ha lasów polemkowych oraz nieużytków porolnych przeznaczonych do zalesienia.

W 1963 r. leśnictwo Polany zostało przekazane z Nadleśnictwa Dukła do Nadleśnictwa Kremplna. Podczas reorganizacji, jaką przeprowadzono w 1972 roku do Nadleśnictwa Dukła przyłączono Nadleśnictwo Krosno jako Obręb Krosno (wg stanu z 1.X.1972 r. - 6077,60 ha) i Obręb Tylawa. W toku dalszej reorganizacji w 1974 roku do Obrębu Dukła przeszło z Obrębu Krosno leśnictwo Iwonicz, a Leśnictwo Barwinek przeszło z Obrębu Dukła do Obrębu Tylawa. W 1995 roku do obrębu Dukła przyjęto Leśnictwo Żmigród z byłego Nadleśnictwa Żmigród z chwilą powołania Magurskiego Parku Narodowego.

Nadleśnictwo Kołaczyce, z jednym obrębem leśnym o tej samej nazwie, zostało przeorganizowane w 1977 roku z części uprzednio istniejących Nadleśnictw: Kołaczyce, Gorlice, Wiśniowa i Żmigród.

Zgodnie z Zarządzeniem Nr 72 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 3 grudnia 2004 r. od 1 stycznia 2005 r. leśnictwo Barwinek wróciło do Obrębu Dukła, a Obręb Tylawa przekazano do Nadleśnictwa Rymanów. W czasie tej reorganizacji przyłączono Nadleśnictwo Kołaczyce jako Obręb Kołaczyce (5650,54 ha) do Nadleśnictwa Dukła.

W wyniku ostatniej reorganizacji zgodnie z zarządzeniem nr 37 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z 25 czerwca 2007 r. w sprawie wprowadzenia zmian w powierzchni Nadleśnictwa Dukła i Rymanów, utworzenia nowego Nadleśnictwa Kołaczyce oraz określenia zasięgu terytorialnego tych nadleśnictw w Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych Krosno (OR-0151-6/2007) wprowadzono następujące zmiany:

- 1) z Nadleśnictwa Dukła wyłączono z obrębu leśnego Kołaczyce o powierzchni 5644,36 ha oraz z obrębu leśnego Krosno oddziały: 132, 144–150 o powierzchni 240,95 ha, które włączono do obrębu leśnego Kołaczyce w nowo tworzonego Nadleśnictwa Kołaczyce,
- 2) z obrębu leśnego Krosno Nadleśnictwa Dukła oddziały: 128, 129, 133–143, 151–168 o powierzchni 917,18 ha włączono do obrębu leśnego Dukła, w Nadleśnictwie Dukła,
- 3) pozostałe grunty obrębu leśnego Krosno z Nadleśnictwa Dukła o powierzchni 4701,54 ha włączono do obrębu leśnego Krosno, w nowo tworzonym Nadleśnictwie Kołaczyce.

4.1.6. UZDROWISKO IWONICZ ZDRÓJ

Na obszarze uzdrowiska Iwonicz Zdrój wydzielono trzy rodzaje stref ochronnych, oznaczone literami „A”, „B” i „C”, które swoim zasięgiem w całości obejmują grunty leśnictwa Iwonicz.

Strefy te zostały utworzone zgodnie ze Statutem dla Uzdrawiska Iwonicz Zdrój, na obszarze których obowiązują przepisy prawne ustalające nakazy i zakazy służące właściwemu kształtowaniu warunków środowiskowych. Statut Uzdrawiska Iwonicz Zdrój ustalony został Uchwałą Nr XXIII/173/2012 Rady Miejskiej w Iwoniczu-Zdroju z dnia 29 października 2012 r.

W myśl ustawy o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych;

Strefa „A” obejmuje obszar, na którym są zlokalizowane lub planowane zakłady i urządzenia lecznictwa uzdrowiskowego, a także inne obiekty służące lecznictwu uzdrowiskowemu lub obsłudze pacjenta lub turysty, w szczególności: pensjonaty, restauracje lub kawiarnie, dla której procentowy udział terenów zielonych wynosi nie mniej niż 75 %.

Zakaz dotyczące gospodarki leśnej na terenie Nadleśnictwa Dukła w strefie „A” uzdrowiska to - wyrąb drzew leśnych i parkowych, z wyjątkiem cięć pielęgnacyjnych.

W PUL są planowane zabiegów gospodarczych w drzewostanach znajdujących się w tej strefie.

Strefa „B”, dla której procentowy udział terenów zielonych wynosi nie mniej niż 55 %, obejmuje obszar przyległy do strefy „A” i stanowi jej otoczenie, który jest przeznaczony dla nie mających negatywnego wpływu na właściwości lecznicze uzdrowiska lub obszaru ochrony uzdrowiskowej oraz nieuciążliwych w procesie leczenia obiektów usługowych, turystycznych, rekreacyjnych, sportowych i komunalnych, budownictwa mieszkaniowego oraz innych związanych z zaspokajaniem potrzeb osób przebywających na tym obszarze lub objęty granicami parku narodowego lub rezerwatu przyrody albo jest lasem, morzem lub jeziorem. Zakaz dotyczące gospodarki leśnej na terenie Nadleśnictwa Dukła w strefie „B” uzdrowiska to - wyrąb drzew leśnych i parkowych, z wyjątkiem cięć pielęgnacyjnych i wyrębu określonego w planie urządzenia lasu.

Obszar strefy C ochrony uzdrowiskowej jest obszarem niezbędnym do zapewnienia ochrony miejscowego klimatu i krajobrazu, otacza obszary A i B ochrony uzdrowiskowej i pełni rolę otuliny obszaru Uzdrowiska Iwonicz Zdrój.

W strefie „C” uzdrowiska nie ma zakazów dla prowadzenia gospodarki leśnej.

4.2. FORMY OCHRONY PRZYRODY

Rodzaj obiektu	Na gruntach Nadleśnictwa		W granicach zasięgu terytorialnego (poza gruntami Nadleśnictwa)		Razem	
	liczba [szt.]	pow. [ha]	liczba [szt.]	pow. [ha]	liczba [szt.]	pow. [ha]
Rezerwaty przyrody	6	395,00	4	5,91*	7	400,91
Parki krajobrazowe	1	7967,67	1	4589,55	1	12557,22
Obszar chronionego krajobrazu	1	5364,69	1	17676,48	1	23041,17
Otulina parku narodowego	1	164,27	1	4165,82	1	4330,14
Obszary siedliskowe Natura 2000	6	12181,43	6	7344,66	6	19526,09
Obszary ptasie Natura 2000	1	12573,51	1	14140,58	1	26714,09
Użytki ekologiczne	3	17,10	0	0	3	17,10
Pomniki przyrody	3		75		78	
Chronione gatunki zwierząt	261				261	
Chronione gatunki roślin i grzybów	72				72	

*- trzy rezerwaty obejmują częściowo grunty zarządzane przez Nadleśnictwo Dukła oraz grunty innych własności.

Łącznie obszarami Natura 2000 objęte jest **12624,76** ha powierzchni Nadleśnictwa Dukła.

4.2.1. REZERWATY PRZYRODY

Zestawienie powierzchni rezerwatów na terenie Nadleśnictwa Dukla wg kategorii użytkowania.

Wyszczególnienie	Pow. [ha]
Lasy razem	393,54
Grunty leśne zalesione	385,01
Grunty leśne niezalesione	8,31
Grunty związane z gospodarką leśną	0,22
Użytki rolne	0,78
Grunty pod wodami	0,68
RAZEM	395,00

Obiekt	Lokalizacja Leśnictwo, oddz. poddz.	Przeciętny wiek [lat]	Przeciętna zasobność [m ³ /ha]	Średni przyrost [m ³ /ha]	Powierzchnia na gruntach Nadleśnictwa [ha]
Rezerwat „Modrzyna”	Barwinek: 252f,g	119	458,1	6,6	17,32
Rezerwat „Rezerwat Tysiąclecia na Cergowej Górze”	Cergowa: 29, 30a, 31, 32, 33, 34	113	408,3	6,3	61,67
Rezerwat „Przełom Jasiołki”	Daliowa: 65i, j, 61, 63, 64a-d,g; 65	76	363,6	7,2	118,11
Rezerwat „Igiełki”	Folusz: 75c,d,i; 76 d,m	90	327,7	5,6	27,85
Rezerwat „Wadernik”	Mszana: 123d, 123h	126	528,6	5,9	10,82
Rezerwat „Łysa Góra”	Żmigród: 146-149, 150a-i,k-m; 151a, o, p.	103	408,8	7,4	159,23
					395,00

Rezerwat „Modrzyna”

Podstawa prawna utworzenia: Zarządzenie Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 25 sierpnia 1953 r. (M.P. z dnia 20 września 1953 r.; nr A-84; poz. 1000) oraz zarządzenie MLiPD z dnia 8 lipca 1959 r. (M.P. z dnia 31 lipca 1959 r.; nr 66; poz. 342).

Akt aktualizujący granicę oraz powierzchnię: Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dnia 31 października 2017 r. w sprawie rezerwatu przyrody "Modrzyna".

Powierzchnia:

- wg obowiązującego aktu powierzchnia wynosi 17,32 ha.
- wg planu urządzenia lasu powierzchnia rezerwatu na gruntach w zarządzie LP wynosi – 17,32 ha.

Położenie: obręb leśny Tylawa, leśnictwo Barwinek, oddziały 252f,g.

Cel ochrony: zachowania naturalnego stanowiska modrzewia polskiego *Larix polonica* występującego tu w drzewostanach mieszanych z jodłą.

Najstarsze okazy rosną w otoczeniu wielogeneracyjnego drzewostanu jodłowego, współtworzącego zbiorowisko opisane jako mieszany grąd jodłowy *Dryopterido dilatatae-Abietetum typicum*. Część okazów porasta dawne pastwisko, zarosnięte około 40 lat temu.

Omawiany rezerwat nie posiada planu ochrony, ani zadań ochronnych.

Działka/rodzaj powierzchni	Adres leśny	Powierzchnia (ha)
343/14		
D-STAN	04-06-2-07-252 -f -00	8,80
	04-06-2-07-252 -g -00	8,52
343/14 Suma		17,32
Razem		17,32

Rezerwat „Rezerwat Tysiąclecia na Cergowej Górze”

Podstawa prawna utworzenia: Zarządzenie Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 14 stycznia 1963 r. (M.P. z dnia 26 lutego 1963 r.; nr 15; poz. 90).

Akt aktualizujący granicę oraz powierzchnię: Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dnia 30 października 2017 r. w sprawie rezerwatu przyrody "Rezerwat Tysiąclecia na Cergowej Górze"

Powierzchnia:

- wg obowiązującego aktu powierzchnia wynosi 61,74 ha.
- wg planu urządzenia lasu powierzchnia rezerwatu na gruntach w zarządzie LP wynosi – 61,67 ha (jest to powierzchnia działek ewidencyjnych wg powszechnej ewidencji gruntów i budynków).
- poza gruntami LP powierzchnia rezerwatu wynosi – 0,07 ha

Położenie: obręb leśny Dukla, leśnictwo Cergowa, oddz.: 29, 30a, 31, 32, 33, 34.

Cel ochrony: zachowania fragmentu lasu mieszanego o cechach zespołu naturalnego z bogatą i ciekawą florą.

Zbiorowiska leśne to głównie zespół żyznej buczyny karpackiej *Dentario glandulosae-Fagetum* zróżnicowany na dwie formy wysokościowe i trzy podzespoły oraz grąd subkontynentalny *Tilio-Carpinetum*. W runie liczne są gatunki roślin, podlegające ochronie gatunkowej.

Masyw Cergowej Góry prezentuje ponadto wysokie walory widokowe stanowiąc jeden z najbardziej charakterystycznych elementów krajobrazu Beskidu Niskiego. Z uwagi na ciekawą budowę geologiczną, warunkującą specyficzny kształt masywu, uznany został również za cenną osobliwość geomorfologiczną.

Omawiany rezerwat nie posiada planu ochrony, ani zadań ochronnych.

Działka/rodzaj powierzchni	Adres leśny	Powierzchnia (ha)
1745/4		
D-STAN	04-06-1-02-34 -a -00	9,46
	04-06-1-02-34 -b -00	4,18
	04-06-1-02-34 -c -00	3,48
1745/4 Suma		17,12
1745/5		
D-STAN	04-06-1-02-33 -a -00	1,79
	04-06-1-02-33 -b -00	10,78
	04-06-1-02-33 -c -00	3,48
1745/5 Suma		16,05
1745/6		
D-STAN	04-06-1-02-32 -h -00	1,49
TURYST	04-06-1-02-32 -g -00	0,08
1745/6 Suma		1,57
4200/1		
D-STAN	04-06-1-02-33 -d -00	0,24
4200/1 Suma		0,24
4200/10		
D-STAN	04-06-1-02-29 -a -00	2,86
	04-06-1-02-29 -b -00	0,76
4200/10 Suma		3,62
4200/2		
D-STAN	04-06-1-02-32 -a -00	3,71
	04-06-1-02-32 -c -00	4,42
	04-06-1-02-32 -d -00	2,32
SUKCESJA	04-06-1-02-32 -b -00	0,13
TURYST	04-06-1-02-32 -f -00	0,14
4200/2 Suma		10,72
4200/6		
D-STAN	04-06-1-02-31 -a -00	3,33
	04-06-1-02-31 -b -00	3,46
4200/6 Suma		6,79
4200/8		
D-STAN	04-06-1-02-30 -a -00	5,56
4200/8 Suma		5,56
Razem		61,67

Rezerwat „Przełom Jasiołki”

Podstawa prawna utworzenia: Zarządzenie Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 10 listopada 1976 r. (M.P. z dnia 8 grudnia 1976 r.; nr 42; poz. 206).

Akt aktualizujący granicę oraz powierzchnię: Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dnia 31 października 2017 r. w sprawie rezerwatu przyrody "Przełom Jasiołki"

Powierzchnia:

- wg obowiązującego aktu powierzchnia wynosi 121,10 ha.
- wg planu urządzenia lasu powierzchnia rezerwatu na gruntach w zarządzie LP wynosi – 118,11 ha (jest to powierzchnia działek ewidencyjnych wg powszechnej ewidencji gruntów i budynków).
- poza gruntami LP powierzchnia rezerwatu wynosi – 2,99 ha

Położenie: obręb leśny Dukla, leśnictwo Daliowa, oddz.: 61, 63, 64a-d,g; 65a-j.

Cel ochrony: zachowanie drzewostanów o charakterze naturalnym.

Działka/rodzaj powierzchni	Adres leśny	Powierzchnia (ha)
263/4		
Ł	04-06-2-08-65 -b -00	0,78
D-STAN	04-06-2-08-65 -a -00	0,61
	04-06-2-08-65 -c -00	5,33
	04-06-2-08-65 -d -00	3,39
	04-06-2-08-65 -f -00	6,78
	04-06-2-08-65 -g -00	13,06
	04-06-2-08-65 -h -00	5,66
263/4 Suma		35,61
263/5		
POTOK	04-06-2-08-64 -g -00	0,03
D-STAN	04-06-2-08-64 -a -00	1,44
	04-06-2-08-64 -b -00	11,17
	04-06-2-08-64 -c -00	20,40
	04-06-2-08-64 -d -00	4,13
263/5 Suma		37,17
263/6		
POTOK	04-06-2-08-63 -c -00	0,21
SUKCESJA	04-06-2-08-63 -a -00	4,77
	04-06-2-08-63 -f -00	0,26
	04-06-2-08-63 -g -00	3,15

Działka/rodzaj powierzchni	Adres leśny	Powierzchnia (ha)
D-STAN	04-06-2-08-63 -b -00	15,66
	04-06-2-08-63 -d -00	0,17
263/6 Suma		24,22
4/24		
D-STAN	04-06-2-08-65 -j -00	0,43
4/24 Suma		0,43
4/25		
D-STAN	04-06-2-08-65 -i -00	0,31
4/25 Suma		0,31
4/37		
D-STAN	04-06-2-08-61 -a -00	8,49
	04-06-2-08-61 -b -00	3,34
	04-06-2-08-61 -c -00	8,54
4/37 Suma		20,37
Razem		118,11

Są to głównie drzewostany bukowe tworzące zespół żywej buczyny karpackiej *Dentario glandulosae-Fagetum*, zróżnicowany na dwie formy wysokościowe – podgórską i reglową oraz trzy podzespoły. Zajmujące siedliska wilgotne, buczyna z miesięcznicą trwałą D.g.-F. lunarietosum oraz z czosnkiem niedźwiedzim *D.g.-F. allietosum*. Oprócz nich występuje tu na mniejszych powierzchniach jaworzyna karpacka *Phyllitido-Aceretum* i jaworzyna z miesięcznicą trwałą *Lunario-Aceretum*.

Rezerwat prezentuje ponadto wartości krajobrazowe ze względu na osobliwe formy urzeźbienia, bogactwo geosystemów i pokrycie terenu lasem o charakterze Puszczy Karpackiej.

Omawiany rezerwat nie posiada planu ochrony ani zadań ochronnych.

Rezerwat „Igielki”

Podstawa prawna utworzenia: Zarządzenie Ministra Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych z dnia 8 grudnia 1989 r. (M.P. z dnia 31 grudnia 1989; nr 44; poz. 357).

Akt aktualizujący granicę oraz powierzchnię: Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dnia 31 października 2017 r. w sprawie rezerwatu przyrody "Igielki"

Powierzchnia:

- wg obowiązującego aktu powierzchnia wynosi 27,85 ha.
- wg planu urządzenia lasu powierzchnia rezerwatu na gruntach w zarządzie LP wynosi – 27,85 ha.

Położenie: obręb leśny Dukla, leśnictwo Folusz, oddz.: 75c,d,i; 76d,m.

Cel ochrony: zachowanie naturalnego stanowiska cisa pospolitego *Taxus baccata* na terenie Beskidu Niskiego.

Poza cisem we florze rezerwatu odnaleźć można również inne rośliny, objęte ochroną gatunkową.

Omawiany rezerwat nie posiada planu ochrony ani zadań ochronnych.

Działka/rodzaj powierzchni	Adres leśny	Powierzchnia (ha)
8/10		
D-STAN	04-06-1-04-75 -c -00	12,63
	04-06-1-04-75 -d -00	8,26
	04-06-1-04-75 -i -00	2,37
8/10 Suma		23,26
8/9		
D-STAN	04-06-1-04-76 -d -00	4,44
	04-06-1-04-76 -m -00	0,15
8/9 Suma		4,59
Razem		27,85

Rezerwat „Wadernik”

Podstawa prawna utworzenia: Zarządzenie Ministra Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych z dnia 8 grudnia 1989r. (M.P. z dnia 31 grudnia 1989r.; nr 44; poz. 357).

Akt aktualizujący granicę oraz powierzchnię: Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dnia 2 listopada 2017 r. w sprawie rezerwatu przyrody "Wadernik"

Powierzchnia:

- wg obowiązującego aktu powierzchnia wynosi 10,82 ha.
- wg planu urządzenia lasu powierzchnia rezerwatu na gruntach w zarządzie LP wynosi – 10,82 ha.

Położenie: obręb leśny Dukla, leśnictwo Mszana, oddz.: 123d, h.

Cel ochrony: zachowanie naturalnego stanowiska cisa pospolitego *Taxus baccata* na terenie Beskidu Niskiego.

Poza cisem we florze rezerwatu odnaleźć można również inne rośliny, objęte ochroną gatunkową.

Omawiany rezerwat nie posiada planu ochrony ani zadań ochronnych.

Działka/rodzaj powierzchni	Adres leśny	Powierzchnia (ha)
12/4		
D-STAN	04-06-1-05-123 -d -00	4,04
12/4 Suma		4,04
30/2		
D-STAN	04-06-1-05-123 -h -00	6,78
30/2 Suma		6,78
Razem		10,82

Rezerwat „Łysa Góra”

Podstawa prawna utworzenia: Rozporządzenie Wojewody Podkarpackiego z dnia 18 sierpnia 2003 r. (Dz. Urz. Woj. Podkarp. z dnia 20 sierpnia 2003 r.; nr 90; poz. 1540).

Akt aktualizujący granicę oraz powierzchnię: Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dnia 31 października 2017 r. w sprawie rezerwatu przyrody "Łysa Góra"

Powierzchnia:

Powierzchnia wg obowiązującego aktu wynosiła 159,68 ha.

Na grunty w zarządzie LP wg planu urządzenia lasu – 159,23 ha.

Pozostała powierzchnia rezerwatu leży na gruntach w zarządzie Podkarpackiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych w Rzeszowie oraz na gruntach gminnych.

Położenie: obręb leśny Dukla, leśnictwo Żmigród, oddz.: 146-149, 150a-i,k-m; 151a, o-r.

Cel ochrony: zachowanie ekosystemów leśnych porastających fragment pasma Łysej Góry w Beskidzie Niskim.

Występujące tu zbiorowiska to jaworzyny górskiej *Phyllitido-Aceretum*, żyzna buczyna karpacka *Dentario glandulosae-Fagetum* zróżnicowana na trzy podzespoły oraz żyzna jedlina *Abies alba-Oxalis acetosella*.

Walor rezerwatu podnosi również ciekawa rzeźba terenu z licznymi dolinami cieków rozdzielającymi poszczególne kulminacje oraz pozostałości dawnego grodziska wpisane do rejestru zabytków.

Omawiany rezerwat nie posiada planu ochrony ani zadań ochronnych.

Działka/rodzaj powierzchni	Adres leśny	Powierzchnia (ha)
1348/1		
D-STAN	04-06-1-06-148 -a -00	3,70
	04-06-1-06-148 -b -00	14,30
	04-06-1-06-148 -d -00	8,78
	04-06-1-06-148 -f -00	2,08
	04-06-1-06-148 -g -00	0,46
1348/1 Suma		28,86
1348/2		
D-STAN	04-06-1-06-147 -a -00	12,69
	04-06-1-06-147 -b -00	8,27
1348/2 Suma		20,96
1348/3		
D-STAN	04-06-1-06-146 -a -00	29,54
	04-06-1-06-146 -b -00	6,74
1348/3 Suma		36,28
1357/1		
D-STAN	04-06-1-06-149 -a -00	16,93
	04-06-1-06-149 -b -00	3,26
	04-06-1-06-149 -n -00	0,18
POTOK	04-06-1-06-149 -l -00	0,25
1357/1 Suma		20,62
1357/2		
D-STAN	04-06-1-06-150 -b -00	0,10
1357/2 Suma		0,10
1363/1		
D-STAN	04-06-1-06-149 -c -00	0,35
	04-06-1-06-149 -f -00	0,63
	04-06-1-06-149 -h -00	0,41
	04-06-1-06-149 -j -00	1,44
1363/1 Suma		2,83
2007/1		
D-STAN	04-06-1-06-151 -a -00	8,80
	04-06-1-06-151 -o -00	1,93
	04-06-1-06-151 -p -00	0,05
	04-06-1-06-151 -r -00	0,41
2007/1 Suma		11,19
2007/2		
D-STAN	04-06-1-06-150 -c -00	7,19
	04-06-1-06-150 -d -00	7,87
	04-06-1-06-150 -f -00	5,99
	04-06-1-06-150 -g -00	1,15

Działka/rodzaj powierzchni	Adres leśny	Powierzchnia (ha)
	04-06-1-06-150 -h -00	0,76
	04-06-1-06-150 -i -00	5,39
	04-06-1-06-150 -n -00	0,16
	04-06-1-06-150 -o -00	0,77
POTOK	04-06-1-06-150 -l -00	0,06
2007/2 Suma		29,34
2007/3		
D-STAN	04-06-1-06-149 -d -00	0,73
	04-06-1-06-149 -g -00	1,34
	04-06-1-06-149 -i -00	0,76
	04-06-1-06-149 -k -00	4,40
	04-06-1-06-149 -m -00	0,20
2007/3 Suma		7,43
813/1		
D-STAN	04-06-1-06-150 -a -00	0,95
	04-06-1-06-150 -m -00	0,07
POTOK	04-06-1-06-150 -k -00	0,13
813/1 Suma		1,15
866		
D-STAN	04-06-1-06-148 -c -00	0,47
866 Suma		0,47
		159,23

Poza gruntami Nadleśnictwa położony jest rezerwat „Cisy w Nowej Wsi”. Przedmiotem ochrony jest tu stanowisko cisa pospolitego *Taxus baccata*.

Cisy w Nowej Wsi – rezerwat o pow. 2,38 ha

Położony jest w miejscowości Nowa Wieś, w gminie Dukla w województwie podkarpackim. Grunty wchodzące w jego skład stanowią własność prywatną.

Rezerwat należy do typu: florystycznych, podtypu: krzewów i drzew (PFI.kd) – klasyfikacja wg głównego przedmiotu ochrony oraz do typu: leśnych i borowych, podtypu: lasów górskich i podgórskich (EL.lgp) – klasyfikacja wg głównego typu ekosystemu (Rozp. MŚ z dnia 30 marca 2005 r. w sprawie rodzajów, typów i podtypów rezerwatów przyrody; Dz. U. z dnia 14 kwietnia 2005 r.).

Omawiany rezerwat nie posiada planu ochrony.

4.2.2. PARKI KRAJOBRAZOWE

Jaśliski Park Krajobrazowy

Podstawa prawna:

- Rozporządzenie Nr 20 Wojewody Krośnieńskiego z dnia 27 marca 1992 r. - w sprawie utworzenia Jaśliskiego Parku Krajobrazowego (Dz. U. Woj. Krośnieńskiego Nr 7/92 poz. 54).
- Rozporządzenie Nr 17 Wojewody Krośnieńskiego z dnia 18 kwietnia 1996 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie utworzenia Jaśliskiego Parku Krajobrazowego (Dz. U. Woj. Kroś. Nr 8/96 poz. 59) – poszerzenie powierzchni JPK.
- Rozporządzenie Nr 9 Wojewody Krośnieńskiego z dnia 17 marca 1997 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie utworzenia Jaśliskiego Parku Krajobrazowego (Dz. U. Woj. Kroś. Nr 5/97 poz. 26) – wyłączenie z granic Jaśliskiego Parku Krajobrazowego pasa ziemi o 56 m szerokości pod linią elektroenergetyczną wysokiego napięcia 400 kV.
- Aktualnie obowiązującym aktem prawa jest uchwała nr XLVIII/992/14 Sejmiku województwa Podkarpackiego z dnia 23 czerwca 2014 r. w sprawie Jaśliskiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Podkarp. z 10 lipca 2014 r. poz. 1946)

Jaśliski Park Krajobrazowy ma aktualny plan ochrony, ustanowiony rozporządzeniem Wojewody Podkarpackiego z dnia 30 września 2003 roku (Dz. Urz. Woj. Podkarp. z 6 października 2003 r. Nr 129, poz. 1809).

Zgodnie z § 3. 1. rozporządzenia wojewody (Dz. Urz. Woj. Podkarp. z 10 lipca 2014 r. poz. 1946), na obszarze Parku zakazuje się:

- 1) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r. poz. 1235 z późn. zm.) z wyłączeniem przedsięwzięć, o których mowa w art. 17 ust 3 ustawy o ochronie przyrody;
- 2) umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej, rybackiej i łowieckiej;
- 3) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej lub zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- 4) pozyskiwania dla celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów;
- 5) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym

- lub przeciwosuwiskowym lub budową, odbudową, utrzymaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;
- 6) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody lub racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;
 - 7) likwidowania, zasypywania i przekształcania zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych;
 - 8) wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia własnych gruntów rolnych;
 - 9) prowadzenia chowu i hodowli zwierząt metodą bezściółkową;
 - 10) utrzymywania otwartych rowów ściekowych i zbiorników ściekowych;
 - 11) organizowania rajdów motorowych i samochodowych.

Administracyjnie Jaśliski Park Krajobrazowy leży na terenie gmin: Dukła, Jaśliska, Komańcza i Krempna. Jego całkowita powierzchnia wynosi 25 878 ha, z czego w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Dukła leży 12557,22 ha, a z tego 7967,67 ha stanowią grunty w zarządzie Nadleśnictwa.

Prawie dwie trzecie obszaru Parku pokryte jest lasem, w którym przeważa zbiorowisko żyźnej buczyny karpackiej *Dentario glandulosae-Fagetum*, zaś w niższych położeniach występują głównie grądy *Tilio-Carpinetum*. Na uwagę zasługuje zbiorowisko jaworzyny górskiej *Phyllitido-Aceretum* pojawiające się w wilgotnych, ocienionych enklawach.

W obrębie Parku znajduje się pięć rezerwatów przyrody, z czego trzy znajdują się na terenie Nadleśnictwa Dukła - „Wadernik”, „Modrzyna” oraz „Przełom Jasiołki”. Pozostałe rezerваты to: „Kamień nad Jaśliskami” oraz „Źródlika Jasiołki”, które znajdują się na terenie Nadleśnictw Rymanów i Komańcza.

Jaśliski Park Krajobrazowy na terenie Nadleśnictwa Dukła.

Leśnictwo	Oddziały
04-06-1-04	87 a-b; 89 k-m,o-p
04-06-1-05	111- 129, 129A, 130, 130A, 131-137, 137A, 138-141
04-06-2-07	245-287
04-06-2-08	61-101,101A
04-06-2-09	1 a,c-j; 2, 2A,3,3A,4, 4A a-f,i; 5-8, 8A, 9-17,24
04-06-2-10	18-23, 25-60
04-06-2-11	102-136, 136A, 137-144

4.2.3. OBSZAR CHRONIONEGO KRAJOBRAZU

Obszar Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego – utworzony został rozporządzeniem Nr 2 Wojewody Krośnieńskiego z dnia 27 lutego 1991 roku w sprawie ochrony terenów województwa krośnieńskiego posiadających walory wypoczynkowe i krajobrazowe przed ich niszczeniem bądź utratą tych walorów (Dz. Urz. Województwa Krośnieńskiego Nr 3 z 1991 r. poz. 14 i Nr 17 z 1991 r. poz. 223). Początkowo jego powierzchnia wynosiła 114870 ha. Po zmianie podziału administracyjnego kraju obszar OChK Beskidu Niskiego „zamykający się” w granicach województwa podkarpackiego, zajmuje pow. 81962 ha. Natomiast zachodnia część OChK Beskidu Niskiego (w województwie małopolskim) weszła do noszącego dziś nazwę Południowomałopolskiego OChK.

Następnym aktem prawnym dotyczącym tego obszaru było rozporządzenie Nr 10 Wojewody Krośnieńskiego z dnia 2 lipca 1998 roku (Dz. Urz. Woj. Kroś. z 1992 r. Nr 7 poz.74).

Zmiany przebiegu granic i powierzchni zatwierdzono następującymi aktami:

- Uchwała nr XLVIII/997/14 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 23 czerwca 2014 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego (Dz. Urz. Woj. Podk. z dnia 10 lipca 2014 r. poz. 1950).
- Uchwała nr VI/116/15 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 30 marca 2015 r. w sprawie zmiany uchwały Nr XLVIII/997/14 z dnia 23 czerwca 2014 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego (Dz. Urz. Woj. Podk. z dnia 10 kwietnia 2015 r. poz. 1185).
- Uchwała Nr XXIV/437/16 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 27 czerwca 2016 r. w sprawie zmiany uchwały Nr XLVIII/997/14 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 23 czerwca 2014 r. w sprawie Obszaru Chronionego krajobrazu Beskidu Niskiego (Dz. Urz. Woj. Podk. z 2016 r. poz. 2161).

W wyniku tych zmian powierzchnia tego obszaru wynosi 82 436 ha. Obejmuje obszary położone w południowo zachodniej części województwa podkarpackiego oraz południowo wschodnie województwa małopolskiego. Administracyjnie Obszar leży na terenie gmin: Besko, Bukowsko, Dębowiec, Dukła, Iwonicz, Komańcza, Lipinki, Miejsce Piastowe, Nowy Żmigród, Osiek Jasielski, Rymanów, Sanok, Zagórz, Zarszyn.

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Dukła leży 23041,17 ha, a z tego 5364,69 ha stanowią grunty będące w zarządzie Nadleśnictwa.

Obszar Chronionego Krajobrazu Beskid Niski na terenie Nadleśnictwa Dukla.

Leśnictwo	Oddziały
04-06-1-01	142,175-178,178A,179-183,183A,184,184A, 185-190
04-06-1-02	1; 2, 2A, 3-4, 5 a-f,h-l; 6, 7 a-d,g-j,n-t; 25-50
04-06-1-03	15 h-j,51-57,57A,
04-06-1-04	58-70,70A,71-86, 87 c-r; 88, 89 a-j,n; 90- 96
04-06-1-05	101-110,110A
04-06-1-06	97-100, 143-157, 157A, 158-174, 174A
04-06-2-09	1b, 4A g-h; 188-197

Omawiany region cechuje się zróżnicowaną budową geologiczną oraz bogactwem flory i fauny. Dominują tu dolnoreglowe lasy jodłowe i bukowe. Stanowią one około 50 % ogółu lasów. Najczęstszym zbiorowiskiem roślinnym jest buczyna karpacka *Dentario glandulosae-Fagetum*. Struktura florystyczna i warunki siedliskowe regionu pozwalają na wyodrębnienie następujących podzespółów w ramach tego zbiorowiska:

- wilgotny podzespół buczyny karpackiej *Dentario glandulosae-Fagetum lunarietosum* – na ogół rzadko spotykany tu występuje bardzo często;
- typowy podzespół buczyny karpackiej *Dentario glandulosae-Fagetum typicum*;
- suchy podzespół buczyny karpackiej *Dentario glandulosae-Fagetum festucetosum drymejae* – występuje tylko na terenie Beskidu Niskiego i Bieszczadów.

Fragmentarycznie występuje unikalny w skali Karpat zespół jaworzyny górskiej *Phyllitido-Aceretum*. Niższe położenia górskie zajmuje zespół grądu *Tilio-Carpinetum*, z lipą szerokolistną *Tilia platyphyllos* w składzie. Niewielkie powierzchnie zajmują łągi nadrzeczne *Carici remotae-Fraxinetum* oraz olszynka karpacka *Alnetum incanae*.

4.2.4. OBSZARY NATURA 2000

Sieć Natura 2000 tworzy się w celu zachowania szczególnie cennych i zagrożonych składników różnorodności biologicznej danego regionu biogeograficznego. Stanowiące ją obszary wyznacza się na podstawie Ustawy o ochronie przyrody z 16 kwietnia 2004 r.

Sieć obszarów Natura 2000, zgodnie z ww. ustawą, obejmuje:

- **Obszary specjalnej ochrony ptaków (OSO);**
- **Specjalne obszary ochrony siedlisk (SOO);**
- **Obszary mające znaczenie dla Wspólnoty (OZW) – projektowane specjalne obszary ochrony siedlisk, zatwierdzone przez Komisję Europejską w drodze decyzji.**

*Zestawienie powierzchni obszarów Natura 2000 w zasięgu terytorialnym
i na gruntach Nadleśnictwa Dukla.*

Obszar Natura 2000	Na gruntach Nadleśnictwa	Poza gruntami Nadleśnictwa w zasięgu terytorialnym	Razem
	[ha]	[ha]	[ha]
OSO NA i POZA TERENIA NADLEŚNICTWA			
OSO Beskid Niski PLB 180002	12573,51	14140,58	26714,09
OZW NA i POZA TERENIA NADLEŚNICTWA			
OZW Ostoja Magurska PLH 180001	1,53	393,45	394,98
OZW Jasiołka PLH180011	17,78	538,87	556,65
OZW Ostoja Jaślicka PLH 180014	8856,43	4556,82	13413,25
OZW Łysa Góra PLH 180015	1603,60	1125,62	2729,22
OZW Trzciana PLH180018	1652,27	633,26	2285,53
OZW Rymanów PLH180016	49,82	96,64	146,46
Razem	12181,43	7344,66	19526,09
OZW POZA TERENEM NADLEŚNICTWA			
OZW Wisłok Środkowy z Dopływami PLH 180030	-	73,22	73,22
OZW Kościół w Równym PLH 180036	-	1,36	1,36
OZW Kościół w Skalniku PLH 180037	-	231,81	231,81
OZW Łąki w Komborni PLH 180042	-	13,14	13,14
OZW Osuwisko w Lipowicy PLH 180044	-	13,51	13,51
OZW Wisłoka z dopływami PLH 180052	-	617,90	617,90
Razem	-	950,94	950,94

Dokładny opis obszarów Natura 2000 Beskid Niski PLB 180002 – znajduje się w rozdziale 7. Poniżej opisano obszary natura 2000, dla których nie opracowywano zadań ochronnych w ramach tego dokumentu, a znajdujące się na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Dukla.

Obszar o znaczeniu dla wspólnoty Jasiołka PLH 180011

Obszar zatwierdzony Decyzją Komisji z dnia 12 grudnia 2008 r., przyjmującą na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG drugi zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty, składających się na alpejski region biogeograficzny (Dz. Urz. UE L43/21 z 13 lutego 2009).

Powierzchnia obszaru wg tej decyzji – 686,73 ha.

Według ostatniej Decyzji Komisji Europejskiej z 3 grudnia 2014 r. w sprawie przyjęcia ósmego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenia dla Wspólnoty składających się na alpejski region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2014) 9082) (Dz. Urz. UE L 18/3284 z dnia 23.01.2015 r.), powierzchnia obszaru wynosi 686,73 ha.

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa leży 556,65 ha, a na gruntach Nadleśnictwa Dukla 17,78 ha.

Brak jest rozporządzenia polskiego rządu zatwierdzającego ten obszar, co oznacza, że status obecny to: obszary o znaczeniu dla Wspólnoty (OZW).

Obszar posiada plan zadań ochronnych ustanowiony zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dnia 4 lipca 2014 r. (Dz. Urz. Woj. Podk. z 4 lipca 2014 r. poz. 1922).

Typy siedlisk przyrodniczych wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG będące przedmiotami ochrony wg SDF z 2016 r.

Lp.	Kod	Nazwa
1.	3150	Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nympheion</i> , <i>Potamion</i>
2.	3220	Pionierska roślinność na kamieńcach górskich potoków
3.	3230	Zarośla wrześni na kamieńcach i żwirowiskach górskich potoków (<i>Salici-Myricarietum</i> część . z przewagą wrześni)
4.	6430	Ziołorośla górskie (<i>Adenostylion alliariae</i>) i ziołorośla nadrzeczne (<i>Convolvuletalia sepium</i>)
5.	6510	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)
6.	6520	Górskie łąki konietlicowe użytkowane ekstensywnie (<i>Polygono-Trisetion</i>)
7.	9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum</i> , <i>Tilio-Carpinetum</i>)
8.	91E0*	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albae</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i> , olsy źródłkowe)

* siedliska priorytetowe.

Gatunki objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do dyrektywy 92/43/EWG będące przedmiotami ochrony wg SDF z 2016 r.

Lp.	KOD	Nazwa łacińska	Nazwa polska
SSAKI			
1	1337	<i>Caster fiber</i>	Bóbr europejski
PŁAZY i GADY			
2	1193	<i>Bombina variegata</i>	Kumak górski
RYBY			
3	5094	<i>Barbus meridionalis</i> (<i>peloponnesius</i>)	Brzanka
BEZKRĘGOWCE			
4	1032	<i>Unio crassus</i>	Skójka gruboskorupowa

Obszar o znaczeniu dla wspólnoty "Ostoja Jaśliska" PLH 180014

Obszar zatwierdzony Decyzją Komisji z dnia 12 grudnia 2008 r., przyjmującą na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG drugi zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty, składających się na alpejski region biogeograficzny (Dz. Urz. UE L43/21 z 13 lutego 2009 r.). Powierzchnia 29279,04 ha.

Według ostatniej Decyzji Komisji Europejskiej z 3 grudnia 2014 r. w sprawie przyjęcia ósmego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenia dla Wspólnoty składających się na alpejski region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2014) 9082) (Dz. Urz. UE L 18/3284 z dnia 23.01.2015 r.), powierzchnia obszaru wynosi 29252,10 ha.

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa leży 13413,25 ha, a na gruntach Nadleśnictwa Dukla 8856,43 ha.

Gatunki objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do dyrektywy 92/43/EWG będące przedmiotami ochrony wg SDF z 2017 r.

Lp.	KOD	Nazwa łacińska	Nazwa polska
SSAKI			
1	1303	<i>Rhinolophus hipposideros</i>	Podkowiec mały
2	1321	<i>Myotis emarginatus</i>	Nocek orzęsiony
3	1323	<i>Myotis bechsteini</i>	Nocek Bechsteina
4	1324	<i>Myotis myotis</i>	Nocek duży
5	1337	<i>Caster fiber</i>	Bóbr europejski
6	1352	<i>Canis lupus</i>	Wilk
7	1354	<i>Ursus arctos</i>	Niedźwiedź brunatny
8	1355	<i>Lutra lutra</i>	Wydra
9	1361	<i>Lynx lynx</i>	Ryś
PŁAZY i GADY			
10	1168	<i>Triturus cristatus</i>	Traszka grzebieniasta
11	1193	<i>Bombina variegata</i>	Kumak górski
12	2001	<i>Lissotriton montandoni</i> (<i>Triturus montandoni</i>)	Traszka karpacka
RYBY			
13	1163	<i>Cottus gobio</i>	Głowacz białopłetwy
14	5094	<i>Barbus meridionalis</i> (<i>peloponnesius</i>)	Brzanka
BEZKRĘGOWCE			
15	1014	<i>Vertigo angustior</i>	Poczwarówka zwężona
16	1086	<i>Cucujus cinnaberinus</i>	Zgniotek cynobrowy
17	1087	<i>Rosalia alpina</i>	Nadobnica alpejska
18	4014	<i>Carabus variolosus</i>	Biegacz urozmaicony
19	4026	<i>Rhysodes sulcatus</i>	Zagłębek bruzdkowany
ROŚLINY			
20	1998	<i>Eleocharis caniolica</i>	Ponikło krańskie

Typy siedlisk przyrodniczych wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG będące przedmiotami ochrony wg SDF z 2017 r.

Lp.	Kod	Nazwa
1.	3220	Pionierska roślinność na kamieńcach górskich potoków
2.	6230*	Górskie i niżowe murawy bliźniczkowe (Nardion - płaty bogate florystycznie)
3.	6510	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)
4.	7140	Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzeria-Caricetea</i>)
5.	7230	Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk
6.	8310	Jaskinie niedostępne do zwiedzania
7.	9110	Kwaśne buczyny (<i>Luzulo-Fagenion</i>)
8.	9130	Żyzne buczyny (<i>Dentario glandulosae-Fagenion</i> , <i>Galio odorati-Fagenion</i>)
9.	9180*	Jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stromych stokach i zboczach (<i>Tilio plathyphyllis-Acerion pseudoplatani</i>)
10.	91E0*	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albae</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i> , olsy źródliskowe)

* siedliska priorytetowe.

Obszar posiada plan zadań ochronnych ustanowiony zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska z dnia 18 września 2017 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Jaślicka PLH180014 (Dz. Urz. Woj. Podk. z dnia 19 września 2017 r. poz. 3079).

Wszystkie zapisy planu zadań ochronnych zostały uwzględnione w planie urzędzenia lasu dla Nadleśnictwa Dukla.

Obszar o znaczeniu dla wspólnoty "Łysa Góra" PLH 180015

Obszar zatwierdzony Decyzją Komisji z dnia 12 grudnia 2008 r., przyjmującą na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG drugi zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty, składających się na alpejski region biogeograficzny (Dz. Urz. UE L43/21 z 13 luty 2009). Powierzchnia obszaru wg tej decyzji – 2743,78 ha.

Według ostatniej Decyzji Komisji Europejskiej z 3 grudnia 2014 r. w sprawie przyjęcia ósmego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenia dla Wspólnoty składających się na alpejski region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2014) 9082) (Dz. Urz. UE L 18/3284 z dnia 23.01.2015 r.), powierzchnia obszaru wynosi - 2743,79 ha.

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa leży 2729,22 ha, a na gruntach Nadleśnictwa Dukla 1603,60 ha.

Obszar posiada plan zadań ochronnych ustanowiony zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dnia 24 czerwca 2014 r. (Dz. Urz. Woj. Podk. z 25 czerwca 2014 r. poz. 1833).

Typy siedlisk przyrodniczych wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG będące przedmiotami ochrony wg SDF z 2016 r.

Lp.	Kod	Nazwa
1.	6510	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)
2.	7230	Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk
3.	9110	Kwaśne buczyny (<i>Luzulo-Fagenion</i>)
4.	9130	Żyzne buczyny (<i>Dentario glandulosae-Fagenion</i> , <i>Galio odorati-Fagenion</i>)
5.	9180*	Jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stromych stokach i zboczach (<i>Tilio plathyphyllis-Acerion pseudoplatani</i>)

* siedliska priorytetowe.

Gatunki objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do dyrektywy 92/43/EWG będące przedmiotami ochrony wg SDF z 2016 r.

Lp.	KOD	Nazwa łacińska	Nazwa polska
PLAZY i GADY			
1	1168	<i>Triturus cristatus</i>	Traszka grzebieniasta
2	1193	<i>Bombina variegata</i>	Kumak górski
BEZKRĘGOWCE			
3	1087*	<i>Rosalia alpina</i>	Nadobnica alpejska
ROŚLINY			
4	1386	<i>Buxbaumia viridis</i>	Bezlist okrywowy

* siedliska priorytetowe.

Wszystkie zapisy planu zadań ochronnych zostały uwzględnione w planie urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Dukla.

Obszar o znaczeniu dla wspólnoty "Trzciana" PLH 180018

Obszar zatwierdzony Decyzją Komisji z dnia 12 grudnia 2008 r., przyjmującą na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG drugi zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty, składających się na alpejski region biogeograficzny (Dz. Urz. UE L43/21 z 13 luty 2009) wg tej decyzji – 2285,53 ha.

Według ostatniej Decyzji Komisji Europejskiej z 3 grudnia 2014 r. w sprawie przyjęcia ósmego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenia dla Wspólnoty składających się na alpejski region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2014) 9082) (Dz. Urz. UE L 18/3284 z dnia 23.01.2015 r.), powierzchnia obszaru wynosi 2285,53 ha.

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa leży całość tego obszaru, a na gruntach Nadleśnictwa Dukla 1652,27 ha.

Obszar posiada plan zadań ochronnych ustanowiony zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dnia 9 listopada 2017 r. (Dz. Urz. Woj. Podk. z 10 listopada 2017 r. poz. 3703) zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Trzciana PLH180018.

Gatunki objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do dyrektywy 92/43/EWG będące przedmiotami ochrony wg SDF z 2016 r.

Lp.	KOD	Nazwa łacińska	Nazwa polska
SSAKI			
1	1303	<i>Rhinolophus hipposideros</i>	Podkowiec mały
2	1324	<i>Myotis myotis</i>	Nocek duży

Typy siedlisk przyrodniczych wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG będące przedmiotami ochrony wg SDF z 2016 r.

Lp.	Kod	Nazwa
1.	8310	Jaskinie niedostępne do zwiedzania
2.	9110	Kwaśne buczyny (<i>Luzulo-Fagenion</i>)
3.	9130	Żyzne buczyny (<i>Dentario glandulosae-Fagenion</i> , <i>Galio odorati-Fagenion</i>)
4.	9180*	Jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stromych stokach i zboczach (<i>Tilio plathyphyllis-Acerion pseudoplatani</i>)

* siedliska priorytetowe.

Wszystkie zapisy planu zadań ochronnych zostały uwzględnione w planie urzędzenia lasu dla Nadleśnictwa Dukla.

Obszar o znaczeniu dla wspólnoty "Rymanów" PLH 180016

Obszar zatwierdzony Decyzją Komisji z dnia 12 grudnia 2008 r., przyjmującą na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG drugi zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty, składających się na kontynentalny region biogeograficzny (Dz. Urz. UE L43/63 z 13 luty 2009) wg tej decyzji – 5181,805 ha.

Według ostatniej Decyzji Komisji Europejskiej z 3 grudnia 2014 r. w sprawie przyjęcia ósmego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenia dla Wspólnoty składających się na alpejski region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2014) 9072) (Dz. Urz. UE L18/1 z dnia 23.01.2015 r.), powierzchnia obszaru wynosi 5240,99 ha.

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa leży 146,46 ha, a na gruntach Nadleśnictwa Dukla 49,82 ha.

Obszar posiada plan zadań ochronnych ustanowiony zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dnia 9 listopada 2017 r. (Dz. Urz. Woj. Podk. z 10 listopada 2017 r. poz. 3700) zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Rymanów PLH180016.

Gatunki objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do dyrektywy 92/43/EWG będące przedmiotami ochrony wg SDF z 2015 r.

Lp.	KOD	Nazwa łacińska	Nazwa polska
SSAKI			
1	1303	<i>Rhinolophus hipposideros</i>	Podkowiec mały
2	1324	<i>Myotis myotis</i>	Nocek duży

Typy siedlisk przyrodniczych wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG będące przedmiotami ochrony wg SDF z 2015 r.

Lp.	Kod	Nazwa
1.	9130	Żyzne buczyny (<i>Dentario glandulosae-Fagenion</i> , <i>Galio odorati-Fagenion</i>)
2.	91E0*	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albae</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i> , olsy źródłiskowe)

* siedliska priorytetowe.

Wszystkie zapisy planu zadań ochronnych zostały uwzględnione w planie urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Dukla.

Obszar o znaczeniu dla wspólnoty "Ostoja Magurska" PLH 180001

Obszar zatwierdzony Decyzją Komisji z dnia 12 grudnia 2008 r., przyjmującą na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG drugi zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty, składających się na alpejski region biogeograficzny (Dz. Urz. UE L43/21 z 13 lutego 2009) wg tej decyzji – 20084,5 ha.

Według ostatniej Decyzji Komisji Europejskiej z 3 grudnia 2014 r. w sprawie przyjęcia ósmego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenia dla Wspólnoty składających się na alpejski region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2014) 9082) (Dz. Urz. UE L18/3284 z dnia 23.01.2015 r.), powierzchnia obszaru wynosi 20104,73 ha.

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa leży 394,98 ha, a na gruntach Nadleśnictwa Dukla 1,53 ha. Są to dwie działki pośród lasów prywatnych (obr Dukla oddz. 141 h, k, 174Ah).

Gatunki objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do dyrektywy 92/43/EWG będące przedmiotami ochrony wg SDF z 2017 r.

Lp.	KOD	Nazwa łacińska	Nazwa polska
SSAKI			
1	1303	<i>Rhinolophus hipposideros</i>	Podkowiec mały
2	1308	<i>Barbastella barbastellus</i>	Mopek
3	1321	<i>Myotis emarginatus</i>	Nocek orzęsiony
4	1323	<i>Myotis bechsteinii</i>	Nocek Bechsteina
5	1324	<i>Myotis myotis</i>	Nocek duży
6	1337	<i>Caster fiber</i>	Bóbr europejski
7	1352*	<i>Canis lupus</i>	Wilk
8	1354*	<i>Ursus arctos</i>	Niedźwiedź brunatny
9	1355	<i>Lutra lutra</i>	Wydra
10	1361	<i>Lynx lynx</i>	Ryś
PLĄZY i GADY			
11	1168	<i>Triturus cristatus</i>	Traszka grzebieniasta
12	1193	<i>Bombina variegata</i>	Kumak górski
13	2001	<i>Lissotriton montandoni</i> (<i>Triturus montandoni</i>)	Traszka karpacka

Lp.	KOD	Nazwa łacińska	Nazwa polska
RYBY			
14	5094	<i>Barbus meridionalis</i> (<i>peloponnesius</i>)	Brzanka
BEZKRĘGOWCE			
15	1014	<i>Vertigo angustior</i>	Poczwarówka zwężona
16	1084	<i>Osmoderma eremita</i>	Pachnica dębowa
17	1086	<i>Cucujus cinnaberinus</i>	Zgnirotek cynobrowy
18	1087*	<i>Rosalia alpina</i>	Nadobnica alpejska
19	4014	<i>Carabus variolosus</i>	Biegacz urozmaicony
20	4026	<i>Rhysodes sulcatus</i>	Zagłębek bruzdkowany
21	6199	<i>Euplagia quadripunctaria</i>	Krasopani hera
22	6179	<i>Phengaris nausithous</i>	Modraszek nausitous
23	6177	<i>Phengaris teleius</i>	Modraszek telejus
ROŚLINY			
24	1193	<i>Buxbaumia viridis</i>	Bezlis okrywowy
25	1381	<i>Dicranum viride</i>	Widłoząb zielony
26	1939	<i>Agrimonia pilosa</i>	Rzepik szczeciński

Typy siedlisk przyrodniczych wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG będące przedmiotami ochrony wg SDF z 2017 r.

Lp.	Kod	Nazwa
1.	3220	Pionierska roślinność na kamieńcach górskich potoków
2.	3230	Zarośla wrześni na kamieńcach i żwirowiskach górskich potoków (<i>Salici-Myricarietum</i> część . z przewagą wrześni)
3.	3240	Zarośla wierzby siwej na kamieńcach i żwirowiskach górskich potoków (<i>Salici-Myricarietum</i> część - z przewagą wierzby)
4.	6230*	Bogate florystycznie górskie i niżowe murawy bliźniczkowe (<i>Nardion</i> – płaty bogate florystycznie)
5.	6430	Ziołorośla górskie (<i>Adenostylion alliariae</i>) i ziołorośla nadrzeczne (<i>Convolvuletalia sepium</i>)
6.	6510	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)
7.	6520	Górskie łąki konietlicowe użytkowane ekstensywnie (<i>Polygono-Trisetion</i>)
8.	7230	Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk
9.	8310	Jaskinie niedostępne do zwiedzania
10.	9110	Kwaśne buczyny (<i>Luzulo-Fagenion</i>)
11.	9130	Żyzne buczyny (<i>Dentario glandulosae-Fagenion</i> , <i>Galio odorati-Fagenion</i>)
12.	9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum</i> , <i>Tilio-Carpinetum</i>)
13.	9180*	Jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stromych stokach i zboczach (<i>Tilio plathyphyllis-Acerion pseudoplatani</i>)
14.	91E0*	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albae</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i> , olsy źródłiskowe)

* siedliska priorytetowe.

Obszar nie ma planu zadań ochronnych ani planu ochrony.

Poza gruntami będącymi w zarządzie, w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Dukła znajduje się 6 obszarów siedliskowych Natura 2000, są to:

- "Kościół w Równym" PLH 180036,
- „Kościół w Skalniku” PLH 180037,
- „Łąki w Komborni” PLH 180042,
- „Osuwisko w Lipowicy” PLH 180044,
- „Wisłok Środkowy z Dopływami” PLH 180030,
- „Wisłoka z dopływami” PLH 180052.

4.2.5. SIEDLISKA PRZYRODNICZE PODLEGAJĄCE OCHRONIE

W 2016 roku, w ramach sporządzania planu urządzenia lasu, skorygowano zasięg siedlisk przyrodniczych w oparciu o materiały zebrane do zadań ochronnych w ramach pul dla obszaru Natura 2000 oraz inwentaryzację leśną, wykonaną w ramach PUL dla pozostałych gruntów.

Kod siedliska	Stan A	Stan B	Stan C	Razem	
	pow. [ha]	pow. [ha]	pow. [ha]	pow. [ha]	udział % siedliska w obszarze Natura 2000
3220		1,49		1,49	0,01
6510	28,09	13,59		41,68	0,33
7230		2,68	0,50	3,18	0,03
9110		38,60	10,36	48,96	0,34
9130	526,84	7450,99	1631,10	9608,93	66,09
9170		253,18	208,22	461,40	0,00
9180	3,86	29,11	0,96	33,93	0,28
91E0		48,88	16,57	65,45	0,45
Siedliska spoza Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej				4610,22	32,47
Razem	558,79	7838,52	1867,71	14875,24	100,00

Łącznie siedliska przyrodnicze na terenie Nadleśnictwa zajmują **10265,02** ha. Ogółem na terenie Nadleśnictwa stwierdzono 9 typów siedlisk przyrodniczych (w tym jedno punktowe) z załącznika I Dyrektywy siedliskowej, wśród nich, jako najszerzej rozprzestrzenioną, wykazano żyzną buczynę karpacką.

Na terenie Nadleśnictwa zinwentaryzowano kilka płatów siedlisk przyrodniczych, które nie stanowią wyłączeń taksacyjnych. Ich powierzchnia jest bardzo niewielka.

W postaci tzw. siedlisk punktowych występują:

- **8310** – jaskinie nieudostępnione do zwiedzania wydz: obr. Dukła 40c, 43c,1, obr. Tylawa wydz. 44b.

4.2.6. POMNIKI PRZYRODY

Na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Dukła znajduje się aktualnie 3 obiektów objętych ochroną w formie pomników przyrody.

Wykaz istniejących pomników przyrody zlokalizowanych na terenie Nadleśnictwa Dukła.

Lp.	Akt ustanawiający	Oddz., wydz.	Gmina, leśnictwo	Rodzaj	Wiek [lat]	obw. [cm]	H [m]	stan zdr.	Uwagi
1	Orz. PWRN w Rzeszowie Nr RL-VIb-13/P/18/53 z 14 listopada 1953 r.	35b, (dz. nr 115/6)	Dukła Cergowa	Cis pospolity	ok. 110	31 40 45	5,5 6,0 9,5	2	3 sztuki
2	Orz. PWRN w Rzeszowie Nr RL-VI-11/1/P/177/66 z 14 marca 1966 r.	129Dd (dz nr 2776)	Krościenko Wyżne Iwonicz	Dąb szypułkowy	ok. 460	551	28	3	
3	Orz. PWRN w Rzeszowie Nr RLOp.-004-18/71 z 28 grudnia 1971 r.	180a (dz nr 1329/59)	Iwonicz Zdrój Iwonicz	Jodła pospolita	ok. 210	264	25,5	3	Złamany wierzchołek
		179a (dz. nr 1329/67)	Iwonicz Zdrój Iwonicz	Jodła pospolita	ok. 170	309	36	2	
		182d (dz. nr 1329/61)	Iwonicz Zdrój Iwonicz	Jodła pospolita	ok. 170	255	36	2	

W związku z upływem czasu należy uaktualnić uchwały powołujące pomniki przyrody. Nadleśnictwo obecnie wystąpiło o aktualizację tych aktów.

W 2017 roku Nadleśnictwo Dukła przekazało na rzecz miasta Iwonicz działką wraz z pomnikiem przyrody nieożywionej źródło „Bełkotka” - akt ustanawiający - Orz. PWRN w Rzeszowie Nr RL-VI-11/1/P/176/66 z 14.03.1966 r.

Stosunkowo duża liczba pomników przyrody znajduje się w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa, poza obszarem Lasów Państwowych. Według aktów prawnych ich liczba wynosi 76

4.2.7. UŻYTKI EKOLOGICZNE

Aktualnie na terenie Nadleśnictwa znajdują się trzy użytki ekologiczne o łącznej powierzchni 17,1 ha, utworzone Uchwałą Nr XVI/178/2000 Rady Miejskiej w Dukli z dnia 4 września 2000 r.). Są to: „Moczeliska” zlokalizowane w leśnictwie Mszana oraz „Czarna Młaka” i „Deszczanka” położone w leśnictwie Zyndranowa.

Lp.	Akt ustanawiający	Gmina leśnictwo	Oddz. poddz.	Pow. [ha]	Nazwa/Opis
1	Uchwałą Nr XVI/178/2000 Rady Miejskiej w Dukli z dnia 4 września 2000 r.	Miasto Dukla, Obr.ew. Mszana L-ctwo: Mszana	123f	2,13	„Moczeliska” – wilgotna łąka
2		Miasto Dukla, Obr.ew. Zyndranowe L-ctwo: Zyndranowa	131d, 132b, 133b, 143a	9,16	„Czarna Młaka” – obejmuje fragment górnego odcinka potoku Panna. Liczne rozlewiska i zabagnienia. Miejsce bytowanie bobrów.
3		Miasto Dukla, Obr.ew. Zyndranowe L-ctwo: Zyndranowa	128b	5,81	„Deszczanka” - porośnięty jest przez zarośla łąkowe złożone w głównej mierze z wierzb, którym miejscami towarzyszy jesion, świerk i brzoza.
Razem				17,10	

„Moczeliska” – oddz. 123f leśnictwa Mszana.

Jest to śródleśna wilgotna łąka o powierzchni 2,13 ha, położona na rozległym wypłaszczeniu terenu ulokowanym na przełęczy pomiędzy dwoma wzniesieniami, w obszarze źródliskowym potoku. Fragmentarycznie porastają ją zakrzewienia i zadrzewienia złożone ze świerka, wierzby, brzozy, olszy, leszczyny i sosny. W runie występuje głównie roślinność wilgociolubna związana z siedliskami eutroficznymi.

„Czarna Młaka” – oddz. 131d, 132b, 133b, 143a leśnictwa Zyndranowa.

Użytek, o pow. 9,16 ha, obejmuje fragment górnego odcinka Panny o długości około 1 km. Potok płynie tu dość szeroką doliną rozdzielającą wzniesienie Kiczery (670 m n.p.m.) od znacznie niższego szczytu Czerwony Horbek (548 m n.p.m.). Większość powierzchni zajmują rozlewiska i zabagnienia porośnięte wierzbami, brzozą, olszą, osiką, natomiast na obrzeżach pojawiają się gatunki budujące drzewostany sąsiednie, tj.: buk, grab, jodła, jawor. Miejscami także pojawiają się gatunki obce występującym tu siedliskom takie jak sosna czy modrzew.

„Deszczanka” – oddz. 128b leśnictwa Zyndranowa.

Użytek, o pow. 5,81 ha, zlokalizowany jest na północnych stokach Kiczery (670 m n.p.m.) u zbiegu dwóch górskich potoków uchodzących do Panny. Porośnięty jest przez zarośla łąkowe złożone w głównej mierze z wierzb, którym miejscami towarzyszy jesion, świerk i brzoza. Miejscami pojawia się sosna, modrzew, jawor, buk i jodła, które miejscami tworzą również zwarty podrost.

Powierzchnia obejmuje głównie siedliska łąkowe, w wyższych partiach przechodzące w siedliska wilgotne i świeże. Jest zarośnięta w niemal 80% i obecny kształt procesów sukcesyjnych zmierza do odtworzenia zbiorowisk docelowych.

Poza gruntami Nadleśnictwa znajduje się jeden użytek ekologiczny – „Dolina potoku Badoń”, zlokalizowany w Krośnie, w dzielnicy Suchodół. W jego skład wchodzi w całości lub w części działki położone na zboczach potoku płynącego pomiędzy ulicami Wiejską i B. Prusa oraz kompleks starodrzewia porastającego skarpe powyżej ul. Debrza. Łącznie zajmuje 5,8264 ha.

Został powołany uchwałą Nr XXVI/542/04 Rady Miasta Krosna z dnia 28 października 2004 roku (Dz. Urz. Woj. Podk. z dnia 4 grudnia 2004 r., Nr 136, poz. 1646). Jego zasadniczym celem jest ochrona, mających znaczenie dla zachowania bioróżnorodności, pozostałości ekosystemów ze stanowiskami rzadkich gatunków roślin o charakterze łąkowym.

4.2.8. STANOWISKA DOKUMENTACYJNE

Na terenie Nadleśnictwa Dukła nie znajduje się żadne stanowisko dokumentacyjne.

4.2.9. ZESPOŁY PRZYRODNICZO–KRAJOBRAZOWE

Na terenie Nadleśnictwa Dukła nie znajduje się żaden zespół przyrodniczo-krajobrazowy.

4.2.10. OCHRONA GATUNKOWA ROŚLIN, GRZYBÓW I ZWIERZĄT

Ochronę gatunkową określa ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 2134) oraz rozporządzenia określające chronione gatunki roślin, grzybów i zwierząt:

- ✓ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. poz. 1409);
- ✓ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. poz. 1408);
- ✓ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. poz. 2183).

Zestawienia gatunków chronionych wykonano na podstawie ankiet, lustracji terenowej, ogólnodostępnych publikacji, dotyczących tego obszaru, jakie się pojawiły w ostatnich latach oraz poprzedniego programu ochrony przyrody.

Do programu ochrony przyrody dodano chronione gatunki roślin odnotowane podczas „Powszechnej inwentaryzacji gatunków roślin, zwierząt

i innych organizmów oraz parametryzacji wybranych cech biotopów, mających znaczenia dla oceny stanu lasów oraz prognozowania zmian w ekosystemach leśnych” przeprowadzonej na terenie RDLP w Krośnie.

Zestawienia w rozdziale 4.2.10 dotyczą gatunków występujących na terenie Nadleśnictwa Dukła, jak i w jego zasięgu terytorialnym.

4.2.10.1. ROŚLINY CHRONIONE

Na terenie Nadleśnictwa Dukła i w jego zasięgu stwierdzono występowanie wielu gatunków roślin, w tym:

Gatunki roślin objęte ochroną ścisłą

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska
na gruntach Nadleśnictwa - z dokładną lokalizacją na mapach przeglądowych walorów przyrodniczo-kulturowych		
1.	Bezlist okrywowy (3)	<i>Buxbaumia viridis</i>
2.	Buławnik wielkokwiatowy	<i>Cephalanthera damasonium</i>
3.	Buławnik mieczolistny	<i>Cephalanthera longifolia</i>
4.	Ciemnocyca biała	<i>Veratrum album</i>
5.	Gółka długoostrogowa	<i>Gymnadenia conopsea</i>
6.	Jęczyznik zwyczajny	<i>Phyllitis scolopendrium</i>
7.	Kłokoczka południowa (3)	<i>Staphylea pinnata</i>
8.	Kruszczyk błotny	<i>Epipactis palustris</i>
9.	Kruszczyk siny	<i>Epipactis purpurata</i>
10.	Kukułka Fuchsa (1)	<i>Dactylorhiza fuchsii</i>
11.	Lilia złotogłów	<i>Lilium martagon</i>
12.	Paprotnik Brauna	<i>Polystichum braunii</i>
13.	Paprotnik koleczysty	<i>Polystichum aculeatum</i>
14.	Storczyk męski (1)	<i>Orchis mascula</i>
15.	Tojad mołdawski	<i>Aconitum moldavicum</i>
16.	Tojad wiechowaty (3)	<i>Aconitum paniculatum</i>
w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa - bez dokładnej lokalizacji		
17.	Kukułka bzowa	<i>Dactylorhiza sambucina</i>
18.	Mieczyk dachówkowy (1)	<i>Gladiolus imbricatus</i>
19.	Storczyk samiczy (1) (3)	<i>Orchis morio</i>

Oznaczenia (wg Rozp. Ministra Środowiska z dnia 9.10.2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin):

- (1) - gatunki wymagające ochrony czynnej,
- (3) - nie dotyczy zwolnienie z zakazów, o których mowa w § 6 ust. 1 pkt 1-3, w trakcie wykonywania czynności związanych z prowadzeniem racjonalnej gospodarki leśnej, jeśli technologia prac uniemożliwia przestrzeganie tych zakazów.

Gatunki roślin objęte ochroną częściową

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska
na gruntach Nadleśnictwa - z dokładną lokalizacją na mapach przeglądowych walorów przyrodniczo-kulturowych		
1.	Bielistka siwa	<i>Leucobryum glaucum</i>
2.	Brodawkowiec czysty	<i>Pseudoscleropodium purum</i>
3.	Cebulica dwulistna	<i>Scilla bifolia</i>
4.	Centuria pospolita	<i>Centaurium erythraea</i>
5.	Ciemnżyca zielona	<i>Veratrum lobelianum</i>
6.	Cis pospolity	<i>Taxus baccata</i>
7.	Czosnek niedźwiedzi	<i>Allium ursinum</i>
8.	Drabik drzewkowaty	<i>Climacium dendroides</i>
9.	Dzióbek zetterstedta	<i>Eurhynchium angustriete</i>
10.	Fałdownik nastroszony	<i>Rhytidiadelphus squarrosus</i>
11.	Fałdownik trzyczędowy	<i>Rhytidiadelphus triquetrus</i>
12.	Gnieźnik leśny	<i>Neottia nidus-avis</i>
13.	Goryczka trojęściowa	<i>Gentiana asclepiadea</i>
14.	Grzebeniowiec piórkowaty	<i>Ctenidium molluscum</i>
15.	Kruszczyk rdzawoczerwony	<i>Epipactis atrorubens</i>
16.	Kruszczyk szerokolistny	<i>Epipactis helleborine</i>
17.	Kukułka plamista	<i>Dactylorhiza maculata</i>
18.	Kukułka szerokolistna	<i>Dactylorhiza majalis</i>
19.	Listera jajowata	<i>Listera ovata</i>
20.	Lulecznica kraińska	<i>Scopolia carniolica</i>
21.	Miodownik melisowaty	<i>Melittis melissophyllum</i>
22.	Mokradłoszka zaostrowana	<i>Calliergonella cuspidata</i>
23.	Obrazki alpejskie	<i>Arum alpinum</i>
24.	Parzydło leśne	<i>Aruncus sylvestris</i>
25.	Pierwiosnek wyniosły	<i>Primula elatior</i>
26.	Piórosz pierzasty	<i>Ptilium crista-castrensis</i>
27.	Płaszczaniec marszczony	<i>Buckiella undulata</i>
28.	Płonnik pospolity	<i>Polytrichum commune</i>
29.	Podkolan biały	<i>Platanthera bifolia</i>
30.	Podrzeń żebrowiec	<i>Blechnum spicant</i>
31.	Pokrzyk wilcza jagoda	<i>Atropa belladonna</i>
32.	Rokietnik pospolity	<i>Pleurozium schreberi</i>
33.	Skosatka zanokcicowata	<i>Plagiochila asplenoides</i>
34.	Śnieżyca wiosenna	<i>Leucojum vernalis</i>
35.	Śnieżyczka przebiśnieg	<i>Galanthus nivalis</i>
36.	Torfowiec błotny	<i>Sphagnum palustre</i>
37.	Torfowiec Girgensohna	<i>Sphagnum girgensohnii</i>
38.	Torfowiec kończysty	<i>Sphagnum fallax</i>
39.	Tujowiec tamaryszkowaty	<i>Thuidium tamariscinum</i>
40.	Wawrzynek wilczczyko	<i>Daphne mezereum</i>
41.	Widłak goździsty	<i>Lycopodium clavatum</i>
42.	Widłak jałowcowaty	<i>Lycopodium annotinum</i>
43.	Widłoząb kędzierzawy	<i>Dicranum polysetum</i>
44.	Widłoząb miotłowy	<i>Dicranum scoparium</i>
45.	Wroniec widlasty	<i>Huperzia selago</i>
46.	Zimowit jesienny	<i>Colchicum autumnale</i>
w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa - bez dokładnej lokalizacji		
47.	Biczycza trójwębna	<i>Bazzania trilobata</i>
48.	Gajnik lśniący	<i>Hylocomium splendens</i>
49.	Orlik pospolity	<i>Aquilegia vulgaris</i>

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska
50.	Pióropusznik strusi	<i>Matteucia struthiopteris</i>
51.	Pluskwica europejska	<i>Cimicifuga europaea</i>
52.	Tojad dzióbaty	<i>Aconitum variegatum</i>
53.	Dziewięciśl bezłodygowy	<i>Carlina acaulis</i>

Stanowiska chronionych gatunków roślin, dla których podana jest dokładna lokalizacja przedstawiono na „Mapie przeglądowej walorów przyrodniczo-kulturowych” w skali 1:25000.

Zgodnie z § 8.1 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin, zakazy, o których mowa w § 6 pkt 1–3, w stosunku do gatunków dziko występujących roślin, objętych ochroną gatunkową, z wyjątkiem gatunków wymienionych w załączniku nr 1 i 2 do rozporządzenia oznaczonych symbolem (3), nie dotyczą wykonywania czynności związanych z prowadzeniem racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej, jeżeli technologia prac uniemożliwia przestrzeganie zakazów.

Na terenie Nadleśnictwa tylko do 27 stanowiska rośliny nie stosuje się § 8.1:

Gatunek	Wskazanie gosp.	Adres leśny
bezlist okrywowy	IVD;CP;	04-06-1-06-155 -b -00
	TP;	04-06-1-06-172 -b -00
		04-06-1-05-106 -c -00
kłokoczka południowa	BRAK WSK;	04-06-1-02-34 -c -00
		04-06-1-04-59 -h -00
		04-06-1-06-146 -b -00
		04-06-1-06-149 -j -00
		04-06-1-06-150 -g -00
		04-06-1-06-150 -i -00
		04-06-1-06-150 -n -00
		04-06-1-06-151 -o -00
		04-06-1-06-151 -p -00
	IVD;AGROT; ODN-ZŁOŻ;	04-06-1-03-193 -c -00
	IVD;CP;	04-06-1-03-193 -a -00
	TP;	04-06-1-06-143 -b -00
		04-06-1-06-145 -c -00
tojad wiechowaty	IVD;CW;CP;	04-06-1-01-142D -d -00
	BRAK WSK;	04-06-2-08-63 -a -00
		04-06-2-08-61 -c -00
	CP-P	04-06-2-10-47 -d -00

Dla ułatwienia dalszych analiz w tabeli XXII oraz w prognozie oddziaływania na środowisko, w tabeli poniżej, zestawiono gatunki niebędące przedmiotami ochrony w obszarach Natura 2000 na terenie Nadleśnictwa Dukla w 3 grupy:

1	<p align="center"><u>Gatunki roślin i grzybów związanych ze środowiskiem leśnym.</u></p> <p>Biczycza trójwrębna <i>Bazzania trilobata</i>, Bielistka siwa <i>Leucobryum glaucum</i>, Brodawkowiec czysty <i>Pseudoscleropodium purum</i>, Buławnik mieczolistny <i>Cephalanthera longifolia</i>, Buławnik wielkokwiatowy <i>Cephalanthera damasonium</i>, Cebulica dwulistna <i>Scilla bifolia</i>, Ciemiężycza biała <i>Veratrum album</i>, Ciemiężycza zielona <i>Veratrum lobelianum</i>, Cis pospolity <i>Taxus baccata</i>, Czosnek niedźwiedzi <i>Allium ursinum</i>, Dzióbekowiec Zetterstedta <i>Eurhynchium angustirete</i>, Fałdownik trzyczęstowy <i>Rhytidiadelphus triquetrus</i>, Fałdownik nastroszony <i>Rhytidiadelphus squarrosus</i>, Gajnik lśniący <i>Hylocomium splendens</i>, Gnieźnik leśny <i>Neottia nidus-avis</i>, Goryczka trojęściowa <i>Gentiana asclepiadea</i>, Grzebieniowiec piórkowaty <i>Ctenidium molluscum</i>, Jęczyznik zwyczajny <i>Phyllitis scolopendrium</i>, Kłokoczka południowa <i>Staphylea pinnata</i>, Kruszczyk rdzawoczerwony <i>Epipactis atrorubens</i>, Kruszczyk siny <i>Epipactis purpurata</i>, Kruszczyk szerokolistny <i>Epipactis helleborine</i>, Kukułka Fuchsa <i>Dactylorhiza fuchsii</i>, Lilia złotogłów <i>Lilium martagon</i>, Listera jajowata <i>Listera ovata</i>, Lulecznica krańska <i>Scopolia carniolica</i>, Miodownik melisowaty <i>Melittis mellisophyllum</i>, Mokradłoszka zaostrowa <i>Calliergonella cuspidata</i>, Orlik pospolity <i>Aquilegia vulgaris</i>, Paprotnik Brauna <i>Polystichum braunii</i>, Paprotnik kolczysty <i>Polystichum aculeatum</i>, Parzydło leśne <i>Aruncus sylvestris</i>, Pierwiosnek wyniosły <i>Primula elatior</i>, Pióropusznik strusi <i>Matteucia struthiopteris</i>, Piórosz pierzasty <i>Ptilium crista-castrensis</i>, Pluskwica europejska <i>Cimicifuga europaea</i>, Płaszczeniec marszczony <i>Buckiella undulata</i>, Podkolan biały <i>Platanthera bifolia</i>, Podrzeń żebrowiec <i>Blechnum spicant</i>, Pokrzyk wilcza-jagoda <i>Atropa belladonna</i>, Rokietnik pospolity <i>Pleurozium schreberi</i>, Skosatka zanokcicowata <i>Plagiochila asplenoides</i>, Soplówka jodłowa <i>Heridium flagellum</i>, Śnieżyca wiosenna <i>Leucoium vernum</i>, Śnieżyczka przebiśnieg <i>Galanthus nivalis</i>, Tojad dziobaty <i>Aconitum variegatum</i>, tojad wiechowaty <i>Aconitum paniculatum</i>, Tojad mołdawski <i>Aconitum moldavicum</i>, Tujowiec tamaryszkowy <i>Thuidium tamariscinum</i>, Wawrzynek wilczełyko <i>Daphne mezereum</i>, Widłak goździsty <i>Lycopodium clavatum</i>, Widłak jałowcowaty <i>Lycopodium annotinum</i>, Widłoząb kędzierzawy <i>Dicranum polysetum</i>, Widłoząb miotłowy <i>Dicranum scoparium</i>, Wroniec widlasty <i>Huperzia selago</i></p>
2	<p align="center"><u>Gatunki roślin związane z terenami otwartymi</u></p> <p>Centuria pospolita <i>Centaureum erythraea</i>, Dziewięsił bezłodygowy <i>Carlina acaulis</i>, Gółka długoostrogowa <i>Gymnadenia conopsea</i>, Kukułka bzowa <i>Dactylorhiza sambucina</i>, Kukułka szerokolistna <i>Dactylorhiza majalis</i>, Kukułka plamista <i>Dactylorhiza maculata</i>, Mieczyk dachówkowy <i>Gladiolus imbricatus</i>, Storzcyk męski <i>Orchis mascula</i>, Storzcyk samicy <i>Orchis morio</i>, Zimowit jesienny <i>Colchicum autumnale</i></p>
3	<p align="center"><u>Gatunki roślin związane z terenami podmokłymi i zabagnionymi</u></p> <p>Kruszczyk błotny <i>Epipactis palustris</i>, Obrazki alpejskie <i>Arum alpinum</i>, Płonnik pospolity <i>Polytrichum commune</i>, Torfowiec Girgensohna <i>Sphagnum girgensohnii</i>, Torfowiec kończysty <i>Sphagnum fallax</i>, Torfowiec błotny <i>Sphagnum palustre</i></p>

4.2.10.2. GRZYBY I POROSTY CHRONIONE

Grzyby objęte ochroną częściową zestawiono na podstawie rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów.

Gatunki grzybów objęte ochroną częściową

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska
w zasięgu administracyjnym - brak dokładnej lokalizacji.		
1.	Soplówka jodłowa	<i>Hericium coralloides</i>

4.2.10.3. ZWIERZĘTA CHRONIONE

Na terenie Nadleśnictwa Dukla i w jego zasięgu stwierdzono występowanie wielu gatunków zwierząt chronionych, w tym:

- 1 gatunek małża,
- 2 gatunki ślimaków
- 28 gatunków owadów
- 6 gatunków ryb
- 17 gatunków płazów;
- 5 gatunków gadów,
- 163 gatunki ptaków,
- 39 gatunki ssaków

Poniżej przedstawiono listy zwierząt stwierdzonych na terenie oraz w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa z uwzględnieniem kategorii ochronności z rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt.

Wykaz oznaczeń:

X – gatunki wymagające ochrony czynnej.

Ślimaki

Gatunki małż objęte ochroną ścisłą

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska
w zasięgu administracyjnym - brak dokładnej lokalizacji		
1.	Poczwarówka zwężona	<i>Vertigo angustior</i>

Gatunki owadów objęte ochroną częściową

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska
w zasięgu administracyjnym - brak dokładnej lokalizacji		
2.	Ślimak winniczek	<i>Helix pomatia</i>

Owady

Gatunki owadów objęte ochroną ścisłą

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska
na gruntach Nadleśnictwa - z dokładną lokalizacją na mapach przeglądowych walorów przyrodniczo-kulturowych		
1.	Zgniotek cynobrowy	<i>Cucujus cinnaberinus</i>
2.	Czerwończy nieparek	<i>Lycaena dispar</i>
3.	Krasopani hera	<i>Callimorpha quadripunctaria</i>
4.	Modraszek nausitous X	<i>Maculinea nausithous</i>
5.	Modraszek telejus X	<i>Maculinea teleius</i>
6.	Nadobnica alpejska	<i>Rosalia alpina</i>
w zasięgu administracyjnym - brak dokładnej lokalizacji		
7.	Biegacz urozmaicony	<i>Carabus variolosus</i>
8.	Zagłębek bruzdkowany	<i>Rhysodes sulcatus</i>
9.	Pachnica dębowa	<i>Osmoderma eremita</i>
10.	Kozioróg dębosz	<i>Cerambyx cerdo</i>
11.	Modliszka zwyczajna	<i>Mantis religiosa</i>
12.	Niepylak mnemozyna X	<i>Parnassius mnemozyna</i>

Gatunki owadów objęte ochroną częściową

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska
w zasięgu administracyjnym - brak dokładnej lokalizacji		
1.	Biegacz skórzasty	<i>Carabus coriaceus</i>
2.	Biegacz zielonożłoty	<i>Carabus auronitens</i>
3.	Biegacz Scheidleri	<i>Carabus scheidleri</i>
4.	Jelonek rogacz	<i>Lucanus cervus</i>
5.	Kozioróg bukowiec	<i>Cerambyx scopolii</i>
6.	Mrówka rudnica	<i>Formica rufa</i>
7.	Paż żeglarz	<i>Iphiclides podalirius</i>
8.	Trzmiel gajowy	<i>Bombus lucorum</i>
9.	Trzmiel kamiennik	<i>Bombus lapidarius</i>
10.	Trzmiel leśny	<i>Bombus pratorum</i>
11.	Trzmiel ogrodowy	<i>Bombus hortorum</i>
12.	Trzmiel pirenejski	<i>Bombus pyrenaeus</i>
13.	Trzmiel różnobarwny	<i>Bombus soroensis</i>
14.	Trzmiel rudy	<i>Bombus pascuorum</i>
15.	Trzmiel sześćożębny	<i>Bombus wurfleini</i>
16.	Trzmiel ziemny	<i>Bombus humilis</i>

Dla ułatwienia dalszych analiz w tabeli XXII oraz w prognozie oddziaływania na środowisko, w tabeli poniżej, zestawiono gatunki niebędące przedmiotami ochrony w obszarach Natura 2000 na terenie Nadleśnictwa Dukla w 2 grupy:

1.	MOTYLE: Czerwończy nieparek <i>Lycaena dispar</i> , Krasopani hera <i>Callimorpha quadripunctaria</i> , Modraszek nausitous <i>Maculinea nausithous</i> , Modraszek telejus <i>Maculinea teleius</i> , Niepyłak mnemozyna <i>Parnassius mnemozyne</i> , Paź żeglarz <i>Iphiclides podalirius</i>
2.	TRZMIELE, CHRZASZCZE, BŁONKÓWKI Trzmiel gajowy <i>Bombus lucorum</i> , Trzmiel kamiennik <i>Bombus lapidarius</i> , Trzmiel leśny <i>Bombus pratorum</i> , Trzmiel ogrodowy <i>Bombus hortorum</i> , Trzmiel pirenejski <i>Bombus pyrenaicus</i> , Trzmiel różnobarwny <i>Bombus soroeensis</i> , Trzmiel rudy <i>Bombus pascuorum</i> , Trzmiel sześćożębny <i>Bombus wurfleini</i> , Trzmiel ziemny <i>Bombus humilis</i> , Biegacz skórzasty <i>Carabus coriaceus</i> , Biegacz Scheidleri <i>Carabus scheidleri</i> , Biegacz zielonozłoty <i>Carabus auronitens</i> , Jelonek rogacz <i>Lucanus cereus</i> , Kozioróg bukowiec <i>Cerambyx scopolii</i> , Kozioróg Dębosz <i>Cerambyx cerdo</i> , Mrówka rudnica <i>Formica rufa</i>

Ryby

Gatunki ryb objęte ochroną częściową

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska
w zasięgu administracyjnym - poza gruntami nadleśnictwa		
1.	Brzanka	<i>Barbus peloponnesius</i>
2.	Głowacz białopłetwy	<i>Cottus gobio</i>
3.	Kiełb Kesslera	<i>Romanogobio kessleri (Gobio kessleri)</i>
4.	Piekielnica	<i>Alburnoides bipunctatus</i>
5.	Różanka	<i>Rhodeus sericeus amarus</i>
6.	Śliz	<i>Barbatula barbatula</i>

Płazy

Gatunki płazów objęte ochroną ścisłą

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska
na gruntach Nadleśnictwa - z dokładną lokalizacją na mapach przeglądowych walorów przyrodniczo-kulturowych		
1.	Kumak górski X	<i>Bombina variegata</i>
2.	Traszka karpacka X	<i>Lissotriton montandoni (Triturus montandoni)</i>
3.	Traszka grzebieniasta X	<i>Triturus cristatus</i>
w zasięgu administracyjnym - brak dokładnej lokalizacji		
4.	Grzebiuszka ziemna	<i>Pelobates fuscus</i>
5.	Ropucha paskówka	<i>Epidalea calamita (Bufo calamita)</i>
6.	Ropucha zielona	<i>Pseudepidalea viridis (Bufo viridis)</i>
7.	Rzekotka drzewna X	<i>Hyla arborea</i>
8.	Żaba moczarowa	<i>Rana arvalis</i>
9.	Żaba zwinka	<i>Rana dalmatina</i>

Gatunki płazów objęte ochroną częściową

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska
w zasięgu administracyjnym - brak dokładnej lokalizacji		
1.	Ropucha szara	<i>Bufo bufo</i>
2.	Salamandra płamista	<i>Salamandra salamandra</i>
3.	Traszka górską	<i>Ichthyosaura alpestris (Triturus alpestris)</i>
4.	Traszka zwyczajna	<i>Lissotriton vulgaris (Triturus vulgaris)</i>
5.	Żaba jeziorkowa	<i>Pelophylax lessonae (Rana lessonae)</i>
6.	Żaba śmieszka	<i>Pelophylax ridibundus (Rana ridibunda)</i>
7.	Żaba trawna	<i>Rana temporaria</i>
8.	Żaba wodna	<i>Pelophylax esculentus (Rana esculenta)</i>

Dla ułatwienia dalszych analiz w tabeli XXII oraz w prognozie oddziaływania na środowisko, w tabeli poniżej, zestawiono gatunki niebędące przedmiotami ochrony w obszarach Natura 2000 na terenie Nadleśnictwa Dukla w jedną grupę:

PLAZY niebędące przedmiotami ochrony

Grzebiuszka ziemna *Pelobates fuscus*, Rzekotka drzewna *Hyla arborea*, Ropucha paskówka *Epidalea calamita*, Ropucha szara *Bufo bufo*, Ropucha zielona *Pseudepidalea viridis*, Salamandra płamista *Salamandra salamandra*, Traszka górską *Ichthyosaura alpestris*, Traszka zwyczajna *Lissotriton vulgaris*, Żaba jeziorkowa *Pelophylax lessonae (Rana lessonae)*, Żaba moczarowa *Rana arvalis*, Żaba śmieszka *Pelophylax ridibundus*, Żaba trawna *Rana temporaria*, Żaba wodna *Pelophylax esculentus (Rana esculenta)*, Żaba zwinka *Rana dalmatina*

Gady**Gatunki gadów objęte ochroną częściową**

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska
w zasięgu administracyjnym - brak dokładnej lokalizacji		
1.	Jaszczurka zwinka	<i>Lacerta agilis</i>
2.	Jaszczurka żyworodna	<i>Lacerta vivipara</i>
3.	Padalec zwyczajny	<i>Anguis fragilis</i>
4.	Zaskroniec zwyczajny	<i>Natrix natrix</i>
5.	Żmija zygzakowata	<i>Vipera berus</i>

Gatunki gadów wymagające ustalenia stref ochrony ostoi, miejsc rozrodu lub regularnego przebywania:

Gniewosz płamisty - występuje w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa, lecz do tej pory jego stanowiska nie odnotowano na gruntach Nadleśnictwa.

Ptaki

Najliczniejszą grupę kręgowców na gruntach Nadleśnictwa i w jego zasięgu terytorialnym stanowią ptaki. Można je spotkać we wszystkich biotopach, wykazują aktywność zarówno dzienną jak i nocną.

Gatunki ptaków objęte ochroną ścisłą

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska
1.	Bączek	<i>Ixobrychus minutus</i>
2.	Bekas kszczyk	<i>Gallinago gallinago</i>
3.	Białorzzytka	<i>Oenanthe oenanthe</i>
4.	Bielik	<i>Haliaeetus albicilla</i>
5.	Błotniak łąkowy X	<i>Circus pygargus</i>
6.	Błotniak stawowy X	<i>Circus aeruginosus</i>
7.	Błotniak zbożowy X	<i>Circus cyaneus</i>
8.	Bocian biały X	<i>Ciconia ciconia</i>
9.	Bocian czarny X	<i>Ciconia nigra</i>
10.	Bogatka	<i>Parus major</i>
11.	Brodziczek krwawodzioby	<i>Tringa totanus</i>
12.	Brodziczek piskliwy	<i>Actitis hypoleucos</i>
13.	Brzegówka	<i>Riparia riparia</i>
14.	Brzeczka	<i>Locustella luscinioides</i>
15.	Cierniówka	<i>Sylvia communis</i>
16.	Cyranka	<i>Anas querquedula</i>
17.	Czajka X	<i>Vanellus vanellus</i>
18.	Czapla biała	<i>Ardea alba</i>
19.	Czarnogłówka	<i>Poecile montanus</i>
20.	Czeczotka	<i>Acanthis flammea</i>
21.	Czubatka	<i>Lophophanes cristatus</i>
22.	Czyż	<i>Spinus spinus</i>
23.	Derkacz X	<i>Crex crex</i>
24.	Drozd obrożny	<i>Turdus torquatus</i>
25.	Droździk	<i>Turdus iliacus</i>
26.	Dudek X	<i>Upupa epops</i>
27.	Dymówka	<i>Hirundo rustica</i>
28.	Dzięcioł biało-grzbiety X	<i>Dendrocopos leucotos</i>
29.	Dzięcioł białoszyi	<i>Dendrocopos syriacus</i>
30.	Dzięcioł czarny X	<i>Dryocopus martius</i>
31.	Dzięcioł duży	<i>Dendrocopos major</i>
32.	Dzięcioł średni X	<i>Dendrocopos medius</i>
33.	Dzięcioł trójpalczasty X	<i>Picoides tridactylus</i>
34.	Dzięcioł zielonosiwy X	<i>Picus canus</i>
35.	Dzięcioł zielony X	<i>Picus viridis</i>
36.	Dzięciołek	<i>Dendrocopos minor</i>
37.	Dziwonia	<i>Carpodacus erythrinus</i>
38.	Dzwoniec	<i>Chloris chloris</i>
39.	Gajówka	<i>Sylvia borin</i>
40.	Gawron	<i>Corvus frugilegus</i>
41.	Gąsiorek	<i>Lanius collurio</i>
42.	Gil	<i>Pyrrhula pyrrhula</i>
43.	Grubodziób	<i>Coccothraustes coccothraustes</i>
44.	Jarzębatka (pokrzewka jarzębata)	<i>Sylvia nisoria</i>
45.	Jastrząb	<i>Accipiter gentilis</i>
46.	Jemiołuszka	<i>Bombycilla garrulus</i>

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska
47.	Jer	<i>Fringilla montifringilla</i>
48.	Jerzyk X	<i>Apus apus</i>
49.	Kapturka	<i>Sylvia atricapilla</i>
50.	Kawka	<i>Corvus monedula</i>
51.	Klaskawka	<i>Saxicola rubicola</i>
52.	Kobuz X	<i>Falco subbuteo</i>
53.	Kokozka wodna	<i>Gallinula chloropus</i>
54.	Kopciuszek	<i>Phoenicurus ochruros</i>
55.	Kos	<i>Turdus merula</i>
56.	Kowalik	<i>Sitta europaea</i>
57.	Kraska	<i>Coracias garrulus</i>
58.	Krętogłów	<i>Jynx torquilla</i>
59.	Krogulec	<i>Accipiter nisus</i>
60.	Krzyżodziób świerkowy	<i>Laxia curvirostra</i>
61.	Kukułka	<i>Cuculus canorus</i>
62.	Kulczyk	<i>Serinus serinus</i>
63.	Kulik wielki	<i>Numenius arquata</i>
64.	Kureczka nakrapiana	<i>Porzana porzana</i>
65.	Kwiczół	<i>Turdus pilaris</i>
66.	Lelek	<i>Caprimulgus europaeus</i>
67.	Łabędź niemy	<i>Cygnus olor</i>
68.	Łozówka	<i>Acrocephalus palustris</i>
69.	Łyska	<i>Fulica atra</i>
70.	Makolągwa	<i>Linaria cannabina</i>
71.	Mazurek	<i>Passer montanus</i>
72.	Mewa pospolita	<i>Larus canus</i>
73.	Mewa srebrzysta	<i>Larus argentatus</i>
74.	Modraszka	<i>Cyanistes caeruleus</i>
75.	Muchołówka białoszyja	<i>Ficedula albicollis</i>
76.	Muchołówka mała	<i>Ficedula parva</i>
77.	Muchołówka szara	<i>Muscicapa striata</i>
78.	Muchołówka żałobna	<i>Ficedula hypoleuca</i>
79.	Mysikrólik	<i>Regulus regulus</i>
80.	Myszołów	<i>Buteo buteo</i>
81.	Myszołów włochaty	<i>Buteo lagopus</i>
82.	Oknówka	<i>Delichon urbicum</i>
83.	Orlik krzykliwy X	<i>Clanga pomarina (Aquila pomarina)</i>
84.	Orzechówka	<i>Nucifraga caryocatactes</i>
85.	Orzeł przedni	<i>Aquila chrysaetos</i>
86.	Paszkot	<i>Turdus viscivorus</i>
87.	Pełzacz leśny	<i>Certhia familiaris</i>
88.	Pełzacz ogrodowy	<i>Certhia brachydactyla</i>
89.	Perkoz dwuczuby	<i>Podiceps cristatus</i>
90.	Perkozek	<i>Tachybaptus ruficollis</i>
91.	Piecuszek	<i>Phylloscopus trochilus</i>
92.	Piegża	<i>Sylvia curruca</i>
93.	Pierwiosnek	<i>Phylloscopus collybita</i>
94.	Pleszka	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>
95.	Pliszka górska	<i>Motacilla cinerea</i>
96.	Pliszka siwa	<i>Motacilla alba</i>
97.	Pliszka żółta	<i>Motacilla flava</i>
98.	Pluszcz	<i>Cinclus cinclus</i>
99.	Płomykówka	<i>Tyto alba</i>

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska
100.	Podróżniczek	<i>Luscinia svecica</i>
101.	Pokląskwa	<i>Saxicola rubetra</i>
102.	Pokrzywnica	<i>Prunella modularis</i>
103.	Potrzeszcz	<i>Emberiza calandra</i>
104.	Potrzos	<i>Emberiza schoeniclus</i>
105.	Pójdźka X	<i>Athene noctua</i>
106.	Przepiórka	<i>Coturnix coturnix</i>
107.	Puchacz X	<i>Bubo bubo</i>
108.	Pustułka X	<i>Falco tinnunculus</i>
109.	Puszczyk	<i>Strix aluco</i>
110.	Puszczyk uralski	<i>Strix uralensis</i>
111.	Raniuszek	<i>Aegithalos caudatus</i>
112.	Remiz	<i>Remiz pendulinus</i>
113.	Rokitniczka	<i>Acrocephalus schoenobaenus</i>
114.	Rudzik	<i>Erithacus rubecula</i>
115.	Rybitwa czarna	<i>Chlidonias niger</i>
116.	Rybitwa rzeczna	<i>Sterna hirundo</i>
117.	Rybołów	<i>Pandion haliaetus</i>
118.	Rycyk	<i>Limosa limosa</i>
119.	Sierpówka	<i>Streptopelia decaocto</i>
120.	Sieweczka rzeczna	<i>Charadrius dubius</i>
121.	Sikora uboga (szarytka)	<i>Poecile palustris</i>
122.	Siniak	<i>Columba oenas</i>
123.	Skowronek	<i>Alauda arvensis</i>
124.	Słownik szary	<i>Luscinia luscinia</i>
125.	Sokół wędrowny	<i>Falco peregrinus</i>
126.	Sosnówka	<i>Periparus ater</i>
127.	Sowa błotna	<i>Asio flammeus</i>
128.	Sójka	<i>Garrulus glandarius</i>
129.	Sóweczka	<i>Glaucidium passerinum</i>
130.	Srokosz	<i>Lanius excubitor</i>
131.	Strumieniówka	<i>Locustella fluviatilis</i>
132.	Strzyżyk	<i>Troglodytes troglodytes</i>
133.	Szczygieł	<i>Carduelis carduelis</i>
134.	Szpak	<i>Sturnus vulgaris</i>
135.	Śmieszka	<i>Chroicocephalus ridibundus</i>
136.	Śpiewak	<i>Turdus philomelos</i>
137.	Świergotek drzewny	<i>Anthus trivialis</i>
138.	Świergotek łąkowy	<i>Anthus pratensis</i>
139.	Świerszczak	<i>Locustella naevia</i>
140.	Świstunka leśna	<i>Phylloscopus sibilatrix</i>
141.	Świstunka żółtawa	<i>Phylloscopus inornatus</i>
142.	Trzciniak	<i>Acrocephalus arundinaceus</i>
143.	Trzcinniczek	<i>Acrocephalus scirpaceus</i>
144.	Trzmielojad	<i>Pernis apivorus</i>
145.	Trznadel	<i>Emberiza citrinella</i>
146.	Turkawka	<i>Streptopelia turtur</i>
147.	Uszata	<i>Asio otus</i>
148.	Wilga	<i>Oriolus oriolus</i>
149.	Włochatka	<i>Aegolius funereus</i>
150.	Wodnik	<i>Rallus aquaticus</i>
151.	Wróbel X	<i>Passer domesticus</i>
152.	Zaganiacz	<i>Hippolais icterina</i>
153.	Zięba	<i>Fringilla coelebs</i>

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska
154.	Zimorodek	<i>Alcedo atthis</i>
155.	Zniczek	<i>Regulus ignicapilla</i>
156.	Żoła	<i>Meropa apiaster</i>

Gatunki ptaków objęte ochroną częściową

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska
1.	Czapla siwa	<i>Ardea cinerea</i>
2.	Kormoran czarny	<i>Phalacrocorax carbo</i>
3.	Kruk	<i>Corvus corax</i>
4.	Sroka	<i>Pica pica</i>
5.	Wrona siwa	<i>Corvus cornix</i>

Gatunki ptaków łownych

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska
1.	Jarząbek	<i>Bonasia bonasia</i>
2.	Grzywacz	<i>Columbus palumbus</i>

Dla ułatwienia dalszych analiz w tabeli XXII oraz w prognozie oddziaływania na środowisko, w tabeli poniżej, zestawiono gatunki niebędące przedmiotami ochrony w obszarach Natura 2000 na terenie Nadleśnictwa Dukla w 3 grupy. Podziału dokonano ze względu na cechy siedlisk jakie preferują gatunki chronione:

1.	<p style="text-align: center;"><u>Gatunki ptaków związane ze środowiskiem leśnym:</u></p> <p>bogatka <i>Parus major</i>, czarnogłówka <i>Poecile montanus</i>, czyż <i>Carduelis spinus</i>, czubatka <i>Lophophanes cristatus</i>, dzięcioł duży <i>Dendrocopos major</i>, dzięcioł zielony <i>Picus viridis</i>, dzięciołek <i>Dendrocopos minor</i>, gajówka <i>Sylvia borin</i>, gil <i>Pyrrhula pyrrhula</i>, grubodziób <i>Coccothraustes coccothraustes</i>, jastrząb <i>Accipiter gentilis</i>, jemioluska <i>Bombycilla garrulus</i>, jer <i>Fringilla montifringilla</i>, kapturka <i>Sylvia atricapilla</i>, kobuz <i>Falco subbuteo</i>, kos <i>Turdus merla</i>, kowalik <i>Sitta europaea</i>, krętogłów <i>Jynx torquilla</i>, krogulec <i>Accipiter nisus</i>, kruk <i>Corvus corax</i>, krzyżodziób świerkowy <i>Loxia curvirostra</i>, kukulka <i>Cuculus canorus</i>, kwiczoł <i>Turdus pilaris</i>, modraszka <i>Cyanistes caeruleus</i>, muchołówka żałobna <i>Ficedula hypoleuca</i>, muchołówka szara <i>Muscicapa striata</i>, mysikrólik <i>Regulus regulus</i>, myszołów <i>Buteo buteo</i>, orzechówka <i>Nucifraga caryocatactes</i>, paszkot <i>Turdus viscivorus</i>, pęczacz leśny <i>Certhia familiaris</i>, piecuszek <i>Phylloscopus trochilus</i>, pierwiosnek <i>Phylloscopus collybita</i>, pokrzywnica <i>Prunella modularis</i>, puszczyk <i>Strix aluco</i>, raniuszek <i>Aegithalos caudatus</i>, rudzik <i>Erithacus rubecula</i>, sikora uboga <i>Poecile palustris</i>, siniak <i>Columba oenas</i>, sosnówka <i>Periparus ater</i>, sójka <i>Garrulus glandarius</i>, strzyżyk <i>Troglodytes troglodytes</i>, szpak <i>Sturnus vulgaris</i>, śpiewak <i>Turdus philomelos</i>, świergotek drzewny <i>Anthus trivialis</i>, świstunka leśna <i>Phylloscopus sibilatrix</i>, turkawka <i>Streptopelia tortur</i>, uszatka <i>Asio otus</i>, wilga <i>Oriolus oriolus</i>, zięba <i>Fringilla coelebs</i>, zniczek <i>Regulus ignicapilla</i></p>
----	---

2.	<p>Gatunki ptaków związane z terenami rolniczymi, zakrzaczonymi i zabudowanymi: brzegówka <i>Riparia riparia</i>, cierniówka <i>Sylvia communis</i>, czajka <i>Vanellus vanellus</i>, drożdżik <i>Turdus iliacus</i>, dudek <i>Upupa epos</i>, dymówka <i>Hirundo rustica</i>, dzwonec <i>Chloris chloris</i>, gawron <i>Corvus frugilegus</i>, kawka <i>Corvus monedula</i>, kopciuszek <i>Phoenicurus ochruros</i>, kulczyk <i>Serinus serinus</i>, lelek <i>Caprimulgus europaeus</i>, makolągwa <i>Carduelis cannabina</i>, mazurek <i>Passer montanus</i>, oknówka <i>Delichon urbicum</i>, piegża <i>Sylvia curruca</i>, pliszka <i>Phoenicurus phoenicurus</i>, pliszka siwa <i>Motacilla alba</i>, pliszka żółta <i>Motacilla flava</i>, pliszka górską <i>Motacilla cinerea</i>, pokląskwa <i>Saxicola rubetra</i>, potrzyszcz <i>Emberiza calandra</i>, pójdzka <i>Athene noctua</i>, przepiórka <i>Coturnix coturnix</i>, pustułka <i>Falco tinnunculus</i>, sierpówka <i>Streptopelia decaocto</i>, skowronek polny <i>Alauda arvensis</i>, słowik szary <i>Luscinia luscinia</i>, sroka <i>Pica pica</i>, srokosz <i>Lanius excubitor</i>, szczygieł <i>Carduelis carduelis</i>, świergotek łąkowy <i>Anthus pratensis</i>, świerszczak <i>Locustella naevia</i>, trznadel <i>Emberiza citrinella</i>, wrona siwa <i>Corvus corone</i>, wróbel <i>Passer domesticus</i>, zaganiacz <i>Hippolais icterina</i></p>
3.	<p>Gatunki ptaków związane ze środowiskiem wodnym: brodziec piskliwy <i>Actitis hypoleucos</i> czapla siwa <i>Ardea cinerea</i>, łozówka <i>Acrocephalus palustris</i>, pluszcz <i>Cinclus cinclus</i>, samotnik <i>Tringa ochropus</i>, sieweczka rzeczna <i>Charadrius dubius</i>, strumieniówka <i>Locustella fluviatilis</i>, śmieszka <i>Chroicocephalus ridibundus</i>, wodnik <i>Rallus aquaticus</i>,</p>

Gatunki ptaków wymagające ustalenia stref ochrony ostoi, miejsc rozrodu lub regularnego przebywania w zasięgu terytorialnym i na terenie Nadleśnictwa Dukla:

Dla orła przedniego, orlika krzykliwego oraz bocian czarny – wyznaczono strefy patrz pkt. 4.2.10.4. „Strefy ochrony.”

Puchacz, sóweczka, włochatka – gatunki obserwowane na terenie Nadleśnictwa lub podawane w literaturze ogólnej z tego terenu, lecz do tej pory nie udało się zlokalizować miejsc gniazdowania.

Bielik - zalatują sporadycznie w zasięg terytorialny Nadleśnictwa, gniazdowania nie stwierdzono.

W razie znalezienia miejsc gniazdowania gatunków wymagających ustanowienia stref, w trakcie prowadzenia corocznego monitoringu przez pracowników Nadleśnictwa, zgodnie z Instrukcją ochrony lasu, należy je zgłosić do odpowiednich organów.

Ssaki

Gatunki ssaków objęte ochroną ścisłą

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska
na gruntach Nadleśnictwa - z dokładną lokalizacją na mapach przeglądowych walorów przyrodniczo-kulturowych		
1	Mopek zachodni	<i>Barbastella barbastellus</i>
2	Nocek Bechsteina	<i>Myotis bechsteinii</i>
3	Nocek duży	<i>Myotis myotis</i>
4	Nocek orzęsiony	<i>Myotis emarginatus</i>
5	Podkowiec mały	<i>Rhinolophus hipposideros</i>
w zasięgu administracyjnym- brak dokładnej lokalizacji		
6	Borowiaczek	<i>Nyctalus leisleri</i>
7	Borowiec wielki X	<i>Nyctalus noctula</i>

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska
8	Chomik europejski	<i>Cricetus cricetus</i>
9	Gacek brunatny	<i>Plecotus auritus</i>
10	Gacek szary	<i>Plecotus austriacus</i>
11	Karlik malutki	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>
12	Koszatka	<i>Dryomys nitedula</i>
13	Mroczek posrebrzany	<i>Vespertilio murinus</i>
14	Mroczek pozłocisty	<i>Eptesicus nilssonii</i>
15	Mroczek późny	<i>Eptesicus serotinus</i>
16	Niedźwiedź brunatny X	<i>Ursus arctos</i>
17	Nocek Brandta	<i>Myotis brandti</i>
18	Nocek Natterera	<i>Myotis nattereri</i>
19	Nocek rudy	<i>Myotis daubentonii</i>
20	Nocek wąsatek	<i>Myotis mystacinus</i>
21	Orzesznica	<i>Muscardinus avellanarius</i>
22	Rzęsorek rzeczek	<i>Neomys fodiens</i>
23	Zębiełek karliczek	<i>Crocidura suaveolens</i>
24	Ryś X	<i>Lynx lynx</i>
25	Wilk X	<i>Canis lupus</i>
26	Żbik	<i>Felis silvestris</i>

Gatunki ssaków objęte ochroną częściową

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska
na gruntach Nadleśnictwa - z dokładną lokalizacją na mapach przeglądowych walorów przyrodniczo-kulturowych		
1	Bóbr europejski	<i>Castor fiber</i>
2	Wydra	<i>Lutra lutra</i>
w zasięgu administracyjnym- brak dokładnej lokalizacji		
3	Badyłarka	<i>Micromys minutus</i>
4	Gronostaj	<i>Mustela erminea</i>
5	Jeż wschodni	<i>Erinaceus concolor</i>
6	Karczownik ziemnowodny	<i>Arvicola terrestris</i>
7	Kret	<i>Talpa europaea</i>
8	Łasica łąska	<i>Mustela nivalis</i>
9	Mysz zaroślowa	<i>Apodemus sylvaticus</i>
10	Popielica	<i>Glis glis</i>
11	Ryjówka aksamitna	<i>Sorex araneus</i>
12	Ryjówka malutka	<i>Sorex minutus</i>
13	Wiewiórka pospolita	<i>Sciurus vulgaris</i>

Gatunki ssaków wymagające ustalenia stref ochrony ostoji, miejsc rozrodu lub regularnego przebywania na terenie Nadleśnictwa Dukla:

- nietoperze – nie zlokalizowano na terenie Nadleśnictwa, miejsc hibernacji nietoperzy, w których liczba osobników przekraczałaby 200 szt. (stanowiska nie spełniają kryterium ilościowego wyznaczania strefy),
- wilk, ryś – nie zlokalizowano miejsc rozrodu na terenie Nadleśnictwa,
- niedźwiedź - nie zlokalizowano miejsc gawrowania na terenie Nadleśnictwa.

Dla ułatwienia późniejszego przedstawiania w tabelach gatunków ssaków, niebędących przedmiotami ochrony zestawiono je w 3 grupy ze względu na siedliska przez nie zajmowane:

1.	<p style="text-align: center;"><u>Gatunki ssaków związane ze środowiskiem leśnym:</u></p> <p>Borowiaczek <i>Nyctalus leisleri</i>, Borowiec wielki <i>Nyctalus noctula</i>, Gacek brunatny <i>Plecotus auritus</i>, Mopek zachodni <i>Barbastella barbastellus</i>, Gronostaj <i>Mustela erminea</i>, Jeż wschodni <i>Erinaceus concolor</i>, Łasica łąska <i>Mustela nivalis</i>, Koszatka <i>Dryomys nitedula</i>, Kret <i>Talpa europaea</i>, Mroczek posrebrzany <i>Vespertilio murinus</i>, Mroczek pończocisty <i>Eptesicus nilssonii</i>, Nocek Brandta <i>Myotis brandti</i>, Nocek Natterera <i>Myotis nattereri</i>, Nocek wąsatek <i>Myotis mystacinus</i>, Popielica <i>Glis glis</i>, Ryjówka aksamitna <i>Sorex araneus</i>, Ryjówka malutka <i>Sorex minutus</i>, Wiewiórka pospolita <i>Sciurus vulgaris</i>, Orzesznica <i>Muscardinus avellanarius</i>, Żbik <i>Felis silvestris</i></p>
2.	<p style="text-align: center;"><u>Gatunki ssaków związane z terenami rolniczymi, zakrzaczonymi i zabudowanymi:</u></p> <p>Badylarka <i>Micromys minutus</i>, Chomik europejski <i>Cricetus cricetus</i>, Gacek szary <i>Plecotus austriacus</i>, Karlik malutki <i>Pipistrellus pipistrellus</i>, Mroczek późny <i>Eptesicus serotinus</i>, Mysz zaroślowa <i>Apodemus sylvaticus</i>, Zębiatek karliczek <i>Crocidura suaveolens</i></p>
3.	<p style="text-align: center;"><u>Gatunki ssaków związane ze środowiskiem wodnym:</u></p> <p>Karczownik ziemnowodny <i>Arvicola terrestris</i>, Nocek rudy <i>Myotis daubentonii</i>, Rzęsorek rzeczek <i>Neomys fodiens</i>,</p>

4.2.10.4. STREFY OCHRONY

Zwierzęta

Wg art. 60 ust. 6 Ustawa o ochronie przyrody, bez zezwolenia regionalnego dyrektora ochrony środowiska w strefach ochrony zabrania się:

- (1) zakaz przebywania osób, z wyjątkiem właściciela nieruchomości objętej strefą ochrony oraz osób sprawujących zarząd i nadzór nad obszarami objętymi strefą ochrony, oraz osób wykonujących prace na podstawie umowy zawartej z właścicielem lub zarządcą;
- (2) zakaz wycinania drzew lub krzewów;
- (3) zakaz dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli nie jest to związane z potrzebą ochrony poszczególnych gatunków;
- (4) zakaz wznoszenia obiektów, urządzeń i instalacji.

Ogółem na dzień 1.01.2018 r. w Nadleśnictwie zatwierdzono 26 stref ochrony miejsc rozrodu i regularnego przebywania, w tym dwie nakładające się o łącznej powierzchni 394,48 ha, w tym powierzchnia strefy ochrony całorocznej obejmuje 98,60 ha, a strefa ochrony okresowej 295,88 ha. W strefach całorocznych żadnych zabiegów nie planowano.

4.2.11. OTULINA MAGURSKIEGO PARKU NARODOWEGO

Nadleśnictwo Dukła graniczy z Magurskim Parkiem Narodowym. Otulina Magurskiego Parku Narodowego w zasięgu terytorialnego działania Nadleśnictwa obejmuje obszar 4330,14 ha, w tym grunty pod zarządem Nadleśnictwa zajmują 164,27 ha (część leśnictwa Barwinek).

Otulinę wyznaczono rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 listopada 1994 r. w sprawie utworzenia Magurskiego Parku Narodowego (Dz. U. z 1994 nr 126, poz. 618) o łącznej powierzchni 22967 ha.

Zgodnie z art. 10 pkt.7 Ustawy o ochronie przyrody projekt planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Dukła został uzgodniony z dyrektorem Magurskiego Parku Narodowego (Pismo D-066-15/2017 z dnia 14.07.2017 r.).

4.3. WALORY PRZYRODNICZO-LEŚNE

4.3.1. WALORY KRAJOBRAZU

4.3.1.1. KLIMAT

Według regionalizacji klimatycznej Polski Romera, teren Nadleśnictwa należy do klimatu górskiego i podgórskiego oraz klimatu zaciszy śródgórskich. Region klimatyczny górski charakteryzuje się piętrowością klimatu, ze spadkiem temperatury średnio 0,5°C/100 m wysokości i przyrostem opadów o ok. 60 mm/100 m wysokości. Roczne amplitudy temperatury zmniejszają się wraz z wysokością. Średnia roczna temperatura waha się od +6 do +7,5° C, średnia roczna temperatura powietrza w miesiącu styczniu wynosi od -4 do -4,5° C, w lipcu +16 do +18°C. Natomiast średnioroczne sumy opadów wahają się od 700 – 1000 mm (w Polsce 500-700 mm). Pokrywa śnieżna zalega średnio 80-90 dni. Stosunki wietrzne wykazują duże zróżnicowanie. Cechą charakterystyczną tego obszaru są wiatry typu fenowego, zwane „dukielskimi” lub „rymanowskimi”. Są to wiatry bardzo silne, wiejące z południa, podnoszące temperaturę. W czasie ich trwania (od 2 do 7 dni) następuje spadek ciśnienia i wilgotności powietrza. Średnia długość meteorologicznego okresu wegetacji (wyrażona liczbą dni z ustaloną średnią dobową temperaturą powietrza powyżej lub równej 5°C) dla omawianego obszaru wynosi 190-210 dni.

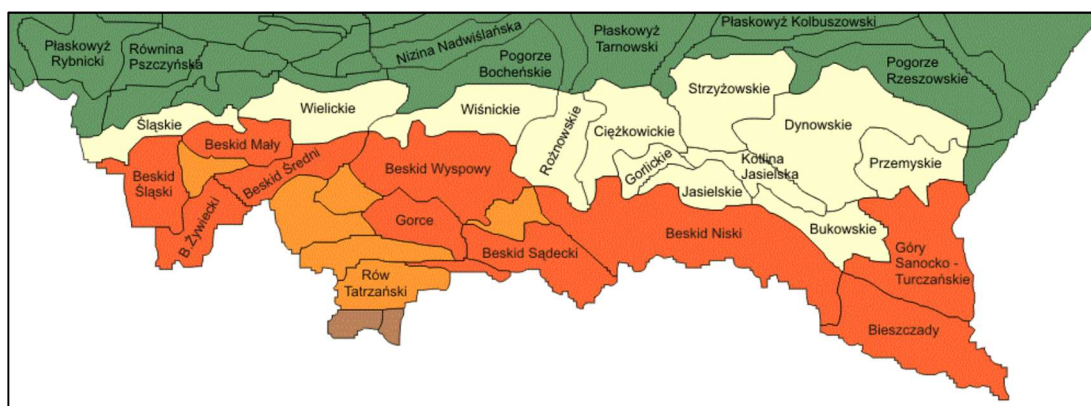
W wielu rejonach, w dolinach i górskich kotlinach, można zaobserwować znaczne odchylenia klimatyczne spowodowane lokalnymi mikroklimatami.

4.3.1.2. BUDOWA GEOLOGICZNA

Omawiany obszar posiada urozmaiconą formę ukształtowania terenu. Należy do podgórszych i górzystych terenów Polski południowej. Pod względem geomorfologicznym leży w alpejskim paśmie fałdowym, w części Karpat Zewnętrznych, zwanych Fliszowymi. Ruchy fałdowe i płaszczynowe nastąpiły tu w późnym trzeciorzędzie. Flisz karpacki składa się z piaskowców różnej odporności, łupków, margli i zlepieńców. Obejmuje kilka jednostek tektonicznych Karpat Zewnętrznych, głównie jednostkę śląską i jednostki przedmagurskie. Częstym zjawiskiem są tu osuwiska. Ciągłe aktywna strefa osuwiskowa znajduje się m.in. w leśnictwie Folsz zagrażając słynnej Pustelni Św. Jana z Dukli. Ciekawostką geologiczną są liczne jaskinie o genezie osuwiskowej. Występują na obszarze płaszczowiny magurskiej w piaskowcach magurskich oraz na obszarze płaszczowiny dukielskiej w piaskowcach cergowskich, piaskowcach przybyszowskich i piaskowcach z Mszanki. Najatrakcyjniejsze są dwa skupiska jaskiń, mianowicie na górze Cergowej i górze Kilanowskiej – prawym ramieniu masywu Chyrowa nad kamieniołomem Lipowica. Na górze Kilanowskiej znajduje się zgrupowanie ponad 50 jaskiń.

4.3.1.3. RZEŻBA TERENU

Obszar Nadleśnictwa tworzą równoległe i regularne fałdy wzgórz, które poprzecinane są dolinami rzek i potoków. Pasma te zbudowane są z piaskowców i łupków pochodzenia kredowego oraz trzeciorzędowego.

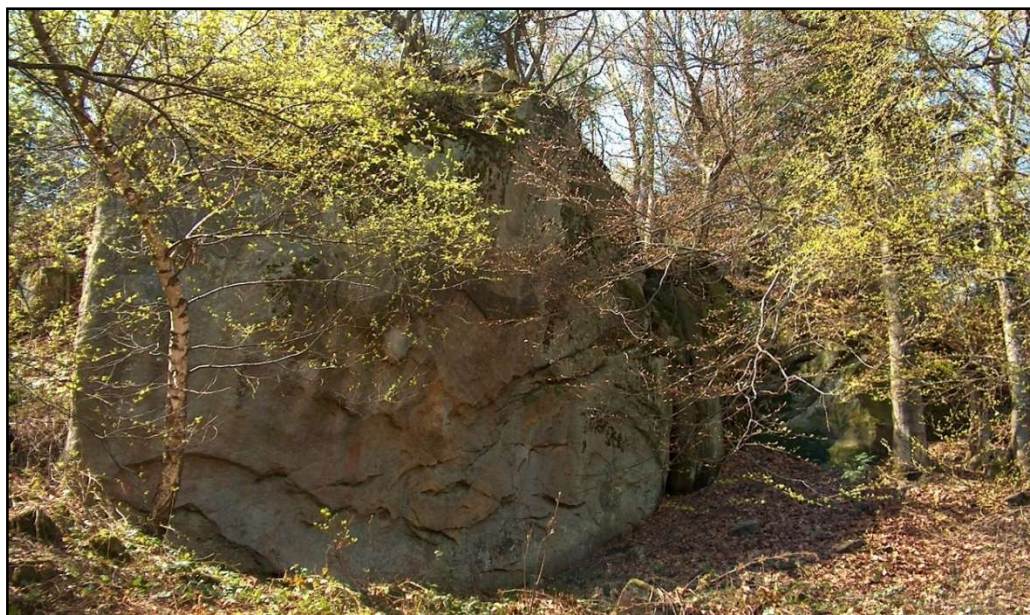

Ciekawa budowa geologiczna obszaru, na którym położone jest Nadleśnictwo znajduje swój wyraz m.in. w bogactwie form skalnych zlokalizowanych na jego terenie. Są to najczęściej wychodnie skalne – odsłonięte fragmenty odpornych na wietrzenie warstw, które grupują się najczęściej w partiach grzbietowych, bądź na stromych stokach o znacznym nachyleniu. Podłoże geologiczne odsłania się często również w korytach potoków, tworząc malownicze ściany lub progi skalne. Za osobliwości przyrody nieożywionej tego terenu można również jaskinie, osuwiska, źródła, a szczególnie źródła mineralne oraz naturalne wycieki ropy naftowej.

Wychodnie skalne

Pasma Kamiennej Góry

W paśmie zlokalizowane jest kilka wychodni piaskowcowych, po części związanych z osuwiskami. Mają one postać niewielkich progów lub ścian skalnych odsłaniających się zwykle w szczytowych partiach wzniesień. Najbardziej rozległa i malownicza znajduje się w oddz. 78d/79f oraz 81f leśnictwa Folsz, gdzie ciągnie się pod szczytem wzniesienia na przestrzeni około 250 m.

Wychodnie skalne w oddz. 79f, leśnictwo Folsz

Wychodnie skalne w oddz. 81f, leśnictwo Folsz

Pasmo Cergowej

W masywie Cergowej zgrupowanych jest kilka wychodni piaskowców cergowskich, osłaniających się głównie w partiach wierzchowinowych. Są to niewielkie formy nie przekraczające kilku metrów, występujące w postaci pojedynczych bloków lub grzęd skalnych.

Góra Piotruś (728 m n.p.m.)

W rejonie Piotrusia wychodnie skalne zgrupowane są głównie w najwyższych przyszczytowych partiach wzniesienia, choć mniejsze odsłonięcia i pojedyncze głązy trafiają się również w niższych partiach. Wychodnia ma postać grzędy skalnej o przeciętnej wysokości 1-2 m, z przerwami ciągnącej się wzdłuż grzbietu na przestrzeni kilkuset metrów. Są to piaskowce z Mszanki – jedna z najstarszych formacji geologicznych ujawniających się na terenie Nadleśnictwa.

Obok wymienionych, na omawianym obszarze występują również inne, drobne wychodnie skalne, rozsiane pośród lasów porastających wzniesienia położone w zasięgu Nadleśnictwa.

Jaskinie

Specyficzna budowa geologiczna obszaru Nadleśnictwa warunkuje bogactwo różnorodnych form przyrody nieożywionej, w tym jaskiń. Naprzemienne ułożenie osadów piaskowcowych z łupkami ilastymi i marglami powoduje powstanie ruchów masowych skał, co jest decydującym czynnikiem tworzenia się pseudokrasowych jaskiń fliszowych. Istotną rolę odgrywa tu również erozja i wietrzenie.

Ze względu na genezę jaskinie fliszowe dzieli się na: grawitacyjne, wśród których najliczniej spotykane są jaskinie osuwiskowe i erozyjno-wietrzeniowe, związane zwykle z wychodniami piaskowcowymi. Oba typy są reprezentowane na obszarze Nadleśnictwa.

Jaskinie Cergowej (716 m n.p.m.)

Jaskinie masywu cergowskiego to przede wszystkim jaskinie osuwiskowe związane genetycznie z osuwiskami, powstałe w wyniku zsuwu mas skalnych lub w efekcie rotacji i obrotów w płaszczyźnie horyzontalnej. Występują w obrębie piaskowców cergowskich.

Poniżej przedstawiono opisy największych jaskiń na terenie Nadleśnictwa Dukła. Ich lokalizacja jest na podstawie strony Państwowego Instytutu Geologicznego (http://geoportal.pgi.gov.pl/jaskinie_polski).

Jaskinia pod Lasem II – znajduje się w odległości kilkunastu metrów na SW od otworu Jaskini pod Lasem I (oddz. 43c leśnictwa Cergowa). Otwór prowadzi do studni wejściowej o głębokości około 3 m, za którą znajduje się prosty, ciasny korytarz o wysokości około 6 m i szerokości około 3 m, kończący się zwężającą się szczeliną. Światło dzienne sięga do studni wejściowej. W jaskini przez cały rok utrzymuje się stała temperatura. W 1996 roku stwierdzono tu hibernującego gacka brunatnego *Plecotus auritus*.

Jaskinia na Wierzchowinie II – otwór wejściowy znajduje się 10 m na N od Jaskini na Wierzchowinie I (oddz. 43c leśnictwa Cergowa). Prowadzi do rozszerzenia z którego odchodzą dwa równoległe korytarze, łączące się ze sobą

w końcowej części poprzecznym korytarzem. Łącznie jaskinia ma długość 20 m, a deniwelacja sięga 6 m. W całości jest ciemna i przez cały rok utrzymuje stabilną temperaturę. W latach 1993-1997 podczas zimowych kontroli stwierdzono tu występowanie podkowca małego, gacka brunatnego oraz nocka rudego.

Jaskinia przy Szkółce – zlokalizowana jest na południowym zboczu zachodniego ramienia Cergowej, kilkadziesiąt metrów na SE od Jaskini na Wierzchowinie II (oddz. 43c leśnictwa Cergowa). Położona jest wśród skałek w lesie w sąsiedztwie okazałego buka. Otwór prowadzi do obszernego, stromego korytarza o wysokości do 2,5 m. W jego dnie znajduje się studzienka o głębokości 0,5 m, która prowadzi dolnego piętra jaskini, tworzonego przez kilka niskich korytarzy. Ogółem jaskinia ma długość 47 m, a deniwelacja wynosi 6 m. Światło dzienne sięga wstępnego korytarza

Jaskinia posiada specyficzny mikroklimat zapewniający stabilną temperaturę przez okrągły rok. Jest miejscem zimowania nietoperzy. Stwierdzono tu gacka brunatnego, nocka rudego, nocka Bechsteina, nocka Brandta, nocka wąsatka i nocka Natterera. Wymaga odpowiedniego zabezpieczenia i ochrony z uwagi na stanowisko cennych gatunków zwierząt.

Jaskinia pod Bukiem – znajduje się na zboczu Cergowej około 160 m na E od poprzedniej (oddz. 431 leśnictwa Cergowa). Otwór wejściowy niemal pionowym korytarzykiem prowadzi do Sali Wejściowej o wysokości do 2,2 m, z której dwa przełazy prowadzą do okazałej Prostokątnej Komory o wysokości do 5 m, szerokości 1,5 m i długości około 5 m. Stąd ciasnym korytarzykiem można przedostać się do kolejnej sali zwanej Salą Salamander, o wysokości 2,5 m, szerokości 1,3 m i długości 2,5 m. Ogółem jaskinia ma długość 34 m, a deniwelacja sięga 8 m (-7, +1 m). Światło dzienne sięga do Sali Wejściowej.

Jaskinię cechuje stabilna temperatura w ciągu całego roku. Zamieszkuje ją kilka gatunków nietoperzy, w tym: podkowiec mały, nocek rudy, nocek Brandta, nocek orzęsiony, nocek Bechsteina, gacek brunatny.

Jaskinia u Wróbla – położona jest na stoku Cergowej 40 m na N od Jaskini pod Bukiem (oddz. 431 leśnictwa Cergowa). Składa się na nią ciasna studzienka wlotowa o głębokości 3,0 m i długości 8 m.

Jaskinia gdzie Samolot Spadł – niewielka jaskinia zlokalizowana na południowym zboczu wschodniego ramienia Cergowej (oddz. 40c leśnictwa Cergowa). Tworzy ją stromy, kilkakrotnie skręcający korytarz, rozszerzający się w okazałą komorę o długości 5 m, szerokości 1,5 m i wysokości do 3,5 m. Posiada trzy otwory, z czego dwa otwierają się do góry, a jeden ku północy. Ogółem jaskinia ma długość 20 m, a deniwelacja wynosi 5 m.

W jej obrębie stwierdzono zimujące nietoperze: gacka brunatnego, nocka Bechsteina, nocka rudego, nocka wąsatka, nocka Brandta i nocka Natterera.

Do odkrycia jaskini przyczynił się hitlerowski samolot „Dornier”, który uległ tu katastrofie.

Schronisko C-8 – znajduje się w pobliżu Jaskini gdzie Samolot Spadł (oddz. 40c leśnictwa Cergowa). Tworzy je jedna szczelina o długości około 7 m, otwierająca się pod okapem szerokości 2 m. Jest prawie w całości oświetlona światłem dziennym.

Jaskinia gdzie Grotołaz Wpadł – jaskinia znajduje się blisko szczytu Cergowej, przy czerwonym szlaku turystycznym (oddz. 40c leśnictwa Cergowa). Tworzy ją piętrowy system wąskich szczelin z kilkoma większymi komorami. Ogółem ma 75 m długości i 17 m wysokości.

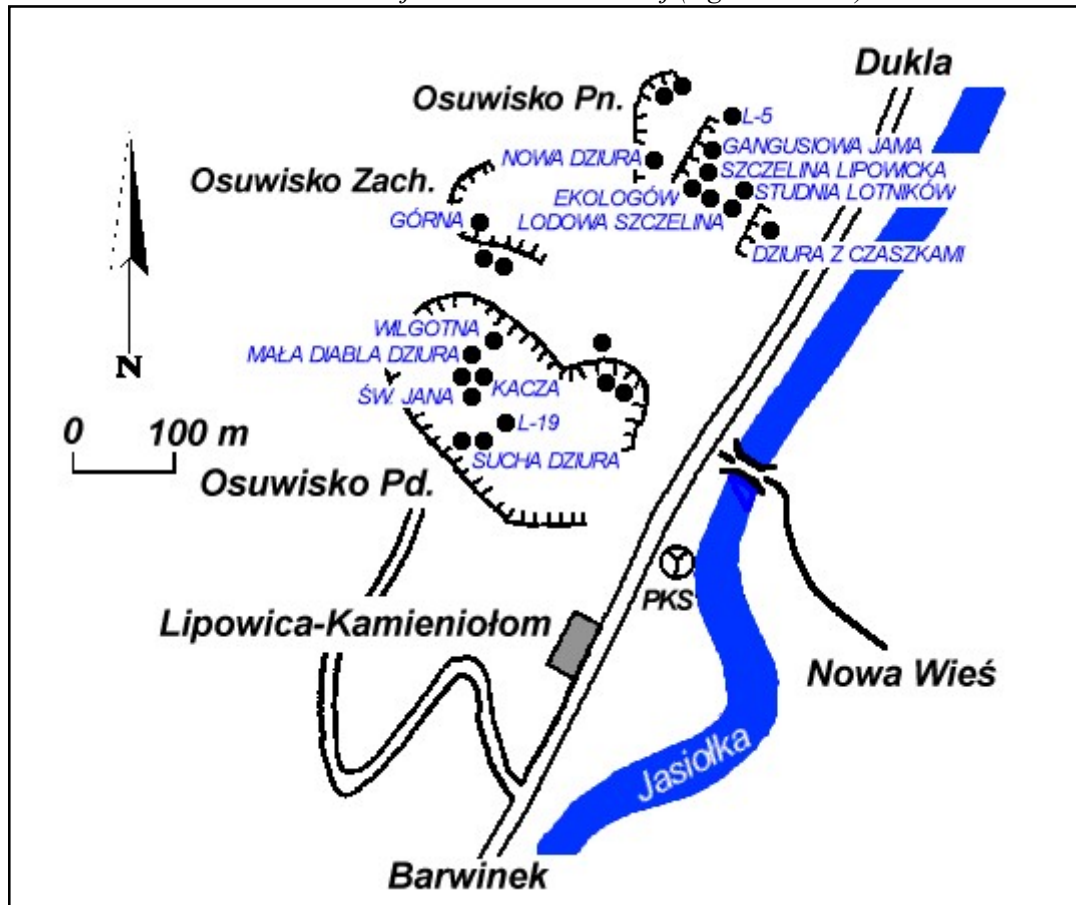
Zimuje w niej liczna populacja podkowca małego oraz mniej licznie: gacek szary, gacek brunatny, nocek Bechsteina, nocek rudy, nocek wąsatek, nocek Brandta, nocek orzęsiony. Z uwagi na położenie w sąsiedztwie szlaku jest często penetrowana.

Jaskinie Kilanowskiej

Jaskinie w Kilanowskiej występują na południowo-wschodnim stoku, na wysokości od ok. 400-450 m n.p.m. Znajdują się poza gruntami LP. Położone są one w kilku skupieniach, związanych genetycznie z osuwiskami znajdującymi się nad nieczynnymi kamieniołomami w Lipowicy. Nad ścianą najstarszego kamieniołomu, w północnej części stoku znajduje się rozległe Osuwisko Północne powstałe w 1957 r.

Ma ono kształt podłużnej rynny mającej ponad 200 m długości i ok. 80 m szerokości. Najdłuższe i najgłębsze jaskinie Kilanowskiej Góry to: Gangusiowa Jama (190 m długości, 11 m głębokości), Szczelina Lipowicka (105 m długości, 10 m deniwelacji) oraz Lodowa Szczelina (65 m długości). Kolejnym rejonem występowania jaskiń jest Osuwisko Południowe, położone kilkaset metrów na południe od Osuwiska Północnego, nad znajdującym się tam większym, lecz młodszym wyrobiskiem kamieniołomu. Obszar osuwiska jest wybitnie zaburzony, posiada liczne poprzeczne oraz podłużne szczeliny i rowy. Najdłuższe i najgłębsze jaskinie tego obszaru to: Jaskinia Św. Jana (53 m długości) i Jaskinia Kacza (49 m długości). Ostatnim niewielkim rejonem występowania jaskiń jest Osuwisko Zachodnie. Znajduje się na północny zachód od Osuwiska Południowego i oddzielone jest od niego niewielkim grzbietem. Tworzy go nisza osuwiskowa z wysoką ścianą skalną i położony na południe od niej wielki rów rozpadlinowy. Dotychczas zinwentaryzowano tu 7 niewielkich jaskiń i schronisk podskalnych, wśród których najdłuższą jest Jaskinia Górna (18 m długości).

Rozmieszczenie jaskiń na Kilanowskiej (wg T. Mleczek).

Jaskinie powstały w gruboławicowych piaskowcach cergowskich, należących do zewnętrznego fałdu jednostki dukielskiej, a ich geneza przebiegała etapowo. Niektóre próżnie powstałe w najstarszych osuwiskach (przed eksploatacją kamieniołomu), były przemodelowywane w kolejnych fazach osunięć. Większość jaskiń powstała jednak w najmłodszych i gwałtownych osuwiskach w czasie eksploatacji kamieniołomu w Lipowicy. Obecnie są elementem środowiska przyrodniczego i jedną z atrakcji tego rejonu (Mleczek 1999, Pulina 1998).

Niewielka jaskinia („Jaskinia wodna w Piotrusiu”) znajduje się również na południowych stokach Piotrusia. (oddz. 44b, leśnictwo Piotruś). Jest to mała szczelina o długości 12 m wymyta w piaskowcu przez wodę.

Osuwiska

Tereny osuwiskowe są szeroko rozpowszechnione na obszarze Nadleśnictwa. Ich powstanie warunkuje budowa geologiczna Karpat, zbudowanych z naprzemianległych warstw piaskowców i łupków, które w określonych warunkach przesuwają się względem siebie, powodując zsuwanie się gruntu wraz z materiałem skalnym. W warunkach naturalnych zwykle występuje to wskutek nasiąknięcia mas ziemi wodą opadową i ich przeciążenia, ale może być również uwarunkowane antropogenicznie.

Jednym z największych i najbardziej znanych osuwisk na gruntach Nadleśnictwa jest osuwisko „Zwezłyska”, zlokalizowane na stokach Kamiennej Góry (673 m n.p.m.) w oddz. 71, 72 leśnictwa Folusz. Powstało w połowie marca 2001 roku obejmując obszar około 7 ha – nisza osuwiskowa ma szerokość około 200 m, a jezor sięga około 450 m n.p.m. Większość drzew uległa powaleniu, natomiast te które przetrwały, mają uszkodzone systemy korzeniowe i powoli usychają.

Teren ten był miejscem potężnego osuwiska jeszcze w XIX wieku. Uzyskał wtedy łemkowską nazwę „Zwezłyska”, która przetrwała do dziś i zyskała na aktualności.

Poza terenem LP najgłośniejsze osuwisko powstało 13 maja 1957 roku w Lipowicy koło Dukli. Podcięte przez kamieniołom warstwy piaskowców zasypały wyrobisko wraz z drogą Dukla-Barwinek. Zaowocowało to przeniesieniem wyrobiska na stoki Kilanowskiej Góry, do oddz. 58.

Osuwiska są typowe dla młodych gór, których formowanie się trwa nadal. Są atrakcją geologiczną, przedstawiającą ten proces i niejednokrotnie wzbogacają środowisko przyrodnicze, jak ma to miejsce w przypadku jaskiń Góry Kilanowskiej, odsłoniętych wskutek tąpnięcia. W obrębie ekosystemów leśnych zwiększają bioróżnorodność, umożliwiając wkroczenie roślinności i zwierzętom, które nie znajdują odpowiednich warunków rozwoju pod okapem drzewostanu. Z uwagi na dużą zdolność kumulowania wody spełniają również ważną rolę w retencji wodnej.

Kamieniołomy

Na gruntach Nadleśnictwa znajduje się jeden kamieniołom Lipowica II. Zlokalizowany jest w oddz. 58 leśnictwa Folusz. Pozyskiwane są w nim gruboławicowe piaskowce cergowskie.

Źródła

Obszar Nadleśnictwa, z racji swojego położenia fizjograficznego i warunków geomorfologicznych, obfituje w różnego rodzaju źródła, wycieki, wysięki, stanowiące swoisty i niezwykle ciekawy walor przyrodniczy i kulturowy tego terenu.

Jednym z najbardziej znanych źródeł jest „Bełkotka” – źródło iwonickiego parku zdrojowego. Nazwę swą wzięła od charakterystycznego bełkotu, powodowanego wydobywającymi się bąbelkami gazu ziemnego. Jest to mała sadzawka ujęta w prostokąt kamiennym obramowaniem i zabezpieczona żelaznym płotkiem. Nad źródłem stoi kamienny obelisk z 1959 roku poświęcony pamięci Wincentego Pola, umieszczony w miejscu zniszczonego podczas okupacji. Źródło od 1966 roku jest pomnikiem przyrody nieożywionej. W 2017 r. grunt, na którym znajduje się źródło zostały przekazane przez Nadleśnictwo gminie Iwonicz.

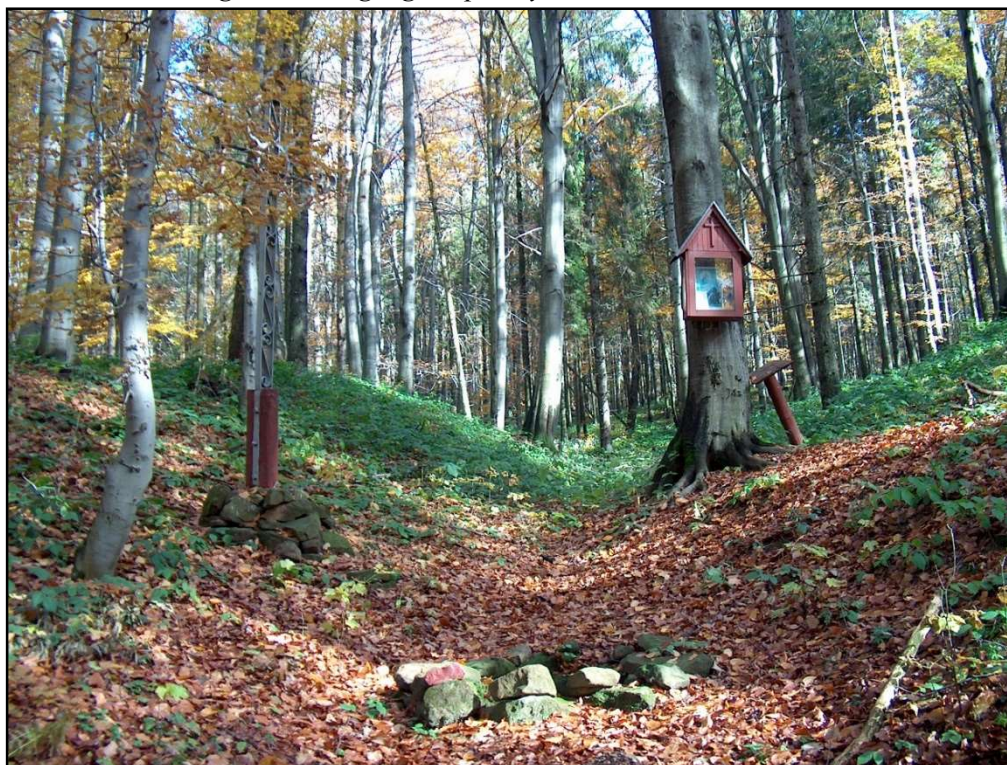
Do nie mniej znanych należą źródła związane z osobą św. Jana z Dukli, którym przypisuje się cudowne właściwości. Spośród nich cztery znajdują się na gruntach Nadleśnictwa. Pierwszym jest tzw. „Złota Studzienka” miejsce, w którym św. Jan z Dukli rozpoczął swoje pustelnicze życie. Źródło znajduje się na północnym stoku Cergowej, w małej niecce wyżłobionej u podnóża stromego wypiętrzenia jej grzbietu. Jest ocembrowane, a nad nim stoi drewniana kapliczka

z figurą św. Jana. Jest to miejsce bardzo często odwiedzane przez pątników i turystów. Prowadzi tu szlak spacerowy z Dukli oraz ścieżka przyrodnicza „Do Złotej Studzienki”. Źródło zlokalizowane jest w oddz. 32f leśnictwa Cergowa w obrębie rezerwatu „Rezerwat Tysiąclecia na Cergowej Górze”.

Pozostałe trzy źródła zlokalizowane są na zboczach Piotrusia, po zachodniej stronie grzbietu. Są to: „Murowana Studnia” położona na granicy oddz. 45 i 46, „Święta Studnia” („Święta Woda”) w oddz. 45b, zlokalizowana przy granicy wydziałów „a” i „b” oraz „Żelazna Woda” w oddz. 42d, przy granicy z 46a. Jak głosi legenda św. Jan przeniósł się tu po opuszczeniu Cergowej i koło źródła „Święta Studnia” założył nową pustelnię. Inne podanie głosi, że Święty tylko tędy przechodził i w trakcie owej wędrówki pobłogosławił źródło, napił się wody, odpoczął i ruszył dalej, prawdopodobnie do Jaślisk. Niezależnie jednak od tych opowieści, wszystkie te źródła łączone są z osobą św. Jana z Dukli i otaczane kultem. Przypisuje się im również właściwości lecznicze.

Spośród trzech wymienionych, do najbardziej znanych należy „Święta Studnia” – prawdopodobne miejsce pustelniczego życia św. Jana. Ruch pielgrzymkowy, bardzo intensywny w poprzednich wiekach, w okresie powojennym zamarł niemal zupełnie. Dopiero w ramach przygotowań do kanonizacji św. Jana zaczęto wracać do tej tradycji i w latach 1993-1995 wykonano przy źródle szereg prac mających na celu lepsze przygotowanie obiektu dla pątników i turystów. Źródło oczyszczono i ocembrowano kamieniem, obok ustawiono metalowy krzyż zdjęty z wieży kościoła, a na drzewie obok umieszczono kapliczkę z obrazem Świętego. W tym też okresie zaczęto szerzej mówić i pisać o tym miejscu celem spopularyzowania go i przywrócenia mu wcześniejszego charakteru. W 1995 r. rozpoczęto kult publiczny, a na dzień tego kultu wyznaczono ostatnią niedzielę lipca.

*„Święta Studnia” w oddz. 45a – miejsce,
gdzie według legend przebywał św. Jan z Dukli*

Kolejnym źródłem związanym z osobą św. Jana z Dukli jest źródło położone na wzgórzu Zaśpít, dokąd, jak głosi przekaz, Święty przeniósł się po opuszczeniu Piotrusia. Źródło zlokalizowane jest obok pustelni, w enklawie gruntów obcych przylegających do oddz.: 67, 68, 77 leśnictwa Folusz. Znajduje się w sztucznej grocie pod szczytem Korodól (601 m n.p.m.), obok kościółka i drewnianego domku, w którym mieszkał św. Jan. Prowadzi tu czerwony szlak turystyczny PTTK.

Oprócz opisanych, w obrębie kompleksów leśnych Nadleśnictwa znajduje się szereg innych źródeł, związanych głównie z obszarami źródłiskowymi i osuwiskowymi. Należą tu m.in. źródła zlokalizowane w oddz. 171d leśnictwa Żmigród i 182i leśnictwa Iwonicz. Do interesujących należy również źródło zlokalizowane przy korycie Jasiołki, obok oddz. 41k leśnictwa Piotruś, wydzielające intensywny zapach siarkowy.

Źródła mineralne

Ciekawym elementem środowiska przyrodniczego Nadleśnictwa są wody mineralne. Do najbardziej znanych należą wody iwonickie pozyskane głównie w trakcie odwiertów za ropą naftową. Są to solanki chlorkowo-wodorowęglanowo-sodowo-bromkowo-jodkowe lub żelaziste. Obecnie wykorzystuje się głównie wody mineralne pochodzące z odwiertów. Ze starszych źródeł nadal eksploatowany jest zród Emma, natomiast inne przeważnie uległy demineralizacji lub zanikły.

Obok źródeł solankowych, reprezentowane są również wody siarczkowe, wyróżniające się charakterystycznym zapachem i swoistymi parametrami fizykochemicznymi. Nisze źródlane są często siedliskami endemicznych i reliktowych roślin, zwierząt i mikroorganizmów. Charakterystyczne są zwłaszcza kolonie bakterii siarkowych, występujące na dnie źródeł i na drodze odpływu wody, w postaci frędzli, pojedynczych nitek, kożucha, jako osad lub naskorupienia, w kolorze białym, fioletowym lub purpurowym.

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa występuje jedno źródło siarczkowe położone w Krośnie, w dzielnicy Białostrzegi. Jest to źródło dolinne, położone w strefie uskoku jednostki śląskiej. Warstwą wodonośną są piaskowce i łupki warstw krośnieńskich na granicy z warstwami menilitowymi (oligocen). Misa ujęta jest dwoma kręgami betonowymi. Znajduje się przy ulicy Wierzbowej, na posesji nr 33.

Jest to woda typu $\text{HCO}_3\text{-Cl-Na-Ca}$, H_2S ; mineralizacja: 0,6g/dm³; wydajność: 2l/min; pH 7,3; zawartość H_2S : 24,6mg/dm³.

Wodospady

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa znajduje się jeden z największych i najpiękniejszych wodospadów Beskidu Niskiego – „Przy Młynie” w Iwli. Zlokalizowany jest 15 metrów poniżej ujścia Potoku Czernickiego do Iwełki. Składa się z trzech progów skalnych, z których pierwszy, najwyższy, ma 4 m wysokości, a kolejne dwa 0,9 m i 0,5 m. W potoku odsłaniają się warstwy łupków menilitowych o barwie brunatnej, czarnej i wiśniowej. W sąsiedztwie znajdują się wysięki ropopochodnych bituminów oraz ruiny starego młyna zniszczonego w czasie II wojny światowej.

Wodospad w 2000 roku został uznany uchwałą Rady Miejskiej w Dukli za pomnik przyrody nieożywionej, która jednakże kilka miesięcy później została uchylona. Ponownie za pomnik przyrody uznano go w 2002 roku rozporządzeniem nr 40/02 Wojewody Podkarpackiego z dnia 15 lutego 2002 r.

Na gruntach Nadleśnictwa nie ma obiektów tego typu. W korytach potoków odsłaniają się tylko niewielkie progi skalne tworzące mniejsze lub większe kaskady.

Naturalne wycieki ropy naftowej i gazu ziemnego

Obszar Nadleśnictwa położony jest na obszarach roponośnych, stąd na jego terenie stosunkowo często zdarzają się naturalne wycieki ropy naftowej i gazu ziemnego. Najbardziej znany wyciek gazu ma miejsce w Iwoniczu, w obrębie źródła „Bełkotka”, co nadaje jej charakterystyczny dźwięk.

Naturalne wycieki ropy naftowej pojawiają się zwykle w sąsiedztwie dolin rzecznych i zasadniczo zdarzają się na terenie całego Nadleśnictwa. Zlokalizowane są m.in. w oddz. 14b leśnictwa Franków, 133f leśnictwa Mszana i 186b leśnictwa Iwonicz. Są swoistym i jednocześnie bardzo specyficznym elementem środowiska przyrodniczego Nadleśnictwa.

4.3.1.4. WODY POWIERZCHNIOWE

Teren Nadleśnictwa i zasięg jego działania położony jest w obrębie zlewiska Morza Bałtyckiego. Odwadniają go dwie większe rzeki z dopływami: Wisłoka z Jasiołką i Ropą oraz Wisłok, należące do zlewni górnej Wisły. Rzeki te mają w zdecydowanej większości charakter górski. Charakterystycznym zjawiskiem jest duża nierównomierność przepływów, wynikająca m.in. ze zmienności zasilania opadami i warunków terenowych. Intensywne opady atmosferyczne, przy znacznych spadkach rzek, stwarzają dobre warunki szybkiego odpływu. Z uwagi na mało przepuszczalne podłoże, spływ odbywa się w znacznym stopniu powierzchniowo, wskutek czego w okresach posuchy występują bardzo małe przepływy, a w okresach deszczowych gwałtowne i wielkie wezbrania. W ciągu roku maksymalny odpływ występuje w miesiącach marzec-kwiecień, natomiast minimum odpływu obserwowane jest najczęściej w miesiącu wrześniu.

4.3.1.5. WODY PODZIEMNE

Wody podziemne na omawianym terenie występują w trzech horyzontach wodonośnych: czwartorzędowym, trzeciorzędowym oraz kredowym i pozostają w ścisłym związku hydraulicznym. Ten ostatni nie ma większego znaczenia gospodarczego.

Wody zbiornika czwartorzędowego mają charakter porowy, jest to poziom przypowierzchniowy, pozostający w bezpośrednim kontakcie z powierzchnią, reagujący wprost na istniejące warunki hydrologiczne.

Wody zbiornika trzeciorzędowego występują w ośrodku szczelinowym i szczelinowo-porowym. Utwory, w których znajdują się warstwy wodonośne,

charakteryzują się dużą zmiennością warunków hydrogeologicznych na niewielkich przestrzeniach.

Znajdują się tutaj dwa z głównych zbiorników wód podziemnych w Polsce, zbiornik czwartorzędowy – Dolina rzeki Wisłok” (GZWP nr 432) i zbiornik „Dolina rzeki Wisłoki” (GZWP nr 433). Tworzą je wody w głębie w obrębie doliny rzeki Wisłok i Wisłoki. Obszar doliny Wisłoka i Jasiołki został uznany za obszar wymagający najwyższej i wysokiej ochrony (ONO i OWO) – na podstawie oprac. A. S.. Kleczkowskiego pt. „Mapa obszarów głównych zbiorników wód podziemnych w Polsce”.

Oprócz zwykłych (słodkich) wód podziemnych, tj. takich, w których zawartość rozpuszczonych substancji stałych nie przekracza 1g/dm^3 , w rejonie Iwonicza występują także wody mineralne (zawierające ponad 1g/dm^3 rozpuszczonych substancji stałych). Towarzyszą one zwykle złożom ropy naftowej i są to głównie solanki o wskaźniku chlorkowo-bromkowym. Mineralizacja tych wód wynosi od 0,9 do 18g/dm^3 , największa wydajność dochodzi do $15\text{m}^3/\text{h}$.

W obrębie wód mineralnych wydzielana jest grupa wód leczniczych tj. takich, które ze względu na skład chemiczny i własności fizyczne mają właściwości lecznicze – są to solanki zawierające wolny dwutlenek węgla oraz wody wodorowęglanowo-sodowe, chlorkowe, jodkowe, bromkowe, borowe i fluorkowe.

Złoże „Iwonicz Zdrój” jest udokumentowanym złożem w kat. B i C. Wykorzystywane jest do zabiegów leczniczych oraz produkcji rynkowej (produkcja soli leczniczej i kosmetyczno-kąpielowej). W obrębie złoża udokumentowano 11 ujęć, których łączne zasoby eksploatacyjne wynoszą $41,09\text{m}^3/\text{h}$.

W obrębie antykliny Iwonicza Zdroju stwierdzono występowanie wód termalnych.

4.3.1.6. EKOSYSTEMY WODNO-BŁOTNE

Ekosystemy wodno-błotne Nadleśnictwa to fragmenty roślinności łąkowej lub bagiennej, występujące w dolinach rzek lub w wyższych partiach stoków. Są to z reguły niewielkie powierzchnie o charakterze śródleśnych, lokalnych zabagnień, bardzo cenne z punktu widzenia bioróżnorodności i retencji wodnej. Dwa z nich, zajmują powierzchnię na tyle dużą, że zostały ujęte jako odrębne wydzielenia. Jest to oddział 57d (0,05 ha) oraz 153Dbx (0,25 ha) leśnictwa Franków.

Pozostałe ujęte są jako bagna nie tworzące wydzieleni (36 sztuk).

Ogółem zajmują $5,09\text{ha}$. Z uwagi na niewielką powierzchnię i cenne walory przyrodnicze zostały wyłączone z użytkowania.

Na terenie Nadleśnictwa występują również zbiorniki wodne – oddz. 281a leśnictwo Barwinek (0,41 ha), 37c leśnictwo Piotruś (0,03 ha) oraz 87r leśnictwo Folusz (0,25 ha). Są to sztuczne elementem, ale będąc środowiskiem zupełnie odmiennej flory i fauny lokalnie wzbogaca bioróżnorodność i pełni istotną rolę w retencji wodnej.

Adres leśny	Rodzaj powierzchni	Powierzchnia (ha)
Wylączenia		
04-06-1-03-153D -bx -00	BAGNO	0,25
04-06-1-03-57 -d -00	BAGNO	0,05
Powierzchnie niestanowiące wyląceń		
04-06-1-02-28 -f -00	BAGNO	0,04
04-06-1-02-28 -i -00	BAGNO	0,05
04-06-1-02-37 -a -00	BAGNO	0,07
04-06-1-02-39 -a -00	BAGNO	0,09
04-06-1-04-66 -a -00	BAGNO	0,11
04-06-1-04-66 -g -00	BAGNO	0,10
04-06-1-04-66 -g -00	BAGNO	0,31
04-06-1-04-73 -f -00	BAGNO	0,21
04-06-1-04-76 -d -00	BAGNO	0,46
04-06-1-04-77 -d -00	BAGNO	0,32
04-06-1-04-80 -b -00	BAGNO	0,14
04-06-1-04-80 -b -00	BAGNO	0,10
04-06-1-04-81 -b -00	BAGNO	0,35
04-06-1-05-106 -c -00	BAGNO	0,12
04-06-1-05-121 -a -00	BAGNO	0,10
04-06-1-01-129D -b -00	BAGNO	0,12
04-06-1-05-132 -a -00	BAGNO	0,10
04-06-1-01-189 -a -00	BAGNO	0,04
04-06-2-09-6 -a -00	BAGNO	0,11
04-06-2-09-6 -a -00	BAGNO	0,12
04-06-2-09-9 -c -00	BAGNO	0,16
04-06-2-10-19 -d -00	BAGNO	0,20
04-06-2-10-19 -d -00	BAGNO	0,06
04-06-2-10-28 -d -00	BAGNO	0,15
04-06-2-10-28 -f -00	BAGNO	0,12
04-06-2-10-48 -a -00	BAGNO	0,11
04-06-2-10-48 -b -00	BAGNO	0,31
04-06-2-10-56 -a -00	BAGNO	0,20
04-06-2-08-66 -d -00	BAGNO	0,23
04-06-2-11-118 -g -00	BAGNO	0,49
Razem		5,39

4.3.1.7. GLEBY

Nadleśnictwo posiada opracowania glebowo-siedliskowe:

- obręb leśny Dukła oraz leśnictwo Barwinek z obręby Tylawa opracowanie z 2007 r.,
- obręb leśny Tylawa bez leśnictwa Barwinek - opracowanie z 2008 r.

Opis gleb w obu opracowaniach wykonano zgodnie z „Klasyfikacją gleb leśnych” CILP 2000.

Powierzchnię i udział procentowy typów i podtypów gleb w Nadleśnictwie Dukła, zamieszczono w poniższej tabeli.

Procentowy udział typów i podtypów gleb z podziałem na obręby leśne.

Podtyp gleby	Obręb Dukła	Obręb Tylawa	Razem Nadleśnictwo	
	pow. [ha]	pow. [ha]	pow. [ha]	udział %
Rankery brunatne	5,28	1,96	7,24	0,05
Gleby brunatne właściwe	734,89	830,87	1565,76	10,80
Gleby brunatne wyługowane	4006,15	2764,08	6770,23	46,68
Gleby brunatne kwaśne	2404,94	3159,55	5564,49	38,36
Gleby brunatne bielcowe	8,51	4,96	13,47	0,09
Gleby płowe właściwe	284,01		284,01	1,96
Gleby płowe opadowoglejowe	6,22		6,22	0,04
Gleby rdzawe właściwe	0,91		0,91	0,01
Gleby rdzawe brunatne	35,27		35,27	0,24
Gleby rdzawe bielcowe	7,67		7,67	0,05
Gleby gruntowoglejowe właściwe	3,05	7,20	10,25	0,07
Gleby gruntowoglejowe torfiaste		2,69	2,69	0,02
Gleby gruntowoglejowe mułowe	10,55	1,05	11,60	0,08
Gleby opadowoglejowe właściwe	75,56	24,70	100,26	0,69
Gleby amfiglejowe	7,41		7,41	0,05
Mady rzeczne właściwe	2,71	7,92	10,63	0,07
Mady rzeczne próchniczne	4,54	0,05	4,59	0,03
Mady rzeczne brunatne	29,07	73,30	102,37	0,71
Razem grunty leśne	7626,74	6878,33	14505,07	100,00

Dominującą rolę, pod względem zajmowanej powierzchni, odgrywają w Nadleśnictwie gleby brunatne właściwe, kwaśne i wyługowane, powstałe ze zwietrzliny osadów fliszowych. Jak wynika z danych przedstawionych w tabeli gleby brunatne zajmują łącznie 96% powierzchni leśnej Nadleśnictwa.

4.3.2. TYPY SIEDLISKOWE LASU

Na terenie Nadleśnictwa wyróżniono 13 typów siedliskowych lasu: las górski świeży (LGśw), las górski wilgotny (LGw), las mieszany górski świeży (LMGśw), las mieszany wyżynny świeży (LMwyżśw), las mieszany wyżynny wilgotny (LMwyżw), las wyżynny świeży (Lwyżśw), las wyżynny wilgotny (Lwyżw), las świeży (Lśw), las wilgotny (Lw), ols jesionowy (OLJ), ols jesionowy górski (OLJG), las łąkowy (Lł), las łąkowy wyżynny (Lłwyż), las łąkowy górski (LłG). Ich udział powierzchniowy zestawiono w poniższej tabeli.

Zestawienie powierzchniowe i procentowe typów siedliskowych lasu w rozbiciu na obręby leśne.

Typy siedliskowe lasu	Obręb Dukla	Obręb Tylawa	Razem Nadleśnictwo	
	ha	ha	ha	%
LGŚW	5472,16	6382,27	11854,43	81,74
LGW	318,13	176,85	494,98	3,41
LŁ	11,03		11,03	0,08
LŁG	20,40	56,44	76,84	0,53
LŁWYŻ	14,89	28,57	43,46	0,30
LMGŚW	39,80	3,29	43,09	0,30
LMWYŻŚW	19,44		19,44	0,13
LŚW	254,36		254,36	1,75
LW	30,64		30,64	0,21
LWYŻŚW	1408,14	230,06	1638,2	11,29
LWYŻW	37,20	0,85	38,05	0,26
OLJG	0,55		0,55	81,74
Razem	7626,74	6878,33	14505,07	100,00

Rozkład przestrzenny typów siedliskowych lasu Nadleśnictwa jest w miarę równomierny. Dominuje las górski świeży (81,73%) oraz las wyżynny świeży (11,29%), pozostałe siedliska występują marginalnie rozrzucone po całym terenie Nadleśnictwa.

4.3.3. CHARAKTERYSTYKA DOMINUJĄCYCH LEŚNYCH ZBIOROWISK ROŚLINNYCH

Poniżej przedstawiono krótką charakterystykę najważniejszych zbiorowisk roślinnych omawianego terenu. Prace fitosocjologiczne, w ujęciu IUL na tym terenie nie były prowadzone, stąd też dokładnej charakterystyki zbiorowisk nie podawano.

Zbiorowiska leśne na terenie Nadleśnictwa:

Dentario glandulosae - Fagetum - żyzna buczyna karpacka

Na terenie Nadleśnictwa Dukła buczyna karpacka jest dominującym zespołem leśnym.

Gleby buczyny karpackiej powstają na podłożu zawierającym chociażby niewielkie ilości węgla wapnia. Wytwarzają się one ze zwietrzliny piaskowców i łupków fliszowych. W drzewostanie buczyny karpackiej może panować buk lub buk z domieszką jaworu. Najczęściej jednak jest to las mieszany z udziałem jodły.

Luzulo luzuloidis-Fagetum - kwaśna buczyna górską

Występuje w postaci niewielkich płatów. Porasta gleby brunatne kwaśne w wyższych partiach zboczy i na grzbietach górskich. Drzewostan tworzy buk o niskiej bonitacji, sporadycznie z domieszką jodły.

Tilio cordatae-Carpinetum - grąd subkontynentalny

Grąd subkontynentalny jest zbiorowiskiem typowym dla pogórza. Drzewostan grądów współtworzy grab; buk i jawor. Inne gatunki – jodła pospolita, olsza szara, trześnia i brzost pełnią rolę domieszki w drzewostanie.

Alnetum incana – nadrzeczna olszyna górską

Nadrzeczne olszyny górskie wykształciły się na terasach zalewowych rzek górskich i podgórskich. Lasy *Alnetum incanae* podlegają okresowym zalewom wodami rzecznyymi, które warunkują stan podłoża i strukturę roślinności. Siedlisko rozwinęło się na madach właściwych i brunatnych. W typowej postaci drzewostan nadrzecznej olszyny górskiej jest jednowarstwowy i całkowicie zdominowany przez olszę szarą *Alnus incana*.

Caltho laetae-Alnetum - bagienna olszyna górską

Bagienna olszyna górską wykształciła się na tarasach zalewowych przykrytych utworami organicznymi lub u podnóża stoków a także na samych madach. Siedlisko to wykształciło się też na glebach gruntowo-glejowych lub torfowo-glejowych, stosunkowo zasobnych w azot. Jest to łągowo-bagienny las olszy szarej *Alnus incana*, o charakterze „olsy górskiego”, o kompozycji florystycznej pośredniej między zbiorowiskami łągowymi i olsowymi.

4.3.4. LASY OCHRONNE

Zasięg i lokalizację lasów uznanych za ochronne przyjęto zgodnie z decyzją Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 4 stycznia 1999 r. (znak: DLOPiK.Lp-0233-27/99) w sprawie uznania za ochronne lasów stanowiących własność Skarbu Państwa, wchodzących w skład Nadleśnictwa Dukła w Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Krośnie.

Zestawienie powierzchni gruntów leśnych według głównych funkcji lasu i kategorii ochronności

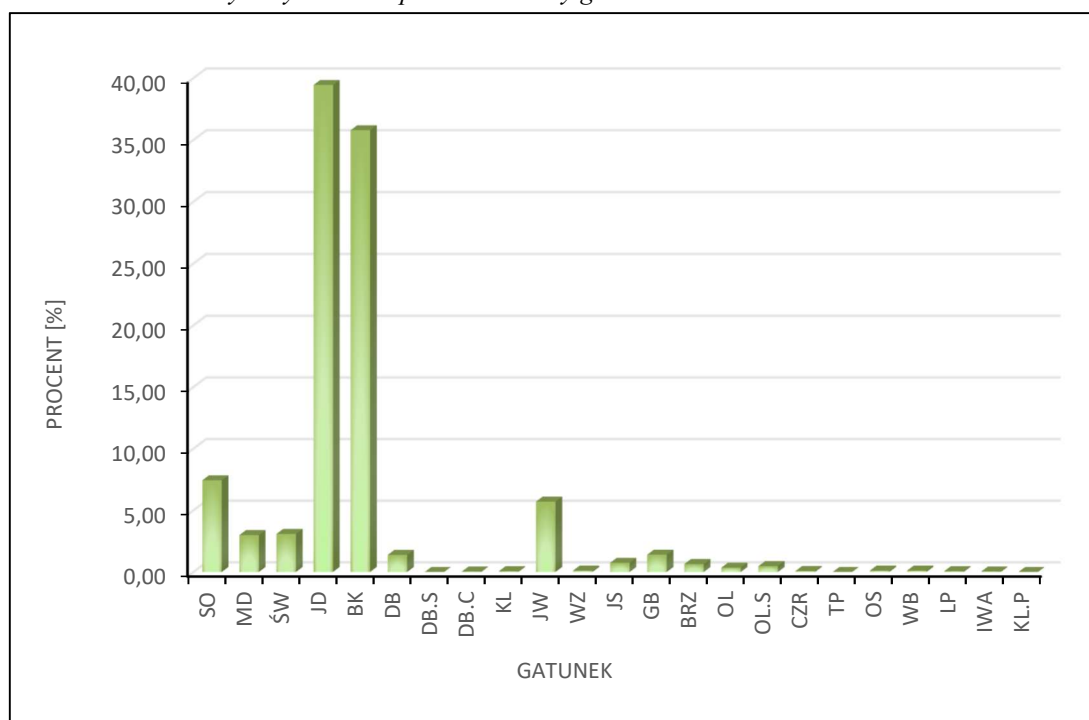
Lp.	Kategorie ochronności	Obr. Dukła	Obr. Tylawa	Nadleśnictwo Dukła	
		pow. [ha]	pow. [ha]	pow. [ha]	%
1	2	3	4	5	6
1	Rezerwaty	258,91	134,41	393,32	2,71
2	Lasy ochronne - razem	7352,44	6 628,85	13 981,29	96,39
3	Lasy wielofunkcyjne (gospodarcze)	15,39	115,07	130,46	0,90
4	Razem:	7 626,74	6 878,33	14 505,07	100

4.3.5. CHARAKTERYSTYKA DRZEWOSTANÓW

4.3.5.1. BOGACTWO GATUNKOWE I STRUKTURA

Skład gatunkowy

Rzeczywistych udział powierzchniowy gatunków w Nadleśnictwie Dukła.

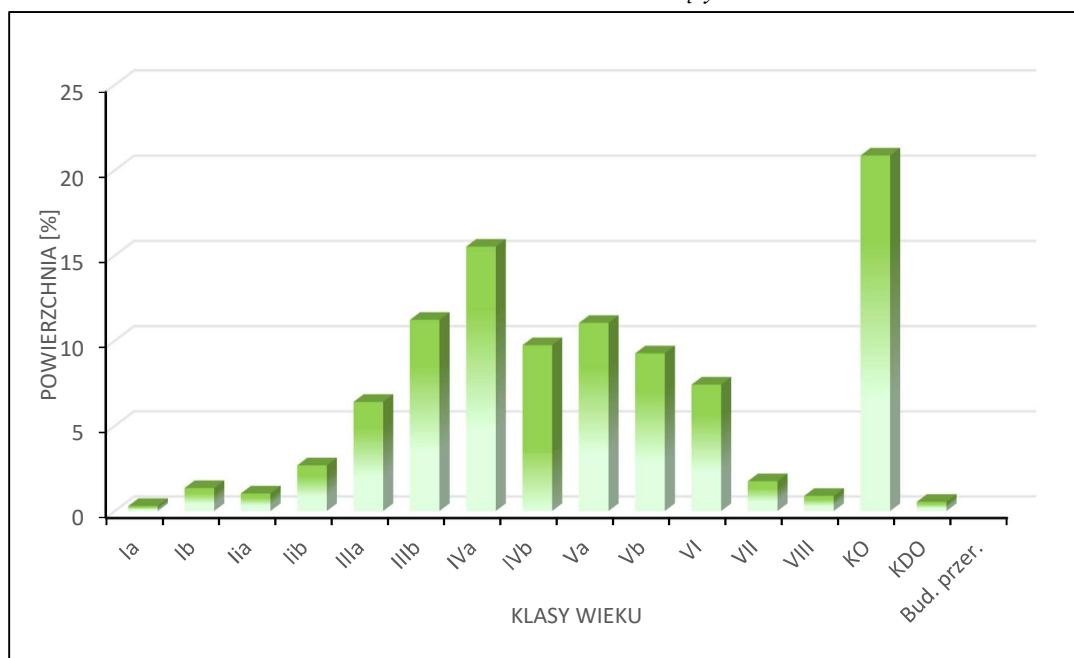

Trzon drzewostanów Nadleśnictwa Dukła buduje jodła (39,40% rzeczywistego udziału powierzchniowego) wraz z bukiem (35,81%). Znaczny udział ma też sosna (7,43%), głównie na gruntach porolnych, a także jawor (5,71%).

Struktura wiekowa

Drzewostany Nadleśnictwa odznaczają się znacznym zróżnicowaniem wiekowym. Największy rzeczywisty udział powierzchniowy wykazują drzewostany w klasie odnowienia – 20,55% oraz w IV klasie wieku – 25,26% i V – 20,36%.

Powierzchniowe zmiany klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w Nadleśnictwie Dukła w okresie obowiązywania Planu.

Zestawienie powierzchni drzewostanów Nadleśnictwa wg grup wiekowych i różnorodności gatunkowej zawiera poniższa tabela.

Różnorodność gatunkowa drzewostanów	Jedn.	Wiek			Ogółem	
		do 40 lat	41 – 80 lat	>80 lat	ha	%
Obręb Dukła						
jednogatunkowe	[ha]	101,58	405,05	332,29	838,92	11,07
dwugatunkowe	[ha]	194,22	936,74	1364,83	2495,79	32,93
trzygatunkowe	[ha]	49,63	991,91	1013,50	2055,04	27,12
cztero- i więcej gatunkowe	[ha]	76,93	1624,70	487,57	2189,20	28,89
Razem obręb		422,36	3958,40	3198,19	7578,95	100,00

Różnorodność gatunkowa drzewostanów	Jedn.	Wiek			Ogółem	
		do 40 lat	41 – 80 lat	>80 lat	ha	%
Obwód Tylawa						
jednogatunkowe	[ha]	28,62	289,18	504,55	822,35	12,05
dwugatunkowe	[ha]	212,05	906,95	1704,82	2823,82	41,38
trzygatunkowe	[ha]	87,54	964,93	827,12	1879,59	27,55
cztero- i więcej gatunkowe	[ha]	56,51	1115,09	126,21	1297,81	19,02
Razem obwód		384,72	3276,15	3162,70	6823,57	100,00
Nadleśnictwo Dukla						
jednogatunkowe	[ha]	130,20	694,23	836,84	1661,27	11,53
dwugatunkowe	[ha]	406,27	1843,69	3069,65	5319,61	36,94
trzygatunkowe	[ha]	137,17	1956,84	1840,62	3934,63	27,32
cztero- i więcej gatunkowe	[ha]	133,44	2739,79	613,78	3487,01	24,21
Razem Nadleśnictwo		807,08	7234,55	6360,89	14402,52	100,00

Z powyższych danych wynika, że największy udział powierzchniowy mają drzewostany dwugatunkowe (36,94%).

Zestawienie powierzchni drzewostanów wg grup wiekowych i struktury pionowej.

Struktura drzewostanów, drzewostany:	Jedn.	Wiek			Ogółem	
		do 40 lat	41 – 80 lat	>80 lat	ha	%
Obwód Dukla						
jednopiętrowe	[ha]	396,36	3365,92	2197,51	5959,79	78,63
dwupiętrowe	[ha]					0
wielopiętrowe	[ha]		6,46	77,44	83,90	1,11
w KO i KDO	[ha]	26,00	586,02	923,24	1535,26	20,26
Razem obwód		422,36	3958,40	3198,19	7578,95	100,00
Obwód Tylawa						
jednopiętrowe	[ha]	373,93	2477,26	1791,67	4642,86	68,04
dwupiętrowe	[ha]		12,32		12,32	0,18
wielopiętrowe	[ha]		314,43	348,78	663,21	9,72
w KO i KDO	[ha]	10,79	472,14	1022,25	1505,18	22,06
Razem obwód		384,72	3276,15	3162,70	6823,57	100
Nadleśnictwo Dukla						
jednopiętrowe	[ha]	770,29	5843,18	3989,18	10602,65	73,62
dwupiętrowe	[ha]		12,32		12,32	0,08
wielopiętrowe	[ha]		320,89	426,22	747,11	5,19
w KO i KDO	[ha]	36,79	1058,16	1945,49	3040,44	21,11
Razem Nadleśnictwo		807,08	7234,55	6360,89	14402,52	100,00

W Nadleśnictwie Dukla dominują drzewostany jednopiętrowe - 73,62% powierzchni, 21,11% zajmują drzewostany w trakcie przemiany pokoleń (KO).

4.3.5.2. POCHODZENIE DRZEWOSTANÓW

Drzewostany Nadleśnictwa Dukła pochodzą głównie z odnowienia naturalnego (76,97%). Znacznie mniej jest drzewostanów pochodzących z odnowienia sztucznego (21,34%). Są to głównie drzewostany sadzone w ramach przebudowy drzewostanów sosnowych na gruntach porolnych.

Zestawienie powierzchni drzewostanów wg rodzajów, pochodzenia oraz grup wiekowych.

Rodzaj i pochodzenie drzewostanów	Jedn.	Wiek			Ogółem	
		do 40 lat	41-80 lat	>80 lat	ha	%
Obręb Dukła						
plantacje drzew szybko rosnących	[ha]					
plantacje topolowe	[ha]					
odroślowe	[ha]					
z samosiewu	[ha]	198,40	2617,03	3145,75	5961,18	41,39
z sadzenia	[ha]	220,52	1338,55	52,17	1611,24	11,19
brak informacji	[ha]	3,44	2,82	0,27	6,53	0,04
Razem obręb	[ha]	422,36	3958,40	3198,19	7578,95	52,62
Obręb Tylawa						
plantacje drzew szybko rosnących	[ha]					
plantacje topolowe	[ha]					
odroślowe	[ha]		31,81	54,12	85,93	0,60
z samosiewu	[ha]	193,02	1808,49	3036,19	5037,70	34,98
z sadzenia	[ha]	153,49	1273,71	34,66	1461,86	10,15
brak informacji	[ha]	38,21	162,14	37,73	238,08	1,65
Razem obręb	[ha]	384,72	3276,15	3162,7	6823,57	47,38
Nadleśnictwo Dukła						
plantacje drzew szybko rosnących	[ha]					
plantacje topolowe	[ha]					
odroślowe	[ha]		31,81	54,12	85,93	0,60
z samosiewu	[ha]	391,42	4425,52	6181,94	10998,88	76,37
z sadzenia	[ha]	374,01	2612,26	86,83	3073,10	21,34
brak informacji	[ha]	41,65	164,96	38,00	244,61	1,69
Razem Nadleśnictwo	[ha]	807,08	7234,55	6360,89	14402,52	100,00

4.3.5.3. ZGODNOŚĆ SKŁADU GATUNKOWEGO DRZEWOSTANÓW Z SIEDLISKIEM

Poniżej przedstawiono powierzchnię i udział procentowy drzewostanów według stopni zgodności składu gatunkowego, a właściwie z typem drzewostanu na poszczególnych siedliskowych typach lasu.

*Zestawienie powierzchni drzewostanów w stopniach zgodności
składu gatunkowego z typem drzewostanu (TD)*

Siedliskowy typ lasu	Typ drzewostanu	Drzewostany o składzie gatunkowym						
		zgodnym		częściowo zgodnym		niezgodnym		razem
		ha	%	ha	%	ha	%	ha
Obręb DUKŁA								
LŚW	GB-DB	47,91	42,9	63,66	57,1			111,57
	DB-JD	93,44	67,3	45,35	32,7			138,79
	JD-DB			4,00	100,0			4,00
LW	DB	8,18	26,7	22,46	73,3			30,64
LŁ	JS-OL	2,43	24,5	7,48	75,5			9,91
LMWYŻŚW	BK-JD	2,64	13,6	16,80	86,4			19,44
LWYŻŚW	BK-JD	464,05	71,2	187,69	28,8			651,74
	BK	168,85	100,0					168,85
	JD-BK	231,59	76,8	69,88	23,2			301,47
	DB-JD-BK	9,60	7,0	128,33	93,0			137,93
	JD	91,54	94,6	5,26	5,4			96,80
	GB-DB	16,05	41,7	22,47	58,3			38,52
LWYŻW	DB-BK	2,14	31,4	4,67	68,6			6,81
	JS-DB			1,55	100,0			1,55
	JD-DB			0,41	100,0			0,41
	JD	6,55	69,5	2,87	30,5			9,42
	DB-JD	1,30	6,0	20,51	94,0			21,81
LŁWYŻ	BK-JD			0,05	100,0			0,05
	JS-OL,S			2,13	100,0			2,13
	OL-JS			9,91	100,0			9,91
	OL,S	0,49	100,0					0,49
LMGŚW	JS-DB			1,33	100,0			1,33
	JD-BK	14,54	84,9	2,58	15,1			17,12
LGŚW	BK-JD	10,93	48,2	11,75	51,8			22,68
	BK-JD	1141,80	45,2	1386,41	54,8			2528,21
	JD-BK	1188,84	71,6	471,83	28,4			1660,67
	JD	479,11	98,0	9,99	2,0			489,10
	JW-JD-BK	22,90	20,0	91,43	80,0			114,33
	BK	563,05	93,0	42,44	7,0			605,49
LGW	JW-BK	0,40	0,7	60,68	99,4			61,08
	JD	37,80	20,4	147,36	79,6			185,16
	BK-JD	92,59	82,5	19,61	17,5			112,20
	JD-BK	3,09	71,0	1,26	29,0			4,35
LŁG	JW-JD-BK	0,13	39,4	0,20	60,6			0,33
	OL,S	0,47	3,2	14,19	96,8			14,66
Razem	BK-JD	1712,01	51,4	1622,31	48,7			3334,32
	JD-BK	1438,06	72,5	545,55	27,5			1983,61
	BK	731,90	94,5	42,44	5,5			774,34
	JD	615,00	78,8	165,48	21,2			780,48
	JW-JD-BK	23,03	20,1	91,63	79,9			114,66

Siedliskowy typ lasu	Typ drzewostanu	Drzewostany o składzie gatunkowym						
		zgodnym		częściowo zgodnym		niezgodnym		razem
		ha	%	ha	%	ha	%	ha
	OL,S	0,96	6,3	14,19	93,7			15,15
	JW-BK	0,40	0,7	60,68	99,4			61,08
	DB-JD-BK	9,60	7,0	128,33	93,0			137,93
	GB-DB	63,96	42,6	86,13	57,4			150,09
	JS-DB			2,88	100,0			2,88
	DB	8,18	26,7	22,46	73,3			30,64
	JS-OL	2,43	24,5	7,48	75,5			9,91
	DB-JD	94,74	59,0	65,86	41,0			160,60
	JD-DB			4,41	100,0			4,41
	DB-BK	2,14	31,4	4,67	68,6			6,81
	JS-OL,S			2,13	100,0			2,13
	OL-JS			9,91	100,0			9,91
Razem		4702,41	62,1	2876,54	38,0			7578,95
Obwód TYŁAWA								
LWYŻŚW	BK-JD	42,92	39,5	65,80	60,5			108,72
	JD-BK	17,22	23,1	57,30	76,9			74,52
	BK	7,31	100,0					7,31
	JD	22,60	64,3	12,56	35,7			35,16
LWYŻW	JD	0,85	100,0					0,85
LŁWYŻ	JS-OL,S			1,65	100,0			1,65
	OL,S	6,71	32,5	13,96	67,5			20,67
	JS-DB			0,43	100,0			0,43
	OL-JS	2,67	100,0					2,67
LMGŚW	JD-BK			1,96	100,0			1,96
LGŚW	BK	518,36	98,3	8,84	1,7			527,20
	JD-BK	1749,18	78,9	467,30	21,1			2216,48
	BK-JD	1198,90	52,2	1099,65	47,8			2298,55
	JD	801,94	88,8	101,42	11,2			903,36
	JW-JD-BK	165,06	45,0	201,78	55,0			366,84
	JW-BK	3,40	6,8	46,75	93,2			50,15
LGW	JD	39,65	28,0	102,21	72,1			141,86
	BK-JD	10,61	36,2	18,73	63,8			29,34
LŁG	JS-OL,S	10,59	46,6	12,12	53,4			22,71
	OL,S	0,75	5,7	12,39	94,3			13,14
Razem	BK	525,67	98,4	8,84	1,7			534,51
	JD-BK	1766,40	77,0	526,56	23,0			2292,96
	JD	865,04	80,0	216,19	20,0			1081,23
	BK-JD	1252,43	51,4	1184,18	48,6			2436,61
	JS-OL,S	10,59	43,5	13,77	56,5			24,36
	OL,S	7,46	22,1	26,35	77,9			33,81
	JW-JD-BK	165,06	45,0	201,78	55,0			366,84
	JW-BK	3,40	6,8	46,75	93,2			50,15
	JS-DB			0,43	100,0			0,43
	OL-JS	2,67	100,0					2,67
Razem		4598,72	67,4	2224,85	32,6			6823,57
Nadleśnictwo								
LŚW	GB-DB	47,91	42,9	63,66	57,1			111,57
	DB-JD	93,44	67,3	45,35	32,7			138,79
	JD-DB			4,00	100,0			4,00
LW	DB	8,18	26,7	22,46	73,3			30,64
LŁ	JS-OL	2,43	24,5	7,48	75,5			9,91

Siedliskowy typ lasu	Typ drzewostanu	Drzewostany o składzie gatunkowym						
		zgodnym		częściowo zgodnym		niezgodnym		razem
		ha	%	ha	%	ha	%	ha
LMWYŻŚW	BK-JD	2,64	13,6	16,80	86,4			19,44
LWYŻŚW	BK-JD	506,97	66,7	253,49	33,3			760,46
	BK	176,16	100,0					176,16
	JD-BK	248,81	66,2	127,18	33,8			375,99
	DB-JD-BK	9,60	7,0	128,33	93,0			137,93
	JD	114,14	86,5	17,82	13,5			131,96
	GB-DB	16,05	41,7	22,47	58,3			38,52
	DB-BK	2,14	31,4	4,67	68,6			6,81
LWYŻW	JS-DB			1,55	100,0			1,55
	JD-DB			0,41	100,0			0,41
	JD	7,40	72,1	2,87	28,0			10,27
	DB-JD	1,30	6,0	20,51	94,0			21,81
	BK-JD			0,05	100,0			0,05
LŁWYŻ	JS-OL,S			3,78	100,0			3,78
	OL-JS	2,67	21,2	9,91	78,8			12,58
	OL,S	7,20	34,0	13,96	66,0			21,16
	JS-DB			1,76	100,0			1,76
LMGŚW	JD-BK	14,54	76,2	4,54	23,8			19,08
	BK-JD	10,93	48,2	11,75	51,8			22,68
LGŚW	BK-JD	2340,70	48,5	2486,06	51,5			4826,76
	JD-BK	2938,02	75,8	939,13	24,2			3877,15
	JD	1281,05	92,0	111,41	8,0			1392,46
	JW-JD-BK	187,96	39,1	293,21	60,9			481,17
	BK	1081,41	95,5	51,28	4,5			1132,69
	JW-BK	3,80	3,4	107,43	96,6			111,23
LGW	JD	77,45	23,7	249,57	76,3			327,02
	BK-JD	103,20	72,9	38,34	27,1			141,54
	JD-BK	3,09	71,0	1,26	29,0			4,35
	JW-JD-BK	0,13	39,4	0,20	60,6			0,33
LŁG	OL,S	1,22	4,4	26,58	95,6			27,80
	JS-OL,S	10,59	46,6	12,12	53,4			22,71
Razem	BK-JD	2964,44	51,4	2806,49	48,6			5770,93
	JD-BK	3204,46	74,9	1072,11	25,1			4276,57
	BK	1257,57	96,1	51,28	3,9			1308,85
	JD	1480,04	79,5	381,67	20,5			1861,71
	JW-JD-BK	188,09	39,1	293,41	60,9			481,50
	OL,S	8,42	17,2	40,54	82,8			48,96
	JW-BK	3,80	3,4	107,43	96,6			111,23
	DB-JD-BK	9,60	7,0	128,33	93,0			137,93
	GB-DB	63,96	42,6	86,13	57,4			150,09
	JS-OL,S	10,59	40,0	15,90	60,0			26,49
	JS-DB			3,31	100,0			3,31
	DB	8,18	26,7	22,46	73,3			30,64
	JS-OL	2,43	24,5	7,48	75,5			9,91
	DB-JD	94,74	59,0	65,86	41,0			160,60
	JD-DB			4,41	100,0			4,41
	DB-BK	2,14	31,4	4,67	68,6			6,81
	OL-JS	2,67	21,2	9,91	78,8			12,58
Razem		9301,13	64,6	5101,39	35,4			14402,52

Stan siedlisk leśnych

Zestawienie powierzchni drzewostanów wg stanu lasu i grup wiekowych w Nadleśnictwie Dukla.

Stan siedliska	Gatunek panujący	Wiek			Suma końcowa	%
		<= 40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
N1 naturalne		63,73	1401,73	3233,26	4698,72	32,62
N2 zbliżone do naturalnego		196,39	2071,37	2888,64	5156,40	35,80
Z1 zniekształcone	BK	56,95	212,44	65,5	334,89	2,33
	BRZ	0,93			0,93	0,01
	CZR		2,39		2,39	0,02
	DB	4,8			4,8	0,03
	GB	2,65	77,98		80,63	0,56
	JD	246,36	533,96	127,93	908,25	6,31
	JS	4,04	17,9	14,79	36,73	0,26
	JW	3,63	357,36	10,14	371,13	2,58
	LP		0,28		0,28	0,00
	MD	74,35	283,61		357,96	2,49
	OL	5,49	3,93		9,42	0,07
	OL.S	53,67	5,46		59,13	0,41
	OS	1,29	8,31		9,6	0,07
	SO	1,71	1961,54	20,63	1983,88	13,77
ŚW	81,87	269,75		351,62	2,44	
WB	9,22	6,34		15,56	0,11	
WZ		20,2		20,2	0,14	
Z1 Suma		546,96	3761,45	238,99	4547,4	31,58
Suma końcowa		807,08	7234,55	6360,89	14402,52	100

Na terenie Nadleśnictwa Dukla największy udział mają siedliska naturalne i w stanie zbliżonym do naturalnego, które zajmują łącznie 68,42% powierzchni leśnej. Tworzą je głównie drzewostany pochodzące z odnowienia naturalnego, o składach gatunkowych zgodnych z docelowym, dostosowane do potencjalnych warunków siedliskowych.

Spośród drzewostanów na siedliskach zniekształconych największą grupę stanowią drzewostany sosnowe na gruntach porolnych (13,77% ogólnej powierzchni drzewostanów zniekształconych Nadleśnictwa). Większość tych drzewostanów poddana jest przebudowie, która obecnie jest mocno zaawansowana. W wyniku prowadzonych prac powstały drzewostany w klasie odnowienia, z dobrze rozwiniętym podrostem.

4.3.5.4. FORMY DEGRADACJI LASU

Borowacenie

Na terenie Nadleśnictwa z uwagi na bardzo wysokie właściwości buforowe gleb brunatnych, wynikające z ich żyzności, nie obserwuje się zmian degradacyjnych siedlisk spowodowanych borowaceniem.

Neofityzacja

Neofityzację, wynikającą ze sztucznej uprawy lub samoistnego wnikania do drzewostanów obcych gatunków drzew i krzewów, wyróżnia się w przypadku, gdy gatunek obcy jest panujący w wyłączeniu oraz gdy jest w składzie lub stanowi domieszkę w drzewostanie.

Na terenie Nadleśnictwa Dukła zjawisko neofityzacji drzewostanów występuje w bardzo niewielkim zakresie. Wyłączenia z gatunkami obcymi panującymi i współpanującymi w górnej warstwie drzewostanu zajmują około 17,81 ha powierzchni leśnej (4,64 ha powierzchni rzeczywistej).

Tylko w jednym przypadku na powierzchni 1,55 ha gatunkiem panującym jest dąb czerwony, w pozostałych przypadkach dąb czerwony stanowi domieszki. Drzewostany te nie stanowią żadnego problemu hodowlanego.

Poza tymi przypadkami w 8 wydzieleniach występują miejscami i pojedynczo (poniżej 5% udziału) gatunki obce. Są to: akacja, sosna czarna, sosna wejmutka.

Monotypizacja

Zjawisko monotypizacji, tj. ujednoczenia składu gatunkowego lub wiekowego drzewostanu, na terenie Nadleśnictwa nie występuje.

4.3.5.5. MARTWE DREWNO.

Obecnie w trakcie prac inwentaryzacyjnych zasoby martwego drewna określono średnio na poziomie 28,13 m³/ha. Jest to większy zasób niż średnia w RDLP w Krośnie 17,3 m³/ha i w Lasach Państwowych - 5,5 m³/ha (WISL 2010-2015, BULiGL).

Typ siedliskowy lasu	Powierzchnia w ha	Miąższość drewna martwego					
		Drewno martwych drzew stojących i złomów		Drewno drzew leżących i fragmentów drzew martwych		Razem	
		m3/ha	m3	m3/ha	m3	m3/ha	m3
Obręb Dukla							
LGŚW	5317,60	7,62	40524,81	16,83	89517,40	24,45	130042,22
LGW	289,60	5,73	1659,63	15,92	4609,57	21,65	6269,19
LŁ	9,91	4,38	43,39	5,95	58,95	10,33	102,33
LŁG	12,17	6,62	80,51	15,44	187,90	22,06	268,40
LŁWYŻ	9,70	11,03	107,03	22,33	216,56	33,36	323,59
LMGŚW	39,80	6,10	242,81	12,73	506,85	18,83	749,66
LMWYŻŚW	16,18	8,36	135,25	33,96	549,53	42,32	684,78
LŚW	253,44	7,11	1801,67	7,56	1916,71	14,67	3718,39
LW	25,33	5,42	137,21	10,63	269,32	16,05	406,53
LWYŻŚW	1354,70	6,30	8532,16	16,71	22635,21	23,01	31167,37
LWYŻW	23,13	4,88	112,79	19,99	462,37	24,87	575,17
Razem obręb Dukla	7351,56	7,26	53377,26	16,45	120930,37	23,71	174307,63
Obręb Tylawa							
LGŚW	6260,91	8,81	55172,07	23,55	147441,36	32,36	202613,43
LGW	167,12	17,57	2936,69	25,31	4230,57	42,88	7167,26
LŁG	35,71	12,33	440,13	31,02	1107,69	43,35	1547,82
LŁWYŻ	25,12	15,10	379,35	39,34	988,32	54,44	1367,68
LMGŚW	1,96	4,15	8,13	20,01	39,21	24,16	47,35
LWYŻŚW	199,08	19,87	3955,78	19,81	3943,95	39,68	7899,72
LWYŻW	0,85	0,00	0,00	23,25	19,76	23,25	19,76
Razem obręb Tylawa	6690,75	9,40	62892,15	23,58	157770,86	32,98	220663,01
Ogółem n-ctwo	14042,31	8,28	116269,41	19,85	278701,24	28,13	394970,65

4.3.6. ZADRZEWIENIA I ZAKRZEWIENIA

Wykaz występujących w Nadleśnictwie Dukła zadrzewień na gruntach nieleśnych przedstawiono w tabeli poniżej.

Zbiornicze zestawienie zadrzewień w Nadleśnictwie Dukła.

Lp.	Leśnictwo oddz. Pododdz.	Gatunek	Powierzchnia [ha]	Ogólny opis, skład gatunkowy
Obręb Dukła				
1	02- 3-h	IWA	0,08	LZ-PS: ZAKRZEW: IWA ,ŚL.T,LSZ
2	02- 3-i	ŚL.T	0,10	LZ-PS: ZAKRZEW: ŚL.T ,GŁG
3	02- 3-j	LSZ	0,18	LZ-PS: ZAKRZEW: LSZ ,IWA
4	02- 3-k	LSZ	0,06	LZ-PS: ZAKRZEW: LSZ ,IWA
5	03- 10-f	OL.S	0,09	LZ-PS: ZADRZEW: OL.S 40; ZAKRZEW: BEZ.C
6	02- 30-c	LSZ	0,01	LZ-PS: ZAKRZEW: LSZ ,WB
7	02- 45-i	WB	0,95	LZ-PS: ZADRZEW: WB 20,KL.P 20,CZM 20,OL.S 20; ZAKRZEW: WB ,ŚL.T, DER.Ś
8	03- 57-k	WB	0,12	LZ-R: ZAKRZEW: WB ,OS
9	03- 57A-a	WB	0,11	LZ-PS: ZAKRZEW: WB
10	04- 58-l	JW	0,26	LZ-R: ZADRZEW: JW 60,OS 60,IWA 40,GB 40
11	04- 87-j	OS	0,39	LZ-PS: ZADRZEW: OS 30,OL.S 40; ZAKRZEW: BEZ.C ,WB, ŚL.T
12	04- 89-l	WB	2,80	LZ-PS: ZADRZEW: WB 50,OL.S 45,WB 30,LP 60,OS 40,JW 45; ZAKRZEW: BEZ.C ,WB 0,ŚL.T, CZM
13	04- 89-p	WB	0,22	LZ-PS: ZADRZEW: WB 50,OL.S 40,ŚW 50; ZAKRZEW: BEZ.C ,WB, CZM
14	05- 119-k	JS	0,99	ZADRZEW: ZADRZEW: JS 60,OL.S 30,BK 80,DB 80, IWA 30; ZAKRZEW: WB ,ŚL.T, JW, OS
15	01- 135D-c	OL	0,19	LZ-Ł: ZADRZEW: OL 75; ZAKRZEW: CZM
16	05- 137A-o	WB	0,04	LZ-PS: ZAKRZEW: WB ,IWA, ŚL.T , WZ, CZM
17	06- 145-b	ŚL.T	0,29	LZ-R: ZAKRZEW: ŚL.T ,JW 0
19	03- 167D-f	ŚL.T	0,09	LZ-PS: ZAKRZEW: ŚL.T
20	06- 174-l	LSZ	0,06	LZ-PS: ZAKRZEW: LSZ, ŚL.T
21	01- 176-d	DB	0,19	ZADRZEW: ZADRZEW: DB 80,BRZ 60,GB 70
Obręb Tylawa				
22	09- 4A-c	OL.S	1,14	ZADRZEW: ZADRZEW: OL.S 25,JW 50, LP 50; ZAKRZEW: ŚL.T
23	10- 57-i	OL.S	1,82	LZ-PS: ZADRZEW: OL.S 22,WB 22,JW 22,JS 22,JW 60,KL.P 60,WZ 60; ZAKRZEW: WB ,DER.Ś, ŚL.T
24	11- 105-n	OL.S	0,94	LZ-PS: ZADRZEW: OL.S 20
25	09- 195-r	IWA	0,11	LZ-Ł: ZAKRZEW: IWA
26	09- 195-w	WB	0,12	LZ-R: ZADRZEW: WB 40

Lp.	Leśnictwo oddz. Pododdz.	Gatunek	Powierzchnia [ha]	Ogólny opis, skład gatunkowy
27	09- 195-y	OL.S	0,06	ZADRZEW: ZADRZEW: OL.S 25;ZAKRZEW: BEZ.C ,LSZ, ŚL.T
28	07- 247-j	GB	1,25	LZ-PS: ZADRZEW: GB 40,SO 50,CZR 50,BK 60; ZAKRZEW: LSZ ,ŚL.T, BRZ
Pow. ogółem:			12,66	

4.3.7. WALORY KULTUROWE

4.3.7.1. ZABYTKI KULTURY I DZIEDZICTWA KULTUROWEGO

Na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo zinwentaryzowano wiele obiektów kultury materialnej, prezentujących duże wartości historyczne i zasługujących na szczególną ochronę. Gospodarkę leśną w ich sąsiedztwie należy prowadzić w taki sposób, aby nie zagrażała ich istnieniu, nie powodowała uszkodzeń. Wykaz obiektów historycznych i kulturowych przedstawia poniższa tabela.

Wykaz ważniejszych obiektów kultury materialnej występujących na gruntach Nadleśnictwa Dukla.

Lp.	Nazwa obiektu	Leśnictwo oddz. pododdz.	Ogólny opis, rok powstania (budowy), rodzaj obiektu, walory	Uwagi
OBREB DUKLA				
1.	Figura	Iwonicz 129D d		
2.	Stary tor kolejowy	Iwonicz 138D f, h	Ślady po torowisku wybudowanym przez Niemców w czasie II wojny światowej (ślepy tor o długości ok. 300 m).	
3.	Krzyż	Iwonicz 143D a	Krzyż drewniany, stojący w kompleksie Targowiska przy drodze Targowiska – Widacz.	
4.	Miejsce historyczne	Iwonicz 176 a	Pozostałości (bloki betonu, wykopy) po niedokończonej budowie z czasów II wojny światowej niemieckiej stacji radarowej.	
5.	Krzyż	Iwonicz 178 f		
6.	Kapliczka	Iwonicz 179 a		
7.	Mogiła	Iwonicz 185 a	Mogiła rosyjskiego żołnierza, prawdopodobnie zbiegłego jeńca wojennego walczącego w oddziale miejscowej partyzantki – zginął w obławie.	

Lp.	Nazwa obiektu	Leśnictwo oddz. pododdz.	Ogólny opis, rok powstania (budowy), rodzaj obiektu, walory	Uwagi
8.	Mogiła	Cergowa 4f	Mogiła tzw. „Grób Żołnierza”- miejsce, w którym zginął polski żołnierz, prochy przeniesiono na cmentarz wojskowy w Dukli.	
9.	Kapliczka	Cergowa 32 f	Źródełko i kapliczka modrzewiowa ku czci św. Jana z Dukli.	„Złota Studzienka”
10.	Krzyż	Cergowa 42 a	Krzyż na szczycie Cergowej	
11.	Kurhany	Franków 8 h, i	Dwa kurhany dla których uchwalono w MPZP strefę ochrony konserwatorskiej.	
12.	Cmentarz	Franków 51b	Cmentarz z 1864 r. zmarłych na cholera.	
13.	Kapliczka	Franków 155D k	Kapliczka partyzantów.	
14.	Mogiła	Franków 193b	Grób rosyjskiego pilota z II wojny światowej.	Pod opieką, zadbany
15.	„Wapienniki”	Folusz 69c	Stanowisko wydobywania wapienia oraz pozostałości starych pieców do wypalania wapna – wapienniki.	
16.	Droga krzyżowa	Folusz 77a	14 stacji drogi krzyżowej.	Nie pokazano na warstwie
17.	Krzyż	Folusz 77f	Krzyż drewniany na szczycie, który stanowił zwieńczenie starej drogi krzyżowej biegnącej od pustelni św. Jana z Dukli.	
18.	Krzyż	Folusz 85 h	Krzyż przy drodze.	
19.	Pustelnia św. Jana z Dukli	Grunt obcy pomiędzy oddz. 77 i 68	Słynna pustelnia św. Jana z Dukli z cudownym źródłem.	
20.	Ślady po zabudowaniach połemkowskich	Mszana 102a	Liczne ślady po zabudowaniach połemkowskich w drzewostanach na gruntach porolnych – fundamenty domów, studnie, stare sady.	
21.	Stara kopalnia	Mszana 122b	Stara kopalnia ropy naftowej powstała po II wojnie światowej, nieczynne szyby naftowe.	
22.	Stara kopalnia	Mszana 124b	Stara kopalnia ropy naftowej sprzed II wojny światowej, resztki rur, wycieki ropne.	
23.	Stara kopalnia	Mszana 133b	Stara kopalnia ropy naftowej powstała po II wojnie światowej, nieczynne szyby naftowe.	

Lp.	Nazwa obiektu	Leśnictwo oddz. pododdz.	Ogólny opis, rok powstania (budowy), rodzaj obiektu, walory	Uwagi
24.	Pomnik	Mszana 133i	Pomnik z piaskowca z wbudowaną tablicą z granitu, obok pomnika stoi „kiwon” do wydobywania ropy naftowej. Na tablicy napis: „W roku 1885 we wsi Ropianka założona została staraniem Władysława Fibicha praktyczna szkoła wiercenia kanadyjskiego, pierwsza w Europie szkoła wiertnicza dla uczczenia tego faktu w przypadającym w 2003 Roku. Łukasiewiczowskią tablicę tą fundują PTTK w Krośnie, UMiG Dukła, Lasy Państwowe”.	
25.	Ślady po zabudowaniach połemkowych	Mszana 134h	Liczne ślady po zabudowaniach połemkowych w drzewostanach na gruntach porolnych – fundamenty domów, studnie, stare sady.	
26.	Kapliczka	Mszana 139 h		
27.	Kapliczka	Żmigród przy oddz. 147a	Kapliczka prawdopodobnie z okresu, gdy istniał szlak handlowy Biecz- Stary Żmigród-Myscowa-Polany-Preszew (stary Trak Węgierski); tzw. „Wilcza kapliczka”.	Stan bardzo zły
28.	Grodzisko	Żmigród 151o	Ślady po wczesnośredniowiecznym zamczysku – wpisany do rejestru zabytków.	Na terenie rezerwatu „Łysa Góra”
OBREB TYLAWA				
29.	Cmentarz	Barwinek 250l	Zbiorowa mogiła w kształcie prostokąta, gdzie spoczywa przeszło 500 Żydów z Dukli i Rymanowa, którzy zginęli śmiercią męczeńską z rąk niemieckich morderców dnia 13 sierpnia 1942 r.	Mogiła jest zadbaną
30.	Kapliczka	Barwinek 278a	Kapliczka dziękczynna w podzięce dla Matki Bożej za uratowanie życia w zimie 1968 r., którą ufundował nieżyjący już wozak Jan Lega z Tylawy.	Przy niebieskim szlaku turystycznym, tuż nad potokiem który stanowi linię oddziałową
31.	Figura	Daliowa 64 f	Figurka Matki Boskiej na szczycie g. Ostra (687 m n.p.m.).	
32.	Tablica pamiątkowa	Daliowa 64f	Tablica pamiątkowa upamiętniająca pobyt ks. Karola Wojtyły w 1957 roku – szczyt g. Ostra (687 m n.p.m.).	
33.	Ruiny	Daliowa 81a	Chałupisko z piwnicą pozostałe po gajówce.	
34.	Tablica pamiątkowa	Daliowa 89b	Tablica pamiątkowa upamiętniająca pobyt ks. Karola Wojtyły w 1957 roku – szczyt g. Tokarnia (692 m n.p.m.).	
35.	Miejsce cerkiewne	Daliowa 93 c	Fundamenty cerkwi w Lipowcu z 1640 r. (p.w. św. Mikołaja Cudotwórcy), rozebranej w latach 30-tych XX w. oraz jeden nagrobek.	
36.	Kapliczka	Piotruś 45a	Kaplica św. Jana z Dukli; drewn.	

Lp.	Nazwa obiektu	Leśnictwo oddz. pododdz.	Ogólny opis, rok powstania (budowy), rodzaj obiektu, walory	Uwagi
37.	Kapliczka	Piotruś 45b	Mała kapliczka z obrazem św. Jana z Dukli umieszczona na pniu buka; obok źródło „Święta Studnia”.	Miejsce pielgrzymkowe
38.	Mogiła	Zydranowa 115 b	Mogiła żołnierza radzieckiego.	
39.	Cmentarz	Zydranowa 118 j	Cmentarz grekokatolicki	
40.	Cmentarz	Zydranowa 130a	Cmentarz wojenny; obecnie znajduje się tu tylko krzyż pochodzący z cmentarza wojennego nr 9 w Łysej Górze.	
41.	Mogiła	Zydranowa 136Aa	Mogiła 4 żołnierzy czechosłowackich poległych w 1944 r.	

Na terenie Nadleśnictwa Dukla znajdują się obiekty wpisane do rejestru zabytków decyzjami Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Są to:

- 1) grodzisko średniowieczne położone w oddziale 151 o leśnictwa Żmigród obrębu Dukla – stanowisko nr. rej. A-669 z 22.12.1971 r.
- 2) cmentarzysko ciałopalne z epoki żelaza położone w oddziale 8 h, i leśnictwa Franków obrębu Dukla – Stanowisko archeologiczne w Łękach Dukielskich nr rej. A-559 z 09.02.1970 r. Wskazuje się strefę ochrony archeologicznej, obejmującą otoczenie stanowisk archeologicznych wpisanych do rejestru zabytków archeologicznych, które podlegają ochronie prawnej zgodnie z wymaganiami przepisów szczególnych. W granicach stanowisk archeologicznych wpisanych do rejestru zabytków obowiązuje zakaz prowadzenia wszelkich działań i prac ziemnych mogących spowodować degradację ich wartości naukowej i kulturowej.

Zgodnie z Ustawą o lasach Art. 7. 3. gospodarka leśna w lasach wpisanych do rejestru zabytków i w lasach, na terenie których znajdują się zabytki archeologiczne wpisane do rejestru zabytków, prowadzona jest w uzgodnieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków, z uwzględnieniem przepisów o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Zbiorowa mogiła, leśnictwo Barwinek, oddz.2501

Parki i ogrody podworskie

Poza gruntami Nadleśnictwa zespoły dworskie obejmujące zabudowania lub ich ruiny wraz z zadrzewieniami parkowymi znajdują się w Krośnie, Kobylanach, Żeglcach, Krościenku Wyżnym, Miejscu Piastowym, Targowiskach i Makowisku. Wszystkie wpisane są do rejestru zabytków. Parki podworskie stanowią również część zespołów pałacowych w Dukli i Iwoniczu, niegdyś należących do rodzin: Mniszców (Dukla) i Załuskich (Iwonicz). Obiekty te należą do najcenniejszych zabytków obszaru Nadleśnictwa.

Pozostałości parków podworskich znajdują się również w Sulistowej i Lubatówce.

Na gruntach Nadleśnictwa drzewostany o charakterze parkowym zlokalizowane są w Krościenku Wyżnym – kompleks tzw. „Duża Dębina”, stanowiący otoczenie dworu Jabłonowskich oraz w Iwoniczu Zdroju wokół założonego przez rodzinę Załuskich uzdrowiska. Oba położone są w leśnictwie Iwonicz.

Park leśny „Dębina”

Obejmuje oddział 129Db,d,g,i – pow. 18,75 ha. Park pełni ważne funkcje społeczne dla miejscowej ludności. Na terenie Parku przygotowano ścieżki spacerowe i rowerowe, leśną klaso-pracownię w której prowadzone są zajęcia dydaktyczne z dziećmi i młodzieżą z pobliskich szkół. Na terenie Parku przygotowano również miejsce parkingowe z możliwością palenia ognisk. „Dębina” jako największy las w Gminie Krościenko Wyżne cieszy się wśród tutejszych mieszkańców dużą popularnością jako miejsce wypoczynku. Parking znajduje się w oddziale 129Dg.

„Park Zdrojowy”

Obejmuje powierzchnię 236 ha. W znacznej mierze został zagospodarowany dla potrzeb uzdrowiska Iwonicz Zdrój poprzez urządzenie ścieżek spacerowych i rowerowych. Ogółem Nadleśnictwo Dukla wytyczyło i utwardziło w latach 70-tych 8200 metrów ścieżek spacerowych przebiegających przez cztery otaczające Iwonicz góry: Glorietę (552 m n.p.m.), Przedziwną (551 m n.p.m.), Winiarską (529 m n.p.m.) i Borowinową (506 m n.p.m.). O walorach parku zdrojowego decydują przede wszystkim wody lecznicze i lokalny mikroklimat.

4.4. ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA LEŚNEGO

4.4.1. STAN POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO I ŹRÓDŁA JEGO ZANIECZYSZCZEŃ

a. Źródła zanieczyszczeń i ocena jakości powietrza atmosferycznego

Nadleśnictwo położone jest w słabo uprzemysłowionym rejonie kraju i z tego względu stopień zanieczyszczenia powietrza jest stosunkowo niewielki. Zanieczyszczenia pochodzą przede wszystkim z tzw. „niskiej emisji”, powstającej głównie w procesie energetycznego spalania paliw. Jej źródłem są małe zakłady przemysłowe, lokalne kotłownie oraz indywidualne systemy grzewcze mieszkańców.

Według „Programu ochrony powietrza dla strefy podkarpackiej” (Rzeszów 2016 r.) w tym rejonie największe sieci ciepłownicze posiadają następujące zakłady przemysłowe:

- Lotos Jasło S.A. Jasło;
- Orion Engineered Carbons Sp. z o.o. Jasło
- Zakłady Tworzyw Sztucznych „Gamrat” S.A.;
- Rafineria Nafty Jedlicze S.A.;
- Miejskie Przedsiębiorstwo gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. Jasło
- Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej- Krośnieński Holding Komunalny Sp. z o.o.

Drugim zasadniczym czynnikiem generującym zanieczyszczenia jest ruch samochodowy. Substancje wprowadzane do powietrza w tym wypadku to: tlenek węgla, tlenki azotu, węglowodory, sadza, pyły zawierające metale ciężkie, m.in. ołów oraz pyły gumowe. Emisja ma miejsce przede wszystkim w obrębie głównych arterii komunikacyjnych, do których na terenie Nadleśnictwa należy droga krajowa E371 z Rzeszowa na przejście graniczne w Barwinku. Na pozostałych drogach ruch jest znacznie mniejszy.

W Nadleśnictwa Dukła (oddział 122b obrębu Dukła), na SPO II rzędu nr 0402 do 2004 r. prowadzone były badania zanieczyszczenia powietrza w zakresie zanieczyszczeń gazowych oraz depozytu jonów zawartych w opadzie atmosferycznym.

Tab. nr. 36. Zestawienie średnich rocznych wartości koncentracji wybranych jonów w opadzie atmosferycznym i powietrzu na SPO II rzędu nr 0404, zlokalizowanej w Nadleśnictwie Dukła.

Rodzaj jonu	Stężenie jonów	
	SPO 0402	Średnia roczna dla kraju
	w opadzie atmosferycznym [w miligramach na litr]	
Ca	3,17	5,28
Mg	0,50	0,70
Na	1,3	1,47
K	2,6	2,02
Fe	0,13	0,11
Mn	0,013	0,051
Al	0,02	0,032
Cl	2,1	3,24
NO ₃	0,21	1,25
SO ₄	2,44	3,30
NH ₄	5,70	3,16
Zn	0,09	0,77
	w opadzie atmosferycznym [w mikrogramach na litr]	
Pb	0,003	0,004
Cu	0,03	0,03
	w powietrzu [w mikrogramach na metr sześcienny]	
SO ₂	4,9	4,09
NO ₂	14,9	8,92

Przedstawione w tabeli zanieczyszczenia nie przekraczają wartości średnich rocznych dla kraju, za wyjątkiem K, Fe, NH₄, SO₂, NO₂.

Wielkości stężeń średniorocznych zanieczyszczeń powietrza na terenie Nadleśnictwa Dukła za wyjątkiem miasta Krosno mieszczą się w przedziałach:

- stężenie pyłów PM10 kształtowało się na poziomie 12 -30 µg/m³,
- stężenie dwutlenku azotu NO₂ wynosiło od 1,1- 8 µg/m³,
- stężenie dwutlenku siarki SO₂ wynosiło od 2,9 - 7,9 µg/m³,
- stężenie benzenu wynosiło od 0,8 -1 µg/m³.

Określono na podstawie Raportu o stanie środowiska w woj. podkarpackim w 2013 roku" (WIOŚ Rzeszów 2014).

Wg rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. 2012, poz. 1031) wynika, że dopuszczalne poziomy substancji w powietrzu [g/m³] wynoszą:

- średnioroczne stężenie pyłu zawieszony PM10 wynosi 40 µg/m³,
- średnioroczne stężenie pyłu NO₂ wynosi 40 µg/m³,
- średnioroczne stężenie pyłu SO₂ wynosi 20 µg/m³,
- średnioroczne stężenie benzenu wynosi 5 µg/m³.

Zanieczyszczenia powietrza, jakie odnotowuje się w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa są niższe od dopuszczalnych. Jedynie zanieczyszczenia na terenie miasta Krosno przekraczają dopuszczalne normy.

4.4.2. STAN WÓD I ŹRÓDŁA ICH ZANIECZYSZCZEŃ

Wg "Raportu o stanie środowiska w woj. podkarpackim w 2013 roku" (WIOŚ Rzeszów 2014) stan wód jednolitej części wód (JCWP) na terenie Nadleśnictwa został określony jako:

- JCWP „Jasiołka od Panny do Chlebianki” (kod PLRW2000142184599) – stan zły.
- JCWP „Jasiołka do Panny” (kod PLRW200012218449) – stan dobry.

Wody podziemne

W zasięgu terytorialnym nadleśnictwa znajdują się w dwa zbiorniki wód podziemnych.

Porowy zbiornik wód podziemnych "Dolina rzeki Wisłoka" (nr 433) o powierzchni całkowitej 200 km².

Porowy zbiornik wód podziemnych "Dolina rzeki Wisłok" (nr 432) o powierzchni całkowitej 172 km².

Nadleśnictwo znajduje się w zasięgu jednego obszaru jednolitych części wód podziemnych PL GW 2200157, którego stan określono jako dobry.

Ochrona wód powierzchniowych i podziemnych wiąże się przede wszystkim z rozwiązaniem problemu ścieków, czyli budową kanalizacji sanitarnej i połączeniem jej ze skutecznym systemem oczyszczalni ścieków. Inwestycje te powinny być uzupełnione budową przepompowni ścieków do obsłużenia terenów trudnodostępnych dla systemu spływu grawitacyjnego oraz wyposażeniem kolektorów burzowych w urządzenia oczyszczające wody opadowe.

4.4.3. ODPADY KOMUNALNE

Odpady komunalne pochodzące z budynku Nadleśnictwa i osad leśnych zbierane są do kontenerów i wywożone do sortowni śmieci zgodnie gminnymi planami gospodarki odpadami.

4.4.4. HAŁAS JAKO CZYNNIK ZANIECZYSZCZENIA ŚRODOWISKA

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa nie ma znaczących źródeł hałasu. Stan środowiska akustycznego kształtowany jest głównie przez ruch komunikacyjny.

4.4.5. INWESTYCJE SZCZEGÓLNIIE UCIAŹLIWE DLA ŚRODOWISKA

W najbliższym czasie planuje się budowę drogi szybkiego ruchu S19. Część lasów Nadleśnictwa będzie w strefie oddziaływania hałasu z tej drogi. Zgodnie z Prognozą oddziaływania na środowisko dla projektu Programu Budowy Dróg Krajowych na lata 2014 – 2023 dla minimalizacji tego oddziaływania będą zastosowane ekrany.

4.4.6. ZAGROŻENIA EKOSYSTEMÓW LEŚNYCH

W trakcie prac nad PUL nie stwierdzono zagrożeń dla ekosystemów leśnych.

4.4.6.1. CZYNNIKI ABIOTYCZNE

Uszkodzenia od czynników abiotycznych powodowane były przede wszystkim przez silne wiatry i okiść śnieżną. Najbardziej zagrożone od okiści są drzewostany sosnowe, rzadziej świerkowe i jodłowe, przy czym szkody występują zwykle w postaci pojedynczych wywrotów i złomów.

Silne wiatry zagrażają przede wszystkim drzewostanom starszym opanowanym przez grzyby i szkodniki wtórne. Zwykle mają niewielki zasięg i ograniczają się do pojedynczych drzew lub grup drzew złamanych lub wyrwanych przez wiatr.

Z zagrożeń natury abiotycznej sporadycznie powstają szkody powodowane przez okresowe wahania poziomu wód gruntowych oraz erozje (osuwiska).

Szkody od wiatru i śniegu – powtarzające się chronicznie szkody od wiatru (złomy, wywroty) i śniegu (okiść) występują z reguły w formie rozproszonej, mają charakter pojedynczy, co najwyżej grupowy. Obniżona podatność starszych drzewostanów na szkody od wiatru i śniegu związana jest z występowaniem raków na strzałach (Jd), zgnilizn odziomkowych i wewnętrznych strzał i kłód wywołanych

obecnością hub pniowych (Bk, Jd). Szkody od okiści występują każdej zimy w formie rozproszonej, głównie w drzewostanach na gruntach porolnych. W warunkach Nadleśnictwa Dukla średniorocznie z tytułu uszkodzeń od silnych wiatrów i okiści pozyskiwano około 2800 m³ uszkodzonego surowca w ramach użytków przygodnych. W ostatnich trzech latach tendencja ta jest spadkowa – wywrotów i złomów pozyskuje się w granicach 800 m³, a powodem tej sytuacji jest pozostawianie większej ilości wielkowymiarowego martwego drewna jako ostoi siedlisk gatunków saproksylofilnych.

Przymrozki najbardziej zagrażają sztucznie zakładanym uprawom. Silne mrozy powodują liczne pęknięcia i listwy mrozowe w drzewostanach liściastych, trwale obniżając wartość surowca drzewnego.

Osuwiska

Tereny podatne na osuwiska stanowią 10% powierzchni Nadleśnictwa. Najbardziej narażone na występowanie ruchów masowych i osuwisk są lasy leśnictw: Folusz, Cergowa, Piotruś, Kamionka. W pozostałej części lasów tereny osuwiskowe występują wyspowo i w rozproszeniu, w większości wypadków są to osuwiska zamarłe i utrwalone przez las.

Zakłócenia stosunków wodnych – pojawiające się ostatnio dłuższe okresy suszy i związane z nimi obniżenie poziomu wód gruntowych mają lokalnie niekorzystny wpływ na fizjologiczne procesy gospodarki wodnej drzew, prowadząc do okresowego osłabienia drzewostanów z udziałem buka i dębu widoczne na niewielkiej powierzchni w ograniczonym zakresie. Problem ten znacząco dotyka drzewostanów świerkowych, czego konsekwencją jest pojawianie się szkodników owadziej, a w kolejnym etapie następuje masowe zamieranie drzew i wydzielanie się znacznych ilości posuszu. Zachwianie w bilansie wodnym powoduje że drzewa już na przełomie lipca i sierpnia zrzucają liście, co znajduje swoje odzwierciedlenie w przyroście surowca drzewnego.

Pozyskanie posuszu za ostatnie 10 lat średniorocznie wynosiło 2500 m³, trzy ostatnie lata na poziomie około 1500 m³/rok

4.4.6.2. CZYNNIKI BIOTYCZNE

Do typowych zagrożeń biotycznych należą:

- choroby grzybowe, bakteryjne i wirusowe,
- szkodniki owadziej, nicienie i pajęczaki,
- niektóre kręgowce - zwierzęta kopytne, gryzonie.

Zagrożenia od chorób grzybowych

W trakcie prac terenowych najczęściej odnotowywane choroby grzybowe dotyczyły raka jodły, przede wszystkim w jedlinach średnich i starszych klas wieku. W starszych drzewostanach bukowych sporadycznie pojawiają się huby pniowe

(huba pospolita oraz obrzeżona). Na szkody od huby korzeniowej i opieńki narażone są drzewostany rosnące na gruntach porolnych. Istotne zagrożenie ze strony grzybów występuje w drzewostanach świerkowych (opieńka) i olszowych (zgnilizna drewna, mursz i opieńka).

W drzewostanach z udziałem jesionu (107,22 ha) ciągle groźne jest zamieranie drzew we wszystkich klasach wieku będące wynikiem patologicznej działalności grzyba *Chalara fraxinea* anamorfy grzyba *Hymenoscyphus fraxineus*. W starszych drzewostanach przybiera postać choroby wieloczynnikowej, a możliwości działań ochronnych przed tą chorobą są w dalszym ciągu bardzo ograniczone.

Zagrożenia od owadów

Na terenie Nadleśnictwa zagrożenie ze strony szkodników pierwotnych jest niewielkie, jak również ze strony szkodników wtórnych. Mając jednak na uwadze szkodliwość tej grupy owadów, prowadzony jest bieżący monitoring drzewostanów w tym zakresie. W drzewostanach jodłowych średnich klasy wieku widoczna jest obecność obiałki korowej, a w drzewostanach świerkowych działalność kornika drukarza. Bardzo stare egzemplarze buka i jodły zagrożone są od szkodników technicznych (rytel pospolity, drwalnik bukowiec, drwalnik paskowany).

Zagrożenia od zwierzyny

Szkody od zwierzyny stanowią istotną część wszystkich uszkodzeń i występują głównie w młodszych klasach wieku oraz w podokapowych podsadzeniach i podrostach. Obejmują one zgryzanie młodego pokolenia drzew, spałowanie oraz wydeptywanie upraw. Tendencja nasilenia szkód, od kilku lat, jest malejąca. Jest to efektem zarówno kontroli liczebności stanów zwierzyny w ramach prowadzonej gospodarki łowieckiej, jak i stosowania zabezpieczeń. Zabezpieczenie chemiczne upraw przed zwierzyną dokonuje się średnio na powierzchni 370 ha (średnia z 10 lat).

Uciążliwe, choć lokalne stają się również szkody powodowane przez bobry, zarówno podtopienia jak i zgryzanie.

4.4.6.3. CZYNNIKI ANTROPOGENICZNE

Szkodnictwo leśne na terenie nadleśnictwa to przede wszystkim:

- kłusownictwo,
- kradzieże drewna,
- modne szczególnie w ostatnim czasie sporty ekstremalne z udziałem motocykli i samochodów terenowych jeżdżących coraz częściej korytami rzek i potoków, szlakami turystycznymi i nieutwardzonymi drogami leśnymi, stwarzające zagrożenie dla bytującej tu fauny,
- „dzikie” biwakowanie, lokalne zaśmiecanie,
- palenie ognisk w miejscach niedozwolonych,
- dewastacja tablic ostrzegawczych i informacyjnych,
- pozyskiwanie choinek jodłowych i strojszu w okresie świąt,
- płoszenie przez ludzi rzadkich gatunków zwierząt oraz wydeptywanie runa w niektórych atrakcyjnych dla turystyki i wypoczynku rejonach leśnych.

Obecnie rozmiar zagrożeń wynikających z szkodnictwa leśnego oraz z ruchu turystycznego na terenie Nadleśnictwa Dukla jest niewielki.

W obrębie Nadleśnictwa na niewielką skalę pozyskuje się surowce bitumiczne, głównie ropę naftową. Kopalnie eksploatujące te złoża są źródłem ścieków w postaci zasolonych wód złożowych. Odwierty do złóż ropy i gazu ziemnego mogą powodować także obniżanie się poziomu wód gruntowych, co pociąga za sobą niekorzystne zmiany w środowisku na dość rozległym terenie. Odwierty aktualnie eksploatowane znajdują się w bezpośrednim sąsiedztwie gruntów Nadleśnictwa w leśnictwie Iwonicz (oddz. 182-183).

Lokalnie wpływ na otoczenie ma również działalność kopalni kamienia drogowego eksploatującej złoża piaskowca cergowskiego „Lipowica II-1” położona w części oddziału 58, 59 leśnictwa Folsz.

Z czynników antropogenicznych uciążliwym problemem dla Nadleśnictwa jest zaśmiecanie lasów, szczególnie wzdłuż szlaków turystycznych, ścieżek edukacyjnych oraz przy drogach publicznych, zwłaszcza w okresie wakacyjnym.

4.5. PLAN DZIAŁAŃ W ZAKRESIE OCHRONY PRZYRODY, KRAJOBRAZU I WARTOŚCI KULTUROWYCH

4.5.1. KSZTAŁTOWANIE STOSUNKÓW WODNYCH

Jednym z podstawowych czynników decydujących o trwałości lasów jest ograniczenie w nich procesów degradacji stosunków wodnych.

Stosunki wodne na omawianym obszarze są korzystnie ukształtowane. Wilgotność gleb na ogół jest umiarkowana, jedynie fragmentarycznie spotkać można gleby wilgotne lub silnie wilgotne (źródłiska potoków, tereny obniżone, podmokłe).

Drzewostany występujące na tym terenie bardzo korzystnie wpływają na kształtowanie się bilansu wodnego oraz w znacznym stopniu opóźniają erozję gleb.

Kształtowanie korzystnych stosunków wodnych powinno obejmować następujące działania:

- zachowanie lasów łągowych i olsów, jako naturalnych regulatorów wilgotności;
- na siedliskach łągowych (w tym siedliskach przyrodniczych 91E0) należy zachować bez użytkowania wyznaczone fragmenty lasu (tzw. strefy przypotokowe) wokół potoków (Zarządzenie nr 28/2014 z późn. zm.);
- nie należy prowadzić zrywki korytem potoku (cieku stałego), zrywka w poprzek potoków (cieków stałych) może być dopuszczona tylko w miejscach do tego przystosowanych (np.: przepusty, brody itp.) lub w okresie zimowym przy zamrożonym lustrze wody i dużej pokrywie śnieżnej (Zarządzenie nr 28/2014 z późn. zm.);
- kontynuowanie sposobów zagospodarowania dostosowanych do potrzeb maksymalizacji funkcji lasów wodochronnych (Zasady postępowania w lasach ochronnych reguluje rozporządzenie MOŚZNiL z dnia 25 sierpnia 1992 r. (Dz. U. Nr 67 z 1992 r. poz. 337), w szczególności poprzez zachowanie trwałości lasów w drodze:
 - ograniczania regulacji stosunków wodnych do prac uzasadnionych potrzebami odnowienia lasu oraz użytkowania sąsiadujących z lasami ochronnymi gruntów nieleśnych;
 - pozostawianie bez ingerencji powierzchni sklasyfikowanych, jako bagna; niedopuszczanie do ich odwodnienia, zanieczyszczenia, itp.;
 - zachowania w stanie nienaruszonym śródleśnych nieużytków jak np.: trzęsawiska, mszary, torfowiska, wrzosowiska, wraz z ich florą i fauną, w celu ochrony pełnej różnorodności przyrodniczej;
 - dopuszczenia na potokach do samorzutnego formowania się naturalnych tam z powalonych drzew lub fragmentów kłód sprzyjających ograniczaniu erozji wodnej z wyłączeniem sytuacji mogących zagrażać bezpieczeństwu publicznemu.

W lasach wodochronnych należy kształtować dostosowaną do siedliska, bogatą strukturę gatunkową i warstwową drzewostanów, która zapewni korzystny wpływ na klimat wnętrza lasu oraz polepszy warunki glebowe i usprawni obieg biogenów.

Strefy przypotokowe wzdłuż potoków umieszczono na mapie walorów przyrodniczo-kulturowych w skali 1 : 25000 oraz w wykazie w załącznikach.

4.5.2. KSZTAŁTOWANIE STREFY EKOTONOWEJ

Ważnym zadaniem realizowanym zgodnie z założeniami strategii ochrony bioróżnorodności w lasach jest zagospodarowanie stref przejściowych (ekotonów), tzn. granicy lasu z innymi ekosystemami, zwłaszcza polnymi, łąkowymi, wodnymi i bagiennymi oraz wzdłuż dróg, linii podziału powierzchniowego, energetycznych linii przesyłowych, strumieni, rowów, itp.

Ze względu na dużą żyzność tutejszych siedlisk strefa ekotonowa wytworzyła się w sposób naturalny. Nadleśnictwo powinno dążyć jedynie do utrzymania tego stanu. Szczególne znaczenie ma utrzymanie stref ekotonowych wzdłuż dróg o znacznym natężeniu ruchu.

4.5.3. ZACHOWANIE RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ

Ochrona różnorodności biologicznej w RDLP w Krośnie realizowana jest na podstawie obowiązujących aktów prawnych, uszczegółowieniem, których są zadania ochronne, Instrukcja ochrony lasu oraz zarządzenie 28/2014 z późn. zm. Zarządzenie nr 28 Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Krośnie z dnia 02 grudnia 2014 r. z uwzględnieniem zmian wynikających z zarządzenia nr 14 Dyrektora RDLP w Krośnie z dnia 28 grudnia 2016 r. wprowadza do stosowania „Wytyczne w sprawie sposobów uwzględniania wymogów ochrony przyrody podczas realizacji zadań z zakresu gospodarki leśnej na terenie RDLP w Krośnie”. Celem opracowanych wytycznych jest:

- wdrożenie we wszystkich nadleśnictwach jasnych i precyzyjnych procedur służących uwzględnieniu wymogów ochrony przyrody podczas realizacji zadań z zakresu gospodarki leśnej;
- zwiększenie różnorodności biologicznej, szczególnie o organizmy związane ekologicznie z obecnością rozkładającego się drewna w ekosystemach leśnych;
- podjęcie działań zmierzających do poprawy stanu ochrony gatunków zwierząt, roślin i grzybów chronionych oraz ich siedlisk, a także siedlisk przyrodniczych, zwłaszcza priorytetowych, o których mowa w załączniku do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, jak również kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000.

4.5.3.1. ZACHOWANIE RÓŻNORODNOŚCI GENETYCZNEJ

Zasadniczym celem zachowania różnorodności genetycznej jest ochrona możliwie dużej liczby genotypów rodzimych gatunków drzew i krzewów oraz ich lokalnych populacji. Rozszerzeniem strategii ochrony leśnej różnorodności genetycznej są odnowienia naturalne, grupowe cięcia pielęgnacyjne, utrzymywanie w lesie drzew zamierających i martwych.

4.5.3.2. ZACHOWANIE RÓŻNORODNOŚCI GATUNKOWEJ

Dla zachowania leśnej różnorodności gatunkowej właściwe jest:

- stopniowa eliminacja gatunków obcych geograficznie - dzikich gatunków leśnej flory;
- właściwe kształtowanie struktury fitocenozy leśnej, jako elementu decydującego o składzie gatunkowym całej biocenozy, oznacza to przede wszystkim dążenie do zgodności składu gatunkowego z potencjalną roślinnością naturalną;
- kształtowanie i ochrona siedlisk i środowisk życia gatunków związanych z lasem oraz gatunków stref przejściowych między innymi biocenozami;
- kształtowanie mozaiki faz rozwojowych drzewostanów;
- różnicowanie warunków świetlnych, wilgotnościowych, termicznych oraz struktury wiekowej i przestrzennej drzewostanów;
- pozostawianie drzew biocenotycznych zgodnie z IOL i zarządzeniem 28/2014 z późn. zm.

Dążenie do różnorodności gatunkowej w granicach określonych uwarunkowaniami glebowo-siedliskowymi stanowi element podstawowej zasady hodowli lasu. Dużą uwagę poświęca się rozbudowie struktury wiekowej i przestrzennej. Powyższe wskazówki są realizowane w codziennej praktyce Nadleśnictwa i w dalszym ciągu winny być kontynuowane.

4.5.3.3. ZACHOWANIE RÓŻNORODNOŚCI EKOSYSTEMOWEJ

Dla ochrony leśnej różnorodności ekosystemów właściwe jest:

- zachowanie lasów nadrzecznych (łęgów),
- utrzymywanie stref przejściowych (ekotonowych),
- utrzymywanie różnorodności biologicznej wnętrza lasu poprzez ochronę biotopów wnętrza lasu i odpowiednie zagospodarowanie stref przejściowych,

- kontynuowanie tzw. naturalnego kierunku hodowli lasu, czyli gospodarka leśna prowadzona w oparciu o składy gatunkowe drzewostanu odpowiadające w pełni warunkom siedliskowym, naturalne odnowienie lasu oraz stosownie złożonych rębni, przede wszystkim rębni stopniowej gniazdowej udoskonalonej. Rębnia ta, oprócz zapewnienia warunków dla naturalnego odnowienia dla gatunków cieniowytrzymałych, stwarza także możliwości odnowienia gatunków bardziej światłożądnych. Sprzyja ona także przestrzennemu zróżnicowaniu struktury drzewostanu.

Przedmiotem ochrony na poziomie ekosystemalnym są przede wszystkim siedliska leśne zaś najistotniejszą kwestią jest zgodność składu gatunkowego z siedliskiem (patrz rozdz. 4.3.5.3).

4.5.3.4. ZACHOWANIE RÓŻNORODNOŚCI KRAJOBRAZOWEJ

Na obszarach leśnych utrzymanie walorów krajobrazowych sprowadza się do prowadzenia zrównoważonej gospodarki leśnej warunkującej trwałość ekosystemów leśnych.

4.5.4. ZADANIA DOTYCZĄCE FORM OCHRONY PRZYRODY

Nadleśniczy jako zarządca terenu zobowiązany jest do sprawowania opieki nad formami ochrony przyrody znajdującymi się na gruntach nadleśnictwa oraz monitorowania ich stanu.

4.5.4.1. REZERWATY PRZYRODY

W odniesieniu do znajdujących się na terenie Nadleśnictwa rezerwatów przyrody Nadleśnictwo, jest zobowiązane do:

- współpracy z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska przy ustanawianiu brakujących planów ochrony lub zadań ochronnych dla rezerwatów przyrody,
- monitorowania stanu środowiska przyrodniczego rezerwatów zgodnie z IOL, w przypadku stwierdzenia niewłaściwego stanu zachowania głównego przedmiotu ochrony należy poinformować RDOŚ |w Rzeszowie, opisując zagrożenie oraz proponowane zabiegi (Zarządzenie 28/2014 z późn. zm.).

4.5.4.2. PARKI KRAJOBRAZOWE ORAZ OBSZARY CHRONIONEGO KRAJOBRAZU

W odniesieniu do znajdujących się na terenie Nadleśnictwa parków krajobrazowych należy:

- stosować zalecenia wg. aktów prawnych ustanawiających daną formę ochrony,
- prowadzić zrównoważoną gospodarkę leśną.

4.5.4.3. POMNIKI PRZYRODY, STANOWISKA DOKUMENTACYJNE, UŻYTKI EKOLOGICZNE, ZESPOŁY PRZYRODNICZO-KRAJOBRAZOWE

W odniesieniu do istniejących form ochrony przyrody nadleśnictwo jest zobowiązane do stosowania zaleceń według aktów prawnych ustanawiających daną formę ochrony przyrody oraz IOL i zarządzeniem 28/2014 z późn. zm.

4.5.4.4. OBSZARY NATURA 2000

W drzewostanach Nadleśnictwa Dukla występują gatunki roślin i zwierząt wyszczególnione na listach Załączników do Dyrektywy Siedliskowej i Ptasiej. Listę gatunków oraz zadania ochronne przedstawia rozdz. 7.

Do zadań służb Nadleśnictwa należy obserwowanie stanu zachowania gatunków i siedlisk przyrodniczych, dla których został utworzony obszar Natura 2000, oraz informowanie organu sprawującego nad nim nadzór o zauważonych niepokojących zjawiskach i zagrożeniach (IOL).

4.5.4.5. OCHRONA GATUNKOWA ROŚLIN.

W myśl Ustawy o ochronie przyrody, ochrona gatunkowa roślin ma na celu zapewnienie przetrwania i właściwego stanu ochrony dziko występujących gatunków roślin oraz ich siedlisk i ostoi, a także zachowanie różnorodności gatunkowej i genetycznej.

Szczegółowe ramy dotyczące ochrony gatunkowej roślin określa rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie ochrony gatunkowej roślin.

Poniżej zamieszczono ogólne zalecenia ochronne dla poszczególnych grup roślin związanych z określonymi siedliskami. Część z tych działań można z powodzeniem wykonać w ramach prowadzonych prac związanych z gospodarką leśną. Inne wymagają dodatkowych nakładów pracy i środków finansowych. Działania wymagające zapewnienia dodatkowych źródeł finansowania należą do zadań fakultatywnych, możliwych do wykonania po zapewnieniu środków zewnętrznych.

W przypadku gatunków roślin związanych z siedliskami leśnymi, występujących na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa należy w miarę możliwości:

- wykorzystywać stałe szlaki operacyjno-zrywkowe w celu ograniczenia zasięgu szkód powodowanych w czasie pozyskiwania drewna,
- sporządzać szkice terenowe dla wszystkich pozycji rębnych, na których zostały zinwentaryzowane chronione gatunki roślin, a następnie przekazywać je wykonawcy prac przez rozpoczęciem robót zgodnie z zarządzeniem 28/2014 z późn. zm.

W zakresie ochrony gatunków roślin związanych z siedliskami nieleśnymi należy:

- przeciwdziałać sukcesji wtórnej na siedliskach nieleśnych, z wykorzystaniem funduszy PROW,
- zaleca się prowadzenie w Nadleśnictwie monitoringu istniejących stanowisk oraz inwentaryzację nowych stanowisk chronionych gatunków roślin zgodnie z IOL.

4.5.4.6. OCHRONA GATUNKOWA ZWIERZĄT

W myśl Ustawy o ochronie przyrody ochrona gatunkowa zwierząt ma na celu zapewnienie przetrwania i właściwego stanu ochrony dziko występujących na terenie kraju rzadkich, endemicznych, podatnych na zagrożenia i zagrożonych wyginięciem oraz objętych ochroną na podstawie przepisów umów międzynarodowych, których Rzeczpospolita Polska jest stroną, gatunków roślin, zwierząt i grzybów oraz ich siedlisk i ostoi. Celem ochrony gatunkowej zwierząt jest także zachowanie różnorodności gatunkowej i genetycznej.

Wykaz zwierząt objętych ochroną oraz szczegółowe ramy dotyczące postępowania z nimi określa rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt.

W celu pełniejszego poznania walorów Nadleśnictwa zalecane jest prowadzenie monitoringu istniejących oraz inwentaryzacji nowych stanowisk gatunków zwierząt chronionych z uwzględnieniem miejsca i sposobu występowania.

Zaleca się, aby w Nadleśnictwie gromadzić informacje na temat stanu obiektu (gniazda ptaków, zasiedlonych nor). Służy do tego obserwacja całoroczna, a szczególnie obserwacja w okresie lęgowym (ptaki) zakończona notatką sporządzaną przez leśniczego na koniec roku i przekazaną do nadleśnictwa, według ustalonego przez RDLP wzoru.

Leśniczy powinien na bieżąco informować Nadleśnictwo o doraźnych zdarzeniach mających istotne znaczenie dla chronionego gatunku.

Posiadanie kompletnej informacji pozwoli zarządzającemu na przygotowanie stosownych wniosków do organu ochrony przyrody o zezwolenie na wykonanie prac lub likwidację strefy (zgodnie z IOL).

Ochrona bezkręgowców

Do głównych zadań ochrony bezkręgowców należą:

- ochrona mrowisk i zakaz ich niszczenia (IOL),
- pozostawianie do naturalnego rozpadu ok 5% powierzchni drzewostanów osiagających w planie urządzenia lasu wiek rębności lub zaplanowanych do użytkowania rębego na każdym leśnym siedlisku przyrodniczym, zarówno na obszarach sieci Natura 2000 jak i poza nimi. Pozostawianie do naturalnego rozpadu ok. 5% powierzchni drzewostanów może być wyznaczone w dowolnej liczbie powierzchni (pojedyncza powierzchnia nie mniejsza niż 6 arów) (Zarządzenie 28/2014 z późn. zm.),
- kontynuacja pozostawiania drzew biocenotycznych (IOL).

Szczegółowe zalecenia ochronne zawiera tabela XXII.

Ochrona ryb i minogów

W stosunku do ryb i minogów zaleca się:

- stosowanie zapisów Zarządzenia nr 28/2014 z późn. zm. w zakresie ochrony potoków.

Ochrona płazów i gadów

Do najciekawszych biotopów z herpetologicznego punktu widzenia należą niewielkie oczka wodne, mokradła, torfowiska i in.

W stosunku do płazów i gadów zaleca się:

- ochronę zgodnie z rozdziałem o ochronie stosunków wodnych.
- pozostawianie martwego drewna zgodnie z Zarządzeniem nr 28/2014 z późn. zm.

Szczegółowe zalecenia ochronne zawiera tabela XXII.

Ochrona ptaków

Zdecydowana większość ptaków występujących na omawianym terenie to gatunki krajobrazu leśnego, dla których konieczna jest właściwa ochrona poprzez odpowiednie gospodarowanie zasobami przyrody.

Szczególnie w odniesieniu do gatunków ptaków wymagających ochrony czynnej oraz wymienionych w załączniku I Dyrektywy Ptasiej konieczna jest ich ochrona i towarzyszących im siedlisk oraz właściwe kształtowanie wszystkich typów krajobrazu.

Właściwa ochrona ptaków powinna polegać na:

- przestrzeganie ochrony strefowej zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt,

- nie zalesianie bagien, mokradeł i torfowisk leśnych, które są miejscem rozrodu i stałego przebywania wielu gatunków ptaków wodno-błotnych,
- zachowaniu śródleśnych zbiorników i potoków,
- niezalesianiu polan śródleśnych.

Szczegółowe zalecenia ochronne zawiera tabela XXII.

Ochrona ssaków

W stosunku do ssaków zaleca się:

- przestrzeganie ochrony strefowej zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt.

W przypadku nietoperzy zalecenia ochronne obejmują:

- utrzymanie zadrzewień w najbliższym sąsiedztwie jaskiń umożliwiającym swobodny dolet i rojenie. W przypadku konieczności usunięcia drzew nie należy dopuścić do nadmiernego rozrzedzenia korony drzew prowadzących do powstania luk większych niż 10-15 metrów.

Szczegółowe zalecenia ochronne zawiera tabela XXII.

4.5.4.7. OCHRONA GATUNKOWA GRZYBÓW

Ochrona dziko występujących grzybów polega w szczególności na:

- zachowanie różnego rodzaju podłoża, na którym rozwijają się chronione gatunki grzybów, w szczególności:
 - rozkładającego się drewna,
 - skał i głazów;
- edukacji służb Nadleśnictwa w zakresie sposobów ochrony i rozpoznawania gatunków chronionych;

Do zadań służb Nadleśnictwa, oprócz właściwej ochrony stanowisk zwierząt, roślin i grzybów, obserwowania i zgłaszania zagrożeń, należy gromadzenie informacji o nowych miejscach ich występowania. Informację taką leśniczy przekazuje do nadleśnictwa na bieżąco, jednak nie rzadziej niż raz w roku, w terminie do 30 września. Informacje te są przechowywane w kronice programu ochrony przyrody i systematycznie wprowadzane do SILP (IOL).

4.5.4.8. ZESTAWIENIE SIEDLISK PRZYRODNICZYCH I GATUNKÓW CHRONIONYCH WYSTĘPUJĄCYCH NA TERENIE NADLEŚNICTWA DUKLA

Tabela XXII Zestawienie siedlisk przyrodniczych, gatunków chronionych z załącznika I i II Dyrektywy Rady 92/43/WE i gatunków ptaków z załącznika I Dyrektywy Rady 2009/147/WE oraz gatunków chronionych według prawa krajowego występujących na terenie Nadleśnictwa Dukla.

Lp.	Nazwa i kod siedliska lub gatunku	Orientacyjna lokalizacja siedliska lub gatunku na mapie przeglądowej obrębu leśnego (oddział, pododdział)	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu ochrony siedliska lub gatunku	Potencjalne zagrożenia negatywnego (szczególnie znacząco negatywnego) oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony siedliska lub gatunku	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami siedliska lub gatunku
1	2	3	4	5	6
Gatunki ptaków z załącznika I Dyrektywy Rady 2009/147/WE wymienione w SDF jako przedmioty ochrony na terenie obszaru Natura 2000 Beskid Niski PLB180002.					
Omówiono w rozdziale 7.					
Gatunki ptaków z załącznika I Dyrektywy Rady 2009/147/WE niebędące przedmiotami ochrony w obszarach Natura 2000 na terenie Nadleśnictwa Dukla.					
1	A075 Bielik <i>Haliaeetus albicilla</i> A084 Błotniak łąkowy <i>Circus pygargus</i> A081 Błotniak stawowy <i>Circus aeruginosus</i> A082 Błotniak zbożowy <i>Circus cyaneus</i>	W zasięgu Nadleśnictwa, gatunki zalatujące lub obserwowane w trakcie przelotów.	Gatunki nie bytują na terenie Nadleśnictwa.	Brak	Brak

Lp.	Nazwa i kod siedliska lub gatunku	Orientacyjna lokalizacja siedliska lub gatunku na mapie przeglądowej obrębu leśnego (oddział, pododdział)	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu ochrony siedliska lub gatunku	Potencjalne zagrożenia negatywnego (szczególnie znacząco negatywnego) oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony siedliska lub gatunku	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami siedliska lub gatunku
2	A031 Bocian biały <i>Ciconia ciconia</i> Jerzyk <i>Apus apus</i>	W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa	Tereny otwarte, poza lasami.	Brak	Brak
3	A238 Dzięcioł średni <i>Dendrocopos medius</i> A236 Dzięcioł czarny <i>Dryocopus martius</i>	Teren Nadleśnictwa	Gatunek związany z dojrzałymi lasami liściastymi i mieszanymi, w których spotyka się choćby pojedyncze martwe lub zamierające drzewa. W obrębie trwale zajmowanego terytorium wymaga fragmentów starodrzewów w wieku co najmniej 100 lat.	Niszczenie schronień przez usuwanie martwego drewna. Zniekształcona struktura pionowa drzewostanów, którą tworzą drzewostany o małym zróżnicowaniu wiekowym.	Stosowanie rębni złożonych z długim i bardzo długim okresem odnowienia. Pozostawianie na siedliskach przyrodniczych drzew martwych i zamierających (z wyłączeniem sytuacji kłęskowych, zagrożenia stanu zdrowotnego drzewostanów oraz zagrożenia bezpieczeństwa publicznego). Pozostawianie drzew biocenotycznych. Pozostawienie na siedliskach przyrodniczych do naturalnego rozpadu ok. 5% drzewostanów osiagających w PUL wiek rębności lub zaplanowanych do użytkowania rębego na każdym leśnym siedlisku przyrodniczym, zarówno na obszarach Natura 2000 jak i poza nimi.
4	A307 Jarzębka <i>Sylvia nisoria</i>	Teren Nadleśnictwa	Otwarty krajobraz rolniczy o zróżnicowanej strukturze, posiadający zadrzewienia i zakrzaczenia śródpolne.	Zaprzestanie użytkowania kośnego Zmiana sposobu użytkowania gruntu. Zalesianie terenów otwartych	Kontynuowanie użytkowania kośnego lub kośno-pastwiskowego trwałych użytków zielonych. Dopuszcza się pozostawianie powierzchni niekoszonych, zarośli i pojedynczych drzew. Wykonanie niezbędnych zabiegów agrotechnicznych, umożliwiających ponowny rozwój siedliska oraz jego ekstensywne użytkowanie.

Lp.	Nazwa i kod siedliska lub gatunku	Orientacyjna lokalizacja siedliska lub gatunku na mapie przeglądowej obrębu leśnego (oddział, pododdział)	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu ochrony siedliska lub gatunku	Potencjalne zagrożenia negatywnego (szczególnie znacząco negatywnego) oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony siedliska lub gatunku	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami siedliska lub gatunku
5	A030 Bocian czarny <i>Ciconia nigra</i>	Teren Nadleśnictwa, poza obszarem Natura 2000 Beskid Niski.	Zachowanie dużych kompleksów leśnych ze znacznym udziałem trudno dostępnych terenów podmokłych i zabagnionych, obfitujących w śródleśne potoki.	Brak	Brak
Pozostałe ptaki niebędące przedmiotami ochrony występujące na terenie Nadleśnictwa					

Lp.	Nazwa i kod siedliska lub gatunku	Orientacyjna lokalizacja siedliska lub gatunku na mapie przeglądowej obrębu leśnego (oddział, pododdział)	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu ochrony siedliska lub gatunku	Potencjalne zagrożenia negatywnego (szczególnie znacząco negatywnego) oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony siedliska lub gatunku	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami siedliska lub gatunku
6	<u>Gatunki ptaków związane ze środowiskiem leśnym</u> (szczegóły rozdz. 4.2.10)	Teren Nadleśnictwa	Lasy.	Niszczanie schronień przez usuwanie martwego drewna. Zniekształcona struktura pionowa drzewostanów, którą tworzą drzewostany o małym zróżnicowaniu wiekowym.	Preferowanie odnowień naturalnych. Zmniejszanie ilości gatunków obcych w trakcie wykonywania cięć pielęgnacyjnych i rębnych. Stosowanie rębni złożonych z długim i bardzo długim okresem odnowienia. Pozostawianie na siedliskach przyrodniczych drzew martwych i zamierających (z wyłączeniem sytuacji klęskowych, zagrożenia stanu zdrowotnego drzewostanów oraz zagrożenia bezpieczeństwa publicznego). Pozostawianie drzew biocenotycznych. Pozostawianie na siedliskach przyrodniczych do naturalnego rozpadu ok. 5% drzewostanów osiagających w PUL wiek rębności lub zaplanowanych do użytkowania rębego na każdym leśnym siedlisku przyrodniczym, zarówno na obszarach Natura 2000 jak i poza nimi. Sporządzanie szkiców terenowych dla wszystkich pozycji cięć przedrębnych i rębnych, na których zostały zinwentaryzowane gatunki chronione.
7	<u>Gatunki ptaków związane z terenami rolniczymi, zakrzaczonymi i zabudowanymi</u> (szczegóły rozdz. 4.2.10)	Teren Nadleśnictwa	Tereny otwarte, poza lasami.	Zaprzestanie użytkowania kośnego Zmiana sposobu użytkowania gruntu. Zalesianie terenów otwartych	Kontynuowanie użytkowania kośnego lub kośno-pastwiskowego trwałych użytków zielonych. Dopuszcza się pozostawianie powierzchni niekoszonych, zarośli i pojedynczych drzew. Wykonanie niezbędnych zabiegów agrotechnicznych, umożliwiających ponowny rozwój siedliska oraz jego ekstensywne użytkowanie.

Lp.	Nazwa i kod siedliska lub gatunku	Orientacyjna lokalizacja siedliska lub gatunku na mapie przeglądowej obrębu leśnego (oddział, pododdział)	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu ochrony siedliska lub gatunku	Potencjalne zagrożenia negatywnego (szczególnie znacząco negatywnego) oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony siedliska lub gatunku	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami siedliska lub gatunku
8	<u>Gatunki ptaków związane ze środowiskiem wodnym</u> (szczegóły rozdz. 4.2.10)	Zasięg terytorialny Nadleśnictwa	Rzeki, potoki i ich obrzeża.	Głównym zagrożeniem jest zanikanie środowisk wodnych.	<i>PUL</i> nie formułuje zadań z tego zakresu.
Owady niebędące przedmiotami ochrony występujące na terenie Nadleśnictwa					
9	<u>MOTYLE</u> (szczegóły rozdz. 4.2.10)	Teren Nadleśnictwa	Tereny otwarte, poza lasami.	Zaprzestanie użytkowania kośnego Zmiana sposobu użytkowania gruntu. Zalesianie terenów otwartych	Kontynuowanie użytkowania kośnego lub kośno-pastwiskowego trwałych użytków zielonych. Dopuszcza się pozostawianie powierzchni niekoszonych, zarośli i pojedynczych drzew. Wykonanie niezbędnych zabiegów agrotechnicznych, umożliwiających ponowny rozwój siedliska oraz jego ekstensywne użytkowanie.
10	<u>TRZMIELE, MRÓWKI</u> (szczegóły rozdz. 4.2.10)	Teren Nadleśnictwa	Drzewostany i obrzeża lasu.	Niszczenie miejsc bytowania w trakcie zrywki.	Optymalizować przebieg oraz sposób eksploatacji szlaków zrywkowych oraz miejsc składowania drewna.
Płazy niebędące przedmiotami ochrony.					

Lp.	Nazwa i kod siedliska lub gatunku	Orientacyjna lokalizacja siedliska lub gatunku na mapie przeglądowej obrębu leśnego (oddział, pododdział)	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu ochrony siedliska lub gatunku	Potencjalne zagrożenia negatywnego (szczególnie znacząco negatywnego) oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony siedliska lub gatunku	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami siedliska lub gatunku
11	PŁAZY (szczegóły rozdz. 4.2.10)	Teren Nadleśnictwa	Utrzymanie bagien i niewielkich zbiorników wodnych.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Niszczenie w trakcie wykonywania szlaków zrywkowych małych zbiorników wodnych. 2. Zrywka potokami, prowadząca do niszczenia naturalnego charakteru potoku - runa na brzegach oraz dna potoku. 	Remont istniejących i ewentualna budowa nowych szlaków umożliwiających zrywkę drzew przez wilgotne siedliska bez niszczenia runa i gleby poza wyznaczonymi szlakami. Kształtowanie struktury gatunkowej i odnawianie drzewostanów w oparciu o procesy naturalne. Nie użytkować wyznaczonych stref przypotokowych Nie zmieniać charakteru bagien wyróżnionych w ramach powierzchni nie stanowiących wydzieleni. Nie zalesiać oraz nie prowadzić zrywki nimi.
Gatunki zwierząt z załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/WE niebędące przedmiotami ochrony w obszarach Natura 2000 na terenie Nadleśnictwa Dukła.					
12	1166 Traszka grzebieniasta <i>Triturus cristatus</i>	Wg Inwent 2007, ankieta Obręb Tylawa oddz 32b.	Utrzymanie bagien i niewielkich zbiorników wodnych	<ol style="list-style-type: none"> 1. Niszczenie w trakcie wykonywania szlaków zrywkowych małych zbiorników wodnych. 2. Zrywka potokami, prowadząca do niszczenia naturalnego charakteru potoku - runa na brzegach oraz dna potoku. 	Remont istniejących i ewentualna budowa nowych szlaków umożliwiających zrywkę drzew przez wilgotne siedliska bez niszczenia runa i gleby poza wyznaczonymi szlakami. Kształtowanie struktury gatunkowej i odnawianie drzewostanów w oparciu o procesy naturalne. Nie użytkować wyznaczonych stref przypotokowych Nie zmieniać charakteru bagien wyróżnionych w ramach powierzchni nie stanowiących wydzieleni. Nie zalesiać oraz nie prowadzić zrywki nimi.
Gady niebędące przedmiotami ochrony.					

Lp.	Nazwa i kod siedliska lub gatunku	Orientacyjna lokalizacja siedliska lub gatunku na mapie przeglądowej obrębu leśnego (oddział, pododdział)	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu ochrony siedliska lub gatunku	Potencjalne zagrożenia negatywnego (szczególnie znacząco negatywnego) oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony siedliska lub gatunku	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami siedliska lub gatunku
13	Gniewosz plamisty <i>Coronella austriaca</i>	W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa.	Polany śródleśne, strefy ekotonowe las-pole.	Brak odpowiednich kryjówek.	Stosowanie rębni złożonych z długim i bardzo długim okresem odnowienia. Pozostawianie na siedliskach przyrodniczych drzew martwych i zamierających (z wyłączeniem sytuacji kłęskowych, zagrożenia stanu zdrowotnego drzewostanów oraz zagrożenia bezpieczeństwa publicznego). Pozostawianie drzew biocenotycznych. Pozostawienie na siedliskach przyrodniczych do naturalnego rozpadu ok. 5% drzewostanów osiagających w PUL wiek rębności lub zaplanowanych do użytkowania rębego na każdym leśnym siedlisku przyrodniczym, zarówno na obszarach Natura 2000 jak i poza nimi.
14	Gady (szczegóły rozdz. 4.2.10)	Teren Nadleśnictwa	Odpowiednia ilość schronień, drzewa martwe.	Brak odpowiednich kryjówek.	Stosowanie rębni złożonych z długim i bardzo długim okresem odnowienia. Pozostawianie na siedliskach przyrodniczych drzew martwych i zamierających (z wyłączeniem sytuacji kłęskowych, zagrożenia stanu zdrowotnego drzewostanów oraz zagrożenia bezpieczeństwa publicznego). Pozostawianie drzew biocenotycznych. Pozostawienie na siedliskach przyrodniczych do naturalnego rozpadu ok. 5% drzewostanów osiagających w PUL wiek rębności lub zaplanowanych do użytkowania rębego na każdym leśnym siedlisku przyrodniczym, zarówno na obszarach Natura 2000 jak i poza nimi.

Lp.	Nazwa i kod siedliska lub gatunku	Orientacyjna lokalizacja siedliska lub gatunku na mapie przeglądowej obrębu leśnego (oddział, pododdział)	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu ochrony siedliska lub gatunku	Potencjalne zagrożenia negatywnego (szczególnie znacząco negatywnego) oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony siedliska lub gatunku	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami siedliska lub gatunku
Ssaki niebędące przedmiotami ochrony występujące na terenie Nadleśnictwa					
15	<u>Gatunki ssaków związane ze środowiskiem leśnym:</u> (szczegóły w rozdz. 4.2.10)	Teren Nadleśnictwa	Odpowiednia ilość schronień, drzewa martwe.	Zniekształcona struktura pionowa drzewostanów, którą tworzą drzewostany o małym zróżnicowaniu wiekowym.	Preferowanie odnowień naturalnych. Zmniejszanie ilości gatunków obcych w trakcie wykonywania cięć pielęgnacyjnych i rębnych. Stosowanie rębni złożonych z długim i bardzo długim okresem odnowienia. Pozostawianie na siedliskach przyrodniczych drzew martwych i zamierających (z wyłączeniem sytuacji kłeskowych, zagrożenia stanu zdrowotnego drzewostanów oraz zagrożenia bezpieczeństwa publicznego). Pozostawianie drzew biocenotycznych. Pozostawianie na siedliskach przyrodniczych do naturalnego rozpadu ok. 5% drzewostanów osiagających w PUL wiek rębności lub zaplanowanych do użytkowania rębego na każdym leśnym siedlisku przyrodniczym, zarówno na obszarach Natura 2000 jak i poza nimi.
16	<u>Gatunki ssaków związane z terenami rolniczymi, zakrzaczonymi i zabudowanymi.</u> (szczegóły w rozdz. 4.2.10)	Teren Nadleśnictwa	Tereny otwarte, zakrzaczone.	Zaprzestanie użytkowania kośnego Intensywne koszenie lub intensyfikacja użytkowania	Kontynuowanie użytkowania kośnego lub kośno-pastwiskowego trwałych użytków zielonych. Dopuszcza się pozostawianie powierzchni niekoszonych, zarośli i pojedynczych drzew. Wykonanie niezbędnych zabiegów agrotechnicznych, umożliwiających ponowny rozwój siedliska oraz jego ekstensywne użytkowanie.

Lp.	Nazwa i kod siedliska lub gatunku	Orientacyjna lokalizacja siedliska lub gatunku na mapie przeglądowej obrębu leśnego (oddział, pododdział)	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu ochrony siedliska lub gatunku	Potencjalne zagrożenia negatywnego (szczególnie znacząco negatywnego) oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony siedliska lub gatunku	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami siedliska lub gatunku
17	<u>Gatunki ssaków związane ze środowiskiem wodnym</u> (szczegóły w rozdz. 4.2.10)	Teren Nadleśnictwa	Rzeki, potoki i ich obrzeża.	Brak	Brak
Rośliny i grzyby niebędące przedmiotami ochrony					
18	<u>Gatunki roślin i grzybów związanych ze środowiskiem leśnym.</u> (szczegóły rozdz. 4.2.10)	Teren Nadleśnictwa	Lasy.	Zmiana warunków świetlnych (nadmierne naświetlenie lub zacinienie) w wyniku cięć mogąca skutkować zanikiem gatunków.	Preferowanie odnowień naturalnych. Zmniejszanie ilości gatunków obcych w trakcie wykonywania cięć pielęgnacyjnych i rębnych. Stosowanie rębni złożonych z długim i bardzo długim okresem odnowienia. Pozostawianie na siedliskach przyrodniczych drzew martwych i zamierających (z wyłączeniem sytuacji klęskowych, zagrożenia stanu zdrowotnego drzewostanów oraz zagrożenia bezpieczeństwa publicznego). Pozostawienie na siedliskach przyrodniczych do naturalnego rozpadu ok. 5% drzewostanów osiągających w PUL wiek rębności lub zaplanowanych do użytkowania rębego na każdym leśnym siedlisku przyrodniczym, zarówno na obszarach Natura 2000 jak i poza nimi. Sporządzanie szkiców terenowych dla wszystkich pozycji cięć przedrębnych i rębnych, na których zostały zinwentaryzowane gatunki chronione.

Lp.	Nazwa i kod siedliska lub gatunku	Orientacyjna lokalizacja siedliska lub gatunku na mapie przeglądowej obrębu leśnego (oddział, pododdział)	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu ochrony siedliska lub gatunku	Potencjalne zagrożenia negatywnego (szczególnie znacząco negatywnego) oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony siedliska lub gatunku	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami siedliska lub gatunku
19	Kłokoczka południowa <i>Staphylea pinnata</i>	Teren Nadleśnictwa Dukla Szczegóły w rozdz. 4.2.10	Prześwietlone drzewostany.	Nadmierne zacinienie w drzewostanie.	Należy prześwietlać drzewostany, w których występuje gatunek. W bezpośrednim rejonie występowania gatunku cięcia należy wykonywać ostrożnie, aby nie niszczyć roślin.
20	<u>Gatunki roślin związane z terenami otwartymi</u> (szczegóły rozdz. 4.2.10)	Teren Nadleśnictwa	Utrzymanie terenów otwartych.	Zaprzestanie użytkowania kośnego. Zmiana sposobu użytkowania gruntu. Zalesianie terenów otwartych.	Kontynuowanie użytkowania kośnego lub kośno-pastwiskowego trwałych użytków zielonych. Dopuszcza się pozostawianie powierzchni niekoszonych, zarośli i pojedynczych drzew. Wykonanie niezbędnych zabiegów agrotechnicznych, umożliwiających ponowny rozwój siedliska oraz jego ekstensywne użytkowanie.
21	<u>Gatunki roślin związane z terenami zabagnionymi</u> (szczegóły rozdz. 4.2.10)	Teren Nadleśnictwa	Utrzymanie bagien i niewielkich zbiorników wodnych.	Głównym zagrożeniem jest zanikanie środowisk wodnych.	<i>Plan</i> nie formułuje zadań z tego zakresu.

	Nazwa i kod siedliska lub gatunku	Orientacyjna lokalizacja siedliska lub gatunku na mapie przeglądowej obrębu leśnego (oddział, pododdział)	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu ochrony siedliska lub gatunku	Potencjalne zagrożenia negatywnego (szczególnie znacząco negatywnego) oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony siedliska lub gatunku	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami siedliska lub gatunku
1	2	3	4	5	6
Rodzaje siedlisk z załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/WE niebędące przedmiotami ochrony poza siedliskowymi obszarami Natura 2000 na terenie Nadleśnictwa Dukla.					
22	6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)	Lokalizacja wg bazy SILP.	Użytkowanie kośne	Zaprzestanie użytkowania kośnego Szkody wyrządzone przez dziki. Intensywne koszenie lub intensyfikacja użytkowania	Kontynuowanie użytkowania kośnego lub kośno-pastwiskowego trwałych użytków zielonych. Dopuszcza się pozostawianie powierzchni niekoszonych, zarośli i pojedynczych drzew. Wykonanie niezbędnych zabiegów agrotechnicznych, umożliwiających ponowny rozwój siedliska oraz jego ekstensywne użytkowanie.

	Nazwa i kod siedliska lub gatunku	Orientacyjna lokalizacja siedliska lub gatunku na mapie przeglądowej obrębu leśnego (oddział, pododdział)	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu ochrony siedliska lub gatunku	Potencjalne zagrożenia negatywnego (szczególnie znacząco negatywnego) oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony siedliska lub gatunku	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami siedliska lub gatunku
1	2	3	4	5	6
23	9110 Kwaśne buczyny (<i>Luzulo-Fagenion</i>)	Lokalizacja wg bazy SILP.	Złożona struktura drzewostanu, z dużą ilością starych drzew, silnie ocienione dno lasu z sporadycznie występującymi lukami, odpowiednia ilość drewna martwego.	Zniekształcona struktura gatunkowa drzewostanu. Zniekształcona struktura pionowa drzewostanów, którą tworzą drzewostany o małym zróżnicowaniu wiekowym.	Zakładanie upraw zgodnie z przyjętymi TD. Preferowanie odnowień naturalnych. Zmniejszanie ilości gatunków obcych ekologicznie w trakcie wykonywania cięć pielęgnacyjnych i rębnych. Stosowanie rębni złożonych z długim i bardzo długim okresem odnowienia. Pozostawianie na siedliskach przyrodniczych drzew martwych i zamierających (z wyłączeniem sytuacji kłęskowych, zagrożenia stanu zdrowotnego drzewostanów oraz zagrożenia bezpieczeństwa publicznego). Pozostawianie drzew biocenotycznych. Pozostawienie na siedliskach przyrodniczych do naturalnego rozpadu ok. 5% drzewostanów osiagających w <i>PUL</i> wiek rębności lub zaplanowanych do użytkowania rębego.

	Nazwa i kod siedliska lub gatunku	Orientacyjna lokalizacja siedliska lub gatunku na mapie przeglądowej obrębu leśnego (oddział, pododdział)	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu ochrony siedliska lub gatunku	Potencjalne zagrożenia negatywnego (szczególnie znacząco negatywnego) oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony siedliska lub gatunku	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami siedliska lub gatunku
1	2	3	4	5	6
24	9130 Żyzne buczyny <i>(Dentario glandulosae-Fagenion, Galio odorati-Fagenion)</i>	Lokalizacja wg bazy SILP.	Złożona struktura drzewostanu, z dużą ilością starych drzew, silnie ocienione dno lasu z sporadycznie występującymi lukami, odpowiednia ilość drewna martwego.	Zniekształcona struktura gatunkowa drzewostanu. Zniekształcona struktura pionowa drzewostanów, którą tworzą drzewostany o małym zróżnicowaniu wiekowym.	Zakładanie upraw zgodnie z przyjętymi TD. Preferowanie odnowień naturalnych. Zmniejszanie ilości gatunków obcych ekologicznie w trakcie wykonywania cięć pielęgnacyjnych i rębnych. Stosowanie rębni złożonych z długim i bardzo długim okresem odnowienia. Pozostawianie na siedliskach przyrodniczych drzew martwych i zamierających (z wyłączeniem sytuacji kłęskowych, zagrożenia stanu zdrowotnego drzewostanów oraz zagrożenia bezpieczeństwa publicznego). Pozostawianie drzew biocenotycznych. Pozostawienie na siedliskach przyrodniczych do naturalnego rozpadu ok. 5% drzewostanów osiagających w <i>PUL</i> wiek rębności lub zaplanowanych do użytkowania rębego.

	Nazwa i kod siedliska lub gatunku	Orientacyjna lokalizacja siedliska lub gatunku na mapie przeglądowej obrębu leśnego (oddział, pododdział)	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu ochrony siedliska lub gatunku	Potencjalne zagrożenia negatywnego (szczególnie znacząco negatywnego) oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony siedliska lub gatunku	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami siedliska lub gatunku
1	2	3	4	5	6
25	<p>9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum</i>, <i>Tilio-Carpinetum</i>)</p>	Lokalizacja wg bazy SILP.	Złożona struktura drzewostanu, z dużą ilością starych drzew, silnie ocienione dna lasu z sporadycznie występującymi lukami, odpowiednia ilość drewna martwego.	Zniekształcona struktura gatunkowa drzewostanu. Zniekształcona struktura pionowa drzewostanów, którą tworzą drzewostany o małym zróżnicowaniu wiekowym.	Zakładanie upraw zgodnie z przyjętymi TD. Preferowanie odnowień naturalnych. Zmniejszanie ilości gatunków obcych ekologicznie w trakcie wykonywania cięć pielęgnacyjnych i rębnych. Stosowanie rębni złożonych z długim i bardzo długim okresem odnowienia. Pozostawianie na siedliskach przyrodniczych drzew martwych i zamierających (z wyłączeniem sytuacji kłęskowych, zagrożenia stanu zdrowia drzewostanów oraz zagrożenia bezpieczeństwa publicznego). Pozostawianie drzew biocenotycznych. Pozostawianie na siedliskach przyrodniczych do naturalnego rozpadu ok. 5% drzewostanów osiagających w <i>PUL</i> wiek rębności lub zaplanowanych do użytkowania rębnego.

	Nazwa i kod siedliska lub gatunku	Orientacyjna lokalizacja siedliska lub gatunku na mapie przeglądowej obrębu leśnego (oddział, pododdział)	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu ochrony siedliska lub gatunku	Potencjalne zagrożenia negatywnego (szczególnie znacząco negatywnego) oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony siedliska lub gatunku	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami siedliska lub gatunku
1	2	3	4	5	6
26	91E0* Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albae</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i> , olsy źródliskowe)	Lokalizacja wg bazy SILP.	Zachowanie morfologii koryt rzecznych, ochrona warunków wodnych, pozostawienie bez użytkowania rębne.	Zrywka drewna poza wyznaczonymi szlakami zrywkowymi.	Remont istniejących i ewentualna budowa nowych szlaków umożliwiających zrywkę drzew przez siedlisko bez niszczenia runa i gleby poza wyznaczonymi szlakami. Kształtowanie struktury gatunkowej i odnawianie drzewostanów w oparciu o procesy naturalne.

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia wg SDF z 2017 r.	Orientacyjna lokalizacja przedmiotu ochrony na mapie przeglądowej obrębu leśnego (oddział, pododdział)	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Potencjalne zagrożenia negatywnego (szczególnie znacząco negatywnego) oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony przedmiotu ochrony	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami przedmiotu ochrony
Rodzaje siedlisk z załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/WE oraz gatunki zwierząt z załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/WE znajdujące się <u>na gruntach Nadleśnictwa w obszarze Natura 2000 „Jasiołka” PLH 180011</u>					
1	3220 Pionierska roślinność na kamieńcach górskich potoków B	Lokalizacja: Obręb Dukla:49f,i. Powierzchnia: 1,49 ha	Zachowanie morfologii koryt rzecznych, ochrona warunków wodnych, pozostawienie bez ingerencji.	Brak	Brak

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia wg SDF z 2017 r.	Orientacyjna lokalizacja przedmiotu ochrony na mapie przeglądowej obrębu leśnego (oddział, pododdział)	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Potencjalne zagrożenia negatywnego (szczególnie znacząco negatywnego) oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony przedmiotu ochrony	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami przedmiotu ochrony
2	91E0* Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albae</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i> , olsy źródliskowe) B	Lokalizacja: Obręb Dukla: 45i, 49j; 57d,i, 58 z Powierzchnia: 4,87 ha	Zachowanie morfologii koryt rzecznych, ochrona warunków wodnych, pozostawienie bez użytkowania rębne.	Zagrożenia potencjalne: B02.01.02 Nazwa zagrożenia: usuwanie lasu po wycince Opis zagrożenia: Odnawianie gatunkami niezgodnymi z siedliskiem	Utrzymanie areалу łągów. Pozostawianie bez użytkowania lub użytkowanie łągów z zachowaniem areалу i cech siedliska
3	1193 Kumak górski <i>Bombina variegata</i> C	Obszar Natura 2000 na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Dukla.	Utrzymanie bagien i niewielkich zbiorników wodnych	Brak	Brak
4	1337 Bóbr europejski <i>Caster fiber</i> C	Obszar Natura 2000 na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Dukla.	Zachowanie zadrzewień i zakrzewień nadrzecznych.	Nie określono zagrożeń z powodu planowanej zmiany oceny ogólnej tego gatunku w SDF obszaru Natura 2000.	Nie określono działań ochronnych z powodu planowanej zmiany oceny ogólnej gatunku w SDF obszaru Natura 2000.

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia wg SDF z 2017 r.	Orientacyjna lokalizacja przedmiotu ochrony na mapie przeglądowej obrębu leśnego (oddział, pododdział)	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Potencjalne zagrożenia negatywnego (szczególnie znacząco negatywnego) oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony przedmiotu ochrony	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami przedmiotu ochrony
Rodzaje siedlisk z załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/WE oraz gatunki zwierząt z załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/WE znajdujące się <u>na gruntach Nadleśnictwa w obszarze Natura 2000 "Ostoja Jaślicka" PLH 180014</u>					
1	<p style="text-align: center;">6510 Nizowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>) C</p>	Lokalizacja wg bazy SILP	Użytkowanie kośne, kośno-pastwiskowe lub pastwiskowe.	<p><i>Wszystkie zagrożenia dla przedmiotów ochrony w PLH180014 określono na podstawie zarządzenia z kwietnia 2015 r.</i></p> <p>Zagrożenia istniejące: A03.03 Nazwa zagrożenia: Zaniechanie, brak koszenia Opis zagrożenia: część łąk nie jest użytkowana kośnie, co prowadzi do postępującej sukcesji, ekspansji krzewów i utraty cech siedliska przyrodniczego K02.01 Nazwa zagrożenia: Zmiana składu gatunkowego (sukcesja) Opis zagrożenia: wynikiem braku użytkowania łąk jest zmiana składu gatunkowego – wypieranie typowych gatunków łąkowych przez gatunki ziołoroślne i traworoślne, a także drzewa i krzewy K02.02 Nazwa zagrożenia: Nagromadzenia materii organicznej</p>	<p>Działania obligatoryjne: Zachowanie siedlisk przyrodniczych stanowiących przedmiot ochrony położonych na trwałych użytkach zielonych. Ekstensywnie użytkowanie kośne, kośno-pastwiskowe lub pastwiskowe trwałych użytków zielonych.</p> <p>Działanie fakultatywne: użytkowanie zgodne z wymogami odpowiedniego pakietu rolnośrodowiskowego w ramach obowiązującego PROW, ukierunkowanego na ochronę siedliska.</p> <p>Uzupełnienie stanu wiedzy: Inwentaryzacja siedlisk łąkowych. Obecna wiedza na temat rozmieszczenia i stanu zachowania siedlisk łąkowych jest zbyt mała, aby precyzyjnie planować zadania ochronne.</p>

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia wg SDF z 2017 r.	Orientacyjna lokalizacja przedmiotu ochrony na mapie przeglądowej obrębu leśnego (oddział, pododdział)	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Potencjalne zagrożenia negatywnego (szczególnie znacząco negatywnego) oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony przedmiotu ochrony	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami przedmiotu ochrony
				<p>Opis zagrożenia: Sukcesja wtórna łąk powoduje gromadzenie się wojłoku, co rzutuje na brak możliwości odnawiania się niektórych populacji roślin łąkowych i wpływa na ekspansję gatunków nitrofilnych.</p> <p>Zagrożenia potencjalne: A02 Nazwa zagrożenia: Zmiany sposobu uprawy Opis zagrożenia: Przekształcenie siedliska przyrodniczego na grunty orne prowadziłyby do zmniejszenia się arealu siedliska w obszarze. B01 Nazwa zagrożenia: Zalesienia terenów otwartych Opis zagrożenia: Istnieje zagrożenie związane ze zmianą sposobu gospodarowania i zalesienia trwałych użytków zielonych (w związku z niewielką opłacalnością tradycyjnej gospodarki kośno-pastwiskowej)</p>	
2	<p>7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk C</p>	<p>Lokalizacja: Obręb Dukla 123f, 133c Powierzchnia Obr. Dukla: 2,63 ha</p>	<p>Utrzymanie nieleśnego charakteru płatów – nie zalesiać, nie przekształcać na inne formy użytkowania. Ekstensywne użytkowanie kośne.</p>	<p>Zagrożenia istniejące: I02 Nazwa zagrożenia: Problematyczne gatunki rodzime Opis zagrożenia: ekspansja mięty długolistnej <i>Mentha longifolia</i> K02.01 Nazwa zagrożenia:</p>	<p>Utrzymanie i poprawa stanu torfowisk przejściowych poprzez odkrzaczanie i koszenie ręczne. Poprawa stanu jest możliwa poprzez sporadyczne (np. raz na 2 lata), ręczne koszenie wybranych fragmentów młak. Wszystkie prace powinny być wykonane ręcznie, bez użycia ciężkiego sprzętu, a pozyskana biomasa powinna</p>

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia wg SDF z 2017 r.	Orientacyjna lokalizacja przedmiotu ochrony na mapie przeglądowej obrębu leśnego (oddział, pododdział)	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Potencjalne zagrożenia negatywnego (szczególnie znacząco negatywnego) oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony przedmiotu ochrony	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami przedmiotu ochrony
				Zmiana składu gatunkowego (sukcesja) Opis zagrożenia: sukcesja wtórna – zarastanie przez drzewa i krzewy	zostać od razu usunięta po przeprowadzeniu zabiegu.
4	8310 Jaskinie niedostępne do zwiedzania B	Lokalizacja: Obręb Dukla: 40c, 43c, 1 Obręb Tylawa: 44b.	Pozostawić bez zabiegów.	Brak	Brak
5	9130 Żyzne buczyny (<i>Dentario glandulosae-Fagenion, Galio odorati-Fagenion</i>) B	Lokalizacja wg bazy SILP.	Złożona struktura drzewostanu, z starymi drzewami, z sporadycznie występującymi lukami, odpowiednia ilość drewna martwego.	Zagrożenia istniejące: X Brak zagrożeń i nacisków Zagrożenia potencjalne: B02.02 Nazwa zagrożenia: Wycinka lasu Opis zagrożenia: wycinka lasu bez odnowienia, mająca na celu trwałe odlesienie terenu B02.04 Nazwa zagrożenia: Usuwanie martwych i umierających drzew Opis zagrożenia: zagrożeniem są działania gospodarcze, polegające na pozyskiwaniu martwych i obumierających drzew nie gwarantującym uzyskania lub zachowania stanu FV (stan właściwy) dla przedmiotu ochrony (nie dotyczy sytuacji kłeskowych). B07 Nazwa zagrożenia:	Prowadzenie gospodarki leśnej wg. Dotychczasowych zasad gospodarowania w szczególności: - pozostawienie na siedliskach przyrodniczych do naturalnego rozpadu (ok. 5% drzewostanów osiągających wiek rębności lub zaplanowanych do użytkowania rębego), a także drzew biocenotycznych w tym w szczególności drzew martwych wywróconych i złamanych oraz drzew z mikrosiedliskami nadrzewnymi w sensie metodyki monitoringu siedliska, gwarantujących stałą obecność grubych drzew. - stosowanie rębni stopniowej udoskonalonej (IVd) z długim i bardzo długim okresem odnowienia, w trakcie której występuje etap naświetlenia części martwych drzew, szczególnie stojących, stanowiących głównie miejsca rozrodu nadobnicy.

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia wg SDF z 2017 r.	Orientacyjna lokalizacja przedmiotu ochrony na mapie przeglądowej obrębu leśnego (oddział, pododdział)	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Potencjalne zagrożenia negatywnego (szczególnie znacząco negatywnego) oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony przedmiotu ochrony	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami przedmiotu ochrony
				Inne rodzaje praktyk leśnych, nie wymienionych powyżej Opis zagrożenia: niszczenie runa i podszytu najcenniejszych fragmentów buczyn oraz siedlisk z nimi związanych w czasie prowadzenia zrywki drewna i użytkowania szlaków zrywkowych.	
6	9180* Jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stromych stokach i zboczach (<i>Tilio plathyphyllis-Acerion pseudoplatani</i>) B	Lokalizacja: Obręb Dukla: 28g, i; 29 b, 40 i, Powierzchnia: 3,43 ha Obręb Tylawa: 40f, 44c, 64c, 65d, Powierzchnia: 27,00 ha	Pozostawić bez zabiegów.	Zagrożenia istniejące: X Brak zagrożeń i nacisków Zagrożenia potencjalne: B02.02 Nazwa zagrożenia: Wycinka lasu Opis zagrożenia: Wycinka lasu bez odnowienia, mająca na celu trwałe odlesienie terenu. L05 Nazwa zagrożenia: Zapadnięcie się terenu, osuwisko. Opis zagrożenia: grawitacyjne ruchy masowe stanowią naturalny element dynamiki jaworzyn, jednak ich nasilenie miejscowo może spowodować zniszczenie płatów.	Pozostawienie płatów jaworzyn bez użytkowania.
7	91E0* Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albae</i> ,	Lokalizacja wg bazy SILP Powierzchnia Obr. Dukla: 5,68 ha Obr. Tylawa: 42,82 ha	Zachowanie morfologii koryt rzecznych, ochrona warunków wodnych,	Zagrożenia istniejące: K04.01 Nazwa zagrożenia: międzygatunkowe interakcje wśród roślin - konkurencja.	Przywrócenie właściwego stanu ochrony siedliska przyrodniczego poprzez pozostawienie płatów siedliska bez użytkowania gospodarczego (za wyjątkiem cięć sanitarnych i usuwania

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia wg SDF z 2017 r.	Orientacyjna lokalizacja przedmiotu ochrony na mapie przeglądowej obrębu leśnego (oddział, pododdział)	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Potencjalne zagrożenia negatywnego (szczególnie znacząco negatywnego) oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony przedmiotu ochrony	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami przedmiotu ochrony
	<p><i>Populetum albae</i>, <i>Alnenion glutinoso-incanae</i>, olsy źródliskowe) B</p>		pozostawienie bez użytkowania rębne.	<p>Opis zagrożenia: ekspansja gatunków obcych, inwazyjnych roślin zielnych (np. barszcz Sosnowskiego, niecierpek gruczołowaty) Zagrożenia potencjalne: B02.01.02 Nazwa zagrożenia: Odnowienie lasu po wycince. Opis zagrożenia: Odnowienie gatunkami niezgodnymi z siedliskiem. B02.02 Nazwa zagrożenia: Wycinka lasu Opis zagrożenia: Wycinka lasu bez odnowienia, mająca na celu trwałe odlesienie terenu.</p>	gatunków obcych ekologicznie) lub użytkowania z zachowaniem arealu i cech siedliska.
8	<p>1303 Podkowiec mały <i>Rhinolophus hipposideros</i> B 1321 Nocek orzęsiony <i>Myotis emarginatus</i> A 1323 Nocek Bechsteina <i>Myotis bechsteinii</i> A 1324 Nocek duży <i>Myotis myotis</i> B</p>	Obszar Natura 2000 na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Dukla.	Utrzymanie ciągłości korytarzy ekologicznych oraz bazy żerowiskowej.	<p>Zagrożenia istniejące: X Brak zagrożeń i nacisków Zagrożenia potencjalne: G05.08 Nazwa zagrożenia: Zamykanie jaskiń lub galerii. Opis zagrożenia: Ograniczenie drożności otworów jaskiń, które może nastąpić np. w wyniku prowadzenia gospodarki leśnej.</p>	Utrzymanie zadrzewień w najbliższym sąsiedztwie jaskiń umożliwiające swobodny dołot i rojenie. W przypadku konieczności usunięcia drzew nie należy dopuścić do nadmiernego rozrzedzenia korony drzew prowadzących do powstania luk większych niż 10-15 metrów.

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia wg SDF z 2017 r.	Orientacyjna lokalizacja przedmiotu ochrony na mapie przeglądowej obrębu leśnego (oddział, pododdział)	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Potencjalne zagrożenia negatywnego (szczególnie znacząco negatywnego) oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony przedmiotu ochrony	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami przedmiotu ochrony
9	1337 Bóbr europejski <i>Caster fiber</i> C	Obszar Natura 2000 na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Dukla.	Zachowanie zadrzewień i zakrzewień nadrzecznych.	Brak	Brak
10	1352 Wilk <i>Canis lupus</i> B	Obszar Natura 2000 na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Dukla.	Zachowanie dużych kompleksów leśnych o zróżnicowanej strukturze oraz łączących je korytarzy ekologicznych.	<p>Zagrożenia istniejące: X Brak zagrożeń i nacisków</p> <p>Zagrożenia potencjalne: B07 Nazwa zagrożenia: Inne rodzaje praktyk leśnych. Opis zagrożenia: Prace związane z gospodarką leśną mogą mieć negatywny wpływ w okresie rozrodu czy wychowania młodych. Zagrożeniem jest także upraszczanie struktury gatunkowej, wiekowej i warstwowej lasów.</p> <p>J03.01.01 Nazwa zagrożenia: Zmniejszenie dostępności zwierzyny łownej (w tym padliny) Opis zagrożenia: zwiększenie planowanego pozyskania zwierzyny płowej powyżej prognozowanego przyrostu jej liczebności oraz celowe i regularne usuwanie padliny.</p>	<p>Zabezpieczenie jakości siedliska – utrzymanie w skali obszaru zróżnicowanej struktury wiekowej, wysokościowej i gatunkowej drzewostanów.</p> <p>Zabezpieczenie bazy pokarmowej drapieżników – w populacjach ustabilizowanych jelenia i saren pozyskanie myśliwskie powinno być planowane w obrębie całego LRH na poziomie nie wyższym niż prognozowany przyrost liczebności, przy uwzględnieniu wszystkich czynników wpływających na śmiertelność jelenia i saren (w tym drapieżnictwa). Pozyskanie myśliwskie powinno być prowadzone w powiązaniu z poziomem szkód w drzewostanach, wyrządzanych przez zwierzynę płową.</p>
11	1354 Niedźwiedź brunatny <i>Ursus arctos</i> C	Obszar Natura 2000 na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Dukla.	Zachowanie dużych kompleksów leśnych o zróżnicowanej	Zagrożenia istniejące: X Brak zagrożeń i nacisków	Zabezpieczenie jakości siedliska – utrzymanie w skali obszaru zróżnicowanej struktury wiekowej, wysokościowej i gatunkowej drzewostanów.

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia wg SDF z 2017 r.	Orientacyjna lokalizacja przedmiotu ochrony na mapie przeglądowej obrębu leśnego (oddział, pododdział)	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Potencjalne zagrożenia negatywnego (szczególnie znacząco negatywnego) oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony przedmiotu ochrony	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami przedmiotu ochrony
			strukturze oraz łączących je korytarzy ekologicznych.	<p>Zagrożenia potencjalne:</p> <p>B07 Nazwa zagrożenia: Inne rodzaje praktyk leśnych. Opis zagrożenia: Prace związane z gospodarką leśną prowadzone zimą podczas snu zimowego mogą mieć negatywny wpływ (zima jest istotnym okresem w życiu niedźwiedzi, zwłaszcza samic z młodymi, dlatego istotne jest by w miarę możliwości zmniejszyć bądź ograniczyć do minimum penetrację okolic stwierdzonych gawr, tak by nie niepokoić gawrujących zwierząt).</p>	
12	1355 Wydra <i>Lutra lutra</i> C	Obszar Natura 2000 na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Dukla.	Zachowanie zadrzewień i zakrzewień nadrzecznych.	Brak	Brak
13	1361 Ryś <i>Lynx lynx</i> B	Obszar Natura 2000 na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Dukla.	Zachowanie dużych kompleksów leśnych o zróżnicowanej strukturze oraz łączących je korytarzy ekologicznych.	<p>Zagrożenia istniejące:</p> <p>X Brak zagrożeń i nacisków</p> <p>Zagrożenia potencjalne:</p> <p>B07 Nazwa zagrożenia: Inne rodzaje praktyk leśnych. Opis zagrożenia: Prace związane z gospodarką leśną mogą mieć negatywny wpływ w okresie rozrodu</p>	Zabezpieczenie jakości siedliska – utrzymanie w skali obszaru zróżnicowanej struktury wiekowej, wysokościowej i gatunkowej drzewostanów.

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia wg SDF z 2017 r.	Orientacyjna lokalizacja przedmiotu ochrony na mapie przeglądowej obrębu leśnego (oddział, pododdział)	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Potencjalne zagrożenia negatywnego (szczególnie znacząco negatywnego) oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony przedmiotu ochrony	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami przedmiotu ochrony
				<p>czy wychowania młodych. Zagroženiem jest także upraszczanie struktury gatunkowej, wiekowej i warstwowej lasu</p> <p>J03.01.01 Nazwa zagrożenia: Zmniejszenie dostępności zwierzyny łownej (w tym padliny) Opis zagrożenia: zwiększenie planowanego pozyskania zwierzyny płowej powyżej prognozowanego przyrostu jej liczebności oraz celowe i regularne usuwanie padliny.</p>	
14	<p>1193 Kumak górski <i>Bombina variegata</i> B</p> <p>2001 Traszka karpacka <i>Lissotriton montandoni</i> (<i>Triturus montandoni</i>) B</p>	Obszar Natura 2000 na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Dukla.	Utrzymanie bagien i niewielkich zbiorników wodnych	Brak	Brak
15	<p>1086 Zgniotek cynobrowy <i>Cucujus cinnaberinus</i> A</p>	Obszar Natura 2000 na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Dukla.	Odpowiednia ilość martwego drewna.	<p>Zagrożenia istniejące: J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska Opis zagrożenia: Brak wystarczającej ilości i nieodpowiednia struktura martwego drewna, co wynika z przeszłej gospodarki leśnej.</p>	Pozostawianie fragmentów drzewostanów do naturalnego rozpadu (ok. 5% powierzchni drzewostanów osiągających wiek rębności lub zaplanowanych do użytkowania rębego), a także drzew biocenotycznych w tym w szczególności drzew martwych wywróconych i złamanych oraz drzew z mikrosiedliskami nadrzewnymi w sensie

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia wg SDF z 2017 r.	Orientacyjna lokalizacja przedmiotu ochrony na mapie przeglądowej obrębu leśnego (oddział, pododdział)	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Potencjalne zagrożenia negatywnego (szczególnie znacząco negatywnego) oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony przedmiotu ochrony	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami przedmiotu ochrony
				<p>Zagrożenia potencjalne: B02.04 Nazwa zagrożenia: Usuwanie martwych i umierających drzew Opis zagrożenia: Zagrożeniem jest zmniejszenie ilości i pogorszenie struktury martwego drewna, w wyniku niestosowania zasady dotyczących pozostawiania martwych i zamierających drzew.</p>	metodyki monitoringu siedliska.
16	<p>1087 Nadobnica alpejska <i>Rosalia alpine</i> B</p>	Obszar Natura 2000 na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Dukla.	Prześwietlone stare drzewostany bukowe z obumierającymi drzewami.	<p>Zagrożenia istniejące: B07 Nazwa zagrożenia: Inne rodzaje praktyk leśnych Brak zagrożeń i nacisków Opis zagrożenia: Pozostawianie w obszarze Natura 2000 oraz w jego sąsiedztwie pozyskanego drewna, szczególnie stosowanego w okresie pojawiania się imaginek co stanowi pułapkę ekologiczną J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska Opis zagrożenia: Brak wystarczającej ilości i nieodpowiednia struktura martwego drewna, co wynika z przeszłej gospodarki leśnej\</p>	<p>1) Bierna ochrona rezerwatów położonych w gruntach Ostoi, z wyłączeniem fragmentów wymagających ochrony czynnej.</p> <p>2) Na całości obszaru ograniczenie składowania drewna bukowego, wiązowego, jesionowego oraz jaworowego w okresie rójki nadobnicy alpejskiej (tj. od 15 czerwca do 15 września), w razie konieczności składowania drewna ww. gatunków w tym okresie wskazane jest zabezpieczenie go przed możliwością złożenia jaj przez nadobnicę alpejską np. siatką o drobnych oczkach</p> <p>3) Na siedlisku przyrodniczym 9110 i 9130 pozostawianie fragmentów drzewostanów do naturalnego rozpadu (ok. 5% powierzchni drzewostanów osiagających wiek rębności lub</p>

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia wg SDF z 2017 r.	Orientacyjna lokalizacja przedmiotu ochrony na mapie przeglądowej obrębu leśnego (oddział, pododdział)	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Potencjalne zagrożenia negatywnego (szczególnie znacząco negatywnego) oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony przedmiotu ochrony	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami przedmiotu ochrony
				<p>Zagrożenia potencjalne: B02.04 Nazwa zagrożenia: Usuwanie martwych i umierających drzew (zwłaszcza stojących) Opis zagrożenia: Zagrożeniem jest zmniejszenie ilości i pogorszenie struktury martwego drewna, w wyniku niestosowania zasady dotyczących pozostawiania martwych i zamierających drzew, dotyczy to zwłaszcza drzew stojących. B07 Nazwa zagrożenia: Inne rodzaje praktyk leśnych Opis zagrożenia: Wypalanie węgla drzewnego z drewna zasiedlonego przez nadobnicę alpejską</p>	<p>zaplanowanych do użytkowania rębego), a także drzew biocenotycznych w tym w szczególności drzew martwych wywróconych i złamanych oraz drzew z mikrosiedliskami nadrzewnymi w sensie metodyki monitoringu siedliska. Stosowanie rębni stopniowej udoskonalonej (IVd) z długim i bardzo długim okresem odnowienia, w trakcie prowadzenia której występuje etap naświetlenia części martwych drzew, szczególnie stojących, stanowiących głównie miejsca rozwoju dla nadobniczy alpejskiej.</p>
17	<p>4014 Biegacz urozmaicony <i>Carabus variolosus</i> A</p>	<p>Obszar Natura 2000 na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Dukla.</p>	<p>Utrzymanie potoków w stanie pierwotnym.</p>	<p>Zagrożenia istniejące: X Brak zagrożeń i nacisków</p> <p>Zagrożenia potencjalne: B02.04 Nazwa zagrożenia: Usuwanie martwych i umierających drzew Opis zagrożenia: Zagrożeniem jest zmniejszenie ilości i pogorszenie struktury martwego drewna, w wyniku niestosowania zasady</p>	<p>Pozostawienie bez użytkowania dolin potoków stanowiących miejsca występowania biegacza urozmaiconego</p>

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia wg SDF z 2017 r.	Orientacyjna lokalizacja przedmiotu ochrony na mapie przeglądowej obrębu leśnego (oddział, pododdział)	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Potencjalne zagrożenia negatywnego (szczególnie znacząco negatywnego) oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony przedmiotu ochrony	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami przedmiotu ochrony
				<p>dotyczących pozostawiania martwych i zamierających drzew</p> <p>B04 Nazwa zagrożenia: Stosowanie biocydów, hormonów i substancji chemicznych (leśnictwo) Opis zagrożenia: Stosowanie substancji chemicznych w bezpośrednim sąsiedztwie rzek i potoków</p>	

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia wg SDF z 2016 r.	Orientacyjna lokalizacja przedmiotu ochrony na mapie przeglądowej obrębu leśnego (oddział, pododdział)	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Potencjalne zagrożenia negatywnego (szczególnie znacząco negatywnego) oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony przedmiotu ochrony	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami przedmiotu ochrony
Rodzaje siedlisk z załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/WE oraz gatunki zwierząt z załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/WE znajdujące się <u>na gruntach Nadleśnictwa w obszarze Natura 2000 "Łysa Góra" PLH 180015</u>					
W zarządzeniu z czerwca 2014 r. dotyczącym PZO jest brak siedliska przyrodniczego 7230 oraz bezlistu okrywowego. W SDF z 2016 zostało ujęte jako przedmiot ochrony. W najbliższym czasie powinno się ukazać nowe zarządzenie.					
1	9110 Kwaśne buczyny (<i>Luzulo-Fagenion</i>) C	Lokalizacja wg bazy SILP.	Złożona struktura drzewostanu, z starymi drzewami, z sporadycznie występującymi lukami, odpowiednia ilość drewna martwego.	<p>Zagrożenia istniejące: J03.01 Nazwa zagrożenia: Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska. Opis zagrożenia: Niedobór obumierających drzew i martwego drewna skutkuje niedostatkami mikrosiedlisk związanych z tego typu siedliskiem. L10 Nazwa zagrożenia: Inne naturalne katastrofy. Opis zagrożenia: Czynniki abiotyczne powodujące szkody w drzewostanie – silne wiatry, okiść, przymrozki.</p> <p>Zagrożenia potencjalne: B02.04 Nazwa zagrożenia: Usuwanie martwych i umierających drzew Opis zagrożenia: Zubożanie ekosystemu w mikrosiedliska</p>	<p>Stosowanie w gospodarce leśnej typów drzewostanu, właściwych dla siedliska. W zakresie prowadzenia gospodarki leśnej na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Dukła należy przyjąć:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozostawianie do naturalnego rozpadu co najmniej 5% powierzchni drzewostanu objętego użytkowaniem rębny (reprezentatywne dla siedliska przyrodniczego płat/-y starodrzewu); - możliwie najszersze stosowanie rębni stopniowych i przerębowych z długim i bardzo długim okresem odnowienia (ok. 40 l.) - potrzebę zwiększenia ilości martwego drewna w ekosystemach leśnych (pozostawianie pojedynczych starych drzew lub niewielkich grup z poszanowaniem zasady bezpieczeństwa ludzi; pozostawiane biogrupy i pojedyncze drzewa powinny obejmować gatunki właściwe dla siedliska). - przeciętny wiek rębności dla jodły i buka nie niższy niż 120 lat; - możliwie najszersze wykorzystanie odnowienia

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia wg SDF z 2016 r.	Orientacyjna lokalizacja przedmiotu ochrony na mapie przeglądowej obrębu leśnego (oddział, pododdział)	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Potencjalne zagrożenia negatywnego (szczególnie znacząco negatywnego) oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony przedmiotu ochrony	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami przedmiotu ochrony
				gatunków związanych z obumierającymi drzewami i rozkładającym się drewnem. B02.06 Nazwa zagrożenia: Przerzedzanie warstwy drzew. Opis zagrożenia: Nadmierne przerzedzanie zwarcia drzewostanów skutkować może przekształcaniem innych warstw lasu, zubożeniem struktury runa, odsłanianiem podatnej na erozję gleby, w efekcie pojawieniem się zniekształceń.	naturalnego; - pozostawienia bez użytkowania trudno dostępnych stoków i dolin potoków wraz z obszarami źródliskowymi; szczegółowy zasięg zostanie wyznaczony w trakcie najbliższej rewizji planu urządzenia lasu w uzgodnieniu z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000.
2	9130 Żyzne buczyny (<i>Dentario glandulosae-Fagenion, Galio odorati-Fagenion</i> B)	Lokalizacja wg bazy SILP.	Złożona struktura drzewostanu, z starymi drzewami, z sporadycznie występującymi lukami, odpowiednia ilość drewna martwego.	Zagrożenia istniejące: I02 Nazwa zagrożenia: Problematyczne gatunki rodzime. Opis zagrożenia: Obecność w drzewostanie sosny i innych gatunków obcych dla siedliska. J03.01 Nazwa zagrożenia: Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska. Opis zagrożenia: Niedobór obumierających drzew i martwego drewna skutkuje niedostatkami mikrosiedlisk związanych z tego typu siedliskiem. L10 Nazwa zagrożenia: Inne naturalne katastrofy. Opis zagrożenia: Czynniki	Stosowanie w gospodarce leśnej typów drzewostanu, właściwych dla siedliska. Usuwanie obcych siedliskowo i geograficznie gatunków drzew, głównie sosny i modrzewia, w ramach cięć pielęgnacyjnych i rębnych. Dostosowanie gospodarki leśnej do specyfiki siedliska i poprawa wskaźników decydujących o jego stanie ochrony. W zakresie prowadzenia gospodarki leśnej na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Dukla należy przyjąć: - pozostawianie do naturalnego rozpadu co najmniej 5% powierzchni drzewostanu objętego użytkowaniem rębnym (reprezentatywne dla

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia wg SDF z 2016 r.	Orientacyjna lokalizacja przedmiotu ochrony na mapie przeglądowej obrębu leśnego (oddział, pododdział)	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Potencjalne zagrożenia negatywnego (szczególnie znacząco negatywnego) oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony przedmiotu ochrony	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami przedmiotu ochrony
				<p>abiotyczne powodujące szkody w drzewostanie – silne wiatry, okiść, przymrozki.</p> <p>Zagrożenia potencjalne: B02.01.01 Nazwa zagrożenia: Odnawianie lasu po wycince (drzewa rodzime) Opis zagrożenia Wprowadzanie gatunków obcych siedliskowo (sosna, modrzew).</p> <p>B02.04 Nazwa zagrożenia: Usuwanie martwych i umierających drzew Opis zagrożenia: Zubożenie ekosystemu w mikrosiedliska gatunków związanych z obumierającymi drzewami i rozkładającym się drewnem.</p> <p>B02.06 Nazwa zagrożenia: Przerzedzanie warstwy drzew. Opis zagrożenia: Nadmierne przerzedzanie zwarcia drzewostanów skutkować może przekształcaniem innych warstw lasu, zubożeniem struktury runa, odsłanianiem podatnej na erozję gleby, w efekcie pojawieniem się zniekształceń.</p>	<p>siedliska przyrodniczego płat/-y starodrzewu);</p> <ul style="list-style-type: none"> - możliwie najszersze stosowanie rębni stopniowych i przerębowych z długim i bardzo długim okresem odnowienia (ok. 40 l.) - potrzebę zwiększenia ilości martwego drewna w ekosystemach leśnych (pozostawianie pojedynczych starych drzew lub niewielkich grup z poszanowaniem zasady bezpieczeństwa ludzi; pozostawiane biogrupy i pojedyncze drzewa powinny obejmować gatunki właściwe dla siedliska). - przeciętny wiek rębności dla jodły i buka nie niższy niż 120 lat; - możliwie najszersze wykorzystanie odnowienia naturalnego; - pozostawienia bez użytkowania trudno dostępnych stoków i dolin potoków wraz z obszarami źródłkowymi; szczegółowy zasięg zostanie wyznaczony w trakcie najbliższej rewizji planu urządzenia lasu w uzgodnieniu z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000.

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia wg SDF z 2016 r.	Orientacyjna lokalizacja przedmiotu ochrony na mapie przeglądowej obrębu leśnego (oddział, pododdział)	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Potencjalne zagrożenia negatywnego (szczególnie znacząco negatywnego) oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony przedmiotu ochrony	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami przedmiotu ochrony
				<p>B03 Nazwa zagrożenia: Eksploatacja lasu bez odnowienia czy naturalnego odrastania Opis zagrożenia: Eksploatacja lasu bez odnowienia czy naturalnego odrastania.</p> <p>B07 Nazwa zagrożenia: Inne rodzaje praktyk leśnych Opis zagrożenia: Zmniejszenie areалу starodrzewów skutek użytkowania rębnego, zbyt krótki okres odnowienia skutkujące uproszczeniem struktury wiekowej drzewostanów.</p>	
3	<p>9180* Jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stromych stokach i zboczach (<i>Tilio plathyphyllis-Acerion pseudoplatani</i>) B</p>	<p>Lokalizacja: Obręb Dukla: 145d, 149m,n, 150g,n, 151p, 174 n,o,p Powierzchnia: 3,20 ha</p>	<p>Pozostawić bez zabiegów.</p>	<p>Zagrożenia istniejące: L10 Nazwa zagrożenia: Inne naturalne katastrofy. Opis zagrożenia: Czynniki abiotyczne powodujące szkody w drzewostanie – silne wiatry, okiść, przymrozki. Zagrożenia potencjalne: B02.06 Nazwa zagrożenia: Przerzedzanie warstwy drzew. Opis zagrożenia: Przerzedzanie warstwy drzew (pozyskanie drewna w obrębie jaworzyn może doprowadzić do degradacji siedliska)</p>	<p>Zachowanie właściwego stanu ochrony siedliska przyrodniczego – pozostawienie bez zabiegów gospodarczych płatów siedliska wraz z bezpośrednim otoczeniem (strefa ok. 30-50m wokół płatu)</p>

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia wg SDF z 2016 r.	Orientacyjna lokalizacja przedmiotu ochrony na mapie przeglądowej obrębu leśnego (oddział, pododdział)	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Potencjalne zagrożenia negatywnego (szczególnie znacząco negatywnego) oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony przedmiotu ochrony	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami przedmiotu ochrony
4	1193 Kumak górski <i>Bombina variegata</i> C	Obszar Natura 2000 na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Dukla.	Utrzymanie bagien i niewielkich zbiorników wodnych.	<p>Zagrożenia istniejące: X Brak zagrożeń i nacisków</p> <p>Zagrożenia potencjalne: B07 Nazwa zagrożenia: Inne rodzaje praktyk leśnych Opis zagrożenia: Modernizacja i ulepszanie dróg gruntowych – poprawa nawierzchni skutkująca zanikiem kałuż i rozlewisk.</p>	Budowa niewielkich 3-4 (o pow. do 10m ²) i płytkich (maksymalnie do 40 cm głębokości) zbiorników wodnych (w pierwszych trzech latach obowiązywania planu). Zadanie RDOŚ w porozumieniu z Nctwem Dukla.
5	1087 Nadobnica alpejska <i>Rosalia alpine</i> B	Obszar Natura 2000 na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Dukla.	Prześwietlone stare drzewostany bukowe z obumierającymi drzewami.	<p>Zagrożenia istniejące: B07 Nazwa zagrożenia: Inne rodzaje praktyk leśnych Opis zagrożenia: Uproszczenie struktury wiekowej drzewostanów – zubożenie ekosystemu w drzewa stare i zamierające; pozostawianie w obszarze Natura 2000 oraz w jego sąsiedztwie pozyskanego drewna, szczególnie stosowego w okresie pojawiania się imagines co stanowi pułapkę ekologiczną.</p> <p>Zagrożenia potencjalne: B02.04 Nazwa zagrożenia: Usuwanie martwych i umierających drzew Opis zagrożenia: Zubożenie</p>	<p>Bierna ochrona rezerwatu "Łysa Góra", z wyłączeniem fragmentów wymagających ochrony czynnej.</p> <p>Pozostawienia bez użytkowania stanowisk potwierzonego występowania nadobniczy w gniazdach wiązu górskiego. Obr Dukla 163b, 164b, 170l, 171l.</p> <p>Pozostawienia na miejscu ściętych drzew (buk, jawor, wiąz, jesion) z otworami wlotowymi, wskazującymi na zasiedlenie przez nadobnicę. 1 Unikanie pozostawiania w obszarze w okresie tzw. rójki (15 czerwca – 15 września) drewna bukowego, jesionowego, wiązowego i jaworowego pozyskanego po 15 czerwca. Przy planowaniu pozycji cięć do wykonania w I i II kwartale należy obligatoryjnie uwzględnić wymogi wywozu drewna ww. gatunków w</p>

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia wg SDF z 2016 r.	Orientacyjna lokalizacja przedmiotu ochrony na mapie przeglądowej obrębu leśnego (oddział, pododdział)	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Potencjalne zagrożenia negatywnego (szczególnie znacząco negatywnego) oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony przedmiotu ochrony	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami przedmiotu ochrony
				<p>ekosystemu w niezbędne dla gatunku mikrosiedliska, w tym drzewa, które mogą zapewnić ciągłość dostaw martwego drewna, usuwanie zasiedlonych kłód, w których trwa rozwój larw.</p>	<p>terminie do 15 czerwca. W pierwszej kolejności należy wywozić drewno ze składów nasłonecznionych.</p> <p>2. Unikanie pozyskania ww. gatunków drzew w okresie 15 czerwca – 15 września, a jeśli w tym okresie zostaną pozyskane – wywiezienie ich bez zbędnej zwłoki (w terminie nie dłuższym niż 14 dni) poza obszar Natura 2000.</p> <p>Pozostawianie na stokach południowych 6 w miarę równomiernie rozmieszczonych drzew starych buków/ ha lasu (w miejscach, gdzie obecnie występuje), celem zasiedlenia przez nadobnicę; należy preferować drzewa rozłożyste, z martwymi konarami, martwicami.</p> <p>Konsekwentnie pozostawianie w cięciach pielęgnacyjnych i rębnych, złomów, wykrotów, martwych, zamierających drzew liściastych (buk, jawor, wiąz, jesion).</p>

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia wg SDF z 2016 r.	Orientacyjna lokalizacja przedmiotu ochrony na mapie przeglądowej obrębu leśnego (oddział, pododdział)	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Potencjalne zagrożenia negatywnego (szczególnie znacząco negatywnego) oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony przedmiotu ochrony	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami przedmiotu ochrony
Rodzaje siedlisk z załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/WE oraz gatunki zwierząt z załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/WE znajdujące się na gruntach Nadleśnictwa w obszarze Natura 2000 "Trzciana" PLH 180018					
1	9110 Kwaśne buczyny (<i>Luzulo-Fagenion</i>) C	Lokalizacja wg bazy SILP.	Złożona struktura drzewostanu, ze starymi drzewami, z sporadycznie występującymi lukami, odpowiednia ilość drewna martwego.	<p><i>Wszystkie zagrożenia dla przedmiotów ochrony w PLH180014 określono na podstawie zarządzenia z 9 listopada 2017 r.</i></p> <p>Zagrożenia istniejące: I02 Nazwa zagrożenia: Problematyczne gatunki rodzime. Opis zagrożenia: Obecność w drzewostanie sosny i innych gatunków obcych dla siedliska. L10 Nazwa zagrożenia: Inne naturalne katastrofy. Opis zagrożenia: Czynniki abiotyczne powodujące szkody w drzewostanie – silne wiatry, oksiść, przymrozki.</p> <p>Zagrożenia potencjalne: B02.01.01 Nazwa zagrożenia: Odnowianie lasu po wycince (drzewa rodzime)</p>	<p><i>Wszystkie zalecenia przedmiotów ochrony w PLH180014 określono na podstawie zarządzenia z 9 listopada 2017 r.</i></p> <p>Stosowanie w gospodarce leśnej typów drzewostanu, które wskazują optymalny skład gatunkowy drzewostanu dla siedliska.</p> <p>Stopniowa eliminacja obcych siedliskowo gatunków drzew, głównie sosny i modrzewia, w ramach cięć pielęgnacyjnych i rębnych. Dopuszcza się udział gatunków, głównie sosny i modrzewia do 10 % w składzie gatunkowym.</p> <p>Dostosowanie gospodarki leśnej do specyfiki siedliska i poprawa wskaźników decydujących o jego stanie ochrony.</p> <p>W zakresie prowadzenia gospodarki leśnej na gruntach w zarządzie PGL LP należy przyjąć: - pozostawianie do naturalnego rozpadu ok. 5% powierzchni drzewostanów osiagających wiek rębności lub zaplanowanych do użytkowania</p>

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia wg SDF z 2016 r.	Orientacyjna lokalizacja przedmiotu ochrony na mapie przeglądowej obrębu leśnego (oddział, pododdział)	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Potencjalne zagrożenia negatywnego (szczególnie znacząco negatywnego) oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony przedmiotu ochrony	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami przedmiotu ochrony
				<p>Opis zagrożenia Wprowadzanie gatunków obcych siedliskowo (sosna, modrzew).</p> <p>B02.04 Nazwa zagrożenia: Usuwanie martwych i umierających drzew Opis zagrożenia: Zubożanie ekosystemu w mikrosiedliska gatunków związanych z obumierającymi drzewami i rozkładającym się drewnem.</p> <p>B02.06 Nazwa zagrożenia: Przerzedzanie warstwy drzew. Opis zagrożenia: Nadmierne przerzedzanie zwarcia drzewostanów skutkować może przekształcaniem innych warstw lasu, zubożeniem struktury runa, odsłanianiem podatnej na erozję gleby, w efekcie pojawieniem się zniekształceń.</p> <p>B03 Nazwa zagrożenia: Eksploatacja lasu bez odnowienia czy naturalnego odrastania Opis zagrożenia: Eksploatacja lasu bez odnowienia czy naturalnego odrastania.</p> <p>B07 Nazwa zagrożenia: Inne rodzaje praktyk leśnych</p>	<p>rębny;</p> <ul style="list-style-type: none"> - możliwie najszersze stosowanie rębni stopniowych i przerębnych z długim i bardzo długim okresem odnowienia; - możliwie najszersze wykorzystanie odnowienia naturalnego; - pozostawienie w lesie tzw. drzew biocenotycznych do ich biologicznej śmierci i naturalnego rozkładu (z wyłączeniem sytuacji klęskowych, zagrożenia stanu zdrowotnego drzewostanów oraz zagrożenia bezpieczeństwa publicznego).

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia wg SDF z 2016 r.	Orientacyjna lokalizacja przedmiotu ochrony na mapie przeglądowej obrębu leśnego (oddział, pododdział)	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Potencjalne zagrożenia negatywnego (szczególnie znacząco negatywnego) oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony przedmiotu ochrony	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami przedmiotu ochrony
				<p>Opis zagrożenia: Zbyt krótkie okresy odnowienia skutkujące uproszczeniem struktury wiekowej drzewostanów.</p> <p>J03.01 Nazwa zagrożenia: Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska.</p> <p>Opis zagrożenia: Niedobór obumierających drzew i martwego drewna skutkujący niedostatkami mikrosiedlisk związanych z tego typu siedliskami.</p>	
3	<p>9130 Żyzne buczyny (<i>Dentario glandulosae-Fagenion, Galio odorati-Fagenion</i> B)</p>	Lokalizacja wg bazy SILP.	Złożona struktura drzewostanu, ze starymi drzewami, z sporadycznie występującymi lukami, odpowiednia ilość drewna martwego.	<p>Zagrożenia istniejące:</p> <p>I02 Nazwa zagrożenia: Problematiczne gatunki rodzime.</p> <p>Opis zagrożenia: Obecność w drzewostanie sosny i innych gatunków obcych dla siedliska.</p> <p>K01.01, L05 Nazwa zagrożenia: Erozja. Zapadnięcia się terenu, osuwiska.</p> <p>Opis zagrożenia: Naturalne procesy masowe na zboczach; ich nasilenie może spowodować miejscowe zniszczenia istniejących płatów.</p> <p>L10 Nazwa zagrożenia: Inne naturalne katastrofy.</p> <p>Opis zagrożenia: Czynniki abiotyczne powodujące szkody w</p>	<p>Stosowanie w gospodarce leśnej typów drzewostanu, które wskazują optymalny skład gatunkowy drzewostanu dla siedliska.</p> <p>Stopniowa eliminacja obcych siedliskowo gatunków drzew, głównie sosny i modrzewia, w ramach cięć pielęgnacyjnych i rębnych.</p> <p>Dopuszcza się udział gatunków, głównie sosny i modrzewia do 10 % w składzie gatunkowym.</p> <p>Dostosowanie gospodarki leśnej do specyfiki siedliska i poprawa wskaźników decydujących o jego stanie ochrony.</p> <p>W zakresie prowadzenia gospodarki leśnej na gruntach w zarządzie PGL LP należy przyjąć: - pozostawianie do naturalnego rozpadu ok. 5%</p>

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia wg SDF z 2016 r.	Orientacyjna lokalizacja przedmiotu ochrony na mapie przeglądowej obrębu leśnego (oddział, pododdział)	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Potencjalne zagrożenia negatywnego (szczególnie znacząco negatywnego) oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony przedmiotu ochrony	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami przedmiotu ochrony
				<p>drzewostanie – silne wiatry, okiść, przymrozki.</p> <p>Zagrożenia potencjalne: B02.01.01 Nazwa zagrożenia: Odnowianie lasu po wycince (drzewa rodzime) Opis zagrożenia Wprowadzanie gatunków obcych siedliskowo (sosna, modrzew). B02.04 Nazwa zagrożenia: Usuwanie martwych i umierających drzew Opis zagrożenia: Zubożenie ekosystemu w mikrosiedliska gatunków związanych z obumierającymi drzewami i rozkładającym się drewnem. B02.06 Nazwa zagrożenia: Przerzedzanie warstwy drzew. Opis zagrożenia: Nadmierne przerzedzanie zwarcia drzewostanów skutkować może przekształcaniem innych warstw lasu, zubożeniem struktury runa, odsłanianiem podatnej na erozję gleby, w efekcie pojawieniem się zniekształceń. B03 Nazwa zagrożenia: Eksploatacja lasu bez odnowienia</p>	<p>powierzchni drzewostanów osiagających wiek rębności lub zaplanowanych do użytkowania rębnego;</p> <ul style="list-style-type: none"> - możliwie najszersze stosowanie rębni stopniowych i przerębowych z długim i bardzo długim okresem odnowienia; - możliwie najszersze wykorzystanie odnowienia naturalnego; - pozostawienie w lesie tzw. drzew biocenotycznych do ich biologicznej śmierci i naturalnego rozkładu (z wyłączeniem sytuacji klęskowych, zagrożenia stanu zdrowotnego drzewostanów oraz zagrożenia bezpieczeństwa publicznego).

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia wg SDF z 2016 r.	Orientacyjna lokalizacja przedmiotu ochrony na mapie przeglądowej obrębu leśnego (oddział, pododdział)	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Potencjalne zagrożenia negatywnego (szczególnie znacząco negatywnego) oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony przedmiotu ochrony	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami przedmiotu ochrony
				<p>czy naturalnego odrastania Opis zagrożenia: Eksploatacja lasu bez odnowienia czy naturalnego odrastania. B07 Nazwa zagrożenia: Inne rodzaje praktyk leśnych Opis zagrożenia: Zbyt krótkie okresy odnowienia skutkujące uproszczeniem struktury wiekowej drzewostanów. J03.01 Nazwa zagrożenia: Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska. Opis zagrożenia: Niedobór obumierających drzew i martwego drewna skutkuje niedostatkami mikrosiedlisk związanych z tego typu siedliskami.</p>	
4	9180* Jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stromych stokach i zboczach (<i>Tilio plathyphyllis-Acerion pseudoplatani</i>) C	Lokalizacja: Obręb Dukla: 73h, i, Powierzchnia: 0,31 ha	Pozostawić bez zabiegów.	Zagrożenia istniejące: K01.01 Erozja, L05 Zapadnięcia się terenu, osuwiska. Opis zagrożenia: Naturalne procesy masowe na zboczach stanowią stały element naturalnej dynamiki jaworzyn, jednak ich nasilenie może spowodować także miejscowe zniekształcenie istniejących płatów.	Pozostawienie płatów jaworzyny bez użytkowania.

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia wg SDF z 2016 r.	Orientacyjna lokalizacja przedmiotu ochrony na mapie przeglądowej obrębu leśnego (oddział, pododdział)	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Potencjalne zagrożenia negatywnego (szczególnie znacząco negatywnego) oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony przedmiotu ochrony	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami przedmiotu ochrony
				Zagrożenia potencjalne: B02.06 Nazwa zagrożenia: Przerzedzanie warstwy drzew. Opis zagrożenia: Pozyskanie drewna w obrębie jaworzyn może doprowadzić do zniszczenia siedliska.	
5	1303 Podkowiec mały <i>Rhinolophus hipposideros</i> B 1324 Nocek duży <i>Myotis myotis</i> C	Obszar Natura 2000 na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Dukla.	Utrzymanie ciągłości korytarzy ekologicznych oraz bazy żerowiskowej.	Zagrożenia istniejące: X Brak zagrożeń i nacisków Zagrożenia potencjalne: B04 Nazwa zagrożenia: Stosowanie biocydów, hormonów i substancji chemicznych (leśnictwo) Opis zagrożenia: Zubożenie bazy pokarmowej na skutek stosowania insektycydów. B03 Nazwa zagrożenia: Eksploatacja lasu bez odnowienia czy naturalnego odrastania Opis zagrożenia: Utrata żerowiska na skutek wielkoobszarowych wylesień, fragmentacji obszarów leśnych.	Utrzymanie zawartości obszarów leśnych stanowiących żerowisko – należy utrzymać zwarty charakter obszarów leśnych poprzez unikanie wielkopowierzchniowych wylesień, mogących powodować trwałe przekształcenie ich struktury przestrzennej i fragmentację. Utrzymanie zawartości i ciągłości zadrzewień i zakrzewień: - należy utrzymać ciągłość zadrzewień i zakrzewień oraz istniejącą szerokość korytarzy ekologicznych. W przypadku konieczności zmiany struktury roślinności lub sposobu użytkowania terenu należy utrzymać korytarze w postaci pasa (drzew i krzewów) o minimalnej szerokości 5-10m. - wycinkę drzew i krzewów należy zrekompensować ponownymi nasadzeniami (najlepiej rodzimych drzew lub krzewów liściastych). Działanie nie dotyczy upraw sadowniczych na gruntach rolnych.

Wszystkie przedmioty ochrony dla tego obszaru, wymienione w SDF występują na terenie Nadleśnictwa Dukla.

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia wg SDF z 2015 r.	Orientacyjna lokalizacja przedmiotu ochrony na mapie przeglądowej obrębu leśnego (oddział, pododdział)	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Potencjalne zagrożenia negatywnego (szczególnie znacząco negatywnego) oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony przedmiotu ochrony	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami przedmiotu ochrony
Rodzaje siedlisk z załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/WE oraz gatunki zwierząt z załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/WE znajdujące się <u>na gruntach Nadleśnictwa w obszarze Natura 2000 "Rymanów" PLH 180016</u>					
1	9130 Żyzne buczyny (<i>Dentario glandulosae-Fagenion</i> , <i>Galio odorati-Fagenion</i> B)	Lokalizacja obr. Dukla 142f, 178g, 179i, 180d. Powierzchnia Obr. Dukla: 12,57 ha	Złożona struktura drzewostanu, z starymi drzewami, z sporadycznie występującymi lukami, odpowiednia ilość drewna martwego.	<p><i>Wszystkie zagrożenia dla przedmiotów ochrony w PLH180016 określono na podstawie zarządzenia z maja 2014 r.</i></p> <p>Zagrożenia istniejące: I02 Nazwa zagrożenia: Problematyczne gatunki rodzime. Opis zagrożenia: Obecność w drzewostanie sosny i innych gatunków obcych dla siedliska. J03.01 Nazwa zagrożenia: Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska. Opis zagrożenia: Niedobór obumierających drzew i martwego drewna skutkuje niedostatkami mikrosiedlisk związanych z tego typu siedliskiem.</p> <p>L10 Nazwa zagrożenia: Inne naturalne katastrofy. Opis zagrożenia: Czynniki abiotyczne powodujące szkody w</p>	<p><i>Wszystkie zalecenia przedmiotów ochrony w PLH180016 określono na podstawie zarządzenia z 9 listopada 2017 r.</i></p> <p>Stosowanie w gospodarce leśnej typów drzewostanu, które wskazują optymalny skład gatunkowy drzewostanu dla siedliska.</p> <p>Stopniowa eliminacja obcych siedliskowo gatunków drzew, głównie sosny i modrzewia, w ramach cięć pielęgnacyjnych i rębnych. Dopuszcza się udział gatunków obcych siedliskowo, głównie sosny i modrzewia do 10 % w składzie gatunkowym.</p> <p>Dostosowanie gospodarki leśnej do specyfiki siedliska i poprawa wskaźników decydujących o jego stanie ochrony.</p> <p>W zakresie prowadzenia gospodarki leśnej na gruntach w zarządzie PGL LP należy przyjąć: - pozostawianie do naturalnego rozpadu ok. 5% powierzchni drzewostanów osiagających wiek rębności lub zaplanowanych do użytkowania rębego; - możliwie najszersze stosowanie rębni stopniowych i przerębowych z długim i bardzo długim okresem odnowienia; - możliwie najszersze wykorzystanie odnowienia naturalnego; - pozostawienie w lesie tzw. drzew biocenotycznych do ich</p>

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia wg SDF z 2015 r.	Orientacyjna lokalizacja przedmiotu ochrony na mapie przeglądowej obrębu leśnego (oddział, pododdział)	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Potencjalne zagrożenia negatywnego (szczególnie znacząco negatywnego) oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony przedmiotu ochrony	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami przedmiotu ochrony
				<p>drzewostanie – silne wiatry, okiść, przymrozki.</p> <p>Zagrożenia potencjalne: B02.01.01 Nazwa zagrożenia: Odnawianie lasu po wycince (drzewa rodzime) Opis zagrożenia Wprowadzanie gatunków obcych siedliskowo (sosna, modrzew).</p> <p>B02.04 Nazwa zagrożenia: Usuwanie martwych i umierających drzew Opis zagrożenia: Zubożanie ekosystemu w mikrosiedliska gatunków związanych z obumierającymi drzewami i rozkładającym się drewnem.</p> <p>B02.06 Nazwa zagrożenia: Przerzedzanie warstwy drzew. Opis zagrożenia: Nadmierne przerzedzanie zwarcia drzewostanów skutkować może przekształcaniem innych warstw lasu, zubożeniem struktury runa, odsłanianiem podatnej na erozję gleby, w efekcie pojawieniem się zniekształceń.</p>	biologicznej śmierci i naturalnego rozkładu (z wyłączeniem sytuacji klęskowych, zagrożenia stanu zdrowotnego drzewostanów oraz zagrożenia bezpieczeństwa publicznego).

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia wg SDF z 2015 r.	Orientacyjna lokalizacja przedmiotu ochrony na mapie przeglądowej obrębu leśnego (oddział, pododdział)	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Potencjalne zagrożenia negatywnego (szczególnie znacząco negatywnego) oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony przedmiotu ochrony	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami przedmiotu ochrony
				<p>B03 Nazwa zagrożenia: Eksploatacja lasu bez odnowienia czy naturalnego odrastania Opis zagrożenia: Eksploatacja lasu bez odnowienia czy naturalnego odrastania.</p> <p>B07 Nazwa zagrożenia: Inne rodzaje praktyk leśnych Opis zagrożenia: Zbyt krótkie okresy odnowienia skutkujące uproszczeniem struktury wiekowej drzewostanów.</p>	
2	<p>1303 Podkowiec mały <i>Rhinolophus hipposideros</i> C</p> <p>1324 Nocek duży <i>Myotis myotis</i> C</p>	Obszar Natura 2000 na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Dukla.	Utrzymanie ciągłości korytarzy ekologicznych oraz bazy żerowiskowej.	<p>Zagrożenia istniejące: X Brak zagrożeń i nacisków</p> <p>Zagrożenia potencjalne: B04 Nazwa zagrożenia: Stosowanie biocydów, hormonów i substancji chemicznych (leśnictwo) Opis zagrożenia: Zubożenie bazy pokarmowej na skutek stosowania insektycydów.</p> <p>B03 Nazwa zagrożenia: Eksploatacja lasu bez odnowienia czy naturalnego odrastania Opis zagrożenia: Utrata żerowiska na skutek wielkoobszarowych wylesień, fragmentacja obszarów leśnych.</p>	Utrzymanie zwarteści obszarów leśnych i zadrzewień stanowiących żerowisko: - nie należy dopuścić do fragmentacji obszarów leśnych i zadrzewień przez powstanie izolowanych płatów tych siedlisk; - nie należy dopuścić do degradacji żerowiska poprzez wielkoobszarowe wylesienia i trwałe usuwanie zadrzewień bez nasadzeń zastępczych.

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia wg SDF z 2015 r.	Orientacyjna lokalizacja przedmiotu ochrony na mapie przeglądowej obrębu leśnego (oddział, pododdział)	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Potencjalne zagrożenia negatywnego (szczególnie znacząco negatywnego) oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony przedmiotu ochrony	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami przedmiotu ochrony
Rodzaje siedlisk z załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/WE oraz gatunki zwierząt z załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/WE znajdujące się <u>na gruntach Nadleśnictwa w obszarze Natura 2000 "Ostoja Magurska" PLH 180001</u>					
Brak na terenie Nadleśnictwa przedmiotów ochrony.					

Wydzielenia wymagające dodatkowej lustracji terenowej

Adres leśny	Powierzchnia	Siedlisko wg PZO	Uwagi	KOD N2000
04-06-2-09-4A -a -00	7.45	6510	Wymaga dodatkowej lustracji terenowej	PLH180014
04-06-2-08-62 -j -00	0.06	6510	Wymaga dodatkowej lustracji terenowej	PLH180014
04-06-2-11-105 -l -00	0.16	6510	Wymaga dodatkowej lustracji terenowej	PLH180014
04-06-2-11-105 -o -00	0.49	6510	Wymaga dodatkowej lustracji terenowej	PLH180014
04-06-2-11-115 -w -00	0.10	6510	Wymaga dodatkowej lustracji terenowej	PLH180014
04-06-2-11-116 -h -00	0.25	6510	Wymaga dodatkowej lustracji terenowej	PLH180014
04-06-2-11-126 -f -00	0.78	6510	Wymaga dodatkowej lustracji terenowej	PLH180014
04-06-2-09-194 -c -00	0.18	6510	Wymaga dodatkowej lustracji terenowej	PLH180014
04-06-2-07-282 -h -00	1.20	6510	Wymaga dodatkowej lustracji terenowej	PLH180014
Razem	10.67			

5. MAPY

Zgodnie z Instrukcją urządzania lasu (cz. I, §111) do Programu opracowano Mapę przeglądową walorów przyrodniczo-kulturowych w skali 1:25000.

Zawiera ona:

- rezerwat przyrody;
- pomniki przyrody;
- miejsca występowania lokalnych osobliwości przyrodniczych i kulturowych;
- stanowiska roślin i zwierząt chronionych;
- cenne elementy środowiska przyrodniczego (m.in. bagna, źródła, grunty przeznaczone do sukcesji naturalnej, lasy na siedliskach łągowych i bagiennych itp.);
- miejsca historyczne;
- miejsca kultu religijnego;
- zabytki kultury materialnej;
- obiekty pamięci narodowej;
- elementy zagospodarowania turystycznego (szlaki turystyczne, ścieżki rowerowe);
- obiekty edukacji przyrodniczo-leśnej (ścieżki przyrodniczo-dydaktyczne).

6. EDUKACYJNA ROLA PROGRAMU OCHRONY PRZYRODY I UDOSTĘPNIANIE TERENU

Zasady udostępniania lasów formalizuje ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach w art. 26. Ustanowienie jest następujące: „Lasy stanowiące własność skarbu państwa, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3 są dostępne dla ludności”.

6.1. PROGRAM EDUKACJI LEŚNEJ SPOŁECZEŃSTWA

Nadleśnictwo posiada opracowany i zatwierdzony, zgodnie z Zarządzeniem nr 57 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 9 maja 2003 r., *Program edukacji leśnej społeczeństwa w Nadleśnictwie Dukla na lata 2018-2027*.

Edukacja leśna społeczeństwa w Nadleśnictwie Dukla powinna być prowadzona przy maksymalnym wykorzystaniu walorów przyrodniczych, miejsc, obiektów objętych różnymi formami ochrony przyrody udostępnionych dla społeczeństwa tj.:

- ścieżki przyrodnicze
- ścieżki rowerowe
- ścieżki konne
- Park Leśny „Dębina”
- Park Zdrojowy w Iwoniczu Zdroju
- parkingi leśne
- budynki Leśnego Ośrodka Nasiennego wraz z małą salką edukacyjną

Planowane przedsięwzięcia z zakresu edukacji leśnej to:

- Akcja „Dokarmiamy ptaki zimą” – adresatami są lokalne przedszkola oraz szkoły podstawowe.
- Konkurs przyrodniczo-ortograficzny, zorganizowany we współpracy z Zespołem Szkół Publicznych w Iwli – adresatami są uczniowie szkół podstawowych z terenu Gminy Dukla.
- Akcja „Sadzimy las”.
- Konkurs wiedzy ekologicznej, zorganizowany we współpracy z Urzędem Gminy w Dukli – adresatami są uczniowie szkół z terenu Gminy Dukla,
- „Dzień Ziemi” – adresatami są lokalne szkoły.
- Prelekcje w lokalnych szkołach podstawowych i gimnazjach „Las, praca leśnika, przyroda naszych lasów”
- „Święto polskiej niezapominajki” zorganizowane we współpracy ze Stowarzyszeniem Kulturalnym „Dębina” – adresatem jest szkoła podstawowe Krościenko Wyżne,
- „Święto Lasu” połączone z rozstrzygnięciem konkursów organizowanych przez Nadleśnictwo i Zespół Szkół Publicznych w Iwli,

- Prowadzenie zajęć w lesie, na ścieżkach przyrodniczych - adresatami są uczniowie szkół podstawowych, gimnazjów, szkół średnich, przedszkoli. Tematyka spotkań w zależności od zapotrzebowania szkół.
- Współpraca w opracowaniu autorskich programów edukacji ekologicznej. Włączenie do programów nauczania elementów związanych z gospodarką leśną. Adresatami są nauczyciele.
- Akcja „Sprzątanie świata” – organizatorem są szkoły podstawowe oraz gimnazja. Nadleśnictwo zabezpiecza transport, worki, rękawice oraz organizuje ogniska.
- Konkurs „Las i jesień w poezji dziecięcej” – X 2018, organizator ZS nr 1 w Dukli, nadleśnictwo jest jurorem tego konkursu i fundatorem nagród.
- Lekcje w salce edukacyjnej oraz w Leśnym Ośrodku Nasiennym – lokalne szkoły, przedszkola – działalność ciągła.
- Uczestnictwo w imprezach i akcjach edukacyjnych organizowanych przez inne podmioty – jury, nagrody.

Na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwa Dukla istnieją następujące obiekty wykorzystywane w edukacji leśnej:

Park leśny „Dębina”

Park urządzono w Krościenku Wyżnym, w oddziale 129D leśnictwa Iwonicz, w niewielkim kompleksie leśnym stanowiącym pozostałość po dawnych dąbrowach niegdyś porastających Kotlinę Krośnieńską. Do czasów obecnych zachowało się tylko 5 starych, pomnikowych dębów, z których najgrubszy mierzy 660 cm w obwodzie i jest jednocześnie najgrubszym dębem w Nadleśnictwie – jego wiek szacuje się na około 400 lat. Inne stare dęby, które zdołały przetrwać do XX wieku, zniszczył huragan w 1935 roku, a resztę wycięli Niemcy w czasie okupacji.

Dębina, wraz z innymi włościami należąca do dziedziców Zamku Odrzykońskiego, rolę parku pełniła już w XIX wieku. Wytyczono w niej ścieżki do jazdy konnej, wykonano staw krajobrazowy, a niemal 200-letni starodrzew był częścią parku dworskiego. W jego cieniu przechadzali się m.in. Aleksander Fredro, Seweryn Goszczyński i Wincenty Pol, który uroki tego zakątka uwiecznił w jednym ze swoich wierszy. Do czasów dzisiejszych przetrwało niewiele z ówczesnych uroków tego miejsca, jednakże Dębina jako największy las w gminie cieszy się wielką popularnością, głównie jako miejsce wypoczynku. Od niego wzięło swą nazwę powstałe w 1998 roku Stowarzyszenie Kulturalne Dębina w Krościenku Wyżnym, a także wydawany przez nie miesięcznik kulturalno-społeczny.

W roku 1999, w drodze porozumienia między wójtem Gminy Krościenko Wyżne i nadleśniczym Nadleśnictwa Dukla ustanowiono nowe zasady korzystania z kompleksu. Zyskał on status parku leśnego i pozostając nadal lasem gospodarczym miał spełniać również funkcje rekreacyjne i edukacyjne dla miejscowej ludności. Uprzątnięto go, zamknięto rogatkami wjazdu do lasu, wykonano cięcia pielęgnacyjne oraz wykonano konserwację pięciu starych dębów. Urządzono parking oraz wytyczono liczne ścieżki doskonale nadające się do spacerów i jazdy na rowerze.

Mapka sytuacyjna parku leśnego „Dębina”.

Ścieżka przyrodnicza „Do Złotej Studzienki”

Ścieżka opracowana została w roku 2000 przez Nadleśnictwo Dukla we współpracy z gminą Dukla. Udostępnia zbocza góry Cergowej i Małej Góry wraz z cennymi obiektami przyrodniczymi i historycznymi, do których m.in. należy Złota Studzienka – znane miejsce kultu św. Jana z Dukli. Została przygotowana z myślą o młodzieży szkolnej oraz pielgrzymach zdążających do słynnego źródła.

Trasa ma kształt pętli, na której urządzono 7 przystanków, poruszających głównie zagadnienia przyrodnicze. Pierwszy umieszczono na granicy ekosystemu leśnego i polnego, celem zobrazowania przyrodniczych aspektów styku dwóch odmiennych ekosystemów, drugi przy „Rezerwacie Tysiąclecia na Cergowej Górze”, trzeci w miejscu wykształcenia bardzo bogatego podszytu, czwarty przy dawnym, częściowo osuszonym ujęciu wody pitnej, a piąty przy Złotej Studzienie, miejscu, gdzie jak głosi legenda, swe pustelnicze życie zaczynał św. Jan z Dukli. Szósty znalazł się przy grupie ostańców skalnych, wychodzących na powierzchnię na północno-zachodnich stokach Cergowej, a siódmy przy granicy rezerwatu w wielogatunkowym i różnowiekowym lesie górskim, prezentując jego bogactwo i zróżnicowanie.

Ścieżka ma kształt pętli o długości ok. 2,7 km, czas przejścia szacuje się na 2 godz. Południowy odcinek pokrywa się z żółtym szlakiem turystycznym prowadzącym z Dukli w kierunku rezerwatu „Przełom Jasiołki”.

Ścieżka pomiędzy Złotą Studzienką a Pustelnią św. Jana

Pomiędzy Złotą Studzienką a Pustelnią św. Jana z Dukli wyznaczono ścieżkę spacerową łączącą dwa miejsca związane z osobą Świętego. Przeznaczona jest dla turystów i pątników podążających śladami św. Jana. Przechodzi przez oddz. 33, 34 leśnictwa Cergowa oraz 68 leśnictwa Folsz.

Ścieżka przyrodnicza „W Przełomie Jasiołki”

Ścieżka udostępnia rezerwat „Przełom Jasiołki” prezentując najciekawsze i najatrakcyjniejsze widokowo miejsca. Została otwarta w lipcu 2001 r. i jest adresowana do młodzieży szkolnej oraz turystów licznie odwiedzających Beskid Dukielski.

Ścieżka ma kształt pętli, na której urządzono 8 przystanków prezentujących zagadnienia przyrodnicze, geologiczne oraz historyczne. Na trasie podziwiać można: przełomowy odcinek rzeki „Jasiołki”, jedno z największych w Karpatach stanowisk smotrawy okazałej *Telekia speciosa*, ślady po stanowiskach ciężkich dział używanych podczas walk o Przełęcz Dukielską, malownicze gołoborze piaskowców z Mszanki, rzadką jaworzynę górską z jęczmikiem zwyczajnym *Phyllitido-Aceretum* oraz znacznie częstsze zbiorowisko grądu subkontynentalnego *Tilio-Carpinetum* w wyższych partiach przechodzące w podgórską formę buczyny karpackiej *Dentario glandulosae-Fagetum*. Na fragmencie ścieżka przebiega starą połemkowską drogą niegdyś służącą do przewozu drewna oraz pędzenia była na wypas w podszczytowe polany Ostrej.

Trasa zaczyna się i kończy na polu namiotowym „Stasianie”, zarządzanym przez Nadleśnictwo Dukla. Długość trasy wynosi ok. 2,7 km, czas przejścia ok. 2 godziny, zaś różnica poziomów sięga ok. 250 m.

Obiekty służące edukacji poza gruntami zarządzanymi przez Nadleśnictwo Dukla:

Ścieżka przyrodnicza „Do Belkotki”

Ścieżka zlokalizowana jest na terenie uzdrowiska Iwonicz Zdrój i jest częścią wyznaczonych tu tras spacerowych. Rozpoczyna się przy małym parkingu obok muszli koncertowej i prowadzi na zachód aleją biegnącą przez oddz. 182 leśnictwa Iwonicz. Na trasie umieszczono szereg tablic edukacyjnych wykonanych przez Nadleśnictwo i Zespół Karpackich Parków Krajobrazowych, dotyczących m.in. zagadnień z hodowli i ochrony lasu, funkcji ekosystemu leśnego i zasad obiegu materii. W ciekawy sposób zobrazowano zagadnienie bioróżnorodności, przedstawiono rolę ptaków w ochronie lasu oraz opisano niektóre gatunki drzew. Ścieżka kończy się przy źródle Belkotka, uznanym za pomnik przyrody. Obok znajduje się obelisk z wierszem Wincentego Pola ustawiony w 1959 roku na miejscu zniszczonego przez Niemców w czasie okupacji.

Ścieżka jest krótka – ma długość ok. 0,7 km. Czas przejścia do 30 min.

Ścieżka przyrodniczo-historyczna Iwła-Chyrowa („W cieniu Beskidnika”)

Ścieżka udostępnia dolinę Iwielki, na odcinku pomiędzy Iwłą i Chyrową, zwaną „Doliną Śmierci”, gdzie wojska radzieckie toczyły ciężkie walki z hitlerowcami o tzw. „Karpatenfestung” (Twierdzę Karpacką). Służy młodzieży szkolnej, która od kilku lat odwiedzała te miejsca w ramach wycieczek klasowych oraz turystom preferującym aktywny wypoczynek połączony z obserwacją przyrody i zwiedzaniem interesujących obiektów kultury. Zlokalizowana została w pobliżu atrakcyjnych obiektów przyrodniczych, historycznych i geomorfologicznych, uznanych za pomniki przyrody i osobliwości flory i fauny.

Trasa rozpoczyna się w Iwli, przed budynkiem Zespołu Szkół Publicznych, a kończy w Chyrowej, przy schronisku „Pod Chyrową”. Na trasie, liczącej ogółem 3,5 km, rozlokowano 12 przystanków, przedstawiających najciekawsze obiekty tego terenu. Wśród nich znalazły się m.in.: okazały wiąz o wysokości 40 m zwany „Beskidnikiem”, kapliczka z figurą św. Jana Nepomucena, kapliczka z rzeźbą Trójcy Świętej, 130-letnia lipa szerokolistna, 4-metrowy „Wodospad przy Młynie” – pomnik przyrody nieożywionej oraz cerkiew w Chyrowej p.w. Opieki Matki Boskiej – zabytek architektury drewnianej. Nie przebiega przez grunty LP.

Ścieżka została otwarta w 2004 roku, dzięki wsparciu Burmistrza Gminy Dukła, Nadleśnictwa Dukła oraz Zespołu Karpackich Parków Krajobrazowych. Celem popularyzacji ścieżki wydany został również przewodnik pt.: „W cieniu Beskidnika”.

Ścieżka ekologiczno-historyczna „A Cergowa patrzy i myśli co się tutaj dzieje”

Trasa wiedzie po Dukli i liczy 13 przystanków mających na celu ukazanie walorów miejscowości oraz kształtowanie proekologicznych postaw zwiedzających. Czas przejścia wynosi około 5-6 godz.

Ścieżka nie została oznakowana w terenie. Ma formę przewodnika prezentującego najciekawsze miejsca i najcenniejsze zabytki Dukli. Jej nazwa to słowa Jana Pawła II, które wypowiedział 10 czerwca 1997 r. na krośnieńskim lotnisku, podczas kanonizacji św. Jana z Dukli.

6.2. WALORY TURYSTYCZNE

SZLAKI TURYSTYCZNE

Szlaki turystyczne na obszarze oraz w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Dukła.

Lp.	Rodzaj szlaku	Długość	Przebieg w zasięgu
1	2	3	4
PIESZE SZLAKI TURYSTYCZNE			
1	GŁÓWNY SZLAK BESKIDZKI im. Kazimierza Sosnowskiego znakowany kolorem czerwonym	132 km w woj. podkarpackim 88 km/46 godz.	Ustronie – Wołosate: odcinek beskidzki: Krynica, Hańczowa, Bartne, Kąty, Nowa Wieś, Iwonicz Zdrój, Rymanów Zdrój, Puławy, Komańcza [w zasięgu terytorialnym N-ctwa: Kąty, Łysa Góra (641 m n.p.m.), Polana (651 m n.p.m.), Chyrowa, Pustelnia św. Jana, Nowa Wieś, Cergowa (716 m n.p.m.), Lubatowa, Iwonicz Zdrój]
2	SZLAK NIEBIESKI Nowy Łupków - Grybów im. Kazimierza Pułaskiego (graniczny Grybów-Ustrzyki Dolne)	89 km w woj. podkarpackim 73 km/36 godz.	Ustrzyki Dolne – Grybów: odcinek beskidzki: Łupków, Barwinek, Ożenna, Wysowa, Grybów [w zasięgu terytorialnym N-ctwa: Czeremcha, Przełęcz Dukielska, Barwinek, słupek gran. I/165)]
3	SZLAK ZIELONY Gorlice – Ożenna	50 km/16 godz.	Gorlice, Wapienne, Magura Wątkowska, Folusz, Mrukowa, Bucznik (618 m n.p.m.), Nowy Żmigród, Grzywacka (567 m n.p.m.), Katy, Kamień (714 m n.p.m.), Krempna, Żydowskie, Wysokie (656 m n.p.m.), Ożenna [w zasięgu terytorialnym N-ctwa: Mytarz, Kąty, Krempna]
4	SZLAK ŻÓŁTY Mrukowa – Krempna	16 km/5 godz.	Mrukowa, Trzy Kopce (696 m n.p.m.), Kotań, Krempna [w zasięgu terytorialnym N-ctwa: Wrzosowa Polana, Krempna]
5	SZLAK ŻÓŁTY Dukła – g. Magura (szlak łącznikowy)	5 km/2 godz.	Dukła – Magura (Chyrowa – 694 m n.p.m.) [w całości w zasięgu terytorialnym N-ctwa]
6	SZLAK ZIELONY Barwinek – Pustelnia św. Jana	18 km/6 godz.	Barwinek, Zydranowa, Czerwony Horb (618 m n.p.m.), Stasiane, Dziurcz (586 m n.p.m.), Czerteż (648 m n.p.m.), Pustelnia św. Jana [w całości w zasięgu terytorialnym N-ctwa]
7	SZLAK ŻÓŁTY Tylawa – g. Baranie (szlak łącznikowy)	14 km/5 godz.	Tylawa, Smereczne, Wilsznia, Olchowiec, Baranie (754 m n.p.m.) [w zasięgu terytorialnym N-ctwa: Tylawa, Smereczne, Olchowiec]
8	SZLAK ŻÓŁTY Jaśliska – Czeremcha	13 km/3 godz.	Jaśliska, Lipowiec, Czeremcha, przejście graniczne Czeremcha-Certizne [po granicy zasięgu terytorialnego N-ctwa biegnie na odcinku Jaśliska-Czeremcha]
9	SZLAK ZIELONY Dukła – Strzyżów	55 km/19 godz.	Dukła, Wietrzno, Bóbrka, Żarnowiec, Dobieszyn, Krosno, Podzamcze, Królewska Góra, Węglówka, Strzyżów [w zasięgu terytorialnym N-ctwa: Dukła, Wietrzno, Bóbrka, Zęcín]

Przebieg szlaków turystycznych i rowerowych zaznaczono na „Mapie przeglądowej walorów przyrodniczo-kulturowych Nadleśnictwa” w skali 1: 25 000.

SZLAKI INNE

Obok szlaków wyznaczonych przez PTTK, na terenie Nadleśnictwa funkcjonują również inne trasy turystyczne uzupełniające istniejącą sieć. Mogą one mieć charakter dłuższych szlaków turystycznych lub krótkich tras spacerowych wyznaczanych w obrębie miejscowości wypoczynkowych lub uzdrowiskowych bądź miejsc interesujących pod względem krajobrazowym lub przyrodniczym.

Szlak spacerowy Dukla-Stasianie przez Cergową (716 m n.p.m.), Zawadkę Rymanowską i Piotruś (728 m n.p.m.), znakowany kolorem żółtym.

Wychodzi z Dukli, spod dworca PKS i wspina się na Cergową, gdzie udostępnia najbardziej znane miejsca wzniesienia – Żółtą Studzienkę, rezerwat „Rezerwat Tysiąclecia na Cergowej Górze” oraz szczyt Cergowej z trzema krzyżami i drogą krzyżową. Następnie schodzi do Zawadki Rymanowskiej, w której mija dawną cerkiew i ponownie wspina się na wzniesienie – górę Piotruś (728 m n.p.m.). Koniec znajduje się po południowej stronie Piotrusia, na polu namiotowym w przysiółku Stasianie. Ogółem liczy 14 km i w całości leży na obszarze Nadleśnictwa. Przecina oddz.: 26, 33, 34, 32/33, 32/43, 31/42, 39, 41, 45, 46 leśnictwa Cergowa oraz 29/42, 30/45, 31, 31/49, 31/50, 32/42, 41, 42/46, 43/46, 43/47, 49, 55, 56 leśnictwa Piotruś.

Szlak czarny z Zyndranowej na Kiczere Horyszniąską (581 m n.p.m.). Jest to szlak łącznikowy, umożliwiający dojście z chatki studenckiej SKPB Rzeszów do niebieskiego szlaku granicznego. Ma długość około 1 km i w całości położony jest w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa. Przecina oddz. 139 leśnictwa Zyndranowa.

Szlak czarny z Zyndranowej na Kiczere Jałową (578 m n.p.m.). Kolejny szlak łącznikowy, umożliwiający dojście do niebieskiego szlaku granicznego. Ma długość około 2 km i w całości położony jest w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa. Przecina oddz. 129, 131, 142, 142/143 leśnictwa Zyndranowa.

TRASY SPACEROWE W IWONICZU ZDROJU

Jedną z atrakcji turystycznych Iwonicza Zdroju są piesze wędrówki wyznaczonymi trasami po Parku Zdrojowym. Ogółem wyznaczono tu 6 tras spacerowych, umożliwiających zwiedzenie największych atrakcji i najpiękniejszych miejsc Parku oraz najbliższej okolicy. Biegną one w następujących kierunkach: na górę Winiarską (529 m n.p.m.), na górę Przedziwną (551 m n.p.m.), na Żabią Górę (548 m n.p.m.), na Przymiarki (640 m n.p.m.), na Glorietę (552 m n.p.m.) i do Rymanowa Zdroju.

Na górę Winiarską (529 m n.p.m.) – trasa (oznaczona nr 1) biegnie z centrum w stronę góry Winiarskiej, drogą obok sanatoriów: „Budowlani”, „Górnik”, „Wisła-Iwopol”, a następnie wkracza na polną drogę, którą wspina się na szczyt. Z trasy rozległe widoki na wzniesienia Pogórza Dynowskiego.

Na górę Przedziwną (551 m n.p.m.) – z centrum trasa (oznaczona nr 2) biegnie ścieżką przyrodniczą „Do Bełkotki”, a potem, za budynkami kopalni,

skręca w lewo, na południe. Wspina się na szczyt Przedziwnej (Krzemionki), a następnie schodzi w kierunku osiedla Turkówka, w dolinę Iwonki. Wzdłuż potoku wraca do centrum. Po drodze oprócz słynnego źródła, obejrzyć można również wychodnie piaskowcowe.

Na Żabią Górę (548 m n.p.m.) – z centrum trasa (oznaczona nr 3) biegnie na południe w kierunku osiedla Turkówka, następnie przy oddz. 184 skręca na zachód i wspina się na grzbiet wzniesienia, a dalej ścieżką na szczyt Żabiej Góry. Stąd roztacza się wspaniały widok na pasmo Beskidu Dukielskiego z górą Cergową.

Na Przymiarki (640 m n.p.m.) – z centrum trasa (oznaczona nr 4) biegnie na południe, obok basenu kąpielowego i przy skoczni narciarskiej skręca w lewo w „Stefanową Dolinę”. Przechodzi przez polanę, będącą pozostałością po nieistniejącej wsi Wólka, a potem niezalesionym grzbietem dochodzi na punkt widokowy Przymiarki. Roztaczają się stąd rozległe widoki na Beskid Niski i Pogórze. Trasę można przedłużyć na Kopę (640 m n.p.m.), a dalej do Bałucianki, gdzie znajdują się zabytkowa cerkiew. Można również zejść znakowaną trasą do Rymanowa Zdroju.

Na Glorietę (552 m n.p.m.) – z centrum trasa (oznaczona nr 5) wiedzie na południe i obok ośrodka kempingowego, skręca w lewo, a następnie drogą leśną wspina się na szczyt Gloriety. Stąd można zejść na Osiedle Wschodnie, na Przymiarki lub w kierunku skoczni narciarskiej.

Do Rymanowa Zdroju – z centrum trasa (oznaczona nr 6) biegnie w kierunku wschodnim, stokiem Borowinowej (506 m n.p.m.), dochodzi do warsztatów kopalnianych, a następnie zbieżem Suchej Góry (611 m n.p.m.) i Mogiły (606 m n.p.m.), schodzi do Rymanowa Zdroju. Trasa w większości pokrywa się z czerwonym szlakiem turystycznym PTTK.

Trasy przedstawiono w niewielkim przewodniku po Parku Zdrojowym „Las iwonicki”.

Obok opisanych, wyznaczono również trasę do Iwonicza oraz do Lasu Grabińskiego, gdzie w czasie II wojny światowej Niemcy rozstrzelali 72 Polaków, w większości mieszkańców Lubatowej i Iwonicza. Po wojnie postawiono w tym miejscu pomnik z piaskowca upamiętniający ofiary tej zbrodni.

PUNKTY WIDOKOWE

Obszar Nadleśnictwa, z racji ukształtowania terenu, obfituje w miejsca, z których można podziwiać krajobraz Dołów Jasielsko-Sanockich i Beskidu Niskiego. Są one zlokalizowane głównie poza gruntami LP, zwykle na niezalesionych szczytach, górujących nad wsiami. Na gruntach Nadleśnictwa również można znaleźć miejsca, z których roztaczają się niezapomniane widoki. Trzy z nich w niniejszym programie zaproponowano do zagospodarowania w formie punktów widokowych.

- oddz. 41 f leśnictwa Cergowa, szczyt Cergowej (716 m n.p.m.) – wybudowano tu platformę widokową, przy której biegnie główny szlak beskidzki, trasa spacerowa z Dukli i droga krzyżowa spod Złotej Studzienki;

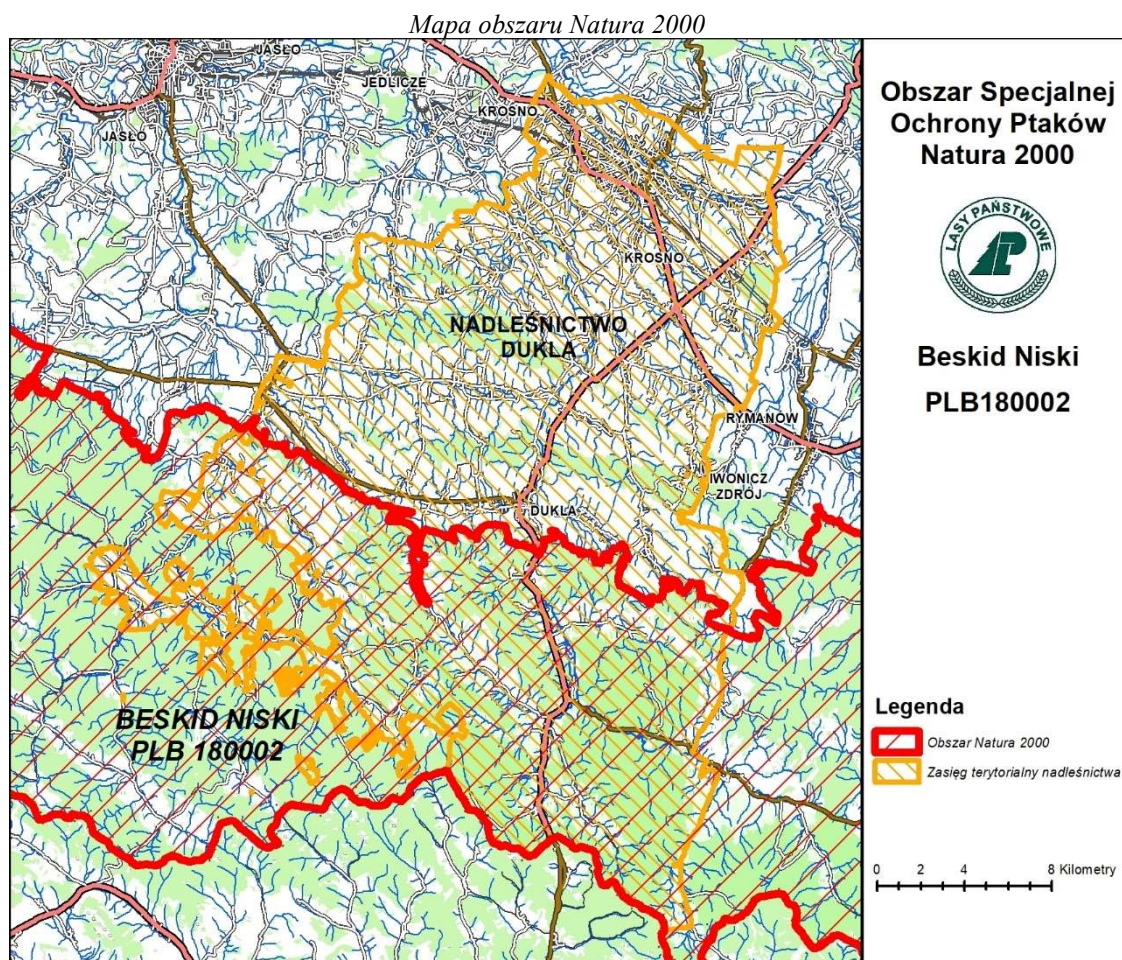
7. ZADANIA OCHRONNE DLA OBSZARU NATURA 2000

7.1. OBSZAR NATURA 2000 BESKID NISKI PLB180002

7.1.1. INFORMACJE O OBSZARZE NATURA 2000 BESKID NISKI PLB180002

7.1.1.1. OPIS GRANIC OBSZARU NATURA 2000 BESKID NISKI PLB180002

Opis granic części obszaru położonego na gruntach Skarbu Państwa w zarządzie Nadleśnictwa Dukła w postaci współrzędnych punktów załamania w układzie PUWG 1992 oraz warstwy *shp.*, zamieszczono na nośniku CD, stanowiącym załącznik do tego opracowania. Dodatkowo wykonano dedykowaną mapę w skali 1:25000 zawierającą przebieg granic obszaru.

7.1.1.2. INFORMACJE O OBSZARZE NATURA 2000 BESKID NISKI PLB180002**Teren objęty planem**

Nazwa	Procent powierzchni obszaru, dla którego sporządza się zakres zadań ochronnych w ramach PUL		Powierzchnia wg ewidencji [ha]	Powierzchnia geometryczna [ha]
	Powierzchnia ewidencyjna	Powierzchnia geometryczna		
Zakres zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Beskid Niski PLB 180002 na gruntach Skarbu Państwa w zarządzie Nadleśnictwa Dukła	8,27	8,28	12573,50	12586,37

7.1.1.3. OPIS GRUNTÓW I PRZEDMIOTÓW OCHRONY**Opis obszaru**

Obszar Natura 2000 Beskid Niski PLB180002 został wyznaczony rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 5 września 2007 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz. U. Nr 179, poz. 1275).

Aktualnie powierzchnia obszaru, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz. U. Nr 25, poz. 133 z późn. zm.), wynosi 151966,61 ha i obejmuje teren położony w dwóch województwach na terenie gmin:

- w województwie małopolskim: Gorlice – gmina wiejska (1849,4 ha), Lipinki (999,9 ha), Ropa (2643,6 ha), Sękowa (18126,8 ha), Uście Gorlickie (28626,8 ha), Grybów – gmina wiejska (1702,3 ha), Kamionka Wielka (1247,3 ha), Krynica Zdrój (6230,9 ha), Łabowa (3149,3 ha) i Nawojowa (418,3 ha);
- w województwie podkarpackim: Dębowiec (1931,7 ha), Krempna (20373,1 ha), Nowy Żmigród (4364,5 ha), Osiek Jasielski (1706,4 ha), Dukła (26098,0 ha), Iwonicz Zdrój (249,8), Rymanów (6524,6 ha), Bukowsko (3755,4 ha), Komańcza (20750,4 ha) i Zarszyn (1218,1 ha).

PUL zawierający zakres PZO, o którym mowa w art. 28 ust. 10 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2015 r.. poz. 1651 z późn. zm.) obejmuje wszystkie grunty w zarządzie Nadleśnictwa Dukła w zasięgu obszaru Natura 2000 Beskid Niski PLB180002, w tym wchodzące w skład Jaśliskiego Parku Krajobrazowego i rezerwat przyrody: „Cisy w Nowej Wsi”(poza LP), „Modrzyna”, „Przełom Jasiołki”, „Rezerwat Tysiąclecia na Cergowej Górze”, „Wadernik”.

Przedmioty ochrony wg SDF

Gatunki ptaków wymienione w SDF jako przedmioty ochrony na terenie obszaru Beskid Niski PLB180002.

Lp.	KOD	Nazwa polska	Nazwa łacińska
1	A030	Bocian czarny	<i>Ciconia nigra</i>
2	A072	Trzmielojad	<i>Pernis apivorus</i>
3	A089	Orlik krzykliwy	<i>Clanga pomarina (Aquila pomarina)</i>
4	A091	Orzeł przedni	<i>Aquila chrysaetos</i>
5	A103	Sokół wędrowny	<i>Falco peregrinus</i>
6	A104	Jarząbek	<i>Bonasa banasia</i>
7	A122	Derkacz	<i>Crex crex</i>
8	A168	Brodzicz piskliwy	<i>Actitis hypoleucos</i>
9	A215	Puchacz	<i>Bubo bubo</i>
10	A217	Sóweczka	<i>Glaucidium passerinum</i>
11	A220	Puszczyk uralski	<i>Strix uralensis</i>
12	A224	Lelek	<i>Caprimulgus europaeus</i>
13	A223	Włochatka	<i>Aegolius funereus</i>
14	A229	Zimorodek	<i>Alcedo atthis</i>
15	A234	Dzięcioł zielonosiwy	<i>Picus canus</i>
16	A239	Dzięcioł białogrzbisty	<i>Dendrocopos leucotos</i>
17	A241	Dzięcioł trójpalczasty	<i>Picoides tridactylus</i>
18	A261	Pliszka górska	<i>Motacilla cinerea</i>
19	A264	Pluszcz	<i>Cinclus cinclus</i>
20	A282	Drozd obrożny	<i>Turdus torquatus</i>
21	A320	Muchołówka mała	<i>Ficedula parva</i>
22	A321	Muchołówka białoszyja	<i>Ficedula albicollis</i>
23	A338	Gąsiorek	<i>Lanius collurio</i>
24	A429	Dzięcioł białoszyi	<i>Dendrocopos syriacus</i>

Zgodnie z § 6 pkt. 1 rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz. U. 2014 r. poz. 1713) przedmiotami ochrony w obszarze specjalnej ochrony ptaków mogą być tylko te gatunki, które są wymienione w Załączniku 2 do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz. U. Nr 25, poz. 133 z późn. zm.), pod warunkiem spełniania jednego z kryteriów przytoczonych ww. przepisie.

Gatunki ptaków wymienione w SDF jako przedmioty ochrony, które nie występują na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Dukla w obszarze Natura 2000 Beskid Niski PLB180002.

Lp.	KOD	Nazwa polska	Nazwa łacińska
1	A103	Sokół wędrowny	<i>Falco peregrinus</i>
2	A215	Puchacz	<i>Bubo bubo</i>
3	A282	Drozd obrożny	<i>Turdus torquatus</i>
4	A429	Dzięcioł białoszyi	<i>Dendrocopos syriacus</i>
5	A224	Lelek	<i>Caprimulgus europaeus</i>

7.1.1.4. PRZEDMIOTY OCHRONY W OBSZARZE NATURA 2000 BESKID NISKI PLB180002 NA GRUNTACH ZARZĄDZANYCH PRZEZ NADLEŚNICTWO DUKLA

Gatunki ptaków wymienione w SDF jako przedmioty ochrony, występujące na terenie obszaru Natura 2000 Beskid Niski PLB180002 na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Dukla.

Lp.	KOD	Nazwa polska	Nazwa łacińska
1	A030	Bocian czarny	<i>Ciconia nigra</i>
2	A072	Trzmielojad	<i>Pernis apivorus</i>
3	A089	Orlik krzykliwy	<i>Clanga pomarina (Aquila pomarina)</i>
4	A091	Orzeł przedni	<i>Aquila chrysaetos</i>
5	A122	Derkacz	<i>Crex crex</i>
6	A168	Brodzicz piskliwy	<i>Actitis hypoleucos</i>
7	A217	Sóweczka	<i>Glaucidium passerinum</i>
8	A220	Puszczyk uralski	<i>Strix uralensis</i>
9	A223	Włochatka	<i>Aegolius funereus</i>
10	A229	Zimorodek	<i>Alcedo atthis</i>
11	A234	Dzięcioł zielonosiwy	<i>Picus canus</i>
12	A239	Dzięcioł białogrzbity	<i>Dendrocopos leucotos</i>
13	A241	Dzięcioł trójpalczasty	<i>Picoides tridactylus</i>
14	A261	Pliszka górska	<i>Motacilla cinerea</i>
15	A264	Pluszcz	<i>Cinclus cinclus</i>
16	A320	Muchołówka mała	<i>Ficedula parva</i>
17	A321	Muchołówka białoszyja	<i>Ficedula albicollis</i>
18	A104	Jarząbek	<i>Bonasa banasia</i>
19	A338	Gąsiorek	<i>Lanius collurio</i>

7.1.1.5. INFORMACJE O ZASTOSOWANEJ METODYCE UŻYTEJ DO OCENY GATUNKÓW PTAKÓW BĘDĄCYCH PRZEDMIOTAMI OCHRONY W OBSZARZE NATURA 2000 BESKID NISKI PLB 180002 NA GRUNTACH ZARZĄDZANYCH PRZEZ NADLEŚNICTWO DUKLA

W ramach prac nad PUL w zakresie zadań ochronnych przeprowadzono inwentaryzację 18 gatunków: trzmielojada, jarzątka, derkacza, puchacza, sóweczki, puszczyka uralskiego, włośchatki, dzięciołów białogrzbietego, trójpalczastego, białoszyjnego oraz zielonosiwego, muchołówki małej, muchołówki białoszyjej, gąsiorka, brodziec piskliwego, pliszki górskiej, pluszcza oraz drozda obroźnego.

Inwentaryzację przeprowadzono w oparciu o metodykę zalecaną w „Monitoringu ptaków lęgowych. Poradnik metodyczny” tj. praca zbiorowa pod redakcją Przemysława Chylareckiego, Arkadiusza Sikory, Zdzisława Ceniana i Tomasza Chodkiewicza, wydanie drugie uzupełnione 2015 rok, jak również w oparciu o publikacje: Biblioteka Monitoringu Środowiska oraz Monitoring Rzadkich Dzięciołów. Wykorzystano również Instrukcja prac terenowych Państwowy Monitoring Środowiska (Ł. Kajtoch, D. Nowak 2009 r.) z modyfikacjami.

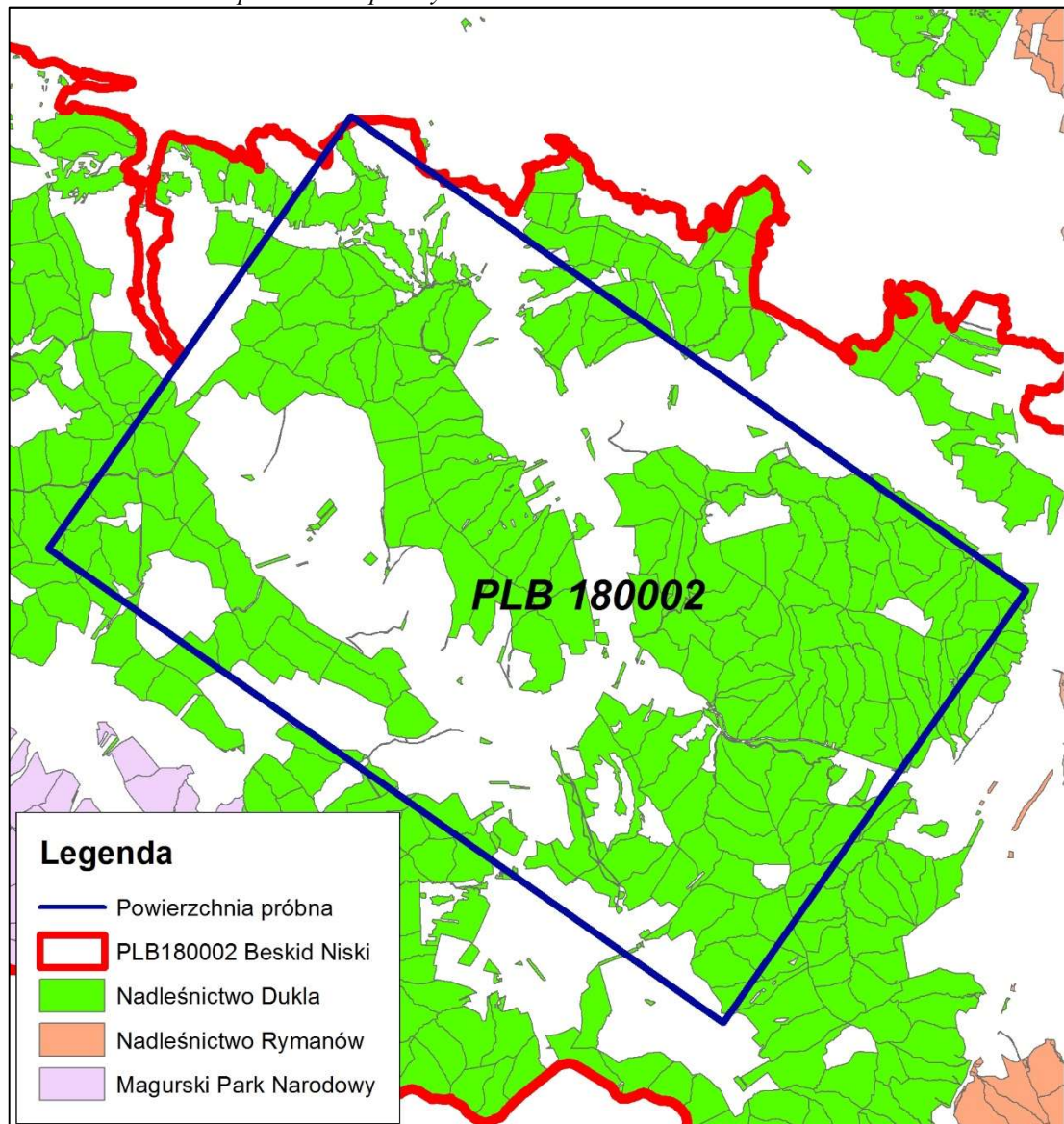
W przypadku oceny przedmiotów ochrony wymienionych w SDF dla obszaru Natura 2000 Beskid Niski PLB180002 posiłkowano się wynikami z wcześniejszych badań, zawartych w opracowaniach udostępnionych przez RDOŚ w Rzeszowie.

A072 Trzmielojad *Pernis apivorus*

Prace inwentaryzacyjne trzmielojada na terenie Nadleśnictwa Dukla zostały przeprowadzone na jednej powierzchni próbnej, o powierzchni 100 km², w kształcie prostokąta 12,5 x 8 km. Wyznaczono 10 punktów obserwacyjnych w wyniesionych miejscach otwartych i szerokich dolinach, umożliwiających objęcie obserwacją całości wyznaczonej powierzchni próbnej. Rozmieszczenie punktów i lokalizację powierzchni próbnych przedstawiają ryciny poniżej.

Na każdym punkcie obserwacyjnym wykonano dwie kontrole: pierwsza do pierwszej połowy czerwca, zaś druga w drugiej połowie lipca. Na powierzchni próbnej jednocześnie prace prowadziło dwóch doświadczonych ornitologów. Liczenia wykonywane były synchronicznie, by unikać podwójnego liczenia przemieszczających się ptaków. Każdy z obserwatorów indywidualnie typował 5 punktów obserwacyjnych (widokowych), z których prowadzono dwugodzinne obserwacje. Rozpoczęcie obserwacji następowało między godziną szóstą a siódmą rano. Podczas obserwacji posługiwano się lornetką o 10 – krotnym powiększeniu oraz lunetą o powiększeniu 20-60 x. Wszelkie spostrzeżenia notowano na mapach i raptularzach terenowych. W sprawozdaniach z prac terenowych dla każdej powierzchni próbnej ornitologdy byli zobligowani do podania terminów kontroli, określenia warunków pogodowych (zachmurzenie, wiatr, deszcz) i wyników liczenia.

Rozmieszczenie powierzchni próbnych w obszarze Natura 2000 Beskid Niski PLB180002

Wyniki kontroli zostały pogrupowane kryteriami obserwacji i lęgowości. Na podstawie obserwacji wzrokowej określano płeć (jeżeli istniała taka możliwość), dojrzałość (podlot), ślady żerowania, kategorię obserwacji. Wyróżniono 3 kategorie lęgowości:

- R0 - jednorazowa obserwacja pojedynczego ptaka (np. żerującego, przelatującego, głos kontaktowy),
- R1 - obserwacje wskazujące na prawdopodobnie zajęte terytorium (para ptaków, ptak(i) zaniepokojone, tokujące, kopulacja),
- R2 - obserwacje wskazujące z dużym prawdopodobieństwem na lęg w okolicy, w której dokonano stwierdzenia lub potwierdzenie gniazdowania (ptaki lecące z materiałem na gniazdo, ptaki z pokarmem dla młodych, podloty w pobliżu miejsca lęgu, znalezione gniazdo z jajami lub piskletami).

A2122 Derkacz *Crex crex*

Inwentaryzacją ornitologiczną objęto część obszaru Natura 2000, położonego na terenie Nadleśnictwa Dukla. Inwentaryzacja dotyczy gruntów Skarbu Państwa pozostających w zarządzie wymienionego wyżej nadleśnictwa.

Prace inwentaryzacyjne przeprowadzono wzorując się na ogólnych zasadach inwentaryzacji gatunków leśnych ptaków określonej w publikacji - Monitoring ptaków lęgowych. Poradnik metodyczny (Chylarecki i in. 2015, Biblioteka Monitoringu Środowiska).

Obserwacje prowadzono na wybranych konturach powierzchni nieleśnych. W każdym z konturów obserwator wyznaczał powierzchnie nasłuchu: w małych zwartych konturach wyznaczono jedną powierzchnię nasłuchu usytuowaną centralnie, w większych lub wydłużonych – większą ich liczbę, kierując się zasadą utrzymywania, w miarę możliwości 250 m odległości od granic powierzchni i około 500 m odległości pomiędzy punktami nasłuchu. W kolejnych latach nasłuch będzie prowadzony w tych samych punktach.

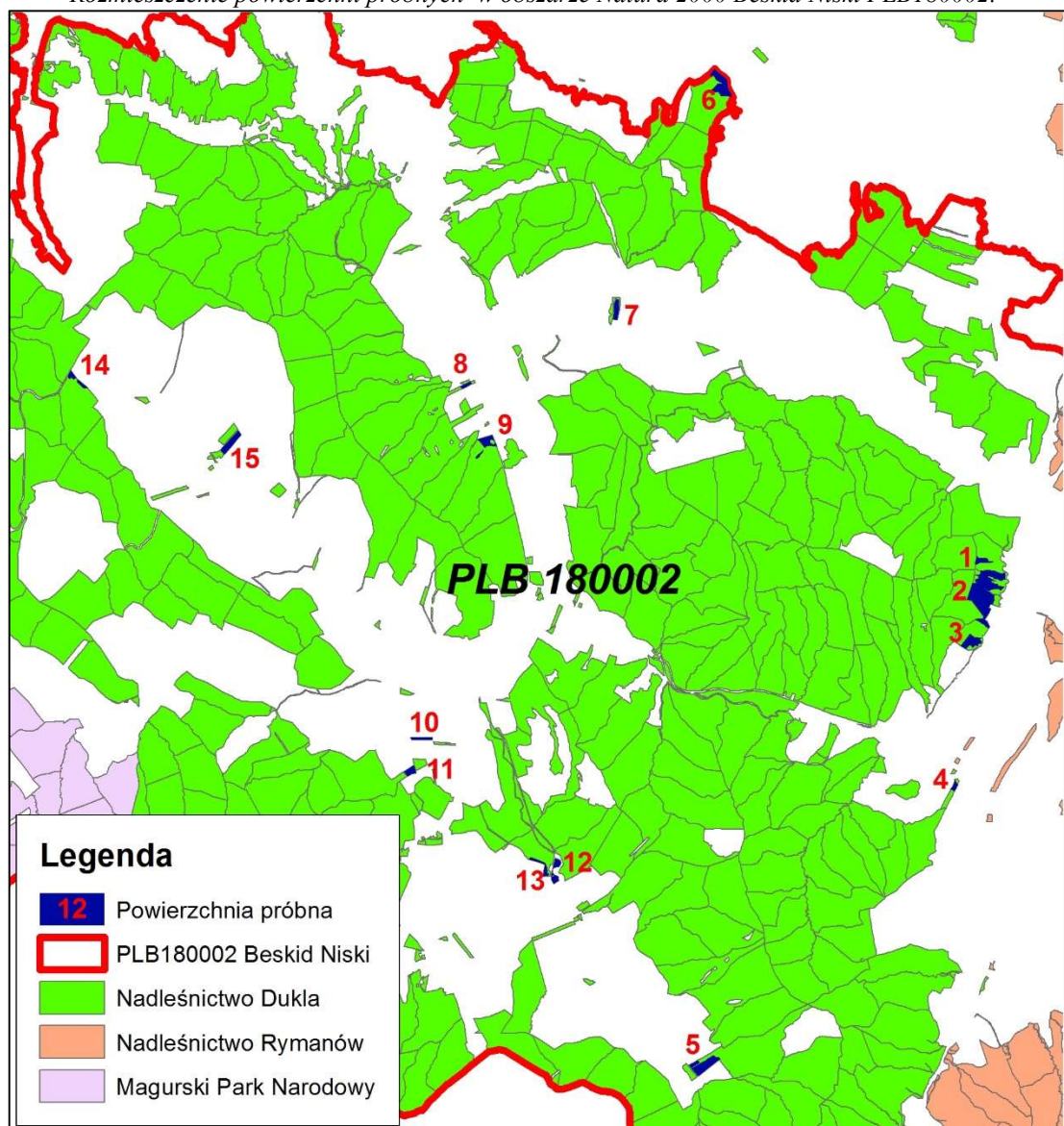
Na każdym punkcie wykonano nasłuch trwający co najmniej 5 minut. Podczas nasłuchu zanotowano azymut oraz szacunkową odległość w przedziałach: 1-50 m, 50-200 m, 200-500 m, > 500 m do każdego odzywającego się samca derkacza. Późniejsze naniesienie azymutów na mapę oraz określenie miejsc ich przecięcia pozwoliło na wyznaczenie punktów, w których znajdowały się poszczególne samce. Każdą z powierzchni próbnych skontrolowano dwukrotnie, podczas kontroli nocnych: I kontrola - od 15 maja do 10 czerwca, II kontrola – od 15 do 30 czerwca, w krótkich odstępach czasu (7 – 14 dni). Liczenia wykonano w nocy, w czasie największej aktywności głosowej derkaczy, przypadającej na godziny od 22.00 (pierwsze liczenie) lub 23.00 (drugie liczenie) do około 4.00 rano, notując w formularzu terenowym i na mapie topograficznej oraz za pomocą odbiornika GPS wszystkie stwierdzenia inwentaryzowanych samców. Stymulacja głosową stosowano jedynie w momencie rozpoczęcia kontroli, poprzez odtwarzanie terytorialnego głosu derkacza przez około 30 sekund (głośność około 95 dB mierzona w odległości 1 km).

Inwentaryzacja BULiGL – 2017 rok.

Nr powierzchni	Gatunki inwentaryzowane
	Liczba samców (terytoriów lęgowych)
	Derkacz <i>Crex crex</i>
1	0
2	1
3	0
4	0
5	1
6	1
7	0
8	0
9	0
10	1
11	0

Nr powierzchni	Gatunki inwentaryzowane	
	Liczba samców (terytoriów lęgowych)	
	Derkacz <i>Crex crex</i>	
12	0	
13	0	
14	2	
15	1	
Średnio na 1 pow.	0,47	

Rozmieszczenie powierzchni próbnych w obszarze Natura 2000 Beskid Niski PLB180002.

A215 Puchacz *Bubo bubo***A217 Sóweczka *Glaucidium passerinum*****A220 Puszczyk uralski *Strix uralensis*****A223 Włochatka *Aegolius funereus***

Prace inwentaryzacyjne zostały przeprowadzone na obszarze Natura 2000 Beskid Niski PLB180002 na gruntach Nadleśnictw Dukla, na transektach punktowych stosowanych w Monitoringu Lęgowych Sów Leśnych (MLSL), prowadzonego w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska oraz wytycznych do monitoringu i inwentaryzacji populacji lęgowych sów (Mikusek 2005, 2009), z podanymi niżej modyfikacjami.

Inwentaryzację przeprowadzono na 3 kwadratowych powierzchniach próbnych o boku 4 km x 4 km, wyznaczonych bez względu na ich optymalność dla badanych gatunków sów. W praktyce badane siedliska leśne reprezentują wszystkie typy drzewostanów, wszystkie klasy wieku, a także te drzewostany, które są objęte ochroną w ramach rezerwatów.

W granicach powierzchni zlokalizowano w sposób systematyczny 9 punktów nasłuchowych w odległościach 1250 m od siebie i 750 m od granic kwadratu. Ich położenie mogło być modyfikowane przez obserwatora w trakcie pierwszej kontroli w terenie, z uwagi na typ biotopu (punkty muszą być rozmieszczone w lesie) oraz warunki terenowe (dostępność miejsca liczenia i bezpieczeństwo pracy). Należało jednak zachować priorytet równomiernego rozmieszczenia, objęcia nasłuchem całego obszaru lasów na powierzchni oraz by punkty nie były położone zbyt blisko siebie (nie bliżej niż 1000 m). W punktach nasłuchu rejestrowano wymienione wyżej cztery kluczowe gatunki oraz dodatkowo także pozostałe gatunki sów.

Dla zwiększenia prawdopodobieństwa wykrycia w punktach nasłuchu stosowano stymulację głosową, polegającą na odtwarzaniu kolejno głosów terytorialnych: sóweczki, włochatki, puszczyka uralskiego i puchacza, rozdzielone przerwami na nasłuch. Zawsze zachowując podaną kolejność wabienia gatunków. Łącznie na stymulację i nasłuch na pojedynczym punkcie przeznaczano 20 minut.

Dla wszystkich stwierdzeń sów notowano: gatunek, liczebność, płeć i wiek (o ile dało się ją ustalić), a także szczegóły pomocne w ustaleniu lokalizacji osobnika (azymut i szacunkową odległość w linii prostej). Sowy wykryte podczas przemieszczania się pomiędzy punktami wabień odnotowywano oddzielnie i rejestrowano dla nich analogiczne informacje.

Kontrole przeprowadzono w terminach:

- dla sóweczki dwie kontrole: od drugiej dekady marca do połowy kwietnia; występują dwa szczyty aktywności głosowej – wieczorna (od zachodu słońca do całkowitego zapadnięcia zmroku oraz poranna (od pierwszych oznak świtu do wschodu słońca). W przypadku spontanicznej nocnej aktywności głosowej sóweczki kontrolę można kontynuować bez przerwy, bez stosowania symulacji głosowej. Kolejne kontrole sóweczki mogą się odbyć w krótkich odstępach czasu (np. w kolejnych dniach);

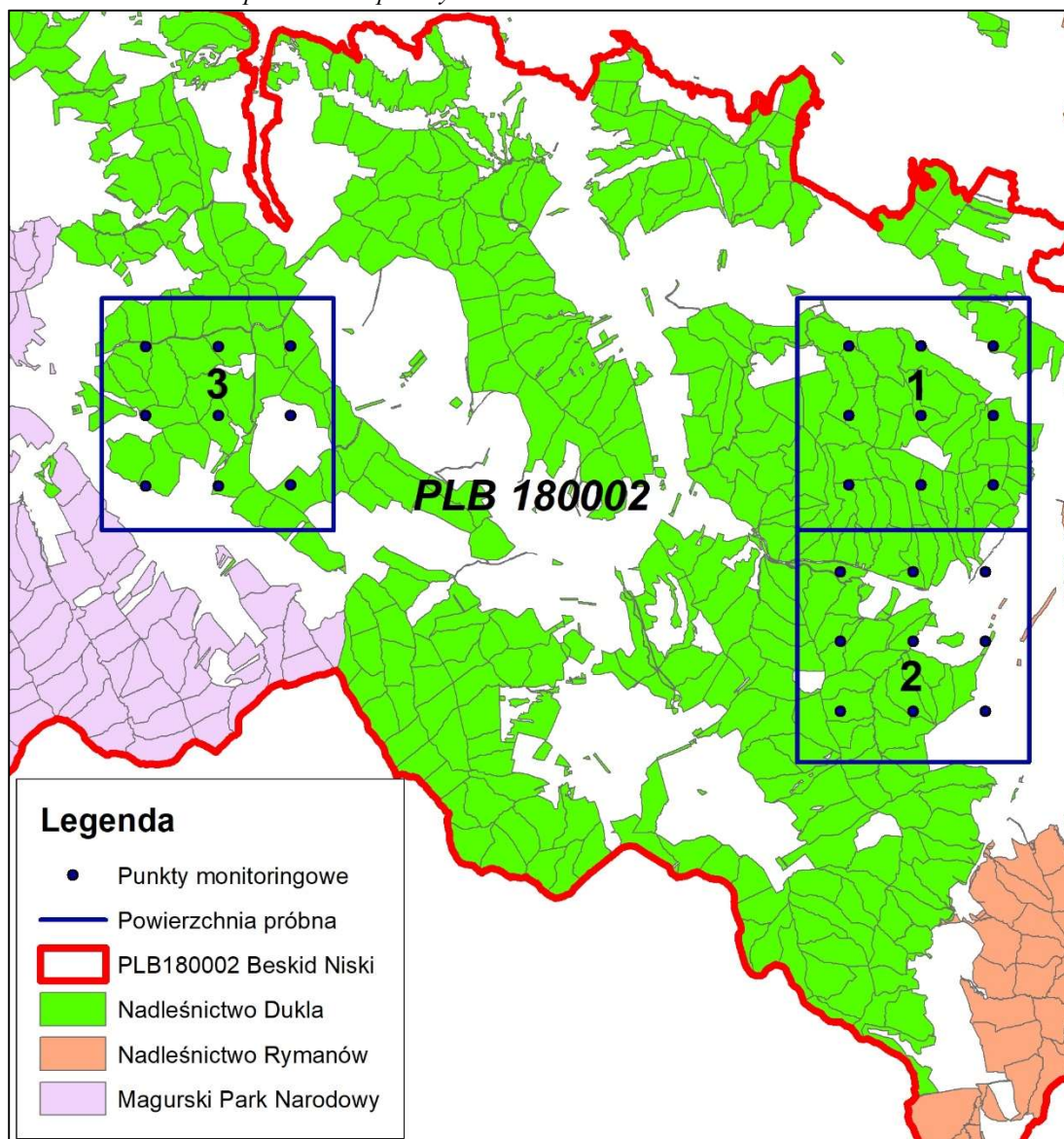
- dla włośchatki dwie kontrole: I kontrola w dniach od 25 marca do 10 kwietnia, II kontrola w dniach od 15 do 30 maja (w górach dopuszcza się przesunięcie tych terminów maksymalnie o 15 dni). Kontrole od jednej godziny po zachodzie słońca do świtu;

- dla puszczyka uralskiego dwie kontrole: od 1 marca do 15 maja; pierwszy szczyt aktywności głosowej między całkowitym zapadnięciem zmroku a godziną 24.00 oraz drugi między 2.00 do 3.00 nad ranem;

- dla puchacza: jedna kontrola od końca lutego przez cały marzec; występują dwa szczyty aktywności głosowej: od 2 godzin po zachodzie słońca do 23.00 oraz drugi – na około 1,5-2 godzin przed jego wschodem. Kontrola może być kontynuowana przez całą noc w przypadku wyjątkowej aktywności głosowej.

Obserwacje prowadzono w sprzyjających warunkach pogodowych. Kolejność kontrolowania punktów wabień na powierzchniach 4x4 km była odmienna w poszczególnych kontrolach. Dаты kolejnych kontroli (wyjąwszy odstępstwa podane wyżej) były rozdzielone okresem co najmniej 10 dni.

Rozmieszczenie powierzchni próbnych w obszarze Natura 2000 Beskid Niski PLB180002

Inwentaryzacja BULiGL – 2017 rok.

Nr powierzchni 4x4 km	Gatunki inwentaryzowane			
	Liczba par (terytoriów lęgowych)			
	Puchacz <i>Bubo bubo</i>	Sóweczka <i>Glaucidium passerinum</i>	Puszczyk uralski <i>Strix uralensis</i>	Włochatka <i>Aegolius funereus</i>
1	0	1	7	1
2	0	1	6	0
3	0	1	4	0
Średnio na 1 pow.	0	1	5,67	0,33
Średnio na 1 km ²	0	0,06	0,35	0,02

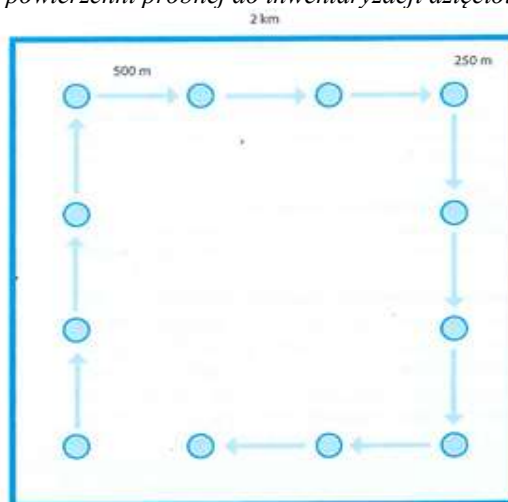
A234 Dzięcioł zielonosiwy *Picus canus***A239 Dzięcioł białogrzbisty *Dendrocopos leucotos*****A241 Dzięcioł trójpalczasty *Picoides tridactylus***

W 2017 r prace związane z inwentaryzacją dzięciołów na obszarze Natura 2000 Beskid Niski PLB180002 na gruntach Nadleśnictwo Dukła zostały przeprowadzone w oparciu o wybrane losowo, metodą statystyczną, powierzchnie próbne.

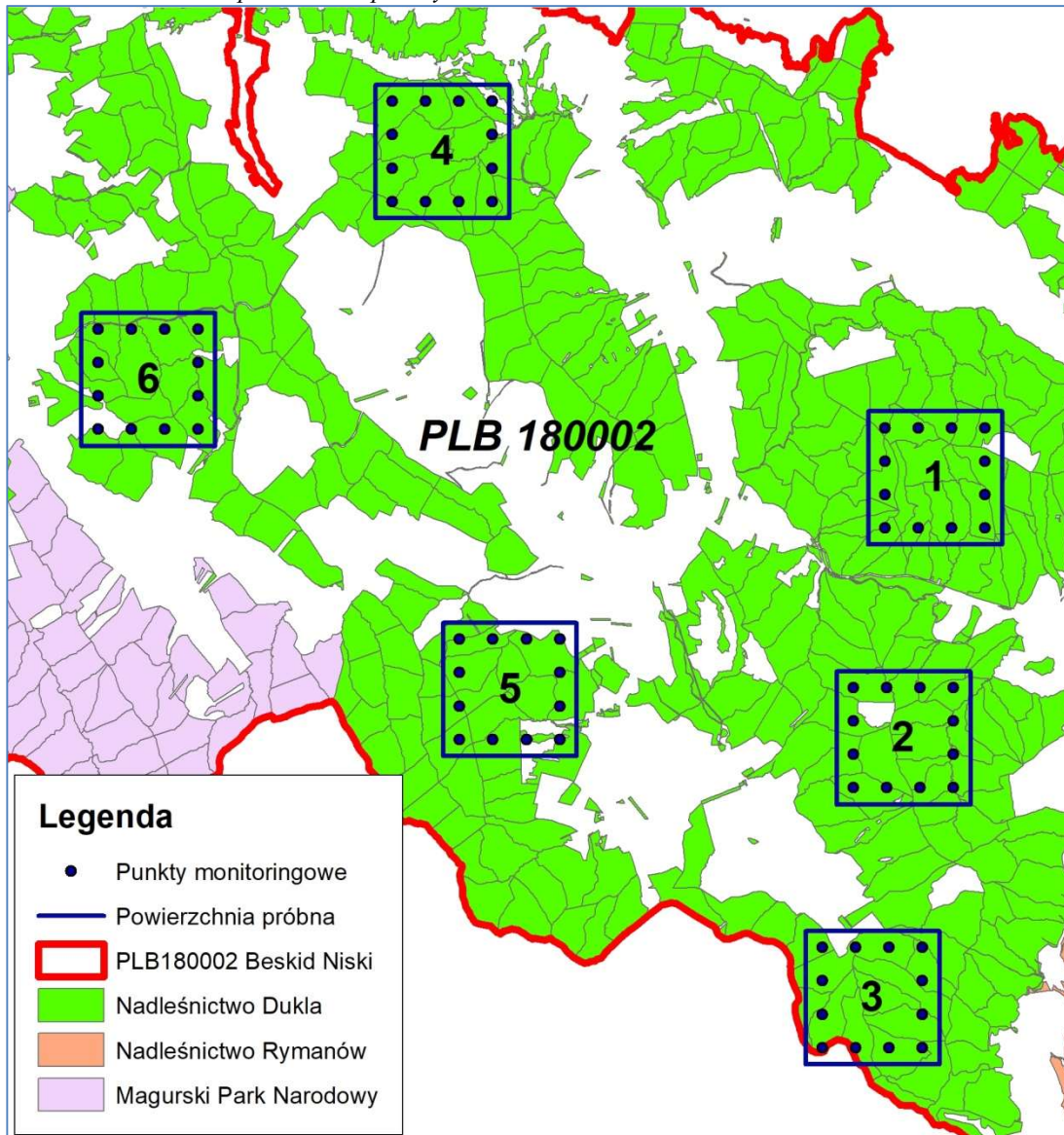
Powierzchnie zostały wytypowane w drzewostanach bez względu na ich optymalność dla badanych gatunków dzięciołów. Powierzchnie próbne wylosowano spośród kwadratów, w których siedliska leśne zajmowały co najmniej 70% powierzchni. W praktyce badane siedliska leśne reprezentują wszystkie typy drzewostanów znajdujących się na terenie obszaru Natura 2000 Beskid Niski PLB180002, wszystkie klasy wieku, a także te drzewostany, które są objęte ochroną w ramach rezerwatów przyrody.

Łącznie w obszarze w roku 2017 założono 6 powierzchni próbnych. Na każdej powierzchni na transekcie zgodnym z metodyką Chylarecki i in. 2015 zlokalizowano 12 punktów wabień. Rozmieszczenie punktów przedstawia ryc.1. Wabienia dokonywano za pomocą urządzeń audio wyposażonych w głośnik zapewniający odpowiednią jakość i głośność dźwięku. Odtwarzanie głosów i bębnienia dzięciołów było przeprowadzane dla każdego z gatunków osobno. Aby zminimalizować zafałszowanie wyników z powodu ciągnięcia zwabionych osobników za obserwatorem zaniechano wabienia wykrytego gatunku na punktach położonych w pobliżu. Dla ujednoczenia wyników badań, a także wyeliminowania czynnika rozproszenia danych, na każdym z punktów wabień dokonywano trzech kontroli w odstępie kilkunastu dni od końca marca/początku kwietnia do końca maja. W raportach terenowych ornitologów byli zobligowani do określenia warunków pogodowych (zachmurzenie, wiatr, deszcz) oraz wykonania skróconego opisu drzewostanu. Rozmieszczenie inwentaryzacyjnych powierzchni próbnych przedstawia rycina poniżej.

Schemat rozmieszczenia 12 punktów wabienia oraz trasy przejścia obserwatora pomiędzy punktami na powierzchni próbnej do inwentaryzacji dzięciołów.

Rozmieszczenie powierzchni próbnych w obszarze Natura 2000 Beskid Niski PLB180002.

Wyniki kontroli zostały pogrupowane kryteriami obserwacji (Chylarecki i in. 2015) i lęgowości. Na podstawie obserwacji wzrokowej określano gatunek dzięcioła, płeć (jeżeli istniała taka możliwość), wiek (podlot), ślady żerowania. Wyróżniono 3 kategorie lęgowości:

- R0 - jednorazowa obserwacja pojedynczego ptaka (np. żerującego, przelatującego, głos kontaktowy),
- R1 - obserwacje wskazujące na prawdopodobnie zajęte terytorium (werbłowanie, para ptaków, ptak(i) zaniepokojone, tokujące, kopulacja),
- R2 - obserwacje wskazujące z dużym prawdopodobieństwem na lęg w okolicy, której dokonano stwierdzenia lub potwierdzające gniazdowanie (kucie dziupli, ptaki wlatujące/wylatujące z dziupli, dziupla z piskletami, podloty poza dziuplą, także w towarzystwie ptaków dorosłych).

Inwentaryzacja BULiGL – 2017 rok.

Nr powierzchni 2x2 km	Gatunki inwentaryzowane											
	Liczba par (terytoriów lęgowych) wg. kategorii lęgowości											
	Dzięciol białogrzbiety <i>Dendrocopos leucotos</i>				Dzięciol trójpalczasty <i>Picoides tridactylus</i>				Dzięciol zielonosiwy <i>Picus canus</i>			
	R0	R1	R2	r-m	R0	R1	R2	r-m	R0	R1	R2	r-m
1	0	3	0	3	0	0	0	0	0	3	0	3
2	0	2	0	2	0	1	0	1	0	2	0	2
3	0	1	0	1	0	0	0	0	0	3	0	3
4	3	0	0	3	0	0	0	0	0	1	2	3
5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
6	1	1	0	2	0	0	0	0	0	2	0	2
Razem	4	7	0	11	0	1	0	1	0	11	3	14
Średnio na 1 pow.	1,83				0,17				2,33			
Średnio na 1 km ²	0,46				0,04				0,58			

A429 Dzięciol białoszyi *Dendrocopos syriacus*

Z uwagi na przywiązanie dzięciola białoszyjego do środowisk odmiennych niż leśne: różnorodne obszary zadrzewione o charakterze antropogenicznym oraz małą powierzchnię krajobrazu rolniczego na gruntach Skarbu Państwa w zarządzie Nadleśnictwa Dukla, odnotowywano przygodne spostrzeżenia gatunku między 20 kwietnia a 20 maja 2017 r. przez wszystkie osoby prowadzące obserwacje ornitologiczne na terenie Nadleśnictwa Dukla. W przypadku dokonania identyfikacji gatunku, obserwator zapisuje za pomocą GPS współrzędne geograficzne, datę i godzinę, płeć oraz zachowania lęgowe. Uznanie stanowiska za lęgowe możliwe jest jedynie na podstawie obserwacji pary ptaków lub naprzemiennie samca i samicy.

A320 Mucholówka mała *Ficedula parva***A321 Mucholówka białoszyja *Ficedula albicollis***

Inwentaryzacją ornitologiczną objęto część obszaru Natura 2000, położonego na terenie Nadleśnictwa Dukla. Inwentaryzacja dotyczy gruntów Skarbu Państwa pozostających w zarządzie wymienionego wyżej nadleśnictwa.

Prace inwentaryzacyjne przeprowadzono wzorując się na ogólnych zasadach inwentaryzacji gatunków leśnych ptaków określonej w publikacji - Monitoring ptaków lęgowych. Poradnik metodyczny (Chylarecki i in. 2015, Biblioteka Monitoringu Środowiska).

Metodyka prac to metoda transektu punktowego, z podanymi niżej modyfikacjami.

Celem inwentaryzacji było oszacowanie liczby rewirów lęgowych w obrębie 11 powierzchni 1x1 km na podstawie rejestracji osobników z punktów obserwacyjnych rozmieszczonych co 300 m i interpretacji ich zachowań.

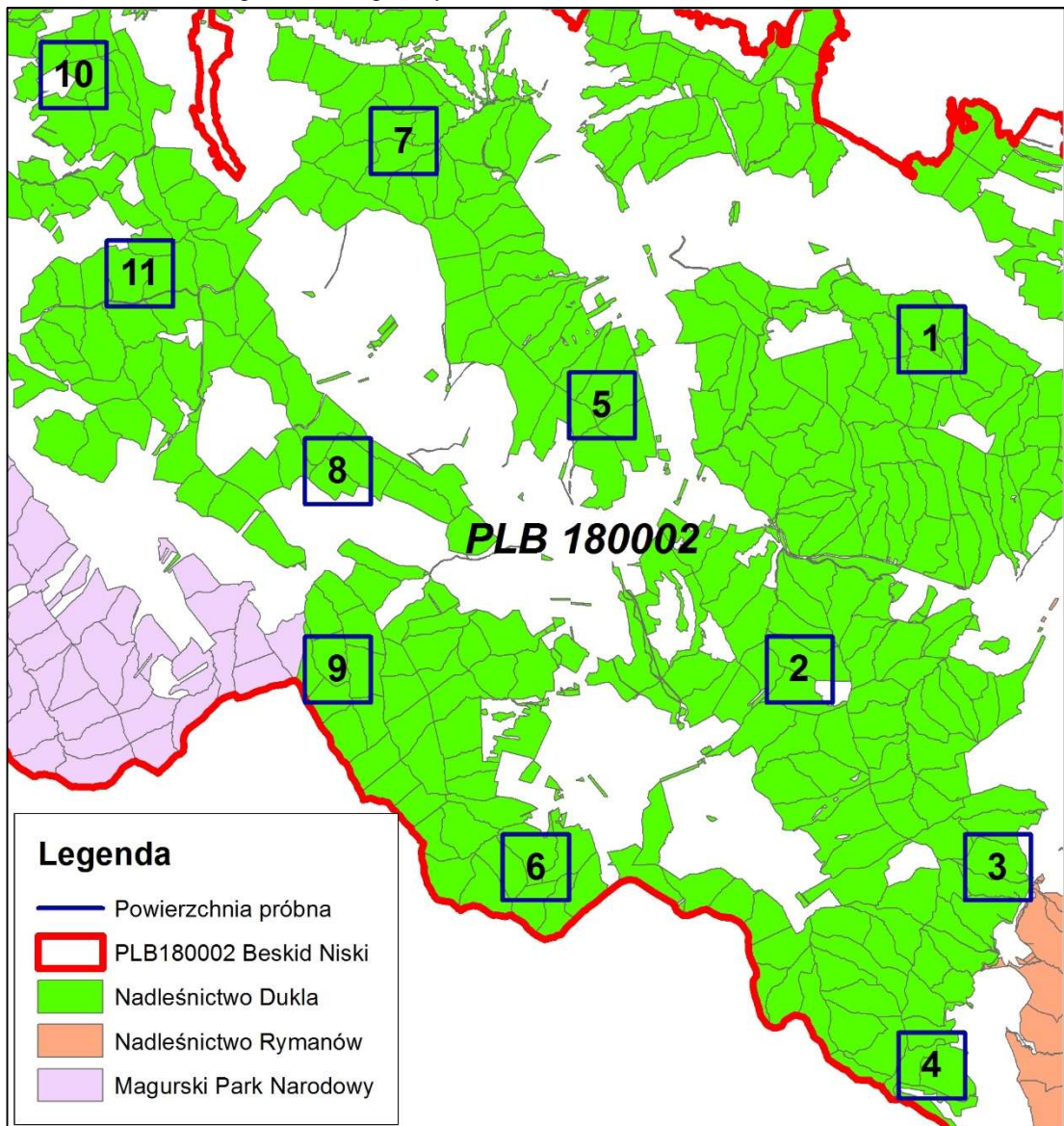
Powierzchnie zostały wytypowane w drzewostanach bez względu na ich optymalność dla badanych gatunków. W praktyce badane siedliska leśne reprezentują wszystkie typy drzewostanów znajdujących się na terenie obszaru Natura 2000 Beskid Niski PLB180002, wszystkie klasy wieku.

W granicach tych powierzchni zlokalizowano w sposób systematyczny punkty nasłuchowe. Ich położenie mogło być modyfikowane przez obserwatora w trakcie pierwszej kontroli w terenie, z uwagi na typ biotopu (punkty muszą być rozmieszczone w lesie) oraz warunki terenowe (dostępność miejsca liczenia i bezpieczeństwo pracy). Należy jednak zachować priorytet równomiernego rozmieszczenia, objęcia nasłuchem całego obszaru lasów na powierzchni 1x1 km oraz by punkty nie były położone zbyt blisko siebie (nie bliżej niż 300 m).

W punktach nasłuchu należało rejestrować liczbę stwierdzonych (śpiewających) samców. Długość nasłuchu dla każdego gatunku na punkcie nasłuchowym wynosiła 5 minut. Kierunek przemarszu należało różnicować pomiędzy kontrolami, aby zminimalizować błąd związany z wpływem pory dnia na aktywność ptaków.

Wykonano trzy kontrole w terminach: I kontrola – w okresie od 25 kwietnia do 5 maja (liczenie samców muchołówki białoszyjej), II kontrola – w okresie od 6 maja do 15 maja (liczenie samców obu gatunków), III kontrola – w okresie 16 do 25 maja (liczenia samców muchołówki małej). Liczenia prowadzono w godzinach od 5.00 do 12.00.

Rozmieszczenie powierzchni próbnych w obszarze Natura 2000 Beskid Niski PLB180002

Inwentaryzacja BULiGL – 2017 rok.

Nr powierzchni 1x1 km	Gatunki inwentaryzowane	
	Liczba par (terytoriów lęgowych)	
	Mucholówka mała <i>Ficedula parva</i>	Mucholówka białoszyja <i>Ficedula albicollis</i>
1	0	1
2	0	1
3	2	6
4	2	5
5	1	4
6	3	5
7	0	1
8	0	0
9	9	5
10	0	0
11	2	6
Średnio na 1 pow.	3,45	6,18
Średnio na 1 km ²	3,45	6,18

A338 Gąsiorek *Lanius collurio*

Inwentaryzacją ornitologiczną objęto część obszaru Natura 2000, położonego na terenie Nadleśnictwa Dukła. Inwentaryzacja dotyczy gruntów Skarbu Państwa pozostających w zarządzie wymienionego wyżej nadleśnictwa.

Prace inwentaryzacyjne przeprowadzono wzorując się na ogólnych zasadach inwentaryzacji gatunków leśnych ptaków określonej w publikacji - Monitoring ptaków lęgowych. Poradnik metodyczny (Chylarecki i in. 2015, Biblioteka Monitoringu Środowiska).

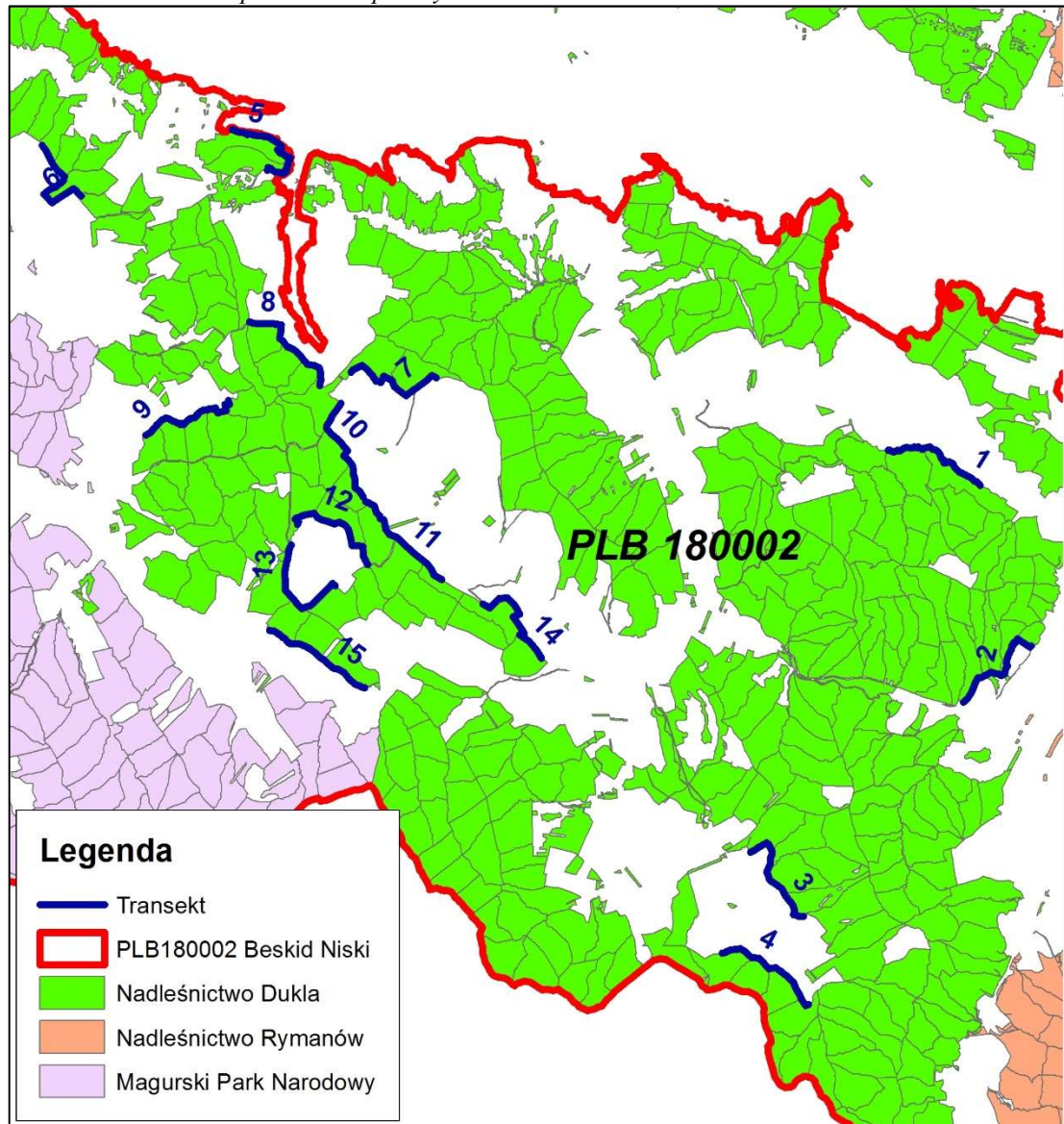
Metodyka prac to metoda transektu. Na transekcje, długości 2 km każdy, obserwator przemieszczał się pieszo, uważnie kontrolując także fragmenty bezdrzewne. Na 1 kontrolę 1 km trasy przeznaczono około 1-2 godzin.

Transekty wyznaczono po granicy gruntów w zarządzie Nadleśnictwa Dukła, dlatego też odnotowywano obecność gąsiorka na tej granicy oraz na przyległych gruntach PGL, pomijając osobniki obserwowane na gruntach obcych.

Odnutowano wszystkie gąsiorki widziane lub słyszane podczas przejścia zaplanowaną trasą, ze szczególnym uwzględnieniem równoczesnych stwierdzeń samców, określając (w miarę możliwości ich wiek, płeć i kryterium lęgowości oraz zaznaczając na formularzu zasięg przemieszczeń).

Każdy z transektów był skontrolowany dwukrotnie w okresie wiosennym, w formularzu terenowym i na mapie topograficznej oraz za pomocą odbiornika GPS odnotowywano wszystkie stwierdzenia inwentaryzowanego gatunku. Pora kontroli to godziny poranne (od 6.00 do 10.00). Druga kontrola, kiedy ptaki mają zaawansowane lęgi, mogła być prowadzona w godzinach późniejszych.

Rozmieszczenie powierzchni próbnych w obszarze Natura 2000 Beskid Niski PLB180002

Inwentaryzacja BULiGL – 2017 rok

Nr powierzchni Transekt 500 m	Gatunki inwentaryzowane
	Liczba par (terytoriów lęgowych)
	Gąsiorek
	<i>Lanius collurio</i>
1	1
2	5
3	3
4	4
5	0
6	0

Nr powierzchni Transekt 500 m	Gatunki inwentaryzowane	
	Liczba par (terytoriów lęgowych)	
	Gąsiorek	
	<i>Lanius collurio</i>	
7	3	
8	5	
9	0	
10	1	
11	2	
12	2	
13	0	
14	4	
15	2	
Średnio na 1 pow.	2,13	

A168 Brodziec piskliwy *Actitis hypoleucos*

A261 Pliszka górska *Motacilla cinerea*

A264 Pluszcz *Cinclus cinclus*

Inwentaryzacją ornitologiczną objęto część obszaru Natura 2000, położonego na terenie Nadleśnictwa Dukla. Inwentaryzacja dotyczy gruntów Skarbu Państwa pozostających w zarządzie wymienionego wyżej nadleśnictwa.

Prace inwentaryzacyjne przeprowadzono wzorując się na ogólnych zasadach inwentaryzacji gatunków leśnych ptaków określonej w publikacji - Monitoring ptaków lęgowych. Poradnik metodyczny (Chylarecki i in. 2015, Biblioteka Monitoringu Środowiska).

Inwentaryzację wykonano za pomocą transektów liniowych biegnących wzdłuż cieków.

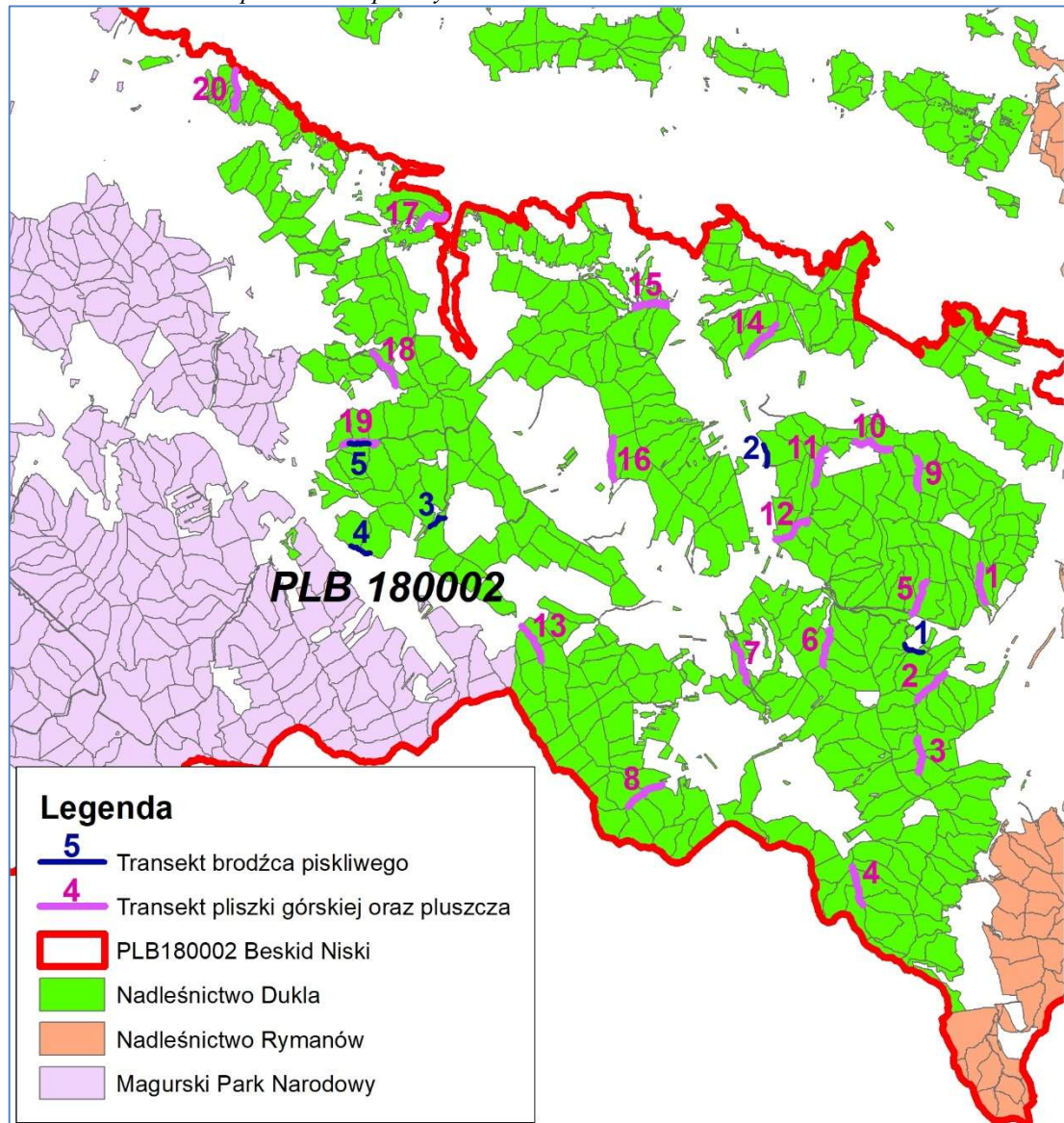
Odnosnie brodzieca inwentaryzacja dotyczyła kamieńców na obrzeżach cieków i na występujących tam wyspach, natomiast dla pliszki i pluszcza nie tylko samo koryto wypełnione wodą w okresie ustabilizowanego jej przepływu, ale również kamieńce, skarpy nawisy, urządzenia obudowy technicznej cieków, mosty i przepusty celem wykrycia gniazd. Inwentaryzację prowadzono przechodząc transektem wzdłuż cieku (jednym z brzegów lub jego korytem), notując wszystkie stwierdzone osobniki powyższych gatunków, ustalając miejsca ich stwierdzeń za pomocą odbiornika GPS i określając w miarę możliwości ich wiek, płeć i kryterium lęgowości oraz zaznaczając na formularzu zasięg przemieszczeń.

Każdy z transektów kontrolowano dwukrotnie w okresie wiosennym, w terminach: I kontrola - od 10 do 25 kwietnia, II kontrola – od 1 do 15 maja, w odstępach 15 dni. Kierunek przemarszu wzdłuż transektu (cieku) był zróżnicowany pomiędzy kontrolami, aby poszczególne jego fragmenty penetrowane były w różnych porach dnia. Pora kontroli to godziny poranne (od 6.00 do 12.00),

jednak kontrole mogą być przedłużane ze względu na objęcie nimi wąskiej grupy siedlisk i dominację (zwłaszcza w przypadku pluszcza) stwierdzeń wizualnych.

Celem inwentaryzacji było oszacowanie liczby par lub terytoriów każdego z inwentaryzowanych gatunków w obrębie wybranych transektów (odcinków cieków).

Rozmieszczenie powierzchni próbnych w obszarze Natura 2000 Beskid Niski PLB180002

Nr powierzchni Transekt 1000 m	Gatunki inwentaryzowane							
	Liczba par (terytoriów lęgowych) wg. kategorii lęgowości							
	Pluszcz				Pliszka górska			
	<i>Cinclus cinclus</i>				<i>Motacilla cinerea</i>			
	C	B	A	r-m	C	B	A	r-m
20	0	0	0	0	0	1	0	1
Razem	1	0	1	2	9	7	3	19
Średnio na 1 pow.	0,1				0,95			

A282 Drozd obrożny *Turdus torquatus*

Inwentaryzacją ornitologiczną objęto część obszaru Natura 2000, położoną na terenie Nadleśnictwa Dukla. Inwentaryzacja dotyczy gruntów Skarbu Państwa pozostających w zarządzie wymienionego wyżej nadleśnictwa.

Prace inwentaryzacyjne przeprowadzono wzorując się na ogólnych zasadach inwentaryzacji gatunków leśnych ptaków określonej w publikacji - Monitoring ptaków lęgowych. Poradnik metodyczny (Chylarecki i in. 2015, Biblioteka Monitoringu Środowiska).

Inwentaryzację wykonano za pomocą 5 transektów liniowych, o długości 3 km umiejscowionych w drzewostanach.

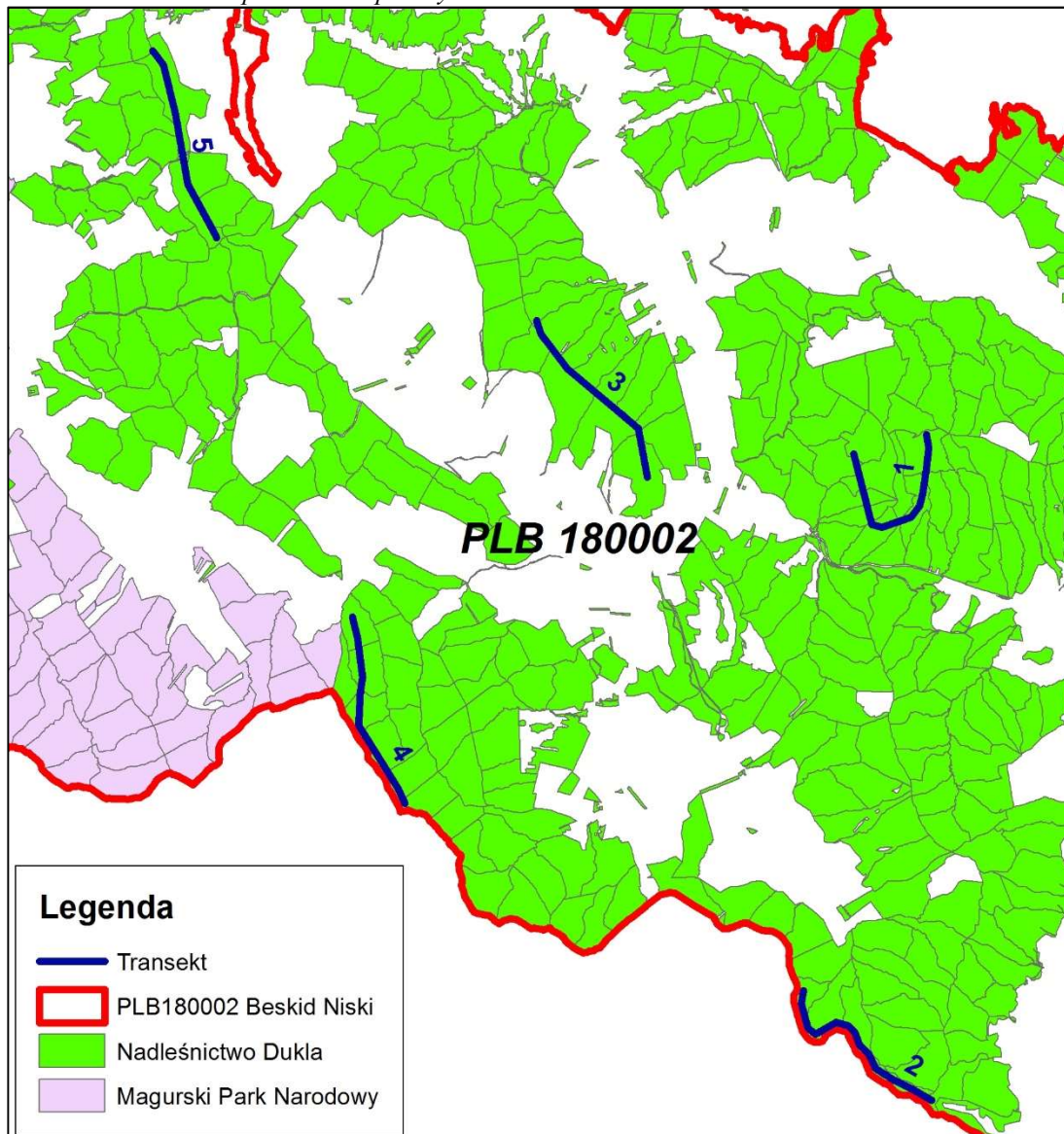
Każdy z transektów kontrolowano dwukrotnie, w terminach: I kontrola – w okresie od 15 kwietnia do 5 maja, II kontrola – w okresie od 6 maja do 25 maja. Liczenia prowadzono od wschodu słońca do godziny 11.00, notując w formularzu terenowym i na mapie topograficznej wszystkie stwierdzenia drozdów obrożnych, ze szczególnym uwzględnieniem zachowań terytorialnych/lęgowych.

Położenie transektów mogło być modyfikowane przez obserwatora w trakcie pierwszej kontroli terenie, tak aby transekty stanowiły w przybliżeniu linię prostą, o takiej samej długości, a przebieg dostosowany był do warunków lokalnych. Trasa liczeń powinna być taka sama w kolejnych kontrolach.

Obserwator rejestrował każdorazowo liczbę osobników, płeć, przemieszczanie i inne spostrzeżenia umożliwiające określenie kryterium lęgowości. Ptaki należało odnotowywać po obu stronach transektu, a spostrzeżenia przypisywać do klas odległości (do 25 m, 25-100 m, powyżej 100 m).

Transekt pokonywano pieszo, przy czym kierunek przemieszczania się obserwatora w drugiej kontroli był odwrotny niż w pierwszej. W zależności od warunków terenowych kontrola całego transektu odbywała się w czasie porannej aktywności ptaków i trwała do trzech godzin (średnia prędkość przemieszczania się po transekcie to 1-2 km/h). Szczególnie cenne są stwierdzenia równoczesne samców, par oraz interakcje na granicach terytoriów.

Rozmieszczenie powierzchni próbnych w obszarze Natura 2000 Beskid Niski PLB180002

Inwentaryzacja BULiGL – 2017 rok.

Nr powierzchni Transekt 3000 m	Gatunki inwentaryzowane	
	Liczba par (terytoriów lęgowych)	
	Drozd obrożny	
	<i>Turdus torquatus</i>	
1	0	
2	0	
3	0	
4	0	
5	0	
Średnio na 1 pow.	0	

A104 Jarzabek *Bonasa banasia*

Inwentaryzacją ornitologiczną objęto część obszaru Natura 2000, położonego na terenie Nadleśnictwa Dukla. Inwentaryzacja dotyczy gruntów Skarbu Państwa pozostających w zarządzie wymienionego wyżej nadleśnictwa.

Prace inwentaryzacyjne przeprowadzono wzorując się na ogólnych zasadach inwentaryzacji gatunków leśnych ptaków określonej w publikacji - Monitoring ptaków lęgowych. Poradnik metodyczny (Chylarecki i in. 2015, Biblioteka Monitoringu Środowiska).

Metodyka prac to metoda transektu punktowego w kwadratach 2x2 km z podanymi niżej modyfikacjami.

Celem inwentaryzacji było oszacowanie liczby rewirów lęgowych w obrębie transektów zlokalizowanych na 6 powierzchniach 2x2 km na podstawie rejestracji osobników z punktów obserwacyjnych/wabień i interpretacji ich zachowań. Punkty nasłuchu na transekcje, zlokalizowane wstępnie co 250 m, należało ustalić w terenie i określić ostateczne położenie za pomocą odbiornika GPS (tzw. waypoint-y). Ich lokalizacja powinna być taka sama w kolejnych kontrolach (w 2017 r. i latach kolejnych).

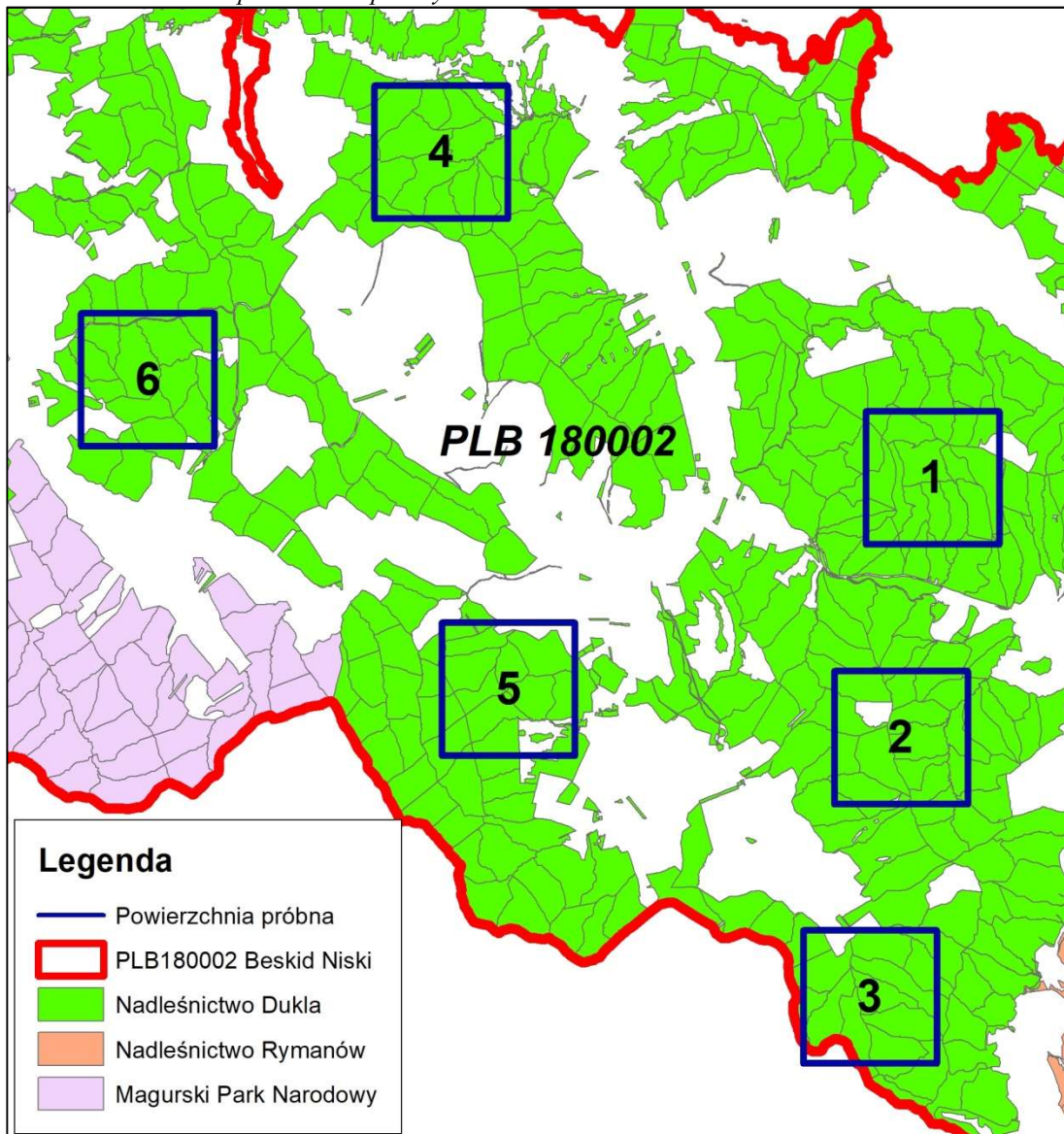
Technika wabienia: obserwator, po zatrzymaniu się w punkcie wabienia i odczekaniu minimum 2 minut, przez kolejną 1 minutę wabi głosem godowym jarzabka, następnie prowadzi nasłuch przez 2 minuty. Obserwator notował liczbę ptaków, kierunek z jakiego nastąpiła reakcja lub pojawienie się ptaka (przelot albo ciche przejście), jak również przelot z charakterystycznym trzepotem skrzydeł.

Jednostką liczenia jest samiec odzywający się głosem terytorialnym – „śpiewający” w czasie toków wiosennych. Liczba zarejestrowanych samców jest indeksem liczebności lokalnej populacji.

Transekt pokonywano pieszo, przy czym kierunek przemieszczania się obserwatora w drugiej kontroli był odwrotny niż w pierwszej. W zależności od warunków terenowych kontrola całego transektu powinna się odbyć w czasie porannej aktywności ptaków (od godziny po wschodzie słońca do południa), w miarę możliwości w korzystnych warunkach pogodowych (bez opadów atmosferycznych, bez wiatru, bez zachmurzenia oraz w temperaturze od +1 do +10 stopni Celsjusza).

Wykonano dwie kontrole w terminie od 10 kwietnia do 10 maja w odstępach 2-3 tygodniowych, połączone ze stymulacją głosową.

Rozmieszczenie powierzchni próbnych w obszarze Natura 2000 Beskid Niski PLB180002

**7.1.1.6. GATUNKI PTAKÓW BĘDĄCYCH PRZEDMIOTAMI OCHRONY
WYSTĘPUJĄCE W CZĘŚCI OBSZARU NATURA 2000 BESKID NISKI
PLB 180002 NA GRUNTACH ZARZĄDZANYCH PRZEZ
NADLEŚNICTWO DUKLA**

1. A030 Bocian czarny *Ciconia nigra*

Charakterystyka gatunku:

Bocian czarny jest szeroko rozpowszechnionym ptakiem lęgowym na terenie całego kraju, od nizin po obszary górskie, gdzie gnieździ się do wysokości 1000–1200 m n.p.m. (Zawadzka D. i in. 2013.).

Bocian czarny jest gatunkiem leśnym, który w optymalnych warunkach w okresie lęgowym przebywa właściwie tylko w obrębie zwartego drzewostanu. Od początku lat 90. XX w. obserwuje się przełamywanie lęku przed człowiekiem, co skutkuje tym, że gatunek ten zaczyna gnieździć się w niewielkich laskach, w pobliżu osad ludzkich i ruchliwych szlaków komunikacyjnych (Zawadzka D. i in. 2013.) Ważnym elementem bytowania są obfitujące w pokarm rzeki, strumienie, stawy rybne, oczka wodne, podmokłe łąki, bagna i rozlewiska (Chyralecki i in. 2015).

Bocian czarny gniazduje terytorialnie, tworząc monogamiczne pary. Wykazuje duże przywiązanie do rewirów. Arealy osobnicze sąsiadujących ze sobą par w znacznej mierze mogą się nakładać. Ptaki aktywnie bronią jedynie najbliższej okolicy gniazda (Zawadzka D i in. 2013.). Gniazda zajmowane są często przez kilkanaście, a nawet kilkadziesiąt lat, czasami wymiennie z innymi gatunkami ptaków, np. puchaczem, orlikiem krzykliwym, jastrzębiem. Zdarza się, że bocian czarny zajmuje gniazda po bieliku, jastrzębiu lub myszołowie (Chyralecki i in. 2015).

Bocian czarny zimę spędza w Afryce. Przylatuje najczęściej w kwietniu, niekiedy już w marcu. Okres lęgowy jest rozciągnięty w czasie. Do lęgów przystępuje w końcu kwietnia lub w maju. W gnieździe składa od 2 do 6 jaj (średnio 3-5). Po 30-40 dniach klują się młode, by po 60-70 dniach opuścić gniazdo. Głównym pokarm stanowią ryby. W skład pokarmu wchodzi również płazy, owady, pierścienice, ślimaki [Gromadzki M. (red.) 2004].

Na zimowiska bocian czarny odlatuje od sierpnia do października. Podczas wędrówek i zimowania prowadzi samotniczy tryb życia [Gromadzki M. (red.) 2004].

Liczebność populacji w kraju:

1400-1600 par (dane z Raportu z art. 12 Dyrektywy Ptasiej, przesłany do Komisji Europejskiej w 2014 r.)

Liczebność populacji w obszarze Natura 2000 Beskid Niski PLB180002:

40-60 par (dane z badań, wykonywanych na zlecenie RDOŚ w Rzeszowie, przekazanych do RDLP w Krośnie w 2014 r.)

Procent udziału populacji w obszarze Natura 2000 Beskid Niski PLB180002 w stosunku do populacji w kraju:

3,33 % krajowej populacji bociana czarnego

Liczebność w Nadleśnictwie Dukla w obszarze Natura 2000 Beskid Niski PLB180002: 3 pary (dane na podstawie istniejących stref ochrony).

Ocenę stanu zachowania bociana czarnego zamieszczono w załączniku nr 7.1.8_1_2.

2. A072 Trzmielojad *Pernis apivorus***Charakterystyka gatunku:**

Trzmielojad występuje w całym kraju, przeważnie jako gatunek bardzo nielicznie lub nielicznie lęgowy. Trzmielojad najliczniej występuje na wschodzie i północnym wschodzie kraju. (Zawadzka D. i in. 2013.).

Trzmielojad gnieździ się głównie w dużych kompleksach leśnych, na obszarach przylegających do terenów otwartych. Występuje również w śródpolnych niewielkich lasach. Preferuje lasy liściaste i mieszane oraz bory mieszane (Zawadzka D. i in. 2013.).

Trzmielojad jest gatunkiem umiarkowanie terytorialnym, a rewiry sąsiadujących ze sobą par nakładają się. Broniony fragment areału (terytorium) jest niewielki i ogranicza się do najbliższej okolicy gniazda (500 m, a nawet do 2 km). Centra sąsiadujących rewirów oddalone są od siebie przeciętnie o 2,7 km (2,2–3,6 km) (Chyralski i in. 2015). Zazwyczaj ptaki budują każdego roku nowe gniazdo, choć niekiedy wykorzystują również gniazda innych gatunków szponiastych (Zawadzka D. i in. 2013.)

Jest gatunkiem wędrownym. Pierwsze osobniki przylatują do Polski na przełomie kwietnia i maja, wyjątkowo wcześniej. Rozpoczynanie lęgów ma miejsce od trzeciej dekady maja do połowy czerwca. Wysiadywanie trwa 30-37 dni. Młode przebywają w gnieździe ok. 35–40 dni. Wylot z gniazda następuje w końcu lipca i na początku sierpnia. Przez następne dwa-trzy tygodnie rodzina przebywa w rewirze lęgowym (Zawadzka D. i in. 2013.). Dietę stanowią owady, przede wszystkim osy i szerszenie. Zjada on zarówno larwy, poczwarki, jak i owady dorosłe. Żywi się także trzmielami, chrząszczami oraz innymi owadami. Poluje też na kręgowce, takie jak jaszczurki czy gryznie, wybiera chętnie pisklęta ptaków z gniazd. Zjada również jagody i inne owoce [Gromadzki M. (red.) 2004].

Na zimowiska odlatuje od końca sierpnia do października, większość ptaków opuszcza nasz kraj do połowy września (Zawadzka D. i in. 2013.).

Trzmielojad jest gatunkiem trudnym do obserwowania, a tym samym do określenia lokalizacji zajętych rewirów czy nawet potwierdzenia obecności na badanym obszarze. Prowadzi raczej skryty tryb życia, a w niektórych latach bywa wręcz niewidoczny na okupowanym terytorium. Ponadto niewprawni obserwatorzy mogą mieć trudności z odróżnieniem trzmielojadów od myszołowów – różnice zauważalne w warunkach terenowych są dość subtelne. Trzmielojad unika sąsiedztwa jastrzębia, który zabija zarówno jego pisklęta, jak i osobniki dojrzałe (Chyralski i in. 2015).

Liczebność populacji w kraju:

2700-4900 par (dane z Raportu z art. 12 Dyrektywy Ptasiej, przesłany do Komisji Europejskiej w 2014 r.)

Liczebność populacji w obszarze Natura 2000 Beskid Niski PLB180002:

40-65 pary (dane z badań, wykonywanych na zlecenie RDOŚ w Rzeszowie, przekazanych do RDLP w Krośnie w 2014 r.).

Procent udziału populacji w obszarze Natura 2000 Beskid Niski PLB180002 w stosunku do populacji w kraju:

1,39 % krajowej populacji trzmielojada.

Liczebność w Nadleśnictwie Dukla w obszarze Natura 2000 Beskid Niski PLB180002: 10-11 par (dane z powierzchni monitoringowych wykonanych przez BULiGL Oddział w Przemyśle, na potrzeby niniejszego opracowania).

Ocenę stanu zachowania trzmielojada zamieszczono w załączniku nr 7.1.8_2_2.

3. A089 Orlik krzykliwy *Clanga pomarina***Charakterystyka gatunku:**

Zwarty areał lęgowy obejmuje północno-wschodnią i wschodnią część kraju: Warmię, Mazury, Nizinę Podlaską, Lubelszczyznę i Karpaty Wschodnie (Chyralecki i in. 2015).

Orlik krzykliwy gniazduje w lasach przylegających do terenów otwartych zarówno w dużych kompleksach, jak i nawet kilkuhektarowych laskach. Ważnym elementem terytorium, nierzadko decydującym o atrakcyjności danego miejsca i rozmiarach rewiru, jest żerowisko. W Polsce orliki krzykliwe najchętniej polują w mozaikowo ukształtowanym krajobrazie rolniczym lub na rozległych obszarach łąk (np. w dolinach rzecznych), a wyraźnie unikają jednolitych monokultur upraw. Gatunek preferuje drzewostany o zróżnicowanym skraju, na których obrzeżach zachował się pas lub płyty nieużytków lub ekstensywnie użytkowanych łąk. (Chyralecki i in. 2015).

Samce orlika są terytorialne i bronią zajętego rewiru przed innymi samcami własnego gatunku. W sprzyjających warunkach żerowiskowych granice rewirów mogą jednak na siebie nachodzić. (Chyralecki i in. 2015).

Orlik krzykliwy jest gatunkiem wędrownym, spędzającym okres zimowy głównie w południowej i środkowej Afryce. W pierwszej i drugiej dekadzie września większość orlików rozpoczyna jesienną migrację na zimowiska. Do Polski orliki wracają w pierwszej i drugiej dekadzie kwietnia, choć pierwsze osobniki mogą pojawiać się już pod koniec marca. Pisklęta opuszczają gniazda najczęściej na przełomie lipca i sierpnia, ale po tym okresie ptaki mogą jeszcze powracać do gniazda na karmienie (Zawadzka D. i in. 2013.).

Pokarm orlika krzykliwego stanowią głównie gryzonie (najczęściej norniki), uzupełniane innymi drobnymi ssakami, pisklętami ptaków, płazami, gadami oraz owadami [Gromadzki M. (red.) 2004].

Orlik krzykliwy często zmienia gniazda, szczególnie jeśli w poprzednim sezonie nastąpiła strata lęgu. W jednym rewirze może funkcjonować 1–5 gniazd, naprzemiennie wykorzystywanych w różnych latach. nierzadko orliki zasiedlają porzucone gniazda myszołowów lub jastrzębi (Chyralecki i in. 2015).

Liczebność populacji w kraju:

2300-2700 par (dane z Raportu z art. 12 Dyrektywy Ptasiej, przesłany do Komisji Europejskiej w 2014 r.)

Liczebność populacji w obszarze Natura 2000 Beskid Niski PLB180002:

130 - 175 par (dane z badań, wykonywanych na zlecenie RDOŚ w Rzeszowie, przekazanych do RDLP w Krośnie w 2014 r.).

Procent udziału populacji w obszarze Natura 2000 Beskid Niski PLB180002 w stosunku do populacji w kraju:

6,10 % krajowej populacji orlika krzykliwego.

Liczebność w Nadleśnictwie Dukla w obszarze Natura 2000 Beskid Niski PLB180002:

5-11 par (dane na podstawie analizy siedlisk gatunku i istniejących stref ochrony).

Ocenę stanu ochrony orlika krzykliwego zamieszczono w załączniku nr 7.1.8_3_2

4. A091 Orzeł przedni *Aquila chrysaetos*

Charakterystyka gatunku:

Orzeł przedni występuje w Polsce głównie w Karpatach, na terenie trzech województw: podkarpackiego, małopolskiego i śląskiego, gdzie gniazduje ok. 90% populacji krajowej. Ponadto pojedyncze pary mogą przypuszczalnie gniazdować także w północno-wschodniej Polsce i na Pomorzu Środkowym, gdzie pod koniec XX wieku gniazdowanie potwierdzono w Słowińskim Parku Narodowym (Zawadzka D. i in. 2013.).

Orzeł przedni jest gatunkiem, który gniazduje w środowisku leśnym lub skalnym, a poluje na obszarach otwartych (Zawadzka D. i in. 2013.).

W Karpatach orzeł przedni preferuje mało zwarte drzewostany jodłowe i jodłowo-bukowe w pobliżu rozległych terenów bezleśnych i półotwartych – zazwyczaj są to wyżej położone i tylko częściowo użytkowane łąki lub rzadko wypasane pastwiska podlegające sukcesji (Chyralecki i in. 2015).

Jest gatunkiem terytorialnym, a jego terytoria łowieckie są bardzo duże, oceniane na 100–170 km². Ptaki są obserwowane w promieniu do 10 km od gniazda. (Zawadzka D. i in. 2013.).

Orzeł przedni jest gatunkiem osiadłym. Niektóre jednak opuszczają lęgowiska na okres zimowy, powracając na nie około połowy lutego. Składają jaja zwykle w drugiej połowie marca, rzadziej w pierwszych dniach kwietnia. Pisklęta wykluwają się na ogół około 10 maja i przebywają w gnieździe 65–70 dni, do drugiej połowy lipca. Młode po wylocie z gniazda pozostają w rewirze pod opieką rodziców do później jesieni (Zawadzka D. i in. 2013.).

Pokarm orła przedniego to średniej wielkości ssaki i ptaki. Żywi się także padliną i resztkami ofiar upolowanych [Gromadzki M. (red.) 2004].

Orły przednie mają jeden lęg w roku, a w niektórych latach, zwłaszcza przy niedostatku pokarmu, w ogóle nie przystępują do rozrodu. Nie powtarzają też lęgu, nawet jeśli do straty dojdzie na samym jego początku (Chyralecki i in. 2015).

Liczebność populacji w kraju:

27-30 par (dane z Raportu z art. 12 Dyrektywy Ptasiej, przesłany do Komisji Europejskiej w 2014 r.)

Liczebność populacji w obszarze Natura 2000 Beskid Niski PLB180002:

6 par (dane z badań, wykonywanych na zlecenie RDOŚ w Rzeszowie, przekazanych do RDLP w Krośnie w 2014 r.)

Procent udziału populacji w obszarze Natura 2000 Beskid Niski PLB180002 w stosunku do populacji w kraju:

21,43 % krajowej populacji orła przedniego

Liczebność w Nadleśnictwie Dukla w obszarze Natura 2000 Beskid Niski PLB180002:

2 pary (dane na podstawie istniejących stref ochrony).

Ocenę stanu zachowania orła przedniego zamieszczono w załączniku nr 7.1.8_4_2.

5. A122 Derkacz *Crex crex*

Charakterystyka gatunku:

Derkacz jest gatunkiem regularnie gnieźdzącym się w Polsce. Występuje na obszarze całego kraju, lecz dość nierównomiernie. Wyższe zagęszczenia notowane są na północy i wschodzie Polski niż na południu i zachodzie. (Chyralecki i in. 2015).

Derkacz występuje głównie na łąkach o różnym stopniu uwilgotnienia. Preferuje nieużytki, turzycowiska, ziołorośla oraz ekstensywnie użytkowne łąki. Jest gatunkiem regularnie gnieźdzącym się w Polsce. Gatunek o aktywności przede wszystkim nocnej. Samce derkacze wykazują silne zachowania terytorialne (Chyralecki i in. 2015).

Derkacz jest gatunkiem migrujący, przylatuje na krajowe lęgowiska od początku maja. W ciągu sezonu może wyprowadzić 2 lęgi w okresie od połowy maja do końca lipca. Gniazdo buduje na ziemi lub tuż nad nią w wysokich trawach lub krzewach, w zniesieniu znajduje się 8-11 jaj. Przez kolejne 16-19 dni wysiaduje je samica. Pisklęta opuszczają gniazdo najpóźniej następnego dnia i samodzielnie zdobywają pokarm by po 35 dniach uzyskać zdolność do lotu. Na zimowiska odlatuje we wrześniu i październiku. (Chyralecki i in. 2015). Zimą spędza w południowo-wschodniej Europie i wschodniej Afryce [Gromadzki M. (red.) 2004].

Głównym składnikiem pokarmu na lęgowiskach są owady uzupełniane ślimakami, drobnymi kręgowcami oraz zielonymi częściami roślin. W okresie

wędrówki odżywiają się niemal wyłącznie pokarmem roślinnym [Gromadzki M. (red.) 2004].

Liczebność populacji w kraju:

30000-48000 samców (dane z Raportu z art. 12 Dyrektywy Ptasiej, przesłany do Komisji Europejskiej w 2014 r.)

Liczebność populacji w obszarze Natura 2000 Beskid Niski PLB180002:

300 - 600 samców (dane z wcześniejszych badań, wykonywanych na zlecenie RDOŚ w Rzeszowie, przekazanych do RDLP w Krośnie w 2014 r.)

Procent udziału populacji w obszarze Natura 2000 Beskid Niski PLB180002 w stosunku do populacji w kraju:

1,15 % krajowej populacji derkacza

Liczebność w Nadleśnictwie Dukla w obszarze Natura 2000 Beskid Niski PLB180002: 6-8 samców (dane z powierzchni monitoringowych wykonanych przez BULiGL Oddział w Przemyślu, na potrzeby niniejszego opracowania).

Ocenę stanu zachowania derkacza zamieszczono w załączniku nr 7.1.8_5_2.

6. A168 Brodziec piskliwy *Actitis hypoleucos*

Charakterystyka gatunku:

Brodziec piskliwy związany jest z rzekami i wodami stojącymi. W Karpatach polskich gniazduje wyłącznie nad rzekami, które mają tu przede wszystkim podłoże kamieniste lub żwirowe, inaczej niż w niżowej części kraju, gdzie dominują rzeki o dnie piaszczystym lub mulistym. Preferuje rzeki o szerokich korytach, niemniej jednak zarówno w Karpatach, jak i innych obszarach Europy stwierdzany jest niekiedy na małych rzekach i potokach, nawet poniżej 5 m szerokości (Wilk i in. 2016).

Gatunek silnie terytorialny, który może lokalnie osiągać duże zagęszczenia. Samce, a przypuszczalnie także samice, przepędzają z zajętego terytorium osobniki przelotne. Wielkość terytorium jest zmienna, od mniej niż 100 m długości linii brzegowej zbiornika do ponad 500 m, średnio około 200–300 m (Chylarecki i in. 2015).

Gniazdo buduje na ziemi w pobliżu wody pod osłoną traw, krzewów lub wyższej roślinności.

Liczebność populacji w kraju:

1600-2200 par lęgowych (Sikora i inni 2012).

Liczebność populacji w obszarze Natura 2000 Beskid Niski PLB180002:

10-20 par (dane z wcześniejszych badań, wykonywanych na zlecenie RDOŚ w Rzeszowie, przekazanych do RDLP w Krośnie w 2014 r.)

Procent udziału populacji w obszarze Natura 2000 Beskid Niski PLB180002 w stosunku do populacji w kraju:

0,79 % krajowej populacji brodzca piskliwego

Liczebność w Nadleśnictwie Dukła w obszarze Natura 2000 Beskid Niski PLB180002: 6-15 par (dane z powierzchni monitoringowych wykonanych przez BULiGL Oddział w Przemyślu, na potrzeby niniejszego opracowania).

Ocenę stanu ochrony brodzca piskliwego zamieszczono w załączniku nr 7.1.8_6_2.

7. A217 Sóweczka *Glaucidium passerinum***Charakterystyka gatunku:**

W Polsce jest nielicznym ptakiem lęgowym, którego występowanie ogranicza się głównie do obszarów północno-wschodnich, a także pasma Sudetów i Karpat. Sóweczka jest gatunkiem terytorialnym. W zimie koczuje wokół miejsc lęgow. Zamieszkuje lasy iglaste, głównie świerkowe, a w górach także jodłowe. Spotkać ją można również w drzewostanach mieszanych i liściastych, ale ze znacznym udziałem gatunków iglastych. Sóweczka preferuje drzewostany o zróżnicowanej strukturze wiekowej. Szczyt aktywności gatunku przypada na godziny poranne i wieczorne. Poluje głównie na ptaki i drobne gryzonie.

Sóweczka jest dziuplakiem wtórnym. Najczęściej gniazduje w dziuplach dzięcioła dużego. Nie wykazuje preferencji w wysokości umieszczenia dziupli oraz w wyborze gatunku drzewa. W górach najczęściej lęgi umieszczone są w świerkach, a na Pogórzu Przemyskim w osikach. Jedna dziupla zwykle wykorzystywana jest przez dwa lata. W kwietniu sóweczka składa od 2 do 7 jaj. Inkubacja trwa około 28 dni. W trakcie karmienia piskląt samica czyści regularnie dziuplę z piór i resztek pokarmu, który można znaleźć pod dziupłami lęgowymi oraz okolicznymi drzewami. Pisklęta opuszczają gniazdo po około 28-32 dniach i przez kolejny miesiąc przebywają w pobliżu dziupli lęgowej.

Liczebność populacji w kraju:

1000-1500 par (dane z Raportu z art. 12 Dyrektywy Ptasiej, przesłany do Komisji Europejskiej w 2014 r.)

Liczebność populacji w obszarze Natura 2000 Beskid Niski PLB180002:

11-14 par (dane z wcześniejszych badań, wykonywanych na zlecenie RDOŚ w Rzeszowie, przekazanych do RDLP w Krośnie w 2014 r.).

Procent udziału populacji w obszarze Natura 2000 Beskid Niski PLB180002 w stosunku do populacji w kraju:

1,04 % krajowej populacji sóweczki

Liczebność w Nadleśnictwie Dukła w obszarze Natura 2000 Beskid Niski PLB180002 : 4-7 par (dane na podstawie analizy siedlisk gatunku i powierzchni monitoringowych wykonanych przez BULiGL Oddział w Przemyślu, na potrzeby

niniejszego opracowania). Podczas prac nie określono lokalizacji miejsc gniazdowania (dziupli) sóweczki.

Ocenę stanu ochrony sóweczki zamieszczono w załączniku nr 7.1.8_7_2.

8. A220 Puszczyk uralski *Strix uralensis*

Charakterystyka gatunku:

W Polsce jego zasięg obejmuje dwa obszary: Karpaty i otaczające je wyżyny, gdzie występuje bardzo silna populacja oraz północno-wschodnia Polska, gdzie gatunek ten jest skrajnie nieliczny. Puszczyk uralski jest gatunkiem osiadłym i terytorialnym. Młode ptaki po opuszczeniu terytoriów rodziców mogą koczować i przemieszczać się w poszukiwaniu wolnych rewirów nawet do 200 km. Puszczyk uralski, gatunek typowo leśny, zasiedla wszystkie typy drzewostanów do wysokości piętra regła dolnego w górach. W obszarach górskich preferuje lite buczyny oraz drzewostany jodłowo-bukowe. Poluje głównie na drobne gryzonie wykorzystując otwartą przestrzeń łąk i polan, jak i pobocza dróg leśnych, uprawy leśne oraz składy na drewno.

W obszarach górskich puszczyk uralski odbywa lęgi głównie w dziuplach i niszach drzew oraz we wnętrzu złamanych pni (tzw. kominy). W sztucznych drzewostanach porolnych oraz na nizinach lokuje lęgi w gniazdach ptaków drapieżnych. Wszędzie może korzystać z wyłożonych przez człowieka skrzynek, a także zdarzały się przypadki lokowania gniazd w ambonach myśliwskich. Przystępowanie do lęgów jest uzależnione od obfitości pokarmu. W latach o niskiej liczebności gryzoni może w ogóle nie dochodzić do lęgów. W marcu samica znosi 2-4 jaja i wysiaduje je 27-29 dni. Po około miesiącu pisklęta opuszczają gniazdo i przebywają w jego otoczeniu. Jesienią są przez parę rodzicielską przeganiane z terytorium.

Liczebność populacji w kraju:

1300-1800 par (dane z Raportu z art. 12 Dyrektywy Ptasiej, przesłany do Komisji Europejskiej w 2014 r.)

Liczebność populacji w obszarze Natura 2000 Beskid Niski PLB180002:

400-420 par (dane z wcześniejszych badań, wykonywanych na zlecenie RDOŚ w Rzeszowie, przekazanych do RDLP w Krośnie w 2014 r.).

Procent udziału populacji w obszarze Natura 2000 Beskid Niski PLB180002 w stosunku do populacji w kraju:

26,45 % krajowej populacji puszczyka uralskiego.

Liczebność w Nadleśnictwie Dukla w obszarze Natura 2000 Beskid Niski PLB180002: 24-45 par (dane na podstawie analizy siedlisk gatunku i powierzchni monitoringowych wykonanych przez BULiGL Oddział w Przemyślu, na potrzeby niniejszego opracowania).

Ocenę stanu ochrony puszczyka uralskiego zamieszczono w załączniku nr 7.1.8_8_2.

9. A223 Włochatka *Aegollus funereus*

Charakterystyka gatunku:

W Polsce włochatka występuje lokalnie, a jej największe populacje znajdują się w trzech regionach – w górach (Karpaty, Sudety), na Pomorzu Wschodnim oraz na Podlasiu. W większa część populacji uważana jest za osiadłą.

Włochatka jest leśnym gatunkiem sowy związanym z dojrzałymi drzewostanami. Według literatury w Karpatach zajmuje wysokopiennie buczyny z udziałem świerka i jodły oraz bory świerkowe i mieszane świerkowo-sosnowe, na nizinach zaś bory sosnowe i świerkowe oraz buczyny. Najczęściej jej rewiry rozmieszczone są w płatach starodrzewu w wieku co najmniej 80–100 lat, bowiem młodsze drzewostany są dużo rzadziej zasiedlane przez dzięcioła czarnego, w którego dziuplach włochatka zazwyczaj gniazduje. Ważnym elementem rewiru są niezalesione tereny łowieckie, takie jak halizny, zręby, młodniki, łąki i torfowiska; może także polować wzdłuż brzegu lasu oraz wewnątrz luźnych, starszych drzewostanów (Wilk i in. 2016).

Pokarm włochatki stanowią głównie drobne ssaki, a w razie ich niedoboru także ptaki wróblowe. Krajowa populacja wykazuje lekki wzrost.

Na terenie Nadleśnictwa Dukła brak jest odpowiedniej ilości drzewostanów świerkowych. Świerk na tym terenie jest poza zasięgiem i nie ma możliwości zwiększenia jego udziału. Stąd też nie ma możliwości polepszenia stanu siedliska dla gatunku.

Liczebność populacji w kraju:

1200-2400 par (dane z Raportu z art. 12 Dyrektywy Ptasiej, przesłany do Komisji Europejskiej w 2014 r.)

Liczebność populacji w obszarze Natura 2000 Beskid Niski PLB180002:

15-16 par (dane z wcześniejszych badań, wykonywanych na zlecenie RDOŚ w Rzeszowie, przekazanych do RDLP w Krośnie w 2014 r.).

Procent udziału populacji w obszarze Natura 2000 Beskid Niski PLB180002 w stosunku do populacji w kraju:

0,89 % krajowej populacji włochatki

Liczebność w Nadleśnictwie Dukła w obszarze Natura 2000 Beskid Niski PLB180002 : 1-5 par (dane na podstawie analizy siedlisk gatunku i powierzchni monitoringowych wykonanych przez BULiGL Oddział w Przemyślu, na potrzeby niniejszego opracowania). Podczas prac nie określono lokalizacji miejsc gniazdowania (dziupli) włochatki.

Ocenę stanu ochrony włochatki zamieszczono w załączniku nr 7.1.8_9_2.

10. A229 Zimorodek *Alcedo atthis*

Charakterystyka gatunku:

W polskich Karpatach zimorodek zasiedla przede wszystkim doliny rzek i większych potoków o podgórskim charakterze, tj. ze żwirowymi, rzadziej kamienistymi bądź piaszczystymi aluwiami w korycie, tworzącymi wyspy i odsypy przybrzeżne, obowiązkowo otoczonych skarpami, na ogół gliniastymi i przepływającymi przez lasy lub zadrzewienia, najczęściej łągi lub olsy. Karpackie zimorodki gniazdują najczęściej nad większymi i głębszymi rzekami (np. Dunajec, San), ale niekiedy występują również na małych ciekach o minimalnej szerokości ok. 2 m i głębokości minimalnej ok. 0,5 m (Wilk i in. 2016).

Odżywia się mniejszymi rybami. Początek okresu lęgowego przypada na kwiecień, a koniec na sierpień.

Liczebność populacji w kraju:

2500-6000 par (dane z Raportu z art. 12 Dyrektywy Ptasiej, przesłany do Komisji Europejskiej w 2014 r.)

Liczebność populacji w obszarze Natura 2000 Beskid Niski PLB180002:

10-50 par (dane z wcześniejszych badań, wykonywanych na zlecenie RDOŚ w Rzeszowie, przekazanych do RDLP w Krośnie w 2014 r.).

Procent udziału populacji w obszarze Natura 2000 Beskid Niski PLB180002 w stosunku do populacji w kraju:

0,71 % krajowej populacji zimorodka

Liczebność w Nadleśnictwie Dukla w obszarze Natura 2000 Beskid Niski PLB180002 : 1-5 par (dane na podstawie wcześniejszych badań, wykonywanych na zlecenie RDOŚ w Rzeszowie, przekazanych do RDLP w Krośnie w 2014 r. oraz analizy siedlisk).

Ocenę stanu ochrony zimorodka zamieszczono w załączniku nr 7.1.8_10_2.

11. A234 Dzieciol zielonosiwy *Picus canus*

Charakterystyka gatunku:

W Polsce zamieszkuje południową i północno-wschodnią część kraju. W górach występuje do wysokości 850 m n.p.m. tylko pojedyncze przypadki stwierdzano wyżej tj. do wysokości 1200 m n.p.m.. Jest gatunkiem osiadłym, pokonującym tylko niewielkie odległości w okresie zimowym w poszukiwaniu pokarmu (do 150 km). Zasiedla lasy, parki i zadrzewienia (Gromadzki M. (red.) 2004, Tomiałojć i Stawarczyk 2003).

W lasach polskich Karpatach siedliskiem dzięcioła zielonosiwego są lasy liściaste i mieszane głównie lasy lęgowe w dolinach rzek i potoków i buczyny i lasy mieszane z udziałem buka. Ważnym elementem środowiska dzięcioła zielonosiwego

jest sąsiedztwo lasów z terenami otwartymi (Wilk T., Bobrek R., Pępkowska-Król A., Neubauer G., Kosicki J.Z. (red.) 2016).

Sezon lęgowy dzięcioła obejmuje okres od połowy kwietnia do początku sierpnia. Szacowana wielkość terytorium lęgowego pojedynczej pary w Polsce wynosi od 100 do 200 ha. Gnieździ się w dziuplach, którą wykuwają ptaki najchętniej w martwym lub zamierającym drzewie liściastym. W trakcie lęgów samica znosi od 7 do 9 jaj. Wyprowadza jeden lęg w roku.

W skład diety dzięcioła zielonosiwego wchodzi owady, głównie mrówki w różnych fazach rozwojowych. Korzysta również z pokarmu roślinnego nasion i owoców. Najczęściej żeruje na ziemi, gdzie sonduje ziemię dziobem, ale również na drzewach (Gromadzki M. (red) 2004).

Liczebność populacji w kraju:

3000-5000 par (dane z Raportu z art. 12 Dyrektywy Ptasiej, przesłany do Komisji Europejskiej w 2014 r.)

Liczebność populacji w obszarze Natura 2000 Beskid Niski PLB180002:

90-120 par (dane z wcześniejszych badań, wykonywanych na zlecenie RDOŚ w Rzeszowie, przekazanych do RDLP w Krośnie w 2014 r.).

Procent udziału populacji w obszarze Natura 2000 Beskid Niski PLB180002 w stosunku do populacji w kraju:

2,63 % krajowej populacji dzięcioła zielonosiwego

Liczebność w Nadleśnictwie Dukla w obszarze Natura 2000 Beskid Niski PLB180002: 50-92 par (dane na podstawie analizy siedlisk gatunku i powierzchni monitoringowych wykonanych przez BULiGL Oddział w Przemyślu, na potrzeby niniejszego opracowania).

Ocenę stanu ochrony dzięcioła zielonosiwego zamieszczono w załączniku nr 7.1.8_11_2

12. A239 Dzięcioł białogrzbity *Dendrocopos leucotos*

Charakterystyka gatunku:

W Polsce zasiedla Karpaty, wyżyny i północno-wschodnią część kraju. Jest stwierdzany w górach i na pogórzu od 350 m n.p.m. do 1200 m n.p.m. (Tomiałojć i Stawarczyk 2003, Piotrowska i Wesołowski 2007). Jest gatunkiem osiadłym, związanym z tym samym obszarem leśnym cały rok (Gromadzki M. (red.) 2004).

W Polskich Karpatach największy udział stanowisk dzięcioła białogrzbietego stwierdzono w lasach liściastych (buczyny) i mieszanych z udziałem buka jak również w drzewostanach liściastych o zróżnicowanej strukturze gatunkowej. Wg literatury czynnikiem warunkującym obecność dzięcioła białogrzbietego jest dostępność drzew zamierających oraz martwego drewna, zarówno stojącego, jak i leżaniny (Wilk T., Bobrek R., Pępkowska-Król A., Neubauer G., Kosicki J.Z. (red.) 2016).

Sezon lęgowy gatunku obejmuje okres od końca lutego do czerwca. Szacowana wielkość terytorium dla jednej pary lęgowej waha się od kilkudziesięciu do kilkuset hektarów i uzależniona jest od zagęszczenia zamierających drzew i martwego drewna (Zawadzka D., Ciach M., Figarski T., Kajtoch Ł., Rejt Ł. 2013).

Gnieździ się w dziuplach wykutych w martwych pniach i konarach drzew liściastych. Samica składa od 3 do 5 jaj. Wyprowadza jeden lęg w roku.

W skład diety dzięcioła białostrzębiwego wchodzi głównie larwy owadów związane z obumierającym drzewami i martwym drewnem. Żeruje na pniach i konarach drzew stojących jak również na leżaninie. Jako jedyny z rodzimych gatunków dzięciołów piskłeta karmi larwami owadów żyjących w martwym drewnie (Gromadzki M. (red.) 2004).

Liczebność populacji w kraju:

1000-1300 par (dane z Raportu z art. 12 Dyrektywy Ptasiej, przesłany do Komisji Europejskiej w 2014 r.)

Liczebność populacji w obszarze Natura 2000 Beskid Niski PLB180002:

250-270 par (dane z wcześniejszych badań, wykonywanych na zlecenie RDOŚ w Rzeszowie, przekazanych do RDLP w Krośnie w 2014 r.).

Procent udziału populacji w obszarze Natura 2000 Beskid Niski PLB180002 w stosunku do populacji w kraju:

22,61 % krajowej populacji dzięcioła białostrzębiwego

Liczebność w Nadleśnictwie Dukla w obszarze Natura 2000 Beskid Niski PLB180002: 26-79 par (dane na podstawie analizy siedlisk gatunku i powierzchni monitoringowych wykonanych przez BULiGL Oddział w Przemyślu, na potrzeby niniejszego opracowania).

Ocenę stanu ochrony dzięcioła białostrzębiwego zamieszczono w załączniku nr 7.1.8_12_2

13. A241 Dzięcioł trójpalczasty *Picoides tridactylus*

Charakterystyka gatunku:

W Polsce zasiedla Karpaty i północny-wschód kraju natomiast w Sudetach pojawia się jedynie efemerycznie. Gatunek występujący w górach prawie wyłącznie powyżej 650 m n.p.m., najliczniej na wysokości 1000-1400 m n.p.m., jedynie nieliczne stanowiska stwierdzano na pogórzu na wysokości 400-600 m n.p.m. (Tomiałojć i Stawarczyk 2003, Piotrowska i Wesołowski 2007). Jest gatunkiem osiadłym, wykorzystującym zajmowane siedlisko leśne cały rok.

W górach dzięcioł trójpalczasty zasiedla przede wszystkim górnoreglowe bory świerkowe, a także (mniej licznie) dolnoreglowe bory mieszane i jodłowe, bory i lasy bagienne oraz dolnoreglowe lasy bukowo-jodłowe ze znaczącym udziałem jodły bądź świerka. Wg literatury czynnikiem warunkującym obecność dzięcioła trójpalczastego w siedlisku jest dostępność drzew zamierających oraz martwego drewna.

Sezon lęgowy gatunku trwa od końca marca do czerwca. Dziuple lęgowe wykuwa para w spróchniałych drzewach. Raz w roku samica znosi od 3 do 6 jaj. Wielkość rewiru wykorzystywanego przez dzięcioła waha się od kilkudziesięciu do kilkuset hektarów.

Dzięcioła trójpalczastego jest gatunkiem wąsko wyspecjalizowanym. Żeruje na obumarłych pniach drzew, głównie świerków, lokalnie na innych gatunkach iglastych. Pokarm dzięcioła stanowią larwy, poczwarki i imago chrząszczy (głównie kornikowate) (Gromadzki M. (red.), Zawadzka D., Ciach M., Figarski T., Kajtoch Ł., Rejt Ł. 2013).

Liczebność populacji w kraju:

500-800 par (dane z Raportu z art. 12 Dyrektywy Ptasiej, przesłany do Komisji Europejskiej w 2014 r.)

Liczebność populacji w obszarze Natura 2000 Beskid Niski PLB180002:

30-40 par (dane z wcześniejszych badań, wykonywanych na zlecenie RDOŚ w Rzeszowie, przekazanych do RDLP w Krośnie w 2014 r.).

Procent udziału populacji w obszarze Natura 2000 Beskid Niski PLB180002 w stosunku do populacji w kraju:

5,38 % krajowej populacji dzięcioła trójpalczastego

Liczebność w Nadleśnictwie Dukla w obszarze Natura 2000 Beskid Niski PLB180002: 1-12 par (dane na podstawie analizy siedlisk gatunku i powierzchni monitoringowych wykonanych przez BULiGL Oddział w Przemyślu, na potrzeby niniejszego opracowania).

Ocenę stanu ochrony dzięcioła trójpalczastego zamieszczono w załączniku nr 7.1.8_13_2.

14. A261 Pliszka górska *Motacilla cinerea*

Charakterystyka gatunku:

Występowanie gatunku jest determinowane obecnością cieków wodnych o cechach górskich, z kamienistym lub żwirowym dnem, oraz stosunkowo szybkim nurtem wody, co powoduje, że jest on częstszy w paśmie gór niż w paśmie pogórzy (Wilk i in. 2016).

Pliszka górska jest silnie związana ze środowiskiem wód płynących. Gatunek ten preferuje szybko płynące potoki i strumienie oraz małe rzeki. Gniazdo jest najczęściej lokowane bezpośrednio przy wodzie, jednak ptaki mogą wykorzystywać także miejsca odległe nawet o kilkaset metrów od wody płynącej. Powszechnie zakładają gniazda pod mostami oraz w innych budowlach nadrzecznych. Pliszki górskie żerują głównie w obrębie cieku, jednak mogą wykorzystywać także miejsca położone w znacznej odległości od wody. Istotne znaczenie w rozmieszczeniu pliszki górskiej ma skład chemiczny wody,

co warunkuje obecność odpowiedniego pożywienia – głównie jętek i chruścików (Wilk i in. 2016).

Liczebność populacji w kraju:

7000 - 10000 par (dane z Raportu z art. 12 Dyrektywy Ptasiej, przesłany do Komisji Europejskiej w 2014 r.)

Liczebność populacji w obszarze Natura 2000 Beskid Niski PLB180002:

150-300 par (dane z wcześniejszych badań, wykonywanych na zlecenie RDOŚ w Rzeszowie, przekazanych do RDLP w Krośnie w 2014 r.).

Procent udziału populacji w obszarze Natura 2000 Beskid Niski PLB180002 w stosunku do populacji w kraju:

2,65 % krajowej populacji pliszka górskiego

Liczebność w Nadleśnictwie Dukla w obszarze Natura 2000 Beskid Niski PLB180002:

31-179 par (dane na podstawie analizy siedlisk gatunku i powierzchni monitoringowych wykonanych przez BULiGL Oddział w Przemyślu, na potrzeby niniejszego opracowania).

Ocenę stanu ochrony pliszka górskiego zamieszczono w załączniku nr 7.1.8_14_2.

15. A264 Pluszcz *Cinclus cinclus*

Charakterystyka gatunku:

Pluszcz jest gatunkiem osiadłym, jednak w okresie polęgowym może dochodzić do przemieszczeń, zwłaszcza z terenów znajdujących się w wysokich górach na obszary niżej położone. Jest silnie związany ze środowiskiem wód płynących. Preferuje potoki i strumienie oraz małe rzeki o szybkim nurcie. Gniazdo jest niemal wyłącznie lokowane bezpośrednio przy wodzie, czasem może być zakładane za osłoną wodospadu. Ptaki powszechnie zakładają gniazda pod mostami oraz w innych budowlach nadrzecznych. Ptaki żerują niemal wyłącznie w obrębie cieków, rzadko wykorzystując kamieńce i roślinność znajdujące się w sąsiedztwie (Wilk i in. 2016).

Początek okresu lęgowego rozpoczyna się od kwietnia i może trwać do lipca. Gatunek często wyprowadza dwa lęgi w roku.

Liczebność populacji w kraju:

1800 – 3000 par (dane z Raportu z art. 12 Dyrektywy Ptasiej, przesłany do Komisji Europejskiej w 2014 r.)

Liczebność populacji w obszarze Natura 2000 Beskid Niski PLB180002:

40-90 par (dane z wcześniejszych badań, wykonywanych na zlecenie RDOŚ w Rzeszowie, przekazanych do RDLP w Krośnie w 2014 r.).

Procent udziału populacji w obszarze Natura 2000 Beskid Niski PLB180002 w stosunku do populacji w kraju:

2,71 % krajowej populacji pluszcz.

Liczebność w Nadleśnictwie Dukła w obszarze Natura 2000 Beskid Niski PLB180002: 2-31 par (dane na podstawie analizy siedlisk gatunku i powierzchni monitoringowych wykonanych przez BULiGL Oddział w Przemyślu, na potrzeby niniejszego opracowania).

Ocenę stanu ochrony pluszcz zamieszczono w załączniku nr 7.1.8_15_2.

16. A320 Mucholówka mała *Ficedula parva***Charakterystyka gatunku:**

W Polsce jest gatunkiem umiarkowanie rozpowszechnionym. Największe zagęszczenia osiąga w pasie od Pomorza przez Warmię i Podlasie oraz na krańcach południowo-wschodnich. Jest migrantem dalekodystansowym. Polskę opuszcza w sierpniu-wrześniu i spędza zimę w południowej Azji. Mucholówka mała występuje w szerokim spektrum siedlisk leśnych.

W Polsce zasiedla najczęściej dwa główne typy drzewostanów: na nizinach i pogórzach – grądy, w warunkach górskich przede wszystkim buczyny, a także grądy i jaworzyny. Preferuje chłodne, cieniste drzewostany z małą ilością podszytu. Jej pokarmem są owady, które łowi głównie w locie.

Jako miejsca lęgowe mucholówki małe wybierają tzw. półdziuple – płytkie dziuple o dużych otworach umieszczone dość nisko nad ziemią (zwykle do 6m) lub szczyty złamanych cienkich drzew, szczeliny w pniach lub za odstającą korą. Najczęściej z ziemi widać wysiadującą jaja samicę. Do lęgów wykorzystywane są gatunki drzew liściastych. Około 30% z nich to drzewa martwe. Mucholówka mała składa jaja rozpoczynając na początku maja. Wielkość zniesienia zwykle wynosi 5-7 jaj. Inkubacja trwa 13-14 dni. Pisklęta opuszczają gniazdo po około 2 tygodniach.

Liczebność populacji w kraju:

27000-68000 par (dane z Raportu z art. 12 Dyrektywy Ptasiej, przesłany do Komisji Europejskiej w 2014 r.)

Liczebność populacji w obszarze Natura 2000 Beskid Niski PLB180002:

400-450 par (dane z wcześniejszych badań, wykonywanych na zlecenie RDOŚ w Rzeszowie, przekazanych do RDLP w Krośnie w 2014 r.).

Procent udziału populacji w obszarze Natura 2000 Beskid Niski PLB180002 w stosunku do populacji w kraju:

0,96 % krajowej populacji mucholówki małej

Liczebność w Nadleśnictwie Dukła w obszarze Natura 2000 Beskid Niski PLB180002: 200-210 par (dane na podstawie analizy siedlisk gatunku i powierzchni

monitoringowych wykonanych przez BULiGL Oddział w Przemysłu, na potrzeby niniejszego opracowania).

Ocenę stanu ochrony muchołówki małej zamieszczono w załączniku nr 7.1.8_16_2

17. A321 Mucholówka białoszyja *Ficedula albicollis*

Charakterystyka gatunku:

W Polsce jest gatunkiem nielicznym, lokalnie średnio licznym o umiarkowanym rozpowszechnieniu. Najliczniej występuje w Puszczy Białowieskiej, Niepołomickiej, w Grądach Odrzańskich oraz na krańcach południowo-wschodnich. Zimą spędza na obszarze Afryki subsaharyjskiej. Siedliska lęgowe muchołówki białoszyjej w Polsce to przede wszystkim lasy liściaste: na nizinach i pogórzach – grądy, w warunkach górskich przede wszystkim buczyny, a także grądy i łęgi. Unika lasów z gęstym podszytem, który prawdopodobnie ogranicza jej żerowanie. Jej pokarmem są owady, które łowi głównie w locie.

Mucholówki białoszyje gniazdują głównie w dziuplach zlokalizowanych w żywych drzewach. Preferują dziuple naturalne niż te wykute przez dzięcioły. Do lęgów wykorzystywane są gatunki drzew liściastych. Chętnie zasiedlają też budki lęgowe wywieszane przez człowieka. Mucholówka białoszyja składanie jaj rozpoczyna na początku maja. Wielkość zniesienia zwykle wynosi 5-8 jaj. Inkubacja trwa 12-14 dni. Pisklęta opuszczają gniazdo po około 15-18 dniach.

Liczebność populacji w kraju:

25000-46000 par (dane z Raportu z art. 12 Dyrektywy Ptasiej, przesłany do Komisji Europejskiej w 2014 r.)

Liczebność populacji w obszarze Natura 2000 Beskid Niski PLB180002:

600-1600 par (dane z wcześniejszych badań, wykonywanych na zlecenie RDOŚ w Rzeszowie, przekazanych do RDLP w Krośnie w 2014 r.).

Procent udziału populacji w obszarze Natura 2000 Beskid Niski PLB180002 w stosunku do populacji w kraju:

1,26 % krajowej populacji muchołówki białoszyjej

Liczebność w Nadleśnictwie Dukla w obszarze Natura 2000 Beskid Niski PLB180002: 352-377 par (dane na podstawie analizy siedlisk gatunku i powierzchni monitoringowych wykonanych przez BULiGL Oddział w Przemysłu, na potrzeby niniejszego opracowania).

Ocenę stanu ochrony muchołówki białoszyjej zamieszczono w załączniku nr 7.1.8_17_2

18. A104 Jarząbek *Bonasa bonasia*

Charakterystyka gatunku:

W Polsce jarząbek występuje w rozległych kompleksach leśnych północno-wschodniej i południowo-wschodniej części kraju. Lokalnie może zasiedlać także niewielkie, izolowane lasy (np. na pogórzach) (Zawadzka D. i in. 2013.).

Jarząbki jest gatunkiem leśnym zasiedlającym różnego typu drzewostany, głównie mieszane (grądowe z udziałem świerka i/lub sosny na niżu, bukowo-jodłowe i świerkowe z domieszką gatunków liściastych w górach). Warunkiem występowania jarząbka jest istnienie w obrębie terytorium wysokiego stopnia zróżnicowania (heterogenności) zarówno składu gatunkowego, a także obecność bogatego podszytu (leszczyna, jarzębina, olsza, wierzba, osika jako baza pokarmowa, gatunki iglaste — głównie świerk bądź jodła jako osłona) i runa (*Ericaceae* i *Rubus* spp. jako baza pokarmowa). Jarząbki preferują zróżnicowane ukształtowanie terenu (np. obecność dolin — osłona), sąsiedztwo polan (borówczyska — baza pokarmowa, częste miejsce zaśnieżania), obecność leżaniny i wykrotów (schronienia, paprzyska) oraz występowanie kopców mrówek (paprzyska) (Zawadzka D. i in. 2013).

Jarząbek jest gatunkiem terytorialnym i osiadłym. Terytoria zasiedla jesienią (wrzesień –październik), po rozpadzie stadek rodzinnych. Areał życiowy jarząbka zamyka się w około 10-30 ha w zależności od rodzaju siedliska i pory roku (Chyralecki i in. 2015).

Okres lęgowy rozpoczyna od marca - kwietnia do czerwca bądź lipca-sierpnia a koniec przypadku powtórnego zniesienia po stracie pierwszego lęgu. Po okresie lęgowym (wrzesień, październik) następuje rozpad stadek rodzinnych (Zawadzka D. i in. 2013.).

Głównym pokarmem jarząbka są rośliny. Zjada liście, pędy, owoce, nasiona, pączki kwiatowe i liściowe wielu gatunków roślin. Szczególnie preferowane są leszczyna, brzoza, buk, jarzębina, malina i borówka czernica. W okresie przed lęgowym i pisklęcym ważnym składnikiem pokarmu są bezkręgowce [Gromadzki M. (red.) 2004].

Liczebność populacji w kraju:

15000-20000 samców (dane z Raportu z art. 12 Dyrektywy Ptasiej, przesłany do Komisji Europejskiej w 2014 r.)

Liczebność populacji w obszarze Natura 2000 Beskid Niski PLB180002:

20-40 samców (dane z inwentaryzacji całorocznej uzgodnione z kołami.)

Procent udziału populacji w obszarze Natura 2000 Beskid Niski PLB180002 w stosunku do populacji w kraju:

0,17 % krajowej populacji jarząbka.

Liczebność w Nadleśnictwie Dukla w obszarze Natura 2000 Beskid Niski PLB180002: 43 pary (dane z inwentaryzacji całorocznej uzgodnione z kołami łowieckimi).

Ocenę stanu ochrony jarząbka zamieszczono w załączniku nr 7.1.8_19_2.

19. A338 Gąsiorek *Lanius collurio*

Charakterystyka gatunku:

W górach występuje do wysokości 800-1100 m n.p.m. Gatunek zasiedlający krajobraz rolniczy o zróżnicowanej strukturze zadrzewień i zakrzaczeń. W lasach gniazduje głównie na ich obrzeżach oraz na zrębach i uprawach. Nie występuje we wnętrzu kompleksów leśnych.

Gąsiorek jest ptakiem terytorialnym. Wielkość terytorium jest zmienna i zależy m.in. od zagęszczenia par lęgowych, zasobów pokarmowych i liczby czatowni. W optymalnych biotopach wynosi ona 0,08–1,52 ha, a w mniej odpowiednich sięga nawet 8 ha. Obszar zdobywania pokarmu jest jednocześnie terytorium, w którym gąsiorki budują gniazdo (Chylarecki i in. 2009)

Początek okresu lęgowego rozpoczyna się od połowy maja i może trwać do połowy lipca. Gąsiorek żywi się większymi owadami. Dietę uzupełniają pająki, ślimaki, dżdżownice i drobne kręgowce (w tym pisklęta ptaków).

Liczebność populacji w kraju:

740000-1100000 par (dane z Raportu z art. 12 Dyrektywy Ptasiej, przesłany do Komisji Europejskiej w 2014 r.)

Liczebność populacji w obszarze Natura 2000 Beskid Niski PLB180002:

1000-1400 par (dane z wcześniejszych badań, wykonywanych na zlecenie RDOŚ w Rzeszowie, przekazanych do RDLP w Krośnie w 2014 r.).

Procent udziału populacji w obszarze Natura 2000 Beskid Niski PLB180002 w stosunku do populacji w kraju:

0,13 % krajowej populacji gąsiorka

Liczebność w Nadleśnictwie Dukla w obszarze Natura 2000 Beskid Niski PLB180002 : 50-112 pary (dane na podstawie analizy siedlisk gatunku i powierzchni monitoringowych wykonanych przez BULiGL Oddział w Przemyślu, na potrzeby niniejszego opracowania).

Ocenę stanu ochrony gąsiorka zamieszczono w załączniku nr 7.1.8_18_2.

7.1.2. ISTNIEJĄCE I POTENCJALNE ZAGROŻENIA DLA ZACHOWANIA WŁAŚCIWEGO STANU OCHRONY PTAKÓW BĘDĄCYCH PRZEDMIOTAMI OCHRONY ORAZ ICH SIEDLISK W OBSZARZE NATURA 2000 BESKID NISKI PLB 180002 NA GRUNTACH ZARZĄDZANYCH PRZEZ NADLEŚNICTWO DUKLA

Lp.	Przedmiot ochrony Kod, nazwa	Zagrożenia	
		Istniejące	Potencjalne
1	A030 Bocian czarny <i>Ciconia nigra</i>	Nie stwierdzono (Kod: X Brak zagrożeń i nacisków)	Nie stwierdzono (Kod: X Brak zagrożeń i nacisków)
2	A072 Trzmielojad <i>Pernis apivorus</i>	Nie stwierdzono (Kod: X Brak zagrożeń i nacisków)	1. Nazwa zagrożenia: Zaprzestanie użytkowania kośnego Opis zagrożenia: Zaprzestanie użytkowania kośnego spowodowałoby uruchomienie dynamicznego procesu sukcesji wtórnej, która w szybkim tempie doprowadziłaby do całkowitego zaniku siedliska (Kod: A03.03 Zaniechanie / brak koszenia). 2. Nazwa zagrożenia: Zalesianie terenów otwartych, istotnych dla gatunku Opis zagrożenia: Utrata siedlisk żerowiskowych związana z zalesianiem terenów otwartych (Kod: B01.01 Zalesianie terenów otwartych - drzewa rodzime)
3	A089 Orlik krzykliwy <i>Clanga pomarina</i>	Nie stwierdzono (Kod: X Brak zagrożeń i nacisków)	1. Nazwa zagrożenia: Zaprzestanie użytkowania kośnego Opis zagrożenia: Zaprzestanie użytkowania kośnego spowodowałoby uruchomienie dynamicznego procesu sukcesji wtórnej, która w szybkim tempie doprowadziłaby do całkowitego zaniku siedliska (Kod: A03.03 Zaniechanie / brak koszenia). 2. Nazwa zagrożenia: Zalesianie terenów otwartych, istotnych dla gatunku Opis zagrożenia: Utrata siedlisk żerowiskowych związana z zalesianiem terenów otwartych (Kod: B01.01 Zalesianie terenów otwartych - drzewa rodzime)

Lp.	Przedmiot ochrony Kod, nazwa	Zagrożenia	
		Istniejące	Potencjalne
4	A091 Orzeł przedni <i>Aquila chrysaetos</i>	Nie stwierdzono (Kod: X Brak zagrożeń i nacisków)	<p>1. Nazwa zagrożenia: Zaprzestanie użytkowania kośnego Opis zagrożenia: Zaprzestanie użytkowania kośnego spowodowałoby uruchomienie dynamicznego procesu sukcesji wtórnej, która w szybkim tempie doprowadziłaby do całkowitego zaniku siedliska (Kod: A03.03 Zaniechanie / brak koszenia).</p> <p>2. Nazwa zagrożenia: Zalesianie terenów otwartych, istotnych dla gatunku Opis zagrożenia: Utrata siedlisk żerowiskowych związana z zalesianiem terenów otwartych (Kod: B01.01 Zalesianie terenów otwartych - drzewa rodzime)</p>
5	A122 Derkacz <i>Crex crex</i>	Nie stwierdzono (Kod: X Brak zagrożeń i nacisków)	<p>1. Nazwa zagrożenia: Zaprzestanie użytkowania kośnego Opis zagrożenia: Zaprzestanie użytkowania kośnego spowodowałoby uruchomienie dynamicznego procesu sukcesji wtórnej, która w szybkim tempie doprowadziłaby do całkowitego zaniku siedliska (Kod: A03.03 Zaniechanie / brak koszenia).</p> <p>2. Nazwa zagrożenia: Zmiana sposobu użytkowania gruntu. Opis zagrożenia: Trwała zamiana łąk na grunty orne powoduje utratę miejsc lęgowych (Kod: A02.03 Zamiana na grunty orne).</p> <p>3. Nazwa zagrożenia: Zalesianie terenów otwartych, istotnych dla gatunku. Opis zagrożenia: Utrata siedlisk żerowiskowych związana z zalesianiem terenów otwartych (Kod: B01.01 Zalesianie terenów otwartych - drzewa rodzime)</p>

Lp.	Przedmiot ochrony Kod, nazwa	Zagrożenia	
		Istniejące	Potencjalne
6	A168 Brodzicz piskliwy <i>Actitis hypoleucos</i>	Nie stwierdzono (Kod: X Brak zagrożeń i nacisków)	Nie stwierdzono (Kod: X Brak zagrożeń i nacisków)
7	A217 Sóweczka <i>Glaucidium passerinum</i>	Nie stwierdzono (Kod: X Brak zagrożeń i nacisków)	Nie stwierdzono (Kod: X Brak zagrożeń i nacisków)
8	A220 Puszczyk uralski <i>Strix uralensis</i>	Nie stwierdzono (Kod: X Brak zagrożeń i nacisków)	1. Nazwa zagrożenia: Zaprzestanie użytkowania kośnego Opis zagrożenia: Zaprzestanie użytkowania kośnego spowodowałoby uruchomienie dynamicznego procesu sukcesji wtórnej, która w szybkim tempie doprowadziłaby do całkowitego zaniku siedliska (Kod: A03.03 Zaniechanie / brak koszenia) 2. Nazwa zagrożenia: Zalesianie terenów otwartych, istotnych dla gatunku Opis zagrożenia: Utrata siedlisk żerowiskowych związana z zalesianiem terenów otwartych (Kod: B01.01 Zalesianie terenów otwartych - drzewa rodzime)
9	A223 Włochatka <i>Aegolius funereus</i>	Nie stwierdzono (Kod: X Brak zagrożeń i nacisków)	Nie stwierdzono (Kod: X Brak zagrożeń i nacisków)
10	A229 Zimorodek <i>Alcedo atthis</i>	Nie stwierdzono (Kod: X Brak zagrożeń i nacisków)	Nie stwierdzono (Kod: X Brak zagrożeń i nacisków)

Lp.	Przedmiot ochrony Kod, nazwa	Zagrożenia	
		Istniejące	Potencjalne
11	A234 Dzięcioł zielonosiwy <i>Picus canus</i>	Nie stwierdzono (Kod: X Brak zagrożeń i nacisków)	Nie stwierdzono (Kod: X Brak zagrożeń i nacisków)
12	A239 Dzięcioł białogrzbisty <i>Dendrocopos leucotos</i>	Nie stwierdzono (Kod: X Brak zagrożeń i nacisków)	Nie stwierdzono (Kod: X Brak zagrożeń i nacisków)
13	A241 Dzięcioł trójpalczasty <i>Picooides tridactylus</i>	Nie stwierdzono (Kod: X Brak zagrożeń i nacisków)	Nie stwierdzono (Kod: X Brak zagrożeń i nacisków)
14	A261 Pliszka górska <i>Motacilla cinerea</i>	Nie stwierdzono (Kod: X Brak zagrożeń i nacisków)	Nie stwierdzono (Kod: X Brak zagrożeń i nacisków)
15	A264 Pluszcz <i>Cinclus cinclus</i>	Nie stwierdzono (Kod: X Brak zagrożeń i nacisków)	Nie stwierdzono (Kod: X Brak zagrożeń i nacisków)
16	A320 Muchołówka mała <i>Ficedula parva</i>	Nie stwierdzono (Kod: X Brak zagrożeń i nacisków)	Nie stwierdzono (Kod: X Brak zagrożeń i nacisków)

Lp.	Przedmiot ochrony Kod, nazwa	Zagrożenia	
		Istniejące	Potencjalne
17	A321 Muchołówka białoszyja <i>Ficedula albicollis</i>	Nie stwierdzono (Kod: X Brak zagrożeń i nacisków)	Nie stwierdzono (Kod: X Brak zagrożeń i nacisków)
18	A104 Jarząbek <i>Bonasa banasia</i>	Nie stwierdzono (Kod: X Brak zagrożeń i nacisków)	Nie stwierdzono (Kod: X Brak zagrożeń i nacisków)
19	A338 Gąsiorek <i>Lanius collurio</i>	Nie stwierdzono (Kod: X Brak zagrożeń i nacisków)	Nie stwierdzono (Kod: X Brak zagrożeń i nacisków)

7.1.3. CELE DZIAŁAŃ OCHRONNYCH

Przedmiot ochrony	Stan ochrony	Cele działań ochronnych	Perspektywa osiągnięcia założonego celu ochrony
A030 Bocian czarny <i>Ciconia nigra</i>	FV	Utrzymanie właściwego stanu ochrony.	Realizacja celu niezagrażona w trakcie realizacji PUL.
A072 Trzmielojad <i>Pernis apivorus</i>	FV	Utrzymanie właściwego stanu ochrony.	Realizacja celu niezagrażona w trakcie realizacji PUL.
A089 Orlik krzykliwy <i>Clanga pomarina</i>	FV	Utrzymanie właściwego stanu ochrony.	Realizacja celu niezagrażona w trakcie realizacji PUL.
A091 Orzeł przedni <i>Aquila chrysaetos</i>	FV	Utrzymanie właściwego stanu ochrony.	Realizacja celu niezagrażona w trakcie realizacji PUL.
A122 Derkacz <i>Crex crex</i>	FV	Utrzymanie właściwego stanu ochrony.	Realizacja celu niezagrażona w trakcie realizacji PUL.
A168 Brodziec piskliwy <i>Actitis hypoleucos</i>	FV	Utrzymanie właściwego stanu ochrony.	Realizacja celu niezagrażona w trakcie realizacji PUL.
A217 Sóweczka <i>Glaucidium passerinum</i>	FV	Utrzymanie właściwego stanu ochrony.	Realizacja celu niezagrażona w trakcie realizacji PUL.
A220 Puszczyk uralski <i>Strix uralensis</i>	FV	Utrzymanie właściwego stanu ochrony.	Realizacja celu niezagrażona w trakcie realizacji PUL.
A223 Włochatka <i>Aegolius funereus</i>	U2	Gromadzenie informacji o stanie populacji w części obszaru	Realizacja celu niezagrażona w trakcie realizacji PUL.
A229 Zimorodek <i>Alcedo atthis</i>	FV	Utrzymanie właściwego stanu ochrony.	Realizacja celu niezagrażona w trakcie realizacji PUL.
A234 Dzięcioł zielonosiwy <i>Picus canus</i>	FV	Utrzymanie właściwego stanu ochrony.	Realizacja celu niezagrażona w trakcie realizacji PUL.
A239 Dzięcioł biało-grzbiety <i>Dendrocopos leucotos</i>	FV	Utrzymanie właściwego stanu ochrony.	Realizacja celu niezagrażona w trakcie realizacji PUL.
A241 Dzięcioł trójpalczasty <i>Picoides tridactylus</i>	FV	Utrzymanie właściwego stanu ochrony.	Realizacja celu niezagrażona w trakcie realizacji PUL.
A261 Pliszka góraska <i>Motacilla cinerea</i>	FV	Utrzymanie właściwego stanu ochrony.	Realizacja celu niezagrażona w trakcie realizacji PUL.
A264 Pluszcz <i>Cinclus cinclus</i>	FV	Utrzymanie właściwego stanu ochrony.	Realizacja celu niezagrażona w trakcie realizacji PUL.
A320 Mucholówka mała	FV	Utrzymanie właściwego stanu ochrony.	Realizacja celu niezagrażona w trakcie

Przedmiot ochrony	Stan ochrony	Cele działań ochronnych	Perspektywa osiągnięcia założonego celu ochrony
<i>Ficedula parva</i>			realizacji PUL.
A321 Mucholówka białoszyja <i>Ficedula albicollis</i>	FV	Utrzymanie właściwego stanu ochrony.	Realizacja celu niezagrożona w trakcie realizacji PUL.
A104 Jarząbek <i>Bonasa banasia</i>	FV	Utrzymanie właściwego stanu ochrony.	Realizacja celu niezagrożona w trakcie realizacji PUL.
A338 Gąsiorek <i>Lanius collurio</i>	FV	Utrzymanie właściwego stanu ochrony.	Realizacja celu niezagrożona w trakcie realizacji PUL.

7.1.4. DZIAŁANIA OCHRONNE

Lp	Przedmiot ochrony	Działania ochronne						
		Nr i nazwa	Zakres prac	Miejsce realizacji	Termin wykonania	Szacunkowe koszty	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie	
		Nr	<i>Działania ochronne dotyczące ochrony czynnej ptaków oraz ich siedlisk</i>					
1	A030 Bocian czarny <i>Ciconia nigra</i>	A1	Nie planuje się					
		Nr	<i>Monitoring stanu przedmiotu ochrony oraz monitoring realizacji celów działań ochronnych</i>					
		B1	Monitoring stanu przedmiotu ochrony oraz monitoring realizacji celów działań ochronnych	Monitoring będzie wykonywany w ramach „Inwentaryzacji wskaźnikowej” z uwzględnieniem parametrów wynikających z przepisów prawa.	Lasy w obszarze Natura 2000 na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Dukła.	Przedostatni lub ostatni rok obowiązywania PUL.	500 zł za stanowisko monitoringowe	PGL LP
		Nr	<i>Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony</i>					
		C1	Nie planuje się.					
		Nr	<i>Działania ochronne dotyczące ochrony czynnej ptaków oraz ich siedlisk</i>					
2	A072 Trzmielojad <i>Pernis apivorus</i>	A1	Utrzymanie użytków zielonych i tradycyjnego sposobu ich zagospodarowania	Obligatoryjne: prowadzenie ekstensywnego użytkowania kośnego, kośno-pastwiskowego lub pastwiskowego. Fakultatywne: użytkowanie zgodne z wymogami odpowiedniego pakietu rolno-środowiskowo-klimatycznego w ramach obowiązującego PROW, ukierunkowanego na ochronę siedliska.	Załącznik nr 7.8._1	W całym okresie obowiązywania Planu	Nie wydzielone	Nadleśnictwo Dukła
		Nr	<i>Monitoring stanu przedmiotu ochrony oraz monitoring realizacji celów działań ochronnych</i>					

Lp	Przedmiot ochrony	Działania ochronne						
		Nr i nazwa	Zakres prac	Miejsce realizacji	Termin wykonania	Szacunkowe koszty	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie	
		B1	Monitoring stanu przedmiotu ochrony oraz monitoring realizacji celów działań ochronnych	Monitoring będzie wykonywany w ramach „Inwentaryzacji wskaźnikowej” z uwzględnieniem parametrów wynikających z przepisów prawa.	W obszarze Natura 2000 na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Dukla.	Przedostatni lub ostatni rok obowiązywania PUL.	500 zł za stanowisko monitoringowe	PGL LP
		Nr	<i>Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony</i>					
		C1	Nie planuje się					
		Nr	<i>Działania ochronne dotyczące ochrony czynnej ptaków oraz ich siedlisk</i>					
3	A089 Orlik krzykliwy <i>Clanga pomarina</i>	A1	Utrzymanie użytków zielonych i tradycyjnego sposobu ich zagospodarowania	Obligatoryjne: prowadzenie ekstensywnego użytkowania kośnego, kośno-pastwiskowego lub pastwiskowego. Fakultatywne: użytkowanie zgodne z wymogami odpowiedniego pakietu rolno-środowiskowo-klimatycznego w ramach obowiązującego PROW, ukierunkowanego na ochronę siedliska.	Załącznik nr 7.8._1	W całym okresie obowiązywania Planu	Nie wydzielone	Nadleśnictwo Dukla
		Nr	<i>Monitoring stanu przedmiotu ochrony oraz monitoring realizacji celów działań ochronnych</i>					
		B1	Monitoring stanu przedmiotu ochrony oraz monitoring realizacji celów działań ochronnych	Monitoring będzie wykonywany w ramach „Powszechnej inwentaryzacji gatunków roślin, zwierząt i innych organizmów oraz parametryzacji wybranych cech biotopów, mających znaczenia dla oceny stanu lasów	W obszarze Natura 2000 na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Dukla.	Przedostatni lub ostatni rok obowiązywania PUL	500 zł za stanowisko monitoringowe	PGL LP

Lp	Przedmiot ochrony	Działania ochronne						
		Nr i nazwa	Zakres prac	Miejsce realizacji	Termin wykonania	Szacunkowe koszty	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie	
				oraz prognozowania zmian w ekosystemach leśnych” (dalej „Inwentaryzacja wskaźnikowa”) z uwzględnieniem parametrów wynikających z przepisów prawa.				
		Nr	Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony					
		C1	Nie planuje się					
		Nr	Działania ochronne dotyczące ochrony czynnej ptaków oraz ich siedlisk					
4	A091 Orzeł przedni <i>Aquila chrysaetos</i>	A1	Utrzymanie użytków zielonych i tradycyjnego sposobu ich zagospodarowania	Obligatoryjne: prowadzenie ekstensywnego użytkowania kośnego, kośno-pastwiskowego lub pastwiskowego. Fakultatywne: użytkowanie zgodne z wymogami odpowiedniego pakietu rolno-środowiskowo-klimatycznego w ramach obowiązującego PROW, ukierunkowanego na ochronę siedliska.	Załącznik nr 7.8._1	W całym okresie obowiązywania Planu	Nie wydzielone	Nadleśnictwo Dukla
		Nr	Monitoring stanu przedmiotu ochrony oraz monitoring realizacji celów działań ochronnych					
		B1	Monitoring stanu przedmiotu ochrony oraz monitoring realizacji celów działań ochronnych	Monitoring będzie wykonywany w ramach „Powszechnej inwentaryzacji gatunków roślin, zwierząt i innych organizmów oraz parametryzacji wybranych cech biotopów, mających znaczenia dla oceny stanu lasów oraz prognozowania zmian w ekosystemach leśnych” (dalej „Inwentaryzacja	W obszarze Natura 2000 na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Dukla.	Przedostatni lub ostatni rok obowiązywania PUL	500 zł za stanowisko monitoringowe	PGL LP

Lp	Przedmiot ochrony	Działania ochronne						
		Nr i nazwa	Zakres prac	Miejsce realizacji	Termin wykonania	Szacunkowe koszty	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie	
			wskaźnikowa”) z uwzględnieniem parametrów wynikających z przepisów prawa.					
		Nr	Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony					
		C1	Nie planuje się					
		Nr	Działania ochronne dotyczące ochrony czynnej ptaków oraz ich siedlisk					
5	A122 Derkacz <i>Crex crex</i>	A1	Utrzymanie użytków zielonych i tradycyjnego sposobu ich zagospodarowania	Obligatoryjne: prowadzenie ekstensywnego użytkowania kośnego, kośno-pastwiskowego lub pastwiskowego. Fakultatywne: użytkowanie zgodne z wymogami odpowiedniego pakietu rolno-środowiskowo-klimatycznego w ramach obowiązującego PROW, ukierunkowanego na ochronę siedliska.	Załącznik nr 7.8._1	W całym okresie obowiązywania Planu	Nie wydzielone	Nadleśnictwo Dukla.
		Nr	Monitoring stanu przedmiotu ochrony oraz monitoring realizacji celów działań ochronnych					
		B1	Monitoring stanu przedmiotu ochrony oraz monitoring realizacji celów działań ochronnych	Monitoring będzie wykonywany w ramach „Inwentaryzacji wskaźnikowej” z uwzględnieniem parametrów wynikających z przepisów prawa.	Użytki zielone w obszarze Natura 2000 na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Dukla.	Przedostatni lub ostatni rok obowiązywania PUL.	500 zł za stanowisko monitoringowe	PGL LP
		Nr	Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony					

Lp	Przedmiot ochrony	Działania ochronne						
		Nr i nazwa	Zakres prac	Miejsce realizacji	Termin wykonania	Szacunkowe koszty	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie	
		C1	Nie planuje się					
		Nr	<i>Działania ochronne dotyczące ochrony czynnej ptaków oraz ich siedlisk</i>					
6	A168 Brodziec piskliwy <i>Actitis hypoleucos</i>	A1	Nie planuje się					
		Nr	<i>Monitoring stanu przedmiotu ochrony oraz monitoring realizacji celów działań ochronnych</i>					
		B1	Monitoring stanu przedmiotu ochrony oraz monitoring realizacji celów działań ochronnych	Monitoring będzie wykonywany w ramach „Inwentaryzacji wskaźnikowej” z uwzględnieniem parametrów wynikających z przepisów prawa.	W obszarze Natura 2000 na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Dukla.	Przedostatni lub ostatni rok obowiązywania PUL.	500 zł za stanowisko monitoringowe	PGL LP
		Nr	<i>Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony</i>					
		C1	Nie planuje się					
		Nr	<i>Działania ochronne dotyczące ochrony czynnej ptaków oraz ich siedlisk</i>					
7	A217 Sóweczka <i>Glaucidium passerinum albicollis</i>	A1	Nie planuje się					
		Nr	<i>Monitoring stanu przedmiotu ochrony oraz monitoring realizacji celów działań ochronnych</i>					
		B1	Monitoring stanu przedmiotu ochrony oraz monitoring realizacji celów działań ochronnych	Monitoring będzie wykonywany w ramach „Inwentaryzacji wskaźnikowej” z uwzględnieniem parametrów wynikających z przepisów prawa.	Lasy w obszarze Natura 2000 na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Dukla.	Przedostatni lub ostatni rok obowiązywania PUL.	500 zł za stanowisko monitoringowe	PGL LP
		Nr	<i>Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony</i>					

Lp	Przedmiot ochrony	Działania ochronne						
		Nr i nazwa	Zakres prac	Miejsce realizacji	Termin wykonania	Szacunkowe koszty	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie	
		C1	Nie planuje się					
		Nr	<i>Działania ochronne dotyczące ochrony czynnej ptaków oraz ich siedlisk</i>					
8	A220 Puszczyk uralski <i>Strix uralensis</i>	A1	Utrzymanie użytków zielonych i tradycyjnego sposobu ich zagospodarowania	Obligatoryjne: prowadzenie ekstensywnego użytkowania kośnego, kośno-pastwiskowego lub pastwiskowego. Fakultatywne: użytkowanie zgodne z wymogami odpowiedniego pakietu rolno-środowiskowo-klimatycznego w ramach obowiązującego PROW, ukierunkowanego na ochronę siedliska.	Załącznik nr 7.8._1	W całym okresie obowiązywania Planu	Nie wydzielone	Nadleśnictwo Dukla.
		Nr	<i>Monitoring stanu przedmiotu ochrony oraz monitoring realizacji celów działań ochronnych</i>					
		B1	Monitoring stanu przedmiotu ochrony oraz monitoring realizacji celów działań ochronnych	Monitoring będzie wykonywany w ramach „Inwentaryzacji wskaźnikowej” z uwzględnieniem parametrów wynikających z przepisów prawa.	W obszarze Natura 2000 na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Dukla.	Przedostatni lub ostatni rok obowiązywania PUL.	500 zł za stanowisko monitoringowe	PGL LP
		Nr	<i>Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony</i>					
		C1	Nie planuje się					

Lp	Przedmiot ochrony	Działania ochronne						
		Nr i nazwa	Zakres prac	Miejsce realizacji	Termin wykonania	Szacunkowe koszty	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie	
		Nr	<i>Działania ochronne dotyczące ochrony czynnej ptaków oraz ich siedlisk</i>					
9	A223 Włochatka <i>Aegolius funereus</i>	A1	Nie planuje się					
		Nr	<i>Monitoring stanu przedmiotu ochrony oraz monitoring realizacji celów działań ochronnych</i>					
		B1	Monitoring stanu przedmiotu ochrony oraz monitoring realizacji celów działań ochronnych	Monitoring będzie wykonywany w ramach „Inwentaryzacji wskaźnikowej” z uwzględnieniem parametrów wynikających z przepisów prawa.	Lasy w obszarze Natura 2000 na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Dukla.	Przedostatni lub ostatni rok obowiązywania PUL.	500 zł za stanowisko monitoringowe	PGL LP
		Nr	<i>Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony</i>					
		C1	Nie planuje się.					
		Nr	<i>Działania ochronne dotyczące ochrony czynnej ptaków oraz ich siedlisk</i>					
10	A229 Zimorodek <i>Alcedo atthis</i>	A1	Nie planuje się					
		Nr	<i>Monitoring stanu przedmiotu ochrony oraz monitoring realizacji celów działań ochronnych</i>					
		B1	Monitoring stanu przedmiotu ochrony oraz monitoring realizacji celów działań ochronnych	Monitoring będzie wykonywany w ramach „Inwentaryzacji wskaźnikowej” z uwzględnieniem parametrów wynikających z przepisów prawa.	W obszarze Natura 2000 na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Dukla.	Przedostatni lub ostatni rok obowiązywania PUL.	500 zł za stanowisko monitoringowe	PGL LP
		Nr	<i>Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony</i>					

Lp	Przedmiot ochrony	Działania ochronne						
		Nr i nazwa	Zakres prac	Miejsce realizacji	Termin wykonania	Szacunkowe koszty	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie	
		C1	Nie planuje się					
		Nr	<i>Działania ochronne dotyczące ochrony czynnej ptaków oraz ich siedlisk</i>					
11	A234 Dzięcioł zielonosiwy <i>Picus canus</i>	A1	Nie planuje się					
		Nr	<i>Monitoring stanu przedmiotu ochrony oraz monitoring realizacji celów działań ochronnych</i>					
		B1	Monitoring stanu przedmiotu ochrony oraz monitoring realizacji celów działań ochronnych	Monitoring będzie wykonywany w ramach „Inwentaryzacji wskaźnikowej” z uwzględnieniem parametrów wynikających z przepisów prawa.	Lasy w obszarze Natura 2000 na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Dukla.	Przedostatni lub ostatni rok obowiązywania PUL.	500 zł za stanowisko monitoringowe	PGL LP
		Nr	<i>Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony</i>					
		C1	Nie planuje się					

Lp	Przedmiot ochrony	Działania ochronne						
		Nr i nazwa	Zakres prac	Miejsce realizacji	Termin wykonania	Szacunkowe koszty	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie	
		Nr	<i>Działania ochronne dotyczące ochrony czynnej ptaków oraz ich siedlisk</i>					
12	A239 Dzięcioł biało grzbiety <i>Dendrocopos leucotos</i>	A1	Nie planuje się					
		Nr	<i>Monitoring stanu przedmiotu ochrony oraz monitoring realizacji celów działań ochronnych</i>					
		B1	Monitoring stanu przedmiotu ochrony oraz monitoring realizacji celów działań ochronnych	Monitoring będzie wykonywany w ramach „Inwentaryzacji wskaźnikowej” z uwzględnieniem parametrów wynikających z przepisów prawa.	Lasy w obszarze Natura 2000 na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Dukla.	Przedostatni lub ostatni rok obowiązywania PUL.	500 zł za stanowisko monitoringowe	PGL LP
		Nr	<i>Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony</i>					
		C1	Nie planuje się.					
		Nr	<i>Działania ochronne dotyczące ochrony czynnej ptaków oraz ich siedlisk</i>					
13	A241 Dzięcioł trójpalczasty <i>Picoides tridactylus</i>	A1	Nie planuje się					
		Nr	<i>Monitoring stanu przedmiotu ochrony oraz monitoring realizacji celów działań ochronnych</i>					
		B1	Monitoring stanu przedmiotu ochrony oraz monitoring realizacji celów działań ochronnych	Monitoring będzie wykonywany w ramach „Inwentaryzacji wskaźnikowej” z uwzględnieniem parametrów wynikających z przepisów prawa.	Lasy w obszarze Natura 2000 na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Dukla.	Przedostatni lub ostatni rok obowiązywania PUL.	500 zł za stanowisko monitoringowe	PGL LP
		Nr	<i>Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony</i>					
		C1	Nie planuje się					

Lp	Przedmiot ochrony	Działania ochronne						
		Nr i nazwa	Zakres prac	Miejsce realizacji	Termin wykonania	Szacunkowe koszty	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie	
		Nr	<i>Działania ochronne dotyczące ochrony czynnej ptaków oraz ich siedlisk</i>					
14	A261 Pliszka górska <i>Motacilla cinerea</i>	A1	Nie planuje się					
		Nr	<i>Monitoring stanu przedmiotu ochrony oraz monitoring realizacji celów działań ochronnych</i>					
		B1	Monitoring stanu przedmiotu ochrony oraz monitoring realizacji celów działań ochronnych	Monitoring będzie wykonywany w ramach „Inwentaryzacji wskaźnikowej” z uwzględnieniem parametrów wynikających z przepisów prawa.	W obszarze Natura 2000 na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Dukla.	Przedostatni lub ostatni rok obowiązywania PUL.	500 zł za stanowisko monitoringowe	PGL LP
		Nr	<i>Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony</i>					
		C1	Nie planuje się					
		Nr	<i>Działania ochronne dotyczące ochrony czynnej ptaków oraz ich siedlisk</i>					
15	A264 Pluszcz <i>Cinclus cinclus</i>	A1	Nie planuje się					
		Nr	<i>Monitoring stanu przedmiotu ochrony oraz monitoring realizacji celów działań ochronnych</i>					
		B1	Monitoring stanu przedmiotu ochrony oraz monitoring realizacji celów działań ochronnych	Monitoring będzie wykonywany w ramach „Inwentaryzacji wskaźnikowej” z uwzględnieniem parametrów wynikających z przepisów prawa.	W obszarze Natura 2000 na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Dukla.	Przedostatni lub ostatni rok obowiązywania PUL.	500 zł za stanowisko monitoringowe	PGL LP
		Nr	<i>Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony</i>					
		C1	Nie planuje się					

Lp	Przedmiot ochrony	Działania ochronne						
		Nr i nazwa	Zakres prac	Miejsce realizacji	Termin wykonania	Szacunkowe koszty	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie	
		Nr	<i>Działania ochronne dotyczące ochrony czynnej ptaków oraz ich siedlisk</i>					
16	A320 Muczołówka mała <i>Ficedula parva</i>	A1	Nie planuje się					
		Nr	<i>Monitoring stanu przedmiotu ochrony oraz monitoring realizacji celów działań ochronnych</i>					
		B1	Monitoring stanu przedmiotu ochrony oraz monitoring realizacji celów działań ochronnych	Monitoring będzie wykonywany w ramach „Inwentaryzacji wskaźnikowej” z uwzględnieniem parametrów wynikających z przepisów prawa.	Lasy w obszarze Natura 2000 na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Dukla.	Przedostatni lub ostatni rok obowiązywania PUL.	500 zł za stanowisko monitoringowe	PGL LP
		Nr	<i>Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony</i>					
		C1	Nie planuje się					
		Nr	<i>Działania ochronne dotyczące ochrony czynnej ptaków oraz ich siedlisk</i>					
17	A321 Muczołówka białoszyja <i>Ficedula albicollis</i>	A1	Nie planuje się					
		Nr	<i>Monitoring stanu przedmiotu ochrony oraz monitoring realizacji celów działań ochronnych</i>					
		B1	Monitoring stanu przedmiotu ochrony oraz monitoring realizacji celów działań ochronnych	Monitoring będzie wykonywany w ramach „Inwentaryzacji wskaźnikowej” z uwzględnieniem parametrów wynikających z przepisów prawa.	Lasy w obszarze Natura 2000 na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Dukla.	Przedostatni lub ostatni rok obowiązywania PUL.	500 zł za stanowisko monitoringowe	PGL LP
		Nr	<i>Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony</i>					
		C1	Nie planuje się					

Lp	Przedmiot ochrony	Działania ochronne						
		Nr i nazwa	Zakres prac	Miejsce realizacji	Termin wykonania	Szacunkowe koszty	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie	
		Nr	<i>Działania ochronne dotyczące ochrony czynnej ptaków oraz ich siedlisk</i>					
18	A104 Jarząbek <i>Bonasa banasia</i>	A1	Nie planuje się					
		Nr	<i>Monitoring stanu przedmiotu ochrony oraz monitoring realizacji celów działań ochronnych</i>					
		B1	Monitoring stanu przedmiotu ochrony oraz monitoring realizacji celów działań ochronnych	Monitoring będzie wykonywany w ramach „Inwentaryzacji wskaźnikowej” z uwzględnieniem parametrów wynikających z przepisów prawa.	Lasy w obszarze Natura 2000 na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Dukla.	Przedostatni lub ostatni rok obowiązywania PUL.	500 zł za stanowisko monitoringowe	PGL LP
		Nr	<i>Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony</i>					
		C1	Nie planuje się					
		Nr	<i>Działania ochronne dotyczące ochrony czynnej ptaków oraz ich siedlisk</i>					
19	A338 Gąsiorek <i>Lanius collurio</i>	A1	Nie planuje się					
		Nr	<i>Monitoring stanu przedmiotu ochrony oraz monitoring realizacji celów działań ochronnych</i>					
		B1	Monitoring stanu przedmiotu ochrony oraz monitoring realizacji celów działań ochronnych	Monitoring będzie wykonywany w ramach „Inwentaryzacji wskaźnikowej” z uwzględnieniem parametrów wynikających z przepisów prawa.	W obszarze Natura 2000 na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Dukla.	Przedostatni lub ostatni rok obowiązywania PUL.	500 zł za stanowisko monitoringowe	PGL LP
		Nr	<i>Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony</i>					
		C1	Nie planuje się					

7.1.5. WSKAZANIA DO ZMIAN W OBOWIĄZUJĄCYCH DOKUMENTACH ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Lp	Dokumentacja planistyczna	Wskazania do zmian w dokumentach planistycznych niezbędne do utrzymania bądź odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000 (<i>Art. 28 ust 10 pkt. 5 ustawy o ochronie przyrody</i>)
1.	brak	brak

7.1.6. PROPOZYCJA WERYFIKACJI SDF OBSZARU I JEGO GRANIC

1. Zmiana granicy obszaru wynika z doprecyzowania przebieg granicy do działek ewidencyjnych będących w zarządzie Nadleśnictwa Dukla.

7.1.7. PRZESŁANKI DO SPORZĄDZENIA PLANU OCHRONY

Brak konieczności opracowania planu ochrony.

7.1.8. ZAŁĄCZNIKI DO ZADAŃ OCHRONNYCH DLA OBSZARU NATURA 2000 BESKID NISKI PLB180002

Załącznik nr 7.8._1 w postaci warstwy numerycznej *shp*.

Oceny stanu ochrony przedmiotów ochrony.

1. A030 Bocian czarny *Ciconia nigra*

Załącznik nr 7.1.8_1_2

Stan ochrony przedmiotu ochrony objętego planem

Kod, Nazwa	Parametr	Wskaźnik	Ocena wskaźnika	Ocena parametru	Ocena ogólna	Uwagi
A030 Bocian czarny <i>Ciconia nigra</i>	Populacja	Liczebność	FV	FV	FV	Liczebność w części obszaru w Nadleśnictwie Dukła wynosi 3 pary.
	Siedlisko	Jakość siedliska	FV	FV		Ocena dotyczy wielkości i jakości siedliska łąkowego z uwagi na fakt, że w części obszaru objętej PUL jest znikoma powierzchnia łąk (siedlisk żerowiskowych).
		Powierzchnia a siedliska	FV			Brak istotnych negatywnych oddziaływań i nie przewiduje się większych zagrożeń w przyszłości. Zachowanie gatunku w perspektywie obowiązywania PUL jest niemal pewne.
Szanse zachowania gatunku				FV		

2. A072 Trzmielojad *Pernis apivorus*

Załącznik nr 7.1.8_2_2

Stan ochrony przedmiotu ochrony objętego planem

Kod, Nazwa	Parametr	Wskaźnik	Ocena wskaźnika	Ocena parametru	Ocena ogólna	Uwagi
A072 Trzmielojad <i>Pernis apivorus</i>	Populacja	Liczebność	FV	FV	FV	Liczebność w części obszaru w Nadleśnictwie Dukła wynosi 10-11 par
	Siedlisko	Jakość siedliska	FV	FV		Ocena dotyczy wielkości i jakości siedliska łąkowego z uwagi na fakt, że w części obszaru objętej PUL jest znikoma powierzchnia łąk (siedlisk żerowiskowych).
		Powierzchnia a siedliska	FV			Brak istotnych negatywnych oddziaływań i nie przewiduje się większych zagrożeń w przyszłości. Zachowanie gatunku w perspektywie obowiązywania PUL jest niemal pewne.
Szanse zachowania gatunku				FV		

3. A089 Orlik krzykliwy *Clanga pomarina*

Załącznik nr 7.1.8_3_2

Stan ochrony przedmiotu ochrony objętego planem

Kod, Nazwa	Parametr	Wskaźnik	Ocena wskaźnika	Ocena parametru	Ocena ogólna	Uwagi
A089 Orlik krzykliwy <i>Clanga pomarina</i>	Populacja	Liczebność	FV	FV	FV	Liczebność w części obszaru w Nadleśnictwie Dukła wynosi 5-11 par.
	Siedlisko	Jakość siedliska	FV	FV		Ocena dotyczy wielkości i jakości siedliska lęgowego z uwagi na fakt, że w części obszaru objętej PUL jest znikoma powierzchnia łąk (siedlisk żerowiskowych).
		Powierzchnia siedliska	FV			Brak istotnych negatywnych oddziaływań i nie przewiduje się większych zagrożeń w przyszłości. Zachowanie gatunku w perspektywie obowiązywania PUL jest niemal pewne.
Szanse zachowania gatunku				FV		

4. A091 Orzeł przedni *Aquila chrysaetos*

Załącznik nr 7.1.8_4_2

Stan ochrony przedmiotu ochrony objętego planem

Kod, Nazwa	Parametr	Wskaźnik	Ocena wskaźnika	Ocena parametru	Ocena ogólna	Uwagi
A091 Orzeł przedni <i>Aquila chrysaetos</i>	Populacja	Liczebność	FV	FV	FV	Liczebność w części obszaru w Nadleśnictwie Dukła wynosi 2 pary.
	Siedlisko	Jakość siedliska	FV	FV		Ocena dotyczy wielkości i jakości siedliska lęgowego z uwagi na fakt, że w części obszaru objętej PUL jest znikoma powierzchnia łąk (siedlisk żerowiskowych).
		Powierzchnia siedliska	FV			Brak istotnych negatywnych oddziaływań i nie przewiduje się większych zagrożeń w przyszłości. Zachowanie gatunku w perspektywie obowiązywania PUL jest niemal pewne.
Szanse zachowania gatunku				FV		

5. A122 Derkacz *Crex crex*

Załącznik nr 7.1.8_5_2

Stan ochrony przedmiotu ochrony objętego planem

Kod, Nazwa	Parametr	Wskaźnik	Ocena wskaźnika	Ocena parametru	Ocena ogólna	Uwagi
A122 Derkacz <i>Crex crex</i>	Populacja	Liczebność	FV	FV	FV	Liczebność w części obszaru w Nadleśnictwie Dukla wynosi 6 - 8 samców.
	Siedlisko	Jakość siedliska	FV	FV		W części obszaru objętego PUL znajdują się preferowane przez derkacza zakrzaczenia, łąki nieużytkowane oraz łąki użytkowane ekstensywnie (6510).
		Powierzchnia siedliska	U1			Ocena wskaźnika <i>powierzchnia siedliska</i> nie przesądza o ocenie parametru <i>siedlisko</i> z uwagi na fakt, że w części obszaru objętej PUL dla Nadleśnictwa Dukla znajduje się 53,76 ha koszonych łąk, natomiast większość znajduje się w części obszaru nieobjętej PUL.
	Szanse zachowania gatunku			FV		Brak istotnych negatywnych oddziaływań i nie przewiduje się większych zagrożeń w przyszłości. Zachowanie gatunku w perspektywie obowiązywania PUL jest niemal pewne.

6. A168 Brodziec piskliwy *Actitis hypoleucos*

Załącznik nr 7.1.8_6_2

Stan ochrony przedmiotu ochrony objętego planem

Kod, Nazwa	Parametr	Wskaźnik	Ocena wskaźnika	Ocena parametru	Ocena ogólna	Uwagi
A168 Brodziec piskliwy <i>Actitis hypoleucos</i>	Populacja	Liczebność	FV	FV	FV	Liczebność w części obszaru w Nadleśnictwie Dukla wynosi 6-15 par.
	Siedlisko	Jakość siedliska	FV	FV		Gatunek preferuje rzeki o szerokości powyżej 7 m, z kamienistymi lub piaszczystymi brzegami.
		Powierzchnia siedliska	FV			Brak istotnych negatywnych oddziaływań i nie przewiduje się większych zagrożeń w przyszłości. Zachowanie gatunku w perspektywie obowiązywania PUL jest niemal pewne.
	Szanse zachowania gatunku			FV		

7. A217 Sóweczka *Glaucidium passerinum*

Załącznik nr 7.1.8_7_2

Stan ochrony przedmiotu ochrony objętego planem

Kod, Nazwa	Parametr	Wskaźnik	Ocena wskaźnika	Ocena parametru	Ocena ogólna	Uwagi
A217 Sóweczka <i>Glaucidium passerinum</i>	Populacja	Liczebność	FV	FV	FV	Liczebność w części obszaru w Nadleśnictwie Dukła wynosi 4-7 par. Brak dokładnych lokalizacji miejsc gniazdowania (dziupli).
	Siedlisko	Jakość siedliska	FV	FV		Wielkości i jakości siedliska odpowiednia dla gatunku.
		Powierzchnia siedliska	FV			
Szanse zachowania gatunku				FV	Brak istotnych negatywnych oddziaływań i nie przewiduje się większych zagrożeń w przyszłości. Zachowanie gatunku w perspektywie obowiązywania PUL jest niemal pewne.	

8. A220 Puszczyk uralski *Strix uralensis*

Załącznik nr 7.1.8_8_2

Stan ochrony przedmiotu ochrony objętego planem

Kod, Nazwa	Parametr	Wskaźnik	Ocena wskaźnika	Ocena parametru	Ocena ogólna	Uwagi
A220 Puszczyk uralski <i>Strix uralensis</i>	Populacja	Liczebność	FV	FV	FV	Liczebność w części obszaru w Nadleśnictwie Dukła wynosi 24-45 par.
	Siedlisko	Jakość siedliska	FV	FV		Wielkości i jakości siedliska odpowiednia dla gatunku
		Powierzchnia siedliska	FV			
Szanse zachowania gatunku				FV	Brak istotnych negatywnych oddziaływań i nie przewiduje się większych zagrożeń w przyszłości. Zachowanie gatunku w perspektywie obowiązywania PUL jest niemal pewne.	

9. A223 Włochatka *Aegolius funereus*

Załącznik nr 7.1.8_9_2

Stan ochrony przedmiotu ochrony objętego planem

Kod, Nazwa	Parametr	Wskaźnik	Ocena wskaźnika	Ocena parametru	Ocena ogólna	Uwagi
A223 Włochatka <i>Aegolius funereus</i>	Populacja	Liczebność	U1	U1	U2	Liczebność w części obszaru w Nadleśnictwie Dukła wynosi 1-5 par. Brak stwierdzonych miejsc gniazdowania (dziupli).
	Siedlisko	Jakość siedliska	U2	U2		Niewystarczająca ilość drzewostanów świerkowych. Świerk jest w tym rejonie poza zasięgiem.
		Powierzchnia a siedliska	U2			Zachowanie gatunku w perspektywie 10-20 lat nie jest pewne, ale jest prawdopodobne, o ile uda się zapobiec istniejącym negatywnym oddziaływaniom i przewidywanym umiarkowanym zagrożeniom.
Szanse zachowania gatunku				U1		

10. A229 Zimorodek *Alcedo atthis*

Załącznik nr 7.1.8_10_2

Stan ochrony przedmiotu ochrony objętego planem

Kod, Nazwa	Parametr	Wskaźnik	Ocena wskaźnika	Ocena parametru	Ocena ogólna	Uwagi
A229 Zimorodek <i>Alcedo atthis</i>	Populacja	Liczebność	FV	FV	FV	Liczebność w części obszaru w Nadleśnictwie Dukła wynosi 1-5 par.
	Siedlisko	Jakość siedliska	FV	FV		Wielkości i jakości siedliska odpowiednia dla gatunku
		Powierzchnia a siedliska	FV			Brak istotnych negatywnych oddziaływań i nie przewiduje się większych zagrożeń w przyszłości. Zachowanie gatunku w perspektywie obowiązywania PUL jest niemal pewne.
Szanse zachowania gatunku				FV		

11. A234 Dzięcioł zielonosiwy *Picus canus*

Załącznik nr 7.1.8_11_2

Stan ochrony przedmiotu ochrony objętego planem

Kod, Nazwa	Parametr	Wskaźnik	Ocena wskaźnika	Ocena parametru	Ocena ogólna	Uwagi
A234 Dzięcioł zielonosiwy <i>Picus canus</i>	Populacja	Liczebność	FV	FV	FV	Liczebność w części obszaru w Nadleśnictwie Dukla wynosi 50-92 pary.
	Siedlisko	Jakość siedliska	FV	FV		Ocena dotyczy wielkości i jakości siedliska lęgowego z uwagi na fakt, że w części obszaru objętej PUL jest znikoma powierzchnia otwartych przestrzeni. Natomiast w areale bytowania gatunku otwartych przestrzeni jest duża ilość.
		Powierzchnia siedliska	FV			Brak istotnych negatywnych oddziaływań i nie przewiduje się większych zagrożeń w przyszłości. Zachowanie gatunku w perspektywie obowiązywania PUL jest niemal pewne.
Szanse zachowania gatunku				FV		

12. A239 Dzięcioł białostrzbioty *Dendrocopos leucotos*

Załącznik nr 7.1.8_12_2

Stan ochrony przedmiotu ochrony objętego planem

Kod, Nazwa	Parametr	Wskaźnik	Ocena wskaźnika	Ocena parametru	Ocena ogólna	Uwagi
A239 Dzięcioł białostrzbioty <i>Dendrocopos leucotos</i>	Populacja	Liczebność	FV	FV	FV	Liczebność w części obszaru w Nadleśnictwie Dukla wynosi 26-79 par.
	Siedlisko	Jakość siedliska	FV	FV		Wielkość i jakość siedliska odpowiednia gatunku.
		Powierzchnia siedliska	FV			Brak istotnych negatywnych oddziaływań i nie przewiduje się większych zagrożeń w przyszłości. Zachowanie gatunku w perspektywie obowiązywania PUL jest niemal pewne.
Szanse zachowania gatunku				FV		

13. A241 Dzięcioł trójpalczasty *Picoides tridactylus*

Załącznik nr 7.1.8_13_2

Stan ochrony przedmiotu ochrony objętego planem

Kod, Nazwa	Parametr	Wskaźnik	Ocena wskaźnika	Ocena parametru	Ocena ogólna	Uwagi
A241 Dzięcioł trójpalczasty <i>Picoides tridactylus</i>	Populacja	Liczebność	FV	FV	FV	Liczebność w części obszaru w Nadleśnictwie Dukla wynosi 1-12 par.
	Siedlisko	Jakość siedliska	FV	FV		Wielkość i jakość siedliska odpowiednia gatunku.
		Powierzchnia siedliska	FV			
Szanse zachowania gatunku				FV	Brak istotnych negatywnych oddziaływań i nie przewiduje się większych zagrożeń w przyszłości. Zachowanie gatunku w perspektywie obowiązywania PUL jest niemal pewne.	

14. A261 Pliszka górska *Motacilla cinerea*

Załącznik nr 7.1.8_14_2

Stan ochrony przedmiotu ochrony objętego planem

Kod, Nazwa	Parametr	Wskaźnik	Ocena wskaźnika	Ocena parametru	Ocena ogólna	Uwagi
A261 Pliszka górska <i>Motacilla cinerea</i>	Populacja	Liczebność	FV	FV	FV	Liczebność w części obszaru w Nadleśnictwie Dukla wynosi 31-179 par.
	Siedlisko	Jakość siedliska	FV	FV		Wielkość i jakość siedliska odpowiednia gatunku.
		Powierzchnia siedliska	FV			
Szanse zachowania gatunku				FV	Brak istotnych negatywnych oddziaływań i nie przewiduje się większych zagrożeń w przyszłości. Zachowanie gatunku w perspektywie obowiązywania PUL jest niemal pewne.	

15. A264 Pluszcz *Cinclus cinclus*

Załącznik nr 7.1.8_15_2

Stan ochrony przedmiotu ochrony objętego planem

Kod, Nazwa	Parametr	Wskaźnik	Ocena wskaźnika	Ocena parametru	Ocena ogólna	Uwagi	
A264 Pluszcz <i>Cinclus cinclus</i>	Populacja	Liczebność	FV	FV	FV	Liczebność w części obszaru w Nadleśnictwie Dukła wynosi 2-31 par.	
	Siedlisko	Jakość siedliska	FV	FV		FV	Wielkość i jakość siedliska odpowiednia gatunku.
		Powierzchnia siedliska	FV				
Szanse zachowania gatunku				FV		Brak istotnych negatywnych oddziaływań i nie przewiduje się większych zagrożeń w przyszłości. Zachowanie gatunku w perspektywie obowiązywania PUL jest niemal pewne.	

16. 320 Mucholówka mała *Ficedula parva*

Załącznik nr 7.1.8_16_2

Stan ochrony przedmiotu ochrony objętego planem

Kod, Nazwa	Parametr	Wskaźnik	Ocena wskaźnika	Ocena parametru	Ocena ogólna	Uwagi	
A320 Mucholówka mała <i>Ficedula parva</i>	Populacja	Liczebność	FV	FV	FV	Liczebność w części obszaru w Nadleśnictwie Dukła wynosi 200-210 par.	
	Siedlisko	Jakość siedliska	FV	FV		FV	Wielkość i jakość siedliska odpowiednia gatunku.
		Powierzchnia siedliska	FV				
Szanse zachowania gatunku				FV		Brak istotnych negatywnych oddziaływań i nie przewiduje się większych zagrożeń w przyszłości. Zachowanie gatunku w perspektywie obowiązywania PUL jest niemal pewne.	

17. A321 Mucholówka białoszyja *Ficedula albicollis*

Załącznik nr 7.1.8_17_2

Stan ochrony przedmiotu ochrony objętego planem

Kod, Nazwa	Parametr	Wskaźnik	Ocena wskaźnika	Ocena parametru	Ocena ogólna	Uwagi
A321 Mucholówka białoszyja <i>Ficedula albicollis</i>	Populacja	Liczebność	FV	FV	FV	Liczebność w części obszaru w Nadleśnictwie Dukla wynosi 352-377 par.
	Siedlisko	Jakość siedliska	FV	FV		Wielkość i jakość siedliska odpowiednia gatunku.
		Powierzchnia siedliska	FV			
Szanse zachowania gatunku				FV	Brak istotnych negatywnych oddziaływań i nie przewiduje się większych zagrożeń w przyszłości. Zachowanie gatunku w perspektywie obowiązywania PUL jest niemal pewne.	

18. A338 Gąsiorek *Lanius collurio*

Załącznik nr 7.8.1_18_2

Stan ochrony przedmiotu ochrony objętego planem

Kod, Nazwa	Parametr	Wskaźnik	Ocena wskaźnika	Ocena parametru	Ocena ogólna	Uwagi
A338 Gąsiorek <i>Lanius collurio</i>	Populacja	Liczebność	FV	FV	FV	Liczebność w części obszaru w Nadleśnictwie Dukla wynosi 50-112 pary
	Siedlisko	Jakość siedliska	FV	FV		Wielkość i jakość siedliska odpowiednia gatunku.
		Powierzchnia siedliska	FV			
Szanse zachowania gatunku				FV	Brak istotnych negatywnych oddziaływań i nie przewiduje się większych zagrożeń w przyszłości. Zachowanie gatunku w perspektywie obowiązywania PUL jest niemal pewne.	

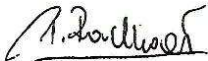

19. A104 Jarząbek *Bonasa banasia*

Załącznik nr 7.8.1_19_2

Stan ochrony przedmiotu ochrony objętego planem

Kod, Nazwa	Parametr	Wskaźnik	Ocena wskaźnika	Ocena parametru	Ocena ogólna	Uwagi
A104 Jarząbek <i>Bonasa</i> <i>banasia</i>	Populacja	Liczebność	FV	FV	FV	Liczebność w części obszaru w Nadleśnictwie Dukla wynosi 43 pary.
	Siedlisko	Jakość siedliska	FV	FV		Wielkości i jakości siedliska odpowiednia dla gatunku
		Powierzchnia siedliska	FV			
	Szanse zachowania gatunku			FV		Brak istotnych negatywnych oddziaływań i nie przewiduje się większych zagrożeń w przyszłości. Zachowanie gatunku w perspektywie obowiązywania PUL jest niemal pewne.

7.2. UZGODNIENIA

ZO
 22.03.2018
 23.03.18

REGIONALNY DYREKTOR
 OCHRONY ŚRODOWISKA
 W RZESZOWIE

Sekretariat Dyrektora RDLP Krosno	
Wpłył (do dnia)	22.03.18
Liczba	1681

Rzeszów, dnia 20 marca 2018 r.

al. Józefa Piłsudskiego 38, 35-001 Rzeszów

WPN.6320.4.2.2018.BA.3

23.03.2018
 J. J. Boduriz

Postanowienie

Na podstawie art. 123 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2017 r., poz. 1257 z późn. zm.), w związku z art. 28 ust. 11 b ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2018 r. poz. 142 z późn. zm.)

postanawiam

uzgodnić zakres zadań ochronnych dla części obszaru Natura 2000 Beskid Niski PLB180002 opracowany w ramach sporządzenia projektu Planu Urządzenia Lasu (PUL) dla Nadleśnictwa Dukla.

Uzasadnienie

Pismem z dnia 21 lutego 2018 r., znak: ZO.7210.1.3.2018, Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Krośnie, działając na podstawie art. 28 ust. 11 a ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, przedstawił do uzgodnienia część projektu dokumentacji planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Dukla, zawierającą zakres zadań ochronnych dla części obszaru Natura 2000 Beskid Niski PLB180002, położonego na gruntach objętych przedmiotowym planem.

Opracowaną dokumentację oparto na przepisach rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzenia projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. z 2010 r., Nr 34 poz. 186 z późn. zm.).

Przedstawiona do uzgodnienia część PUL uwzględnia zakres o którym mowa w art. 28 ust. 10 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. W ramach prac na potrzeby przedmiotowego opracowania przeprowadzono ocenę stanu zachowania przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 Beskid Niski PLB180002 występujących na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Dukla. Na podstawie przeprowadzonej oceny stanu zachowania, w ramach przedmiotowego opracowania określono zagrożenia (istniejące i potencjalne) dla poszczególnych przedmiotów ochrony, cele działań ochronnych oraz działania ochronne wraz z określeniem miejsca ich realizacji.

W przedstawionej do uzgodnienia części PUL zawarto opis granic części obszaru Natura 2000 Beskid Niski PLB180002, uwzględniający propozycję zmiany przebiegu granicy. Zaznaczyć należy, że opis granic obszaru Natura 2000 zawarty w planie zadań ochronnych, a w tym przypadku w Planie Urządzenia Lasu zawierającym zakres zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, w momencie zatwierdzenia przez Ministra właściwego ds. środowiska

powinien odpowiadać aktualnie obowiązującemu przebiegowi granicy obszaru Natura 2000 określonego w formie warstwy wektorowej, która w przypadku obszarów siedliskowych była podstawą zgłoszenia obszaru Natura 2000 do Komisji Europejskiej i została przez nią zatwierdzona.

Pouczenie

Na niniejsze postanowienie, na mocy art. 28 ust. 11 b ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2018 r. poz. 142 z późn. zm.), w związku z art. 141 § 1 i 2 Kodeksu postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2017 r., poz. 1257 z późn. zm.), służy stronom zażalenie do ministra właściwego do spraw środowiska za pośrednictwem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie w terminie siedmiu dni od daty jego doręczenia. Zażalenie należy wnieść w dwóch egzemplarzach bez opłaty skarbowej.

Z up. REGIONALNEGO DYREKTORA
OCHRONY ŚRODOWISKA W RZESZOWIE

Antoni Pomykała
p.o. Z-cy Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska
Regionalny Konservator Przyrody w Rzeszowie

Otrzymują:

1. Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Krośnie
2. A/a

8. ZESTAWIENIE ZADAŃ OCHRONNYCH

8.1. ZESTAWIENIE ZADAŃ Z ZAKRESU OCHRONY PRZYRODY

Tabela XXIII Zestawienie zadań z zakresu ochrony przyrody

Lp.	Lokalizacja zbioru drzewostanów o jednakowych zadaniach ochronnych (obręb leśny, leśnictwo, oddział, pododdział)	Ogólna charakterystyka wymogów ochronnych w zbiorze drzewostanów o jednakowych zadaniach z zakresu ochrony przyrody	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji	
			Zadania obligatoryjne	Zadania fakultatywne (proponowane wskazania ochronne)
1	2	3	4	5
1.	Lokalizacje wydzielen w fakultatywnej do SLMN warstwy mapy w formacie .shp	Ekstensywne użytkowanie i odtwarzanie użytków zielonych, w szczególności siedlisk przyrodniczych.	Kontynuowanie użytkowania kośnego lub kośno-pastwiskowego trwałych użytków zielonych. Dopuszcza się pozostawianie do 20% powierzchni niekoszonych, zarośli i pojedynczych drzew w płatach siedliska. Wykonanie niezbędnych zabiegów agrotechnicznych, umożliwiających ponowny rozwój siedliska oraz jego ekstensywne użytkowanie.	Użytkowanie zgodne z wymogami odpowiedniego pakietu rolno-środowiskowo-klimatycznego w ramach obowiązującego PROW.
2.	Lokalizacje wydzielen w fakultatywnej do SLMN warstwy mapy w formacie .shp	Stopniowa eliminacja gatunków obcych ekologicznie z drzewostanu	Zakładanie upraw zgodnie z przyjętymi TD. Zmniejszanie ilości gatunków obcych w trakcie wykonywania cięć pielęgnacyjnych i rębnych.	Brak
3.	Lokalizacje wydzielen w fakultatywnej do SLMN warstwy mapy w formacie .shp	Różnicowanie struktury pionowej i wiekowej	Stosowanie rębni złożonych, z odpowiednim okresem odnowienia dla przyjętego typu drzewostanu oraz uwarunkowań mikrosiedliskowych.	Brak

Lp.	Lokalizacja zbioru drzewostanów o jednakowych zadaniach ochronnych (obręb leśny, leśnictwo, oddział, pododdział)	Ogólna charakterystyka wymogów ochronnych w zbiorze drzewostanów o jednakowych zadaniach z zakresu ochrony przyrody	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji	
			Zadania obligatoryjne	Zadania fakultatywne (proponowane wskazania ochronne)
1	2	3	4	5
4.	Lokalizacje wydziałów wg fakultatywnej do SLMN warstwy mapy w formacie .shp	Utrzymanie wysokiej różnorodności biologicznej.	<p>Pozostawienie na siedliskach przyrodniczych do naturalnego rozpadu ok. 5% drzewostanów osiagających w PUL wiek rębności lub zaplanowanych do użytkowania rębego.</p> <p>Ostoi ksylobiontów i stref przypotokowych.</p> <p>Pozostawianie na siedliskach przyrodniczych drzew martwych i zamierających (z wyłączeniem sytuacji klęskowych, zagrożenia stanu zdrowotnego drzewostanów oraz zagrożenia bezpieczeństwa publicznego).</p> <p>Pozostawianie drzew biocenotycznych.</p>	Brak
5.	Lokalizacje wydziałów wg fakultatywnej do SLMN warstwy mapy w formacie .shp	Nie ingerowanie w procesy związane z kształtowaniem się charakteru cieków wodnych na siedlisku przyrodniczym – 91E0*.	<p>Nie planowanie wskazówek gospodarczych.</p> <p>Remont istniejących i ewentualna budowa nowych szlaków umożliwiających zrywki drzew przez siedlisko bez niszczenia runa i gleby poza wyznaczonymi szlakami.</p>	Brak
6.	Lokalizacje wydziałów wg fakultatywnej do SLMN warstwy mapy w formacie .shp	Uwzględnienie podczas prac związanych z pozyskaniem drewna znanych chronionych roślin i grzybów oraz zwierząt, dla których wyznaczono strefy ochrony.	<p>Sporządzanie szkiców terenowych dla wszystkich pozycji cięć przedrębnych i rębnych, na których zostały zinwentaryzowane gatunki chronione, w celu zapobiegnięcia ich przypadkowego niszczenia.</p> <p>Ewidencjonowanie siedlisk gatunków w ramach aktualizacji SILP.</p>	Brak

8.2. ZESTAWIENIE ZADAŃ Z ZAKRESU OCHRONY WARTOŚCI KULTUROWYCH I TURYSTYCZNYCH ORAZ EDUKACJI EKOLOGICZNEJ

Obiekt	Lokalizacja oddz., poddz.	Czynność
1	2	3
Ścieżki przyrodniczo-dydaktyczne	Przebieg zaznaczono na „Mapie walorów przyrodniczo-kulturowych”	Okresowe kontrolowanie stanu tablic informacyjnych oraz elementów wyposażenia i w razie potrzeby naprawa lub konserwacja, dbałość o właściwe oznakowanie, usuwanie posuszu, złomów i wywrotów z bezpośredniego otoczenia trasy, zagrażających bezpieczeństwu i utrudniających poruszanie się zwiedzających.
Szlaki turystyczne, trasy rowerowe	Przebieg zaznaczono na „Mapie walorów przyrodniczo-kulturowych”	Na trasach szlaków usuwanie pojawiających się złomów i wywrotów uniemożliwiających poruszanie się.
Tablice informacyjne i ostrzegawcze o treści powiązanej z prawidłowym zachowaniem się na terenach leśnych bądź o szerokiej tematyce przyrodniczej.	Przy wlotach głównych szlaków komunikacyjnych na teren Nadleśnictwa, przy parkingach, miejscach biwakowych, itp.	Okresowa konserwacja lub wymiana na nowe, dbanie o estetyczny wygląd tablic.
Kapliczki, krzyże przydrożne, pomniki, mogiły, cmentarze itp.	Wykaz zamieszczono w pkt 4.3.9.1., a lokalizację na „Mapie walorów przyrodniczo-kulturowych”	Porządkowanie otoczenia, wykonywanie prac leśnych w bezpośrednim sąsiedztwie w sposób nie zagrażający obiektom.

9. ZAŁĄCZNIKI

Zestawienie ostoi ksylobiontów w Nadleśnictwie Dukła

Adrs leśny	Powierzchnia (ha)
04-06-1-02-28 -f -00	1,65
04-06-1-02-28 -g -00	0,76
04-06-1-02-28 -i -00	1,26
04-06-1-02-29 -a -00	2,86
04-06-1-02-29 -b -00	0,76
04-06-1-02-30 -a -00	5,56
04-06-1-02-31 -a -00	3,33
04-06-1-02-31 -b -00	3,46
04-06-1-02-32 -a -00	3,71
04-06-1-02-32 -c -00	4,42
04-06-1-02-32 -d -00	2,32
04-06-1-02-32 -h -00	1,49
04-06-1-04-71 -f -00	1,63
04-06-1-04-72 -f -00	8,01
04-06-1-05-117 -i -00	3,72
04-06-1-05-118 -a -00	4,13
04-06-1-05-118 -b -00	4,69
04-06-1-05-127 -h -00	1,89
04-06-1-05-128 -d -00	0,23
04-06-1-05-128 -g -00	0,17
04-06-1-05-129 -c -00	1,12
04-06-1-05-136 -f -00	0,70
04-06-1-05-136 -g -00	6,28
04-06-1-05-136 -h -00	8,08
04-06-1-05-137 -a -00	16,77
04-06-1-05-137 -f -00	5,69
04-06-1-05-137A -a -00	0,31
04-06-1-05-137A -b -00	0,94
04-06-1-05-137A -d -00	0,65
04-06-1-05-137A -f -00	0,65
04-06-1-05-137A -g -00	0,68
04-06-1-05-137A -h -00	5,85
04-06-1-06-157A -a -00	0,87
04-06-1-06-157A -f -00	7,57
04-06-1-06-170 -d -00	2,16
04-06-1-06-174 -k -00	6,72
04-06-1-06-174 -m -00	3,74
04-06-1-06-174 -n -00	0,34

Adrs leśny	Powierzchnia (ha)
04-06-1-06-174 -o -00	0,13
04-06-1-06-174A -b -00	3,07
04-06-2-10-39 -d -00	1,58
04-06-2-10-42 -b -00	1,33
04-06-2-08-61 -c -00	8,54
04-06-2-08-62 -h -00	4,78
04-06-2-08-63 -a -00	4,77
04-06-2-08-63 -b -00	15,66
04-06-2-08-63 -g -00	3,15
04-06-2-08-64 -a -00	1,44
04-06-2-08-64 -b -00	11,17
04-06-2-08-64 -c -00	20,40
04-06-2-08-64 -d -00	4,13
04-06-2-08-65 -a -00	0,61
04-06-2-08-65 -c -00	5,33
04-06-2-08-65 -d -00	3,39
04-06-2-08-65 -f -00	6,78
04-06-2-08-65 -g -00	13,06
04-06-2-08-65 -h -00	5,66
04-06-2-08-65 -i -00	0,31
04-06-2-08-65 -j -00	0,43
04-06-2-11-114 -c -00	3,15
04-06-2-11-114 -d -00	1,40
04-06-2-07-250 -i -00	0,08
04-06-2-07-250 -n -00	1,94
RAZEM	247,46

Zestawienie stref przepotokach w Nadleśnictwie Dukla

Adres leśny	Powierzchnia (ha)
04-06-1-02-25 -p -00	0,51
04-06-1-02-39 -m -00	0,14
04-06-1-02-49 -j -00	0,99
04-06-1-04-58 -z -00	0,29
04-06-1-04-58 -ax -00	0,26
04-06-1-05-127 -h -00	1,89
04-06-1-05-128 -a -00	0,19
04-06-1-05-128 -d -00	0,23
04-06-1-05-129 -c -00	1,12
04-06-1-01-135D -b -00	1,62
04-06-1-01-135D -f -00	0,49

Adres leśny	Powierzchnia (ha)
04-06-1-01-135D -h -00	1,73
04-06-1-01-138D -b -00	2,03
04-06-1-01-138D -d -00	1,12
04-06-1-01-140D -c -00	0,81
04-06-1-01-140D -d -00	0,55
04-06-2-10-52 -m -00	0,09
04-06-2-10-57 -d -00	0,82
04-06-2-08-61 -c -00	8,54
04-06-2-08-62 -f -00	2,13
04-06-2-08-62 -h -00	4,78
04-06-2-08-63 -a -00	4,77
04-06-2-08-63 -g -00	3,15
04-06-2-08-64 -a -00	1,44
04-06-2-08-65 -a -00	0,61
04-06-2-08-66 -b -00	2,80
04-06-2-08-95 -d -00	0,73
04-06-2-08-97 -b -00	1,47
04-06-2-08-99 -a -00	0,12
04-06-2-08-101 -i -00	2,67
04-06-2-08-101A -g -00	2,62
04-06-2-11-114 -l -00	0,48
04-06-2-11-114 -m -00	1,42
04-06-2-11-115 -h -00	1,43
04-06-2-07-283 -a -00	0,39
RAZEM	54,43

10. WYKAZ LITERATURY

Literatura PLB180002

- Budka M., Ręć P., Osiejuk T.S., Jurczak K. 2012. Zagęszczenie samców derkacza *Crex crex* na wybranych powierzchniach w Polsce. *Ornis Polonica* 53: 165-174.
- Chodkiewicz T., Neubauer G., Chylarecki P., Sikora A., Cenian Z., Ostasiewicz M., Wylegała P., Ławicki Ł., Smyk B., Betleja J., Gaszewski K., Górski A., Grygoruk G., Kata K., Krogulec J., Lenkiewicz W., Marczakiewicz P., Nowak D., Pietrasz K., Rohde Z., Rubacha S., Stachyra P., Świętochowski P., Tumiel T., Urban M., Wieloch M., Woźniak B., Zielińska M., Zieliński P. 2013. Monitoring populacji ptaków Polski w latach 2012-2013. *Biuletyn Monitoringu Przyrody* 11: 1-72. GIOŚ, Warszawa.
- Chylarecki P., Sikora A., Cenian Z. (red.). 2009. Monitoring ptaków lęgowych. Poradnik metodyczny dotyczący gatunków chronionych Dyrektywą Ptasią. Wyd. GIOŚ, Warszawa.
- Czeszczewik D., Walankiewicz W. 2006. Logging and distribution of the White backed Woodpecker *Dendrocopos leucotos* in the Białowieża Forest. *Annales Zoologici Fennici* 43: 221-227.
- Czeszczewik D. 2009. Marginal differences between random plots and plots used by foraging White backed Woodpeckers demonstrates supreme primeval quality of the Białowieża National Park, Poland. *Ornis Fennica* 86: 30-37.
- Czuchnowski R., Wasilewski J., Bonczar Z., Kulczycki A., Stój M. i Pikunas K. 2003. Awifauna lęgowa Magurskiego Parku Narodowego. *Parki Nar. i Rez. Przynr.* 22, 3: 449-471.
- Górecki A., Zemanek B. (red.) 2009. Magurski Park Narodowy - monografia przyrodnicza. Wydawnictwo MPN i UJ, Krępna – Kraków.
- Dombrowski A., Goławski A., Kuźniak S., Tryjanowski P. 2000. Stan i zagrożenia populacji gąsiorka *Lanius collurio* w Polsce. *Not. Orn.* 41: 139-148.
- GIOŚ [www.monitoringptakow.gios.gov.pl/]
- Goławski A. 2006. Pokarm gąsiorka *Lanius collurio* w krajobrazie rolniczym wschodniej Polski. *Not. Orn.* 47: 208-213.
- Goławski A. 2007. Wielkość i umieszczenie gniazd gąsiorka *Lanius collurio* w krajobrazie rolniczym wschodniej Polski. *Not. Orn.* 48: 273-276.
- Gromadzki M. (red.) 2004. Ptaki. Poradnik ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 – podręcznik metodyczny. Wyd. Min. Środowiska, Warszawa. T. 7 i 8.
- Guziak R., Jakubiec Z. 2006. Bocian biały *Ciconia ciconia* (L.) w Polsce w roku 2004. Wyniki VI międzynarodowego Spisu Bociana Białego. Wyd. Pro Natura, Wrocław.

- Hordowski J. 1999. Ptaki Polskich Karpat Wschodnich i Podkarpacia. T. I. Wyd. Mercator, Przemyśl.
- Hordowski J. 2012. Zagęszczenie derkacza *Crex crex* w Karpatach Wschodnich i brzeżnej części Kotliny Sandomierskiej. Ptaki Podkarpacia 12:137-146.
- Janiszewski T., Glubowski M., Wojciechowski Z. 2008. Zmienność sukcesu lęgowego i rozmieszczenie gniazd bociana białego *Ciconia ciconia* w powiecie łączyckim między latami 1995 i 2004. Not. Orn. 49: 65-73.
- Kajtoch Ł. 2009. Występowanie dzięciołów: trójpalczastego *Picoides tridactylus* i biało grzbietego *Dendrocopos leucotos* w Beskidzie Wyspowym. Not. Orn. 50: 85-96.
- Kociuba M. 2012. Czynniki wpływające na skład diety puszczyka uralskiego *Strix uralensis* na Pogórzu Środkowobeskidzkim. Ornis Polonica 53: 283-292.
- Komitet Ochrony Orłów. Monitoring Ptaków Drapieżnych – Instrukcja prac terenowych wraz z formularzami.
<http://monitoringptakow.gios.gov.pl/48,mpd.html>
- Kucharski R. 1998. Metody oceny liczebności par lęgowych zimorodka *Alcedo atthis*. Not. Orn. 39: 105-110.
- Kucharski R. 2004. *Alcedo atthis* – Zimorodek. W: Gromadzki M. (red.). Ptaki. Poradnik ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 – podręcznik metodyczny. Wyd. Min. Środowiska, Warszawa. T. 7 i 8. ss. 245-249.
- Kuczyński L., Chylarecki P. 2012. Atlas pospolitych ptaków lęgowych Polski. Rozmieszczenie, wybiórczość siedliskowa, trendy. GIOŚ, Warszawa.
- Kulczycki A. 1964. Badania nad składem pokarmu sów z Beskidu Niskiego. Acta zool. cracov. 9: 529 – 559.
- Kunysz P., Hordowski J. 2000. Ptaki Polskich Karpat Wschodnich i Podkarpacia. T II. Wyd. Mercator, Przemyśl.
- Łazarska J. 1999. Analiza stanowisk lęgowych myszołowa zwyczajnego *Buteo buteo* i orlika krzykliwego *Aquila pomarina* w Magurskim Parku Narodowym pod kątem ich ochrony. Msc. Uniwersytet Jagielloński, Kraków.
- Maser C., Anderson R.G., Cromack Jr. K., Williams J.T., Martin R.E. 1979. Dead and down woody material. In: Wildlife habitats in managed forests (ed. J.W. Thomas): 78–95. The Blue Mountains of Oregon and Washington, USDA Forest Service, Agriculture Handbook No. 553, Portland-Washington DC.
- Mikusek R. 2001. Biologia rozrodu oraz liczebność sóweczki *Glaucidium passerinum* w Górach Stołowych. Not. Orn. 42: 219-232.
- Mikusek R. (red.). 2005. Metody badań i ochrony sów. FWIE, Kraków 2005.
- Ptaki Karpat [<http://www.ptakikarpat.pl/>].

- Sobociński W., Kajzer K. 2012. Raport końcowy podsumowujący temat badawczy: „Określenie czynników determinujących populacje dzięcioła białogrzbietego *Dendrocopos leucotos* i dzięcioła trójpalczastego *Picoides tridactylus* w Puszczy Białowieskiej”. Warszawa.
- Sobociński W., Kajzer K. 2015. Raport końcowy podsumowujący temat badawczy: „Monitoring populacji dzięcioła białogrzbietego *Dendrocopos leucotos* i dzięcioła trójpalczastego *Picoides tridactylus* na stałej powierzchni próbnej oraz kontynuacja określenia czynników determinujących występowanie tych gatunków w zagospodarowanej części Puszczy Białowieskiej”. Warszawa.
- Sikora A., Rohde Z., Gromadzki M., Neubauer G., Chylarecki P. 2007. Atlas rozmieszczenia ptaków lęgowych Polski 1985 – 2004. Wyd. Bogucki Wyd. Naukowe, Poznań.
- Sikora A., Mikusek R. 2009. Włochatka *Aegolius funereus*. W: Chylarecki P., Sikora A.,
- Cenian Z. (red.). 2009. Monitoring ptaków lęgowych. Poradnik metodyczny dotyczący gatunków chronionych Dyrektywą Ptasią. Wyd. GIOŚ, Warszawa, 475-483.
- Stachyra P., Tchórzewski M., Kobylas T., Cymbała R., Mazurek P., Frączek T. 2005. Rozmieszczenie, liczebność oraz preferencje siedliskowe puszczyka uralskiego *Strix uralensis* i włochatki *Aegolius funereus* w lasach Roztocza i Puszczy Solskiej. Not. Orn. 46: 41-48.
- Stój M. 1995. Ekologia rozrodu bociana czarnego *Ciconia nigra* w Beskidzie Niskim i okolicach Jasła. Chrońmy Przyr. Ojcz., 51, 2: 29–39.
- Stój M. 1995. Ekologia rozrodu orlika krzykliwego (*Aquila pomarina*) w Beskidzie Niskim. XVI Zjazd Polskiego Towarzystwa Zoologicznego – Łódź. 154.
- Stój M. 1997. Awifauna Jaśliskiego Parku Krajobrazowego w Beskidzie Niskim. Chrońmy Przyr. Ojcz. 53: 45 – 58.
- Stój M., Ćwikowski C., Zub K. 2000. Pokarm orła przedniego *Aquila chrysaetos* w polskiej części Karpat. Not. Orn. 41: 187-200.
- Stój M. 2006. Orzeł przedni *Aquila chrysaetos* w polskiej części Karpat w latach 1997–2005. Rocz. Bieszcz. 14:155-166.
- Stój M. 2008. Rozmieszczenie, liczebność i wybrane aspekty ekologii rozrodu orła przedniego *Aquila chrysaetos* w polskiej części Karpat w latach 1997-2007. Not. Orn. 49, 1: 1-12.
- Stój M. 2008. Rozmieszczenie, liczebność i wybrane aspekty ekologii rozrodu orła przedniego *Aquila chrysaetos* w polskiej części Karpat w latach 1997-2007. Not. Orn. 49:112.
- Stój M. 2009. Orzeł przedni *Aquila chrysaetos* w polskiej części Karpat w latach 2006-2009. W: Anderwald D. (red.) Ochrona drapieżnych zwierząt a rozwój cywilizacyjny społeczeństw ludzkich. Stud. i Mat. CEPL, Rogów. 3, 22: 56-66.

- Stój M., Kozik B., Kawrciany B. 2011. Orzeł przedni *Aquila chrysaetos* w polskiej części Karpat w latach 2008–2011. *Chrońmy Przyr. Ojcz.* 67: 483-493.
- Stój M. 2010. Beskid Niski. W: Wilk T., Jujka M., Krogulec J., Chylarecki P. (red) *Ostoje ptaków o znaczeniu międzynarodowym w Polsce*. OTOP, Marki.
- Tomiałojć L. Stawarczyk T. 2003. *Awifauna Polski. Rozmieszczenie, liczebność i zmiany*. Wyd. PTPP „pro Natura”, Wrocław.
- Walankiewicz W., Czeszczewik D., Mitrus C., Bida E. 2002. Znaczenie martwych drzew w lasach liściastych dla zespołu dzięciołów w Puszczy Białowieskiej. *Not. Ornith.* 43: 61-71.
- Walankiewicz W., Czeszczewik D., Tumiel T., Stański T. 2011. Występowanie dzięciołów w liściastych drzewostanach Puszczy Białowieskiej – porównanie drzewostanów ściśle chronionych i użytkowanych. *Ornis Polonica* 52: 161-168.
- Wesołowski T., Czeszczewik D., Rowiński P. 2005. Effects of forest management on Three-toed Woodpecker *Picoides tridactylus* distribution in the Białowieża Forest (NE Poland): conservation implications. *Acta Ornithologica* 40: 53-60.
- Wilk T., Bobrek R., Pępkowska-Król A., Neubauer G., Kosicki J.Z. (red). 2016. *Ptaki polskich Karpat – stan, zagrożenia, ochrona*. OTOP, Marki.
- Wilk T., Jujka M., Krogulec J., Chylarecki P. (red.) 2010. *Ostoje ptaków o znaczeniu w Polsce*. Wyd. OTOP, Marki.
- Zajchowski K. 1999. Rozmieszczenie i liczebność pluszcza *Cinclus cinclus* i pliszki górskiej *Motacilla cinerea* na wybranych potokach Magurskiego Parku narodowego w 1999 roku. Msc. Uniwersytet Jagielloński, Kraków.
- Zawadzka D., Ciach M., Figarski T., Kajtoch Ł., Rejt Ł. 2013. *Materiały do wyznaczania i określania stanu zachowania siedlisk ptasich w obszarach specjalnej ochrony ptaków Natura 2000*. GDOŚ, Warszawa.

Literatura ogólna

- Borek E., Bubula B., Klassek G., Mleczek T. 1998. *Jaskinie Polskich Karpat Fliszowych, tom 3. Jaskinie Beskidu Niskiego, Pogórza Dynowskiego, Gór Sanocko-Turczańskich, Bieszczadów*. Polskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk o Ziemi, Warszawa.
- Dobrowolski K., Halba R., Wasilewski A. 1997. *Zasady wyznaczania i ochrony stanowisk zwierząt – gatunków zagrożonych wyginięciem*. Maszynopis, Warszawa.
- Gonera M. 2007. Stanowiska fliszu w Jaśliskim Parku Krajobrazowym (Karpaty Polskie) – propozycja do programu edukacji i ochrony. *Chrońmy Przyrodę Ojczystą. Rocznik LXIII (63). Zeszyt 1*, str. 33-60.

- Kłos S. 2004. Osobliwości Beskidu Niskiego. Wydawnictwo Libra, Rzeszów.
- Kondracki J. 2002. Geografia regionalna Polski. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
- Kurzyński J., Mielnicka B. 2004. Znaczenie parków krajobrazowych w ochronie najcenniejszych walorów przyrodniczych Karpat Polskich. Instytut Ochrony Przyrody PAN, Kraków.
- Matuszkiewicz J.M. 2008. Zespoły leśne Polski. Wyd. Nauk. PWN, Warszawa.
- Matuszkiewicz W. 2013. Przewodnik do oznaczania zbiorowisk roślinnych Polski. PWN.
- Michalak J. 2002. W dorzeczu górnej Wisłoki. PUW „Roksana”, Krosno.
- Mleczek T, Baczyński. Dekada Spisu Nietoperzy DSN '99 w Beskidzie Niskim i Pogórzu Karpackim, Speleoklub Dębicki, Dębica.
- Orłowski E. 2014. Z dziejów lasów nad górną Osławą i Wisłokiem. Krosno.
- Poradnik ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 – podręcznik metodyczny, tom 5. Lasy i bory. Ministerstwo Środowiska, Warszawa 2004.
- Rąkowski G. i in. 2004. Parki krajobrazowe w Polsce. Instytut Ochrony Środowiska, Warszawa.
- Rykowski K. (mpis). Elementy strategii ochrony bioróżnorodności w lasach.
- Szafer W. 1972. Podstawy geobotaniczne podziału Polski [w]: Szata roślinna Polski. T 2, PWN Warszawa.
- Szafer W., Zarzycki K. (red.). 1972. Szata roślinna Polski t. I, II, PWN, Warszawa.
- Szkudlarek R., Węgiel A. i in. 2003. Nietoperze Beskidu Sądeckiego i Niskiego cz. 2. Rozpoznawanie występowania i zagrożeń nietoperzy w Jańskim Parku Krajobrazowym i jego otoczeniu. PTPP „Pro Natura”, Wrocław.
- Szlachetko D. 2001. Flora Polski – Storzycyki. MULTICO Oficyna Wydawnicza, Warszawa.
- Szukiel E. 2001. Odnowienie lasu a zagęszczenie zwierzyny w górach i na pogórzu. Sylwan nr 12.
- Wnuk Z. 2000. Magurski Park Narodowy – przewodnik przyrodniczo-turystyczny. AWR ATRium s.c., Rzeszów.
- Wojtycza K. 2003. Bieszczady i Beskid Niski. Przewodnik. Wydawnictwo „Barbara”, Kraków.
- Wójciak H. 2003. Flora Polski – Porosty, mszaki, paprotniki. Multico Oficyna Wydawnicza, Warszawa.
- Zator. A. 2001. (praca magisterska). Rozmieszczenie i struktura populacji cisa pospolitego *Taxus baccata* w paśmie Łysej Góry w Beskidzie Niskim. Kraków.
- Zator. A. 2001. Nowe stanowiska jęczynnika zwyczajnego *Phyllitis scolopendrium* na terenie Nadleśnictwa. *Fragm. Flor. Geobot. Polonica* 8: 135-142.

- Zator. A. 2004 (mpis). Występowanie kłokoczki południowej *Staphylea pinnata* w leśnictwie Żmigród Nadleśnictwa Dukla. 2004. A. Zator.
- Zator. A. 2002 (mpis). Stanowisko cisa pospolitego *Taxus baccata* w leśnictwie Mszana. 2002. A. Zator.

11. KRONIKA

12. DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA

Jęczyni w rezerwacie „Przełom Jasiołki”

Pomnik przyrody - źródło „Bełkotka”

Cerkiew pod wezwaniem Opieki Bogurodzicy w Chyrowej

Czosnek niedźwiedzi w rezerwacie „Rezerwat Tysiąclecia na Cergowej Górze”

Szczyt Cergowej

Złota studzienka pod Cergową

Torfowisko alkaliczne leśnictwo Mszana oddz 112 d

Rezerwat „Przełom Jasiołki”

Pustelnia Św. Jana z Dukli

Stacja drogi krzyżowej wokół Pustelnia Św. Jana z Dukli

Pomnik przyrody dąb Wincenty